

BIBLIOTHECA NATIONALIS HUNGARIAE

AZ ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR
2018. ÉVI BESZÁMOLÓJA

Budapest, Budavári Palota F épület
dr. Tüske László főigazgató

2019.02.28.

Vezetői összefoglaló	4
I. Szervezeti kérdések	8
1. Dolgozói létszám.....	8
2. Közösségi szolgálat	8
3. Kulturális közfoglalkoztatottak	8
4. Képzésben résztvevő dolgozók.....	9
5. Szervezeti kultúra fejlesztése	9
6. Esélyegyenlőség biztosítása.....	10
7. Környezeti fenntarthatóság.....	10
8. Ösztöndíj program.....	11
9. Belső ellenőrzés.....	11
10. Jogi és igazgatási ügyek	11
II. Szakmai működés, szolgáltatások.....	13
1. Nyitvatartás	13
2. Látogatói adatok.....	14
3. Dokumentumforgalom	18
3.1 Dokumentumforgalom	18
3.2 Dokumentumforgalom olvasótermenként.....	19
3.3 Szabadpolcos állomány.....	21
4. Olvasói számítógépek.....	22
5. Tájékoztatás.....	23
6. Reprógráfiai szolgáltatások.....	25
7. Online szolgáltatások.....	26
7.1 Katalógushasználat	26
7.2 Digitális archívumok	27
7.3 Honlap, tematikus és közösségi szolgáltatások.....	34
7.4 Elektronikus dokumentumküldés.....	41
7.5 Adatbázisok.....	41
8. Szolgáltatások fogyatékkal élők számára	43
9. Könyvtári programok.....	45
9.1 Használó képzések.....	45
9.2 Rendezvények.....	45
9.3 Kiemelt rendezvények bemutatása, szakmai konferenciák	47
10. Partnerség.....	55
10.1 Hazai szervezetekkel.....	56
10.2 Nemzetközi együttműködések	56
11. Pályázatok.....	63
11.1 Hazai pályázatok	63
11.2 Európai uniós pályázatok.....	64
11.3 Fenntartási időszakban lévő pályázatok.....	64
12. Tudományos kutatás	65
13. Kommunikációs és marketing tevékenység.....	74
13.1 Csoportvezetések	75
13.2 Múzeumpedagógia	75
14. Minőségmenedzsment.....	77
14.1 Minőségmenedzsment eszközei.....	77
14.2 Használói elégedettség mérések.....	77
15. Szerzői jog és GDPR	77
III. Gyűjteményszervezés	78

1.	Gyűjteményfejlesztés	78
1.1.	Kötelespéldányokkal kapcsolatos feladatok bemutatása	78
1.2.	Gyűjteményfeltárás	84
1.3.	Magyar Nemzeti Bibliográfia	94
1.4.	Külföldi beszerzés, nemzetközi csere	94
1.5.	ISBN/ISSN szolgáltatás	95
2.	Könyvtári szabványosítás	99
3.	Állományvédelem, restaurálás	100
4.	Raktározás	103
5.	Digitalizálás	110
6.	Webarchiválás	114
7.	Különgyűjtemények rövid beszámolója	117
7.1	Kézirattár	117
7.2	Régi Nyomtatványok Tára	118
7.3	Térképtár	118
7.4	Zeneműtár	118
7.5	Színháztörténeti Tár	119
7.6	Történeti Interjúk Tára	119
7.7	Plakát és Kisnyomtatványtár	120
7.8	Fényképtár	120
8.	Könyvtári Intézet beszámolója	121
8.1	A Kutatási és Szervezetfejlesztési Osztály tevékenysége	124
8.2	A Kutatási és Szervezetfejlesztési Osztály mellett működő „Cselekvő Közösségek – aktív közösségi szerepvállalás” EFOP 1.3.1-15-2016-00001 kiemelt projektet megvalósító team tevékenysége	126
8.3	Az Oktatási és Humánerőforrás-fejlesztési Osztály (OKTHEFO) tevékenysége	128
8.4	Könyvtártudományi Szakkönyvtár	135
8.4.1	Nyitvatartás	137
8.4.2	Látogatói adatok	138
8.4.3	Dokumentumforgalom	138
8.4.4	Szabadpolcos állomány	138
8.4.5	Olvasói számítógépek	139
8.4.6	Tájékoztató	139
8.4.7	További mutatók	139
9.	Ciszterci Műemlékkönyvtár – Zirc	140
9.1	Szervezeti kérdések	140
9.2	Szolgáltatások	140
9.3	Gyűjteménykezelés	143
9.4	Gazdálkodás	144
IV.	Informatika	146
V.	Országos Könyvtári Rendszer Projekt	152
VI.	Gazdálkodás	169
1.	Bevételi és kiadási előirányzatok alakulása	169
2.	Pályázati források 2018-ban	170
3.	Jelentősebb eszközbeszerzések	172
	Mellékletek	173

2018. november 6-án prof. Dr. Kásler Miklós emberi erőforrások minisztere nyitotta meg az intézmény történetében legtöbb látogatót vonzó *A Corvina könyvtár budai műhelye* című kiállítást, mely Hunyadi Mátyás könyvtárát, a magyar királyi udvar könyvprodukcióit mutatta be új megvilágításban, egy eddig még nem látott szemszögből. Corvinák és díszkódexek érkeztek New Yorkból, a Vatikánból, Párizsból és hazai intézményekből, melyek közül több első alkalommal volt látható Magyarországon.

Gazdag múzeumpedagógiai programmal, audiovizuális eszközökkel támogatva, káprázatos látványelemek között volt látható a pompás kódexek világa, melyet Áder János köztársasági elnök és felesége, Herczeg Anita asszony is megtekintett.

A kiállítás az elmúlt évek messzemenően legnagyobb látogatottságú kiállítása volt, s a nagy érdeklődésre való tekintettel a kiállítás napi nyitvatartását meg kellett hosszabbítani, illetve vasárnapi nyitvatartást is be kellett illeszteni.

A kiállítás megnyitóján került bemutatásra a megújult corvina honlap, a Bibliotheca Corvina Virtualis, melynek távlati célja Hunyadi Mátyás uralkodói könyvtárának virtuális rekonstrukciója.

2018-ban elkészült a nemzeti könyvtár átalakítási irányának, szakmai céljainak általános kereteit megfogalmazó jövőkép, mely szerint a magyar nemzeti könyvtár szolgáltató nyitott könyvtárrá alakul. Az átalakulás víziója magában foglalja mind az építészeti mind a könyvtártechnológiai megújulás céljait.

A könyvtár gazdasági konszolidációjának megalapozásaként elkészült a gazdasági helyzet részletes elemzése. Az elemzés világossá teszi, hogy a nemzeti könyvtári feladatok ellátása, a létező hiányosságok leküzdése a jelenlegi hiány egyszeri rendezését követően csak további támogatással (kölségvetési kiegészítéssel) valósítható meg.

A nemzeti könyvtár szerepét a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 55., 59., 60. §-ában, 60/B. § (2) bekezdésében és 61. §-ában meghatározott feladatok, valamint a 30/2014. (IV.10.) EMMI rendeletben megfogalmazott digitális könyvtári feladatok jelölik ki.

Az OSZK instabil gazdasági helyzetét, infrastruktúrája elhasználódását és szakmai megújulásának szükségességét megismerve a Kormány az OSZK feladatellátásához kapcsolódó intézkedésekről szóló 1643/2015. (IX. 10.) Korm. határozatban (továbbiakban: Korm. határozat) egyetértett az OSZK megújításának szükségességével.

A megkezdett és óriási energiákat felemésztő projektek és beruházások sikere nagy mértékben függ attól, hogy mennyire sikerül gazdasági eszközökkel stabilizálni a nemzeti intézmény folyamatos működését.

Legfontosabb stratégiai célkitűzések:

a) A működési stabilitás pénzügyi feltételeinek biztosítása

Az intézmény javaslata alapján egy hároméves átmeneti periódusban kellene megvalósulnia a könyvtár gazdasági konszolidációjának. A könyvtár nem utolsósorban fizikai állapotában sem felel meg a nemzeti könyvtártól elvárható követelményeknek. Az infrastruktúra közönségszolgálattal kapcsolatos elemeit (liftek, mosdók, járóburkolatok), a dokumentumkiszolgálással kapcsolatos rendszerét (telelift), a dokumentumhasználattal kapcsolatos lehetőségeit (digitális másolatok kérése) még az átmeneti idő alatt is szükséges felújítani.

A könyvtár valódi gazdasági helyzetét évek óta eltakarta a különböző projektekből érkező támogatások felhasználásának lehetősége és mind általánosabbá váló gyakorlata.

A költségvetési felügyelők havi jelentései világosan mutatják, hogy a szigorú kontroll alatt tartott gazdálkodás sem képes biztosítani az alacsonyan megállapított támogatásból és a magasan megállapított bevételi előirányzat nem teljesüléséből fakadó hiányokat.

A könyvtár építészeti infrastruktúrájának javítási, illetve minőségi beavatkozási költségein felül nem áll rendelkezésre költségvetési keret a nemzeti dokumentumkincs teljeskörű gyűjtéséhez szükséges könyvtári gyarapítási feladatok megoldására, a nemzetközi kapcsolatokhoz szükséges tagsági díjakra, korunk felhasználói igényeinek megfelelő adatbázisok előfizetésére, nemzetközi szakmai szervezetek tagsági díjaira, szakmai konferenciákra való részvételre, vagy esetleg könyvtárszakmai nemzetközi konferencia rendezésére Magyarországon. Erre különösen szükségünk lenne a FOLIO közösséggel való együttműködés megalapozásához. Könyvtári szolgáltatásaink, az egyedülálló hungarikagyűjteményt bemutató kulturális rendezvényeink, magas színvonalú programjaink megfelelő kommunikálásához, kiadói tevékenységünk bevételorientált vállalkozássá fejlesztéséhez nem rendelkezünk forrással. Az informatikai fejlesztésre kormányhatározatban biztosított keret nem volt és nincs is az OSZK rendelkezési körében, de a könyvtárszakmai alapfeladatok ellátásához szükséges támogatás sem áll a rendelkezésünkre.

Rögzült gyakorlattá vált, hogy az évente jelentkező mintegy 300 milliós hiányt az év lezárta előtt pótolta a költségvetés. Ez 2018 tavaszán elmaradt, így a 2017 óta görgetett költségvetési hiány az év végére meghaladta a hatszáz millió forintot.

A kormányzat újjáalakult irányító szervével felvettük a kapcsolatot, s többször bemutattuk költségvetési problémáinkat, amelyet szakmai szempontból támogatott a költségvetési felügyelő is. Az EMMI miniszteréhez fordultunk egyeztetés érdekében.

A könyvtár gazdasági helyzetének következményeként 2019-re a cafetéria megvonására kényszerült az intézmény – a közgyűjteményi réteg fizetési szintjének stagnálása mellett –, mert a szükséges bérmaradvány nem állt rendelkezésre. A kényszerű intézkedés következtében érezhető elvándorlás vette kezdetét a szakmai gárdából.

b) A könyvtárszakmai program szerinti könyvtártechnológiai fejlesztés

A könyvtárszakmai tartalom a klasszikus könyvtári funkciók (gyűjtés, feldolgozás, megőrzés, szolgáltatás) korszerűsítése érdekében mindenekelőtt teljeskörű könyvtártechnológiai megújulást igényel.

Az Országos Széchényi Könyvtár a 2018-as évet a Kormányzati Informatikai és Fejlesztési Ügynökséggel (KIFÜ) kötött konzorciumi szerződés végrehajtása évének tekintette, mindenekelőtt azért, mert a 2016-ban kezdődött informatikai fejlesztési projekt 2017 során lényegében nem jutott túl a tervezések fázisán. 2017 végére világossá vált, hogy a KIFÜ–OSZK partneri viszony elsősorban a KIFÜ fejlesztésének, nagy teljesítményű infrastruktúrájának kialakítását célozta meg, s csupán másodsorban foglalkozik a nemzeti könyvtár fejlesztésével. A Projekt Alapító Dokumentum céljai között szereplő nagy kapacitású szerver és tárolóközpont nem az OSZK, hanem a KIFÜ számára épül fel, aki a felállított szerver/tároló-központ működtetését saját magánál kívánja tartani. A KIFÜ-nél elhelyezendő és prioritásként kezelt nagy infrastruktúra kialakításának igénye a két oldal mérnökei között hosszú szakmai vitákat indukált, messzemenően rontva az együttműködés hatékonyságát. A két partner közötti feszültség kezelésére a Miniszterelnökség beavatkozását kértük. Ennek eredményeként 2018. januárjában a KIFÜ, az OSZK, az EMMI, valamint a Fejlesztési Minisztérium és a Miniszterelnökség képviselőinek részvételével zajlott irányítói egyeztetés a Fejlesztési Minisztérium hatáskörébe, mint a felhasználás irányelveinek megfogalmazójához utalta a problémák vizsgálatát és kezelését is.

2018. februárjában megkezdődött a kisebb műszaki eszközök szállítása. A beszerzésekben érdekelt partner (a KIFÜ illetve a szállító) nem vette figyelembe többszöri kérésünket a gazdaságosság és a munkaerő (kapacitás) rendelkezésére állása szempontjából életbevágóan fontos *szakaszos szállítások* vonatkozásában. Az átvételek során egymás után derült ki, hogy a leszállított és a tervezett eszközök között lényeges különbségek tapasztalhatóak.

Az Országos Könyvtári Rendszer programja a közbeszerzés sikertelensége és hosszú tárgyalások után 2018. decemberében indult újra, s talán 2019. márciusában eredményt tudunk hirdetni. A közbeszerzések, a szabályozások és a végrehajtás során tapasztalt érdekkülönbségek fokozódó bizalmatlanságot, az eredmények elmaradása pedig nyilvánvaló kudarcélményt alapozott meg a könyvtár munkavállalói körében.

c) A raktározás problémáinak megoldása

Kormányhatározat döntött arról, hogy archivális raktár épüljön Piliscsabán, és az F épület átalakítása kapcsán szolgáltató raktár épüljön a főépület környezetében. Mindkét helyen korszerű, tömörraktári rendszert kialakítását terveztük, mellyel hosszú távra biztosítva lenne a beérkező dokumentumok elhelyezése.

A könyvtár csak megfelelő méretű raktárkapacitás rendelkezésre állása esetén tudja ellátni közfeladatait. 2018. során ismét napirendre került a piliscsabai raktárbázis megépítésének kérdése. A feladatot az EMMI a Vagyonügynökség közreműködésével hajtja végre. Ennek súlyos indokát adja, hogy a nemzeti könyvtár jelenlegi raktárai 2019 tavaszán végleg betelnek, s a beérkező újabb dokumentumok részére biztosítani kell a megfelelő elhelyezést.

A raktárépítés első szakaszában – a földterület kiválasztása, megvásárlása után – megvalósíthatósági tanulmány készült. A Vagyonügynökség ezt követően közbeszerzési kiírásra vitte a raktár tervezését.

A tervezés 2018 végén a könyvtár által nyújtott információk alapján indult meg. Tervezett kooperációk sorozata alakult ki, amelyen a könyvtárat Elbe István igazgató, Váradi Linda építésmérnök, illetve egyes szakterületeken (biztonság, raktár, műszaki feltételek stb.) illetékes kollégáink vesznek részt. A sokszor fölöslegesen minuciózus részletekbe merülő vagy könyvtárszakmai szempontból érdektelen szempontok több alkalommal is nyújtják a tervek elkészítésének időtartamát. Ezzel együtt az elképzelés szerint a tervek 12 hónap után, 2019. októberében készülnek el. Az ebből következő további lépések – a tervek elfogadása, a kiviteli tervek elkészítése, majd az engedélyezési eljárások, illetve a közbeszerzés az építésre és maga a kivitelezés – 2020-ra csúszik.

Minthogy az évi kiadványtermés nem változik, következőképpen a döntően kötelempéldányokon nyugvó gyarapodás raktárbérlésre kényszeríti a könyvtárat. A könyvtár tájékozódott a budapesti raktárpiacon, ajánlatokat gyűjtött és 2018. utolsó hónapjától beadványaiban kérte a fenntartót, hogy a raktárbérlési szerződést megfelelő szinten készíthessük elő. Utolsó becsléseink szerint 2019. májusától nem tudjuk elhelyezni a beérkező dokumentumokat.

d) A nemzeti könyvtári központi épület

A nemzeti könyvtár megújulásához szükséges a könyvtár központi épülete kérdésének minél korábbi eldöntése.

A Kormány 1387/2016. (VII.21) sz. határozata kijelöli az elvégzendő feladatokat s megrajzolja azok kereteit. A 2. pont szerint a Kormány „egyetért azzal, hogy a Budavári Palota F. épület belső tereinek műemléki rekonstrukciója keretében, a könyvtárszakmai funkciók alapján, az eredeti tervek felhasználásával sor kerül a díszlépcsőház helyreállítására, a Mátyás-terem rekonstrukciójára, a nyugati oldal teljes teremsorának helyreállítására, a keleti oldalon a díszteremnek és a hozzá kapcsolódó terasz historizáló állapot szerinti megújítására és a toronyraktárak visszabontására.”

2017-ben egy megvalósíthatósági tanulmányig érő elképzeléstervezet készült a könyvtár helyben maradásáról, amely az épület elsősorban turisztikai hasznosítása mellett tört lándzsát. A toronyraktárak visszabontása, a díszlépcsőház és a historizáló terek visszaépítése valamint az ezeknek adott turisztikai funkció szükségessé tennék egy szolgáltató raktárnak, valamint több könyvtári háttérmunkának teret adó épület megépítését, a funkcionális függőségek miatt a Palota közelében.

A nemzeti könyvtári feladatok elvégzéséhez szükséges munkahelyek, közlekedők, a felhasználói élményt nyújtó olvasói közösségi terek, a múzeumi funkcióhoz elengedhetetlen kiállítóhelyek, a dokumentumforgalmi kiszolgáló tereket a raktárakkal összekötő útvonalak, valamint a megfelelő közlekedő terek kiosztása csak súlyos kompromisszumok révén lenne a megvalósíthatósági tanulmány alapján egyáltalán lehetséges.

2018-ban éppen ezért felmerült a nemzeti könyvtárnak a Kilián laktanyába költözésének ötlete, amely megoldás az elhelyezkedést és alapterületet tekintve alkalmasnak látszik ugyan, de a praktikus megfontolás a vizesedés tekintetében kérdéseket vetett fel. Míg a helyszín elhelyezkedését és méretét tekintve kiváló, addig az épület olyan átalakítást igényelne, amelynek tervezési, kivitelezési szakasza

akár öt – tíz évet is igénybe venne. Ebből következően rövid távon a jelenlegi könyvtárépület infrastruktúrájának rendbetétele elkerülhetetlennek látszik.

A 2014. évi kormánydöntések értelmében újjáépítésre, felújításra kerülnek a Budavári Palota egyes épületrészei. Az eredeti elképzelések a Szent István terem újjáépítésére vonatkoztak. Ma már az egész BTM és OSZK közötti nyaktag lebontásáról, és az eredeti Hauszmann tervek szerinti újjáépítéséről készült tervek látunk. Pilot programként, amely kiterjed a százegynéhány éve alkalmazott nyílászárók visszaépítésére is, nyilvánvaló építési kényszert teremtve.

Ehhez csatlakozott a Lovarda és a Főőrség épületeinek, valamint a Stöckl lépcső megépítése kapcsán egy akadálymentes közlekedést biztosító lifrendszernek a megépítése. Ezt a tervező az OSZK nyilvános terébe kívánja építtetni, s figyelmen kívül hagyja a könyvtár észrevételeit és kéréseit. A munkát a Hauszmann Bizottság tervezte, melynek a nemzeti könyvtár nem tagja.

A terveket az EMMI általában jóváhagyta. Az eredeti elképzeléseket az OSZK támogatta. A tervek azonban az eljárás során, sokszor egyeztetések nélkül megváltoztak, és túlhaladtak az elviselhető mértéken, amennyiben újabb és újabb OSZK-s területek elcsatolását, s a könyvtár biztonságos üzemeltetése szempontjainak figyelmen kívül hagyását tartalmazzák.

Ismert továbbá, hogy a könyvtár belátható időn belül nem költözik ki az épületből. Az építkezésekkel észak és dél felől egyaránt lezárt épület megközelítése havária esetére teljesen lehetetlenné válik. Az is nyilvánvaló, hogy a területvesztések saját fejlesztéseink akadályozását eredményezik. A kialakult helyzet végső soron a törvényben rögzített közfeladatok teljesítését gátolja a területvesztés, a biztonsági és a munkavédelmi előírások vonatkozásában. Ezért a nemzeti könyvtár kénytelen visszavonni korábbi hozzájárulását az építkezésekhez.

2018 nyara kitűnő próba („pilot”) szakasz volt az építkezések lefolytatása tekintetében. A jelenleg is tartó Lovarda – Főőrség épület újjáépítése miatt a könyvtár északi oldalát évek óta nem lehet megközelíteni. A gazdasági bejárathoz vezető utat elfoglalja a Lovarda épülete és az építkezés maga. A zaj- füst- és porszenyezés olyan mértékű volt az építkezés következtében az elmúlt időszakban, hogy munkaidő csökkentést kellett elrendelnünk. Az így keletkezett veszteség megközelíti az ötvenmillió forintot.

A déli oldalon tervezett „pilot” program, ami az érintett falszakasz teljes lebontását tartalmazza, 2019-től kezdve várhatóan több éven át tart majd és a déli oldalról is lezárja a könyvtár épületét, lehetetlenné teszi a gazdasági forgalmat (pl. kötelempedány-szállítás) illetve azt a várható liftépítés miatt az egyedüliként működő főbejáratra korlátozná. Ez a helyzet biztonságtechnikai szempontból sem tartható fenn.

Másfelől világosan látszik, hogy a jelenlegi épületen belülré tervezett akadálymentes lift párhuzamos építése még tovább fokozná a zaj- és porterhelést, amelynek következtében további munkaerő- illetve felhasználói elvándorlásra lehet számítani.

*

A 2018 nyarán újonnan kialakult ágazati irányítási struktúra a könyvtári és levéltári feladatokra külön főosztályt rendelt, s megszűnt a közgyűjtemények egyetemes főosztálya. A feladatok sokoldalú irányítására ez a szerkezet alkalmasabbnak látszik, s reméljük, hogy együttműködésünk a létrejött új főosztállyal eredményes lesz.

A 2019-es feladatok kiérlelése és megvalósítása alapvetően a könyvtár gazdasági stabilitásának a függvénye. A hiányok, a munkavállalói illetmények rendezése, és a szomszédban folyó építkezések következményeinek adekvát kezelése biztosíthatja a nyugodt munkafeltételeket. Ennek hiányában nehéz időszak elé kell néznünk.

I. SZERVEZETI KÉRDÉSEK

1. DOLGOZÓI LÉTSZÁM

Dolgozói létszám		2017	2018	változás %-ban előző évhez képest	
Szakmai összlétszám (fő)		391	410	5%	
Ebből vezető vagy magasabb vezető (max. 10 %, fő)		45	45	0%	
Könyvtáros munkakörben foglalkoztatottak	Könyvtáros	összesen	246	280	14%
	szakképesítéssel	átszámítva teljes	242	276	14%
	Egyéb	összesen	-	-	-
		átszámítva teljes	-	-	-
	Mindösszesen	összesen	246	280	14%
		átszámítva teljes	242	276	14%
az Egyéből felsőfokú	összesen	-	-	-	
átszámítva teljes	-	-	-	-	
Egyéb, nem szakmai munkakörben foglalkoztatott (fő)		77	83	8%	
Önkéntesek száma		28	31	+4%	
Teljes létszám		468	493	+5%	

2. KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT

Közösségi szolgálat	2017	2018	változás %- ban előző évhez képest
Az iskolai közösségi szolgálatot a könyvtárban teljesítők száma (fő)	33	34 (1 136 óra)	+3%
Az iskolai közösségi szolgálat fogadására a köznevelési intézményekkel kötött megállapodások száma (db)	12	10	-17%

3. KULTURÁLIS KÖZFOGLALKOZTATOTTAK

Az OSZK önállóan harmadik kulturális közfoglalkoztatási programját 2018. március 1-ével, majd a negyediket 2018. július 1-ével indította.

A Belügyminisztérium létszámkeret-korlátozása következtében az előző évi 1 063 fős betöltött létszámmal szemben 827 fős keret állt rendelkezésre. A keret csökkentése miatt mintegy 200 fővel csökkenteni kellett a tényleges létszámot.

Jelentős többletmunkát és költséget indukált a program két időintervallumra történő szétválasztása (2018. március – június és 2018. július – 2019. február).

A kulturális területen is kötelezően alkalmazásra került immáron az a szabály, hogy a szakképzettek az összes létszám 20 %-át tehetik csak ki. Miután a kulturális közfoglalkoztatásban a helyzet ennek pont fordítottja (80% szakképzett és 20% szakképzetlen), nagyon sok esetben felsőfokú végzettséggel

rendelkezők szakképzetlen bérért látták és látják el azóta is a könyvtárosi feladatokat. Mindez hatással volt a keretek feltöltésére is, hiszen a 25 000 Ft-os bércsökkenés más programok felé terelte a közfoglalkoztatást.

A közel 700 millió forintos költségkeret lehetőséget biztosított volna szkennerek beszerzésére a digitalizálási munkafolyamatok támogatására, azonban a Belügyminisztérium erre nem adott engedélyt.

Kulturális közfoglalkoztatottak	2017	2018	változás %-ban előző évhez képest
Partnerintézmények száma	788	498	-37%
Induló létszám (január 1-én)	695	1 063	+53%
Záró létszám (december 31-én)	1 063	635	-40%

4. KÉPZÉSBEN RÉSZTVEVŐ DOLGOZÓK

2018-ban 3 főt iskoláztunk be a Könyvtári Intézet segédkönyvtárosi képzésére OSZK támogatással, tanulmányi szerződés kötése mellett.

A 2017-ben elindított ösztöndíjas rendszerünkbe felvett 4 fő közül kettő befejezte tanulmányait és belépett az OSZK-ba gyakornokként. Új pályázat nem került kiírásra.

Képzés típusa	2017 (fő)	2018 (fő)	változás %-ban előző évhez képest	Felhasznált költség (Ft)
képzés	4	3	-25%	370 000,-
továbbképzés	9	6	-34%	221 421,-
ösztöndíj	4	2	-50%	2 720 000,-
egyéb	-	-	-	-

5. SZERVEZETI KULTÚRA FEJLESZTÉSE

A szervezeti kultúrafejlesztési tréningen mintegy 350 fő vett részt. A tematika elsősorban a változásokról, azok kezeléséről szólt. A visszajelzések többségében pozitívak voltak, a munkatársak sikeresnek értékelték. A tréning segítséget nyújtott a permanens változások állandóságának elfogadásához a lemaradás elkerülése érdekében, és nem utolsósorban segítette a munkatársak közti megértés, kooperáció elősegítésében. A változások a tréning óta eltelt rövid idő alatt nem mérhetőek, de előkészítését adta az ideji tréningnek, amelyen a változások kezeléséről, megéléséről fog szólni a fejlesztés.

Az SZMSZ átmeneti, 2019. évre szóló változata az EMMI Könyvtári és Levéltári Főosztálya felé továbbításra került, a munkafolyamat-átalakításokat követő új SZMSZ tervezet jelenleg kialakítás alatt áll, határideje 2019. március 31.

6. ESÉLYEGYENLŐSÉG BIZTOSÍTÁSA

2018-ben egy esetben került sor panasz kivizsgálására, amely rendezésre került. A panasztevő kérésére nem készült hivatalos anyag.

Egy alkalommal történt széleskörű oktatás a témában 300 fő részére.

A könyvtár rendelkezik esélyegyenlőségi tervvel, melynek megújítása folyamatban van (ld. 1. sz. melléklet).

Az esélyegyenlőségi megbízott: Kápolnai Péter osztályvezető (Humánpolitikai Osztály)

7. KÖRNYEZETI FENNTARTHATÓSÁG

A munkacsoport 2018-ban két fenntarthatósági képzést tartott a ház dolgozóinak, valamint elkezdte megszervezni egy szabadtéri közösségi terület (a Nyúlkert) kialakítását.

A Minőségirányítási Tanács kebelében működő Munkacsoport létszáma az év végére távozások folytán jelentősen lecsökkent, jelenlegi tagjai Drucker György elnök és Gondos Gábor titkár, emiatt a környezeti fenntarthatósági terv aktualizálása, sajnos, nem készült el. Az érvényben levőt ld. 2. sz. mellékletben.

Felelős: Drucker György (E-szolgáltatási Igazgatóság)

KÉPZÉSEK

- 2018. április 16-án (hétfőn) 15 és 17 óra között a Föld napjához kapcsolva tartottunk fenntarthatósági képzést a kollégák számára.
A Föld Napján két előadót hívtunk meg: Pető Áron biogazda, a Biokert Szigetmonostor <http://biokert.org/> képviselőjében a közösség által támogatott biogazdálkodás rendszeréről beszélt, Molnos Zselyke, az Ökopszichológiai Intézet <http://ecopsychology.hu/> munkatársa a Környezeti fájdalomról adott elő.
A munkacsoport által végzett és tervezett feladatokról a munkacsoport tagja, Oláh Krisztina adott elő. A vetítettképes előadások után kérdéseket tettek fel a kollégák.
A rendezvény előtt pár héttel logótervező pályázatot hirdettünk, arra kértük a kollégákat, hogy tervezzenek logót a munkacsoport részére. Ennek eredményhirdetése is lezajlott a rendezvényen.
A résztvevő kollégák száma: 320 fő
- 2018. október 29-én délelőtt az esélyegyenlőségi képzéssel együtt zajlott a fenntarthatósági képzés.
Meghívott előadó Tömöri Balázs a Greenpeace Magyarország munkatársa volt. A vetítettképes előadást kérdések, illetve eszmecsere követte.
A résztvevő kollégák száma: 270 fő

NYÚLKERT

A munkacsoport a Várgondnokság Kht. együttműködésével elkezdte megszervezni, hogy egy, a könyvtár épülete melletti terület a könyvtár dolgozói számára hozzáférhetővé váljon.

A cél közösen olyan pihenőkert létrehozása a munkatársak számára, ahova az informális tudáshálózat, a szervezeti kultúra összetartó erejének növelése s nem utolsósorban az egészségvédelem érdekében a szabadba mehetnek megbeszéléseket tartani.

Eddig egyeztető (házon belül a vezetőséggel, a Biztonsági Osztály munkatársaival, illetve a Várgondnoksággal), illetve tervező munkák (Működésfenntartás Osztály) zajlottak.

Az együttműködés hivatalossá is vált, az előzetes egyeztetések után Tüske László főigazgató úr levélben kereste meg Gyutai Csabát, a Várgondnokság vezetőjét, aki 2018. május 10-én kelt (Várgondnokságnál 98-1-2018/ÜZ számon iktatott) levelében hozzájárult a nevezett terület OSZK által történő hasznosításához.

A kert rendbetételére 14 önkéntes jelentkezett a kollégák közül.

Jelenleg a kertbe való kijutás biztonságos, személyes mágneskártyával működtethető kijárat kialakítását várjuk, amely az intézményben folyó projekten belül fog megtörténni.

8. ÖSZTÖNDÍJ PROGRAM

Az Országos Széchényi Könyvtár 2017 őszi pályázatát hirdetett könyvtárszakmai tanulmányi ösztöndíj elnyerésére, négy fő mesterszakos hallgató számára.

Az ösztöndíj célja, hogy támogassa azokat a könyvtári hivatás iránt érdeklődő nappali tagozatos egyetemi hallgatókat, akik az új generáció képviselőiként gazdagítani kívánják a nemzeti könyvtárat, részt kívánnak venni tudásukkal és elkötelezettségükkel a szakmai fejlődésben, a rohamosan változó világhoz való alkalmazkodásban.

A pályázatot feldolgozó, tájékoztató könyvtáros, illetve történész, irodalomtörténész szakterületekre lehetett benyújtani.

A 2017-ben született döntés alapján négy hallgató dolgozott 2018-ban ösztöndíjasként. Júniusban ketten sikeresen befejezték a tanulmányaikat, őket ősszel felvettük munkatársaink közé. A másik két hallgató továbbra is ösztöndíjasként vesz részt a mentorok által meghatározott feladatokban. Ők várhatóan a jövő évben fejezik be a tanulmányaikat.

9. BELSŐ ELLENŐRZÉS

A 2018. évi tervben az alábbi feladatok szerepeltek, amelyek a tervnek megfelelően végrehajtásra kerültek.

- A belső kontrollrendszer vizsgálata,
- A kutatónap szabályzatban foglalt előírások betartása, a kutatónapok felhasználásának dokumentálása,
- A vezetői ellenőrzések működése és dokumentáltsága az OSZK-ban c. vizsgálat utóellenőrzése,
- Az OSZK pénzügyi rendjének ellenőrzése c. vizsgálat utóellenőrzése,
- Az OSZK tulajdonát képező tárgyak leadásának rendszere, dokumentáltsága az OSZK-ból való távozás során, valamennyi jogviszony esetében c. vizsgálat utóellenőrzése,
- A beszerzések, közbeszerzések ellenőrzése c. vizsgálat utóellenőrzése.
- A soron kívüli kapacitás terhére hajtotta végre az ellenőrzés a munkaköri leírások, a közalkalmazotti minősítések elkészítésének vizsgálatát, valamint az EMMI felkérésére a 2017. évi leltározás szabályszerű végrehajtásának ellenőrzését.
- A tanácsadási tevékenységre elkülönített kapacitás terhére „A hatékony munkavégzés akadályai” kerültek áttekintésre.

10. JOGI ÉS IGAZGATÁSI ÜGYEK

JOGI TERÜLET

Az Osztály jogi része 1 fő közalkalmazottal és 1 fő ügyvéddel (külsős Ügyvédi Iroda) látja el az OSZK jogi feladatait.

Az Osztály jogi tevékenysége az esetek nagy részében előre nem tervezhető, többnyire a napi aktuális ügyek határozzák meg a munka jellegét és mennyiségét, amely többnyire dokumentumok elkészítéséből véleményezéséből, ellenjegyzéséből, különböző ügyekben tartandó konzultációkból,

megbeszélésekből tevődik össze. 2018-ban a jogi terület aktívan részt vett az OSZK-ban folyó projektek (OKR Projekt, Cselekvőközösségek Projekt) munkájában, jogi szakértelem biztosításával.

Belső szabályozók közül kiemelt feladatként szerepelt az OSZK Szervezeti és Működési Szabályzatának módosítása kapcsán történő közreműködés.

2018-ban a jogi terület által elkészített, véleményezett, ellenjegyzett szerződések szám: 1184 db.

Belső szabályozók kialakítására, módosítására, véleményezésére 11 esetben került sor.

A megbízással dolgozó külső ügyvéd feladata a perképviselőt, peres ügyek folyamatos vitele.

2018-ban OSZK-t érintő folyamatban lévő peres ügyek száma: 4 (négy) db. volt.

Dolgozói jogsegélyszolgálat ellátására 14 esetben került sor.

IGAZGATÁSI TERÜLET

Az igazgatási terület feladatait 3 fő közalkalmazotti státuszban dolgozó munkatárs látja el.

A jogi területhez hasonlóan, az igazgatási részleg munkájára is az jellemző, hogy általában nem tervezhető. Alapvetően meghatározza a napi (külső és belső) postaforgalom, a GLS futárszolgálat részére csomagok előkészítése, feladása, a születésnap csomagok külön postázása, az eseti jelleggel irattárból igényelt anyagok felkutatása, irattárba helyezés, iktatás, fénymásolás, hitelesített dokumentumok előkészítése stb.

Folytatódott a szerződések nyilvántartásának kiegészítése, vezetése.

2018-ban bevezetésre került az új iktató és iratkezelési rendszer, melynek megtanulása, OSZK-n belüli, az egyes szervezeti egységekkel történő összehangolt alkalmazása volt az egyik legjelentősebb feladata az igazgatási területnek.

Sor került az elmúlt év folyamán a MANDA irattári anyagainak nagymértékű selejtezésre történő előkészítésére is.

Az igazgatási terület ügyirat forgalma 2018-ban: 3227 db. ügyirat, a be- és kiszállított csomagok száma: 3630 db. volt.

1. NYITVATARTÁS

Nyitvatartás	2017	2018	változás %-ban előző évhez képest
Heti nyitvatartási órák száma (óra)	55	55	0%
Heti nyitvatartási órák száma a különgyűjteményi olvasótermekben (óra)	32	32	0%
Hétfői nyitvatartás (óra)	11	11	0%
16 óra utáni nyitvatartás (óra)	4	4	0%
Évi összes nyitvatartás (óra)	2475	2310	-7%
Nyári zárvatartási idő	júli.17-aug. 21.	júli.16-szept. 3.	
Munkanapok száma (nap)	25	35	+40%
Téli zárvatartási idő	dec. 23-jan. 1.	dec. 24-jan. 1.	
Munkanapok száma (nap)	4 nap	2 nap	-50%
Különleges nyitvatartás (óra)	8	35	+337%

A könyvtár augusztusban előre tervezett átépítési munkák (a projekt keretében a Digitalizáló Központ kialakítására kiírt építészeti közbeszerzési eljárás) a nyári zárvatartási idő meghosszabbítását tették a tervek szerint szükségessé. A közbeszerzési eljárások végül sorozatosan eredménytelenül zárultak, így a zárvatartás meghosszabbítása értelmét veszítette.

Különleges nyitvatartás: 2017-hez hasonlóan a Múzeumok Éjszakája miatt tovább tartottunk nyitva (8 óra). 2018-ban ehhez járult még a Corvina-kiállítás miatt további 27 óra különleges nyitvatartás.

NYITVATARTÁS

Törzsgyűjteményi olvasótermek (VII. szint):

hétfő zárva
kedd–szombat 09–20

Különgyűjtemények (V. és VI. szint):

hétfő zárva
kedd–péntek 09–17
szombat 09–14

Könyvtártudományi Szakkönyvtár (VII. szint):

kedd–csütörtök–péntek: 9–17 óra
szerda: 9–20 óra
szombat: 9–14 óra

Könyvtárközi kölcsönzés:

hétfő–csütörtök: 8–16.30 óra
péntek: 8–14 óra

Beiratkozás:

kedd–szombat 9–19 óra

Könyvesbolt – Infopont:

kedd–szombat: 9–17 óra

Kiállítóterek:

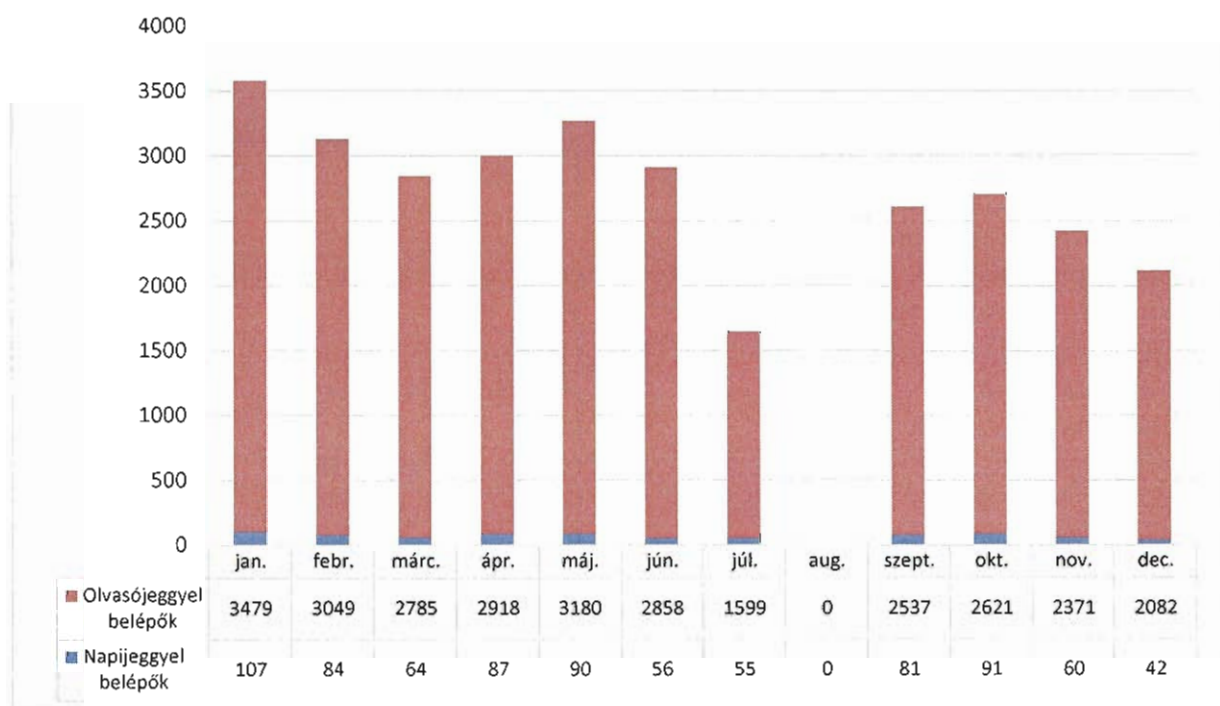
kedd–szombat 10–18 óra

1956-os Intézet – Oral History Archívum (1074 Budapest, Dohány u. 74):

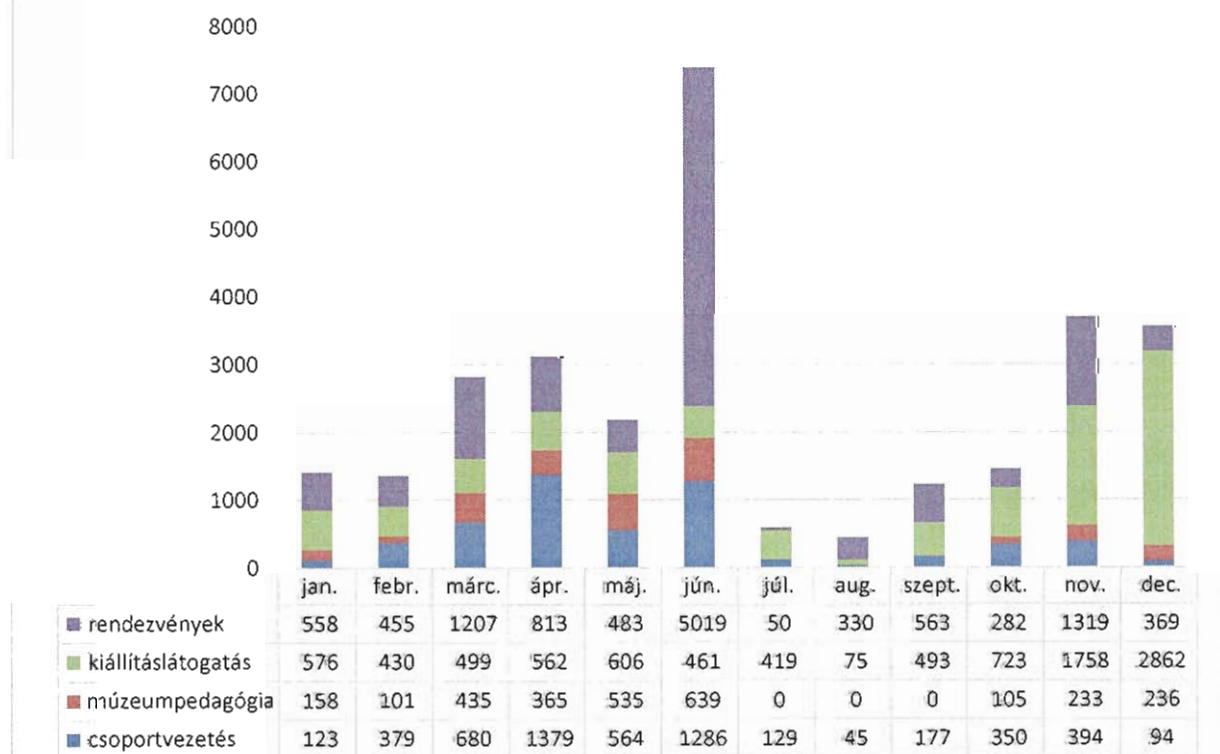
hétfő–csütörtök: 10–16 óra

2. LÁTOGATÓI ADATOK

2018. olvasók száma

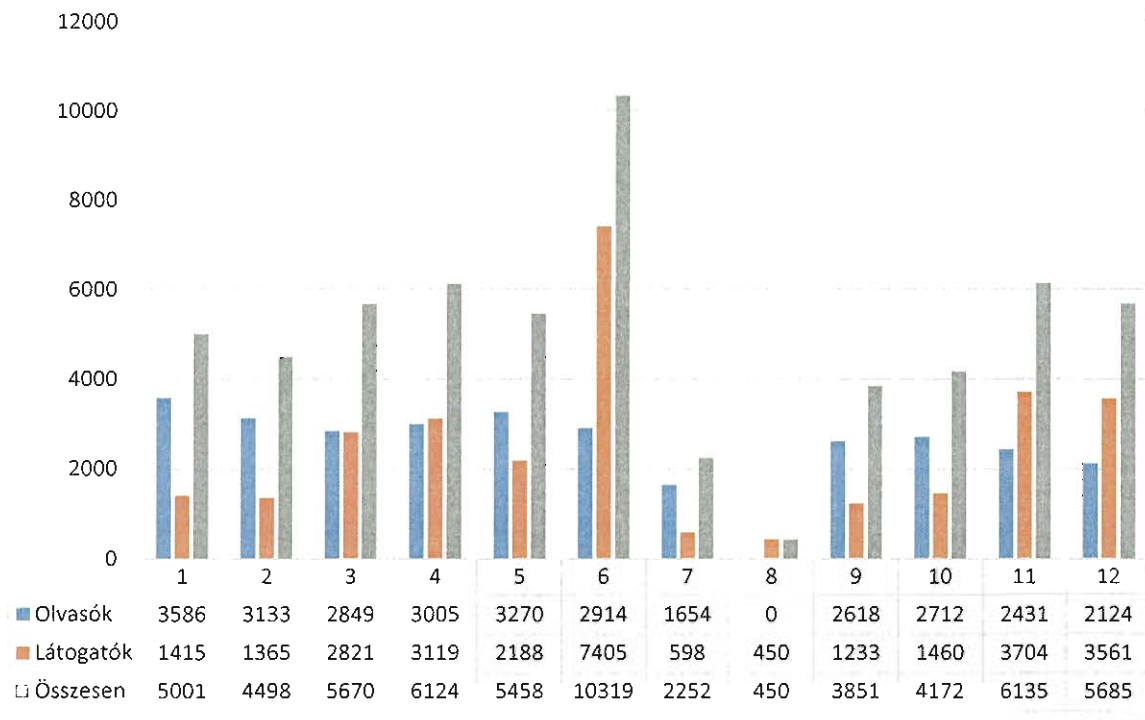

2018. látogatók száma

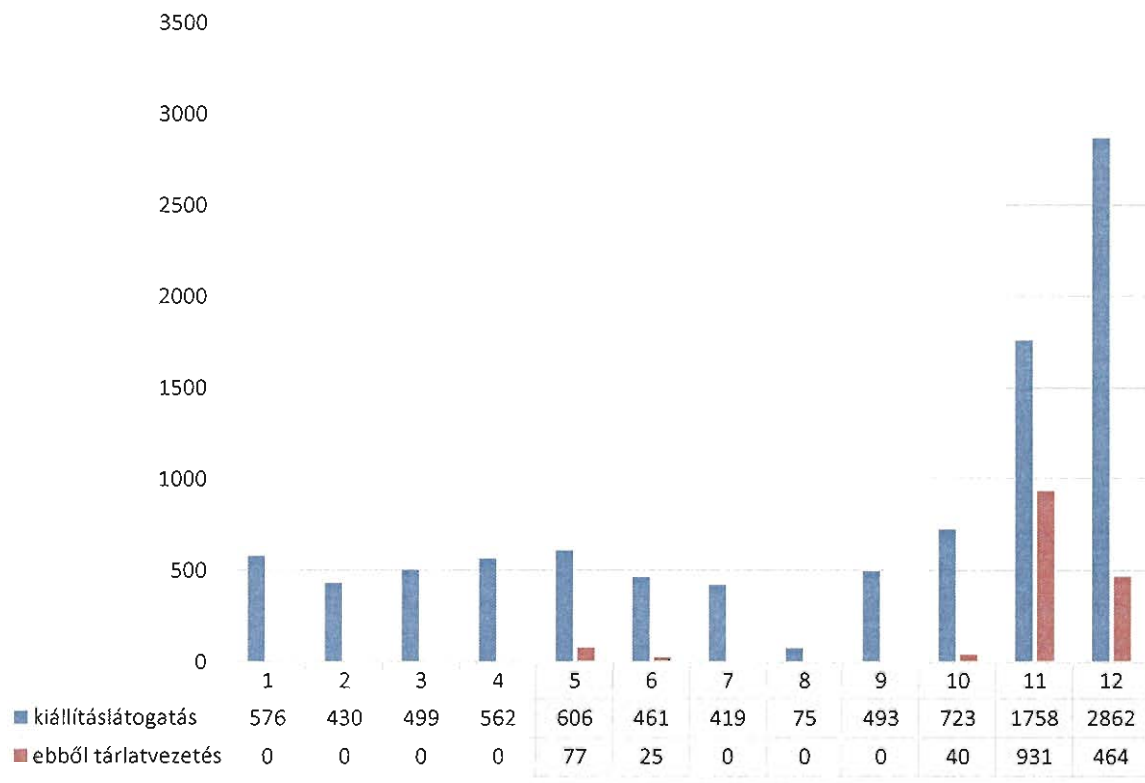
* a júniusi magas látogatószám oka a Múzeumok Éjszakája rendezvény, a november-decemberi látogatószám-növekedés pedig egyértelműen a Corvina-kiállításához kapcsolódik.

2018. olvasók és látogatók

Az Országos Széchényi Könyvtár összes használójának száma 2018-ban: 59 552.

2018. kiállítások és tárlatvezetések látogatói

Könyvtárhasználók	2017	2018	változás %-ban előző évhez képest
Regisztrált használók száma	8 485	7 624	-10%
Aktív használók száma	n.a.	n.a.	-
Az adott évben beiratkozott olvasók száma	5 296	4 625	-13%
Ebből diák	1 628	1 312	-19%
Napijegyek száma	962	817	-15%
Havi olvasójegyek száma	248	239	-4%
Féléves olvasójegyek száma	1 996	1 566	-21%
Éves olvasójegyek száma	2 090	2 003	-4 %
Kutatói olvasójegyek száma	1 007	926	-8%
Olvasójeggyel belépők száma	36 036*	30 296**	-16%
Összes belépések száma (db)***	66 736	59 415	-11%
Ebből diákcsoportok (db/fő)	1 007	926	-8%

* 2017. január 13. és július 3. között beiratkozóknak, kártyacserélőknek csak papír olvasójegyet tudtunk kiállítani, amit a beléptető rendszerben nem lehetett érvényesíteni.

** 2018. október 9. és november 23. között filmhiány miatt papír olvasójegyet adtunk ki, amit a beléptető rendszer szintén nem tudott számolni.

*** Összes belépések száma = olvasói belépések száma (30 296) + látogatói belépések száma (29 119). Korábbi években a látogatói szám másképpen volt számolva (most: egy látogatót, attól függetlenül, hány szolgáltatást vett igénybe, egyszeri belépőnek számoltunk).

Az OKR projekt közbeszerzési anomáliái rendkívüli módon befolyásolták a könyvtár szakmai tevékenységét. A csak részlegesen megvalósult, vagy elmaradt informatikai fejlesztések jelentős mértékben hatottak a nemzeti könyvtár hazai és nemzetközi szakmai megítélésére. Az olvasószolgálat területén nagyon várt könyvtári rendszer megújulásának elmaradása komoly csalódást okozott a könyvtárhasználók körében. A 21. század második évtizedének végén az OSZK-ban még mindig nem működik az online kölcsönzés, a dokumentumok nincsenek ellátva automatikus azonosítóval. A projekt keretében a Digitalizáló Központ kialakítására kiírt építészeti közbeszerzési eljárás sorozatosan eredménytelenül zárult, emiatt le kellett zárni az Általános Olvasótermet, hogy az időközben megérkezett nagy értékű digitalizáló eszközök átvétele és üzembe helyezése megtörténhessen. Az olvasók nehezményezték, hogy megszűnt a kényelmes társas tanulás lehetősége, hogy áthelyezésre került a multimédia részleg, hogy nem férhetnek hozzá a szabadpolicra kihelyezett szakirodalomhoz (művészettörténet, néprajz, nyelvészet stb).

A korszerűsítés elmaradása, a kényszerből meghozott népszerűtlen intézkedések jelentős mértékben hozzájárultak a könyvtárhasználók számának csökkenéséhez. Kismértékű kompenzálás történt az OPM-es és multimédiás munkaállomások eszközparkjának cseréjével, valamint az új digitális mikrofilmolvasó szkennerek beüzemelésével. A nehéz körülmények ellenére az olvasószolgálaton és a tájékoztatásban dolgozó munkatársak teljes mértékben helyt álltak, türelemmel és az olvasók iránti empátiával kezelték a kialakult rendkívüli helyzetet.

2018-ban ismét négy alkalommal hirdettünk **beiratkozási akciót**. A Magyar Kultúra Napján, a Múzeumok Éjszakáján és a Széchényi Napon lehetett féláron éves olvasójegyet váltani. Ezek az események a korábbi évekhez hasonlóan sok beiratkozót vonzottak a könyvtárba.

Szeptemberben már hagyományosan részt vettünk az ELTE Könyvtári Napon. Ebben az évben a korábbi kedvezményes beiratkozás helyett a díjmentes regisztrációt hirdettük meg, hogy új olvasókat csábítsunk könyvtárunkba. Az akció nagyon sikeresnek bizonyult, 132 fő iratkozott be. A FORRÁS Pénzügyi Számlázórendszer az év során a Beiratkozáson is bevezetésre került.

Látogatók száma (látogatói szolgáltatásokat igénybevevők száma)*	2018
csoportvezetés	5 600
múzeumpedagógia	2 807
kiállításlátogatás	9 264
- ebből tárlatvezetés	1 537
rendezvények	11 448
összesen:	29 119

* A látogatói szolgáltatásokat igénybevevők száma magasabb, mint a tényleges látogatók száma, hiszen egy látogatás alkalmával több szolgáltatást is igénybe vehetnek. Részletes adatokat ld. II.13 pontnál (csoportvezetés, múzeumpedagógia).

Rendezvények*	db	résztevők száma (fő)
oktatás (pl. kihelyezett szeminárium)	6	90
könyvbemutató	30	620
konferencia	17	1 144
koncert	3	240
kiállításmegnyitó	13	893
nyílt nap	2	525
egyéb rendezvény	49	7 936
összesen	120	11 448

* Részletes adatokat ld. II.9.2 pontnál (rendezvények).

3. DOKUMENTUMFORGALOM

3.1 DOKUMENTUMFORGALOM

Kölcsönzési szolgáltatások**	2017	2018	változás %- ban előző évhez képest
Helyben kölcsönzött dokumentumok száma (db)	63 536 könyv 95 824 periodika 31 355 mikrofilm 194 CD/DVD, 372 TIT anyag (VHS, DVD)	49 315 könyv 80 513 periodika 28 064 mikrofilm 78 CD/DVD, 113 TIT anyag (VHS, DVD)	-22% könyv -16% periodika -10% mikrofilm -60% CD/DVD, -70% TIT anyag (VHS, DVD)
Könyvtárközi kölcsönzés - küldött dokumentumok (db)	1 159	865	-25%
Könyvtárközi kölcsönzés - kapott dokumentumok (db)	912	897	-2%
Nemzetközi dokumentumforgalom – kapott dokumentumok (db)	912	897	-2%
Nemzetközi dokumentumforgalom – küldött dokumentumok (db)	382	181	-53%
Belső kölcsönzés	18 571	17 996	-3%
ODR-kód	64	68	+6%
Lelőhely tájékoztatás	2 708	2 440	-10%
Műtárgykölcsönzés – kapott dokumentumok (db)*	2	42	+2 000%
Műtárgykölcsönzés – adott dokumentumok (db)*	27	203	+625%

* A műtárgykölcsönzések részletes listáját ld. 3. sz. mellékletben.

** Törzsgyűjteményi adatok

3.1.1 HELYBEN KÖLCSÖNZÉS

- könyvek: Könyvkiadó állomás
- időszaki kiadványok: Hírlapolvasó
- mikrofilmek: Mikrofilmolvasó
- elektronikus dokumentumok (CD, DVD) illetve a TIT audiovizuális dokumentumai (DVD, VHS): Általános Olvasóterem

A napi könyvforgalom adatait elemezve látható, hogy drasztikus csökkenés a diákok könyvkéréseinél tapasztalható. A csökkenést annak ellenére sem sikerült lassítani, hogy tovább rövidült a kérések teljesítésének ideje. A legnagyobb olvasói elégedetlenség a kéréslapok manuális kitöltése miatt tapasztalható. Az OKR Projekt keretében nem valósult meg az dokumentumforgalmazás megújítása.

KÖNYVTÁRKÖZI KÖLCSÖNZÉS

A könyvtárközi kérések és teljesítésük			2018
Beérkezett kérések			2 514
Adott dokumentumok	eredetiben	OSZK állományból eredeti	2
		Külföldre eredeti	97
	másolatban	OSZK állományból nyomtatott másolatban	544
		OSZK állományból elektronikus másolatban	319
Küldött kérések	Kérés közvetítés belföldre	137	
	Lelőhelytájékoztatás	518	
Kapott dokumentumok	eredetiben	Külföldről eredetiben	748
	másolatban	Külföldről nyomtatott másolatban	44
		Külföldről elektronikus másolatban	105

Összes iktatott kérés 2 514 darab

- Összes bevétel (bruttó): 7 199 554,- Ft

Dokumentum-közvetítés

- 1 131 darab (külföldi kölcsönzés + külföldi megtartás + belföldi közvetítés)
- Bevétel (bruttó): 6 415 947,- Ft (D, KKK, KÜL jelű számlák)
- Kiadás: 2 538 462,- Ft (devizaszámlák); Bevétel (nettó): 3 877 485,- Ft

Dokumentumszolgáltatás

- 865 darab (OSZK-állományból belföldi és külföldi partner számára)
- Bevétel: 783 607,- Ft (1, PRO jelű számlák)

Tájékoztatás 518 darab

- Lelőhely-kérés
összesen: 1 348 db, ebből + találat: 705 (52%)
- Könyvtárközi kölcsönzési kéréslap
összesen: 1 092 db, ebből + találat: 347 (32%)

Összes tájékoztatás: 2 440 db, ebből + találat: 1 052 (4 %)

3.2 DOKUMENTUMFORGALOM OLVASÓTERMENKÉNT

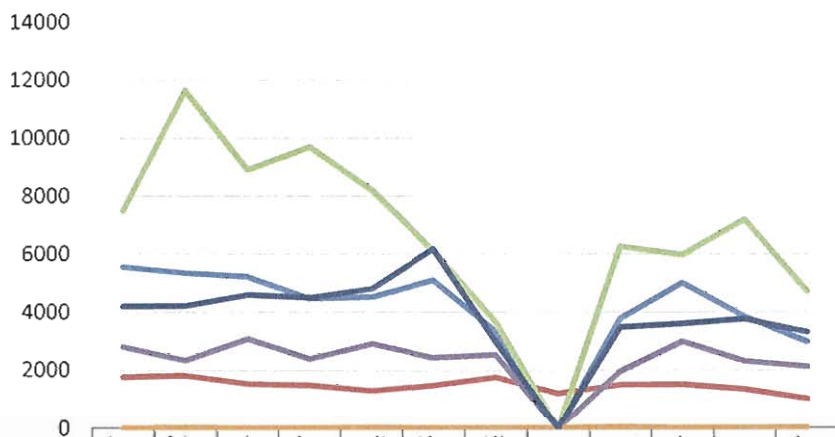
Helybenhasználat (szabadpolcos forgalom)	2017	2018	változás %-ban előző évhez képest
Általános Olvasóterem*	17 332 szabadpolc	11 047 szabadpolc	-36% szabadpolc
Hírlapolvasó	4 020 szabadpolc	3 307 szabadpolc	- 18% szabadpolc
Mikrofilmolvasó**	31 355 raktári	28 064 raktári	-10% raktári
Irodalomtudományi Olvasóterem	13 893 szabadpolc	15 873 szabadpolc	+14%

Történettudományi Olvasóterem	16 525 szabadpolc	14 478 szabadpolc	-12%
Tájékoztató segédkönyvtár	1 911 szabadpolc	1 187 szabadpolc	-37%
Kézirattár és Régi Nyomatványok Tára	136 458 raktári és szabadpolc	126 001 raktári és szabadpolc	-8%
Plakát- és Kisnyomatványtár	103 900 raktári és szabadpolc	99 000 raktári és szabadpolc	-5%
Térképtár	2 030 raktári és szabadpolc	719 raktári és szabadpolc	-65%
Zeneműtár és Színháztörténeti Tár	34 405 raktári és szabadpolc	21 390 raktári és szabadpolc	-38%

*A dokumentumforgalmazás adatait torzítja, hogy 2018 szeptemberében az Általános Olvasótermet lezártuk, mert ideiglenesen az olvasóteremben lett kialakítva a Digitalizáló Központ. A korábban az Általános Olvasóteremből forgalmazott dokumentumok esetében ezért mutat számottevő csökkenést a használat.

** A Mikrofilm olvasónál és a különgyűjteményi olvasótermeknél nem különül el a szabadpolcos és a raktári forgalom. A többi olvasóteremben a szabadpolcon kívüli raktári forgalmat az előző táblázatban tüntettük fel.

Törzsgyűjteményi dokumentumforgalmazás

	jan.	febr.	márc.	ápr.	máj.	jún.	júl.	aug.	szept.	okt.	nov.	dec.
Könyvkiadó állomás (könyvek)	5575	5366	5231	4477	4533	5106	3354	0	3793	5016	3866	2998
Belső kölcsönzés (könyvek és periodika)	1781	1842	1549	1499	1310	1510	1778	1232	1525	1541	1375	1054
Hírlapolvasó (periodika)	7522	11657	8935	9712	8221	6123	3675	0	6264	5976	7198	4736
Mikrofilmolvasó (mikrofilmek)	2821	2351	3097	2400	2924	2448	2550	0	1982	3009	2330	2152
Általános Olvasóterem - elektronikus (offline) dokumentumok (CD, DVD)	3	29	6	1	17	4	1	0	0	4	7	8
Általános Olvasóterem - TIT AV-anyagai (videó, DVD)	7	17	3	3	22	2	2	0	44	0	0	20
Szabadpolcos forgalom (Törzsgyűjtemény)	4211	4232	4610	4511	4826	6185	2998	0	3491	3615	3783	3330

Hírlapolvasó	2017	2018	Változás %-ban az előző évhez képest
olvasók száma (fő)	4 433	3 424	-23%
kérések száma (db)	11 314	8 592	-24%
forgalom (db)	95 824	80 513	-16%

Mikrofilm	2017	2018	Változás %-ban az előző évhez képest
olvasók száma (fő)	5 399	3 995	-26%
forgalmazás (tekercs)	31 355	28 064	-10%
digitalizálás (oldal)	5 793	7 317	+26%
adathordozóra (CD, DVD) írás (db)	136	45*	-67%
másolatküldés email-ben	11	327	+2 873%
bevétel (Ft)	553 000,- Ft	624 560,- Ft	+13%

*2017 tavaszától az olvasóknak emailben, illetve filesender-rel továbbítjuk a másolatokat. Az elektronikus célbajuttatás azért is szerencsés, mivel az olvasók nagy része már nem használ CD-t (az újabb laptopokban már nem is használható).

Multimédia funkciók (Általános Olvasóteremben)	2017	2018	Változás %-ban az előző évhez képest
forgalmazás (CD, DVD) (db)	194	78	-60%
TIT anyagainak forgalmazása (VHS, DVD) (db)	372	113	-70%
szolgáltatás-használat (NAVA, OSZK dedikált hálózat) (alkalom)	27	9*	-67%

*2018 szeptemberétől a multimédiás számítógépek és a dedikált hálózati pontok gépei (NAVA, ELDORADO, DK) az Általános Olvasóterem lezárása miatt a Katalógustérben található. A használat mérése nem lehetséges, ugyanis az olvasók nem kérnek helyszámot.

3.3 SZABADPOLCOS ÁLLOMÁNY

Szabadpolcos állomány - gyarapodás/áthelyezés	2017	2018	változás %-ban előző évhez képest
Gyarapodás (könyv)	1 257	742	-41%
Gyarapodás (folyóirat)	53	97	+83%
Összesen elérhető szabadpolcos állomány (kötet)	cca. 80 000	cca. 80 000	0%
Áthelyezés (raktári visszairányítás) (kötet)	24	1 429	+5 854%
Forgalom (kötet)	53 681	41 581	-22%
Kötészetre adott (kötet)	164	212	+29%
Online katalógusban elérhető (%)*			

*Ld. részletesen az állományfeltárásnál.

A szabadpolcra raktárba visszairányított kötetek hirtelen növekményének okai:

- már készülve az RFID címkézésre, a szabadpolcos állományból több kötet került raktári visszairányításra, mint az előző években. A 2018-as munkatervben szerepel a törzsgyűjteményi olvasótermi állomány RFID címkével való ellátása, de ez az OKR projekt csúszása miatt egyelőre nem valósult meg.
- ezen felül a korábbi években felgyűlt, raktári visszairányításra szánt dokumentumok is lekerültek a polcra, ezekről a tételekről listák készültek és az Amicusban jelezve lett az áthelyezés ténye.

A szabadpolcos dokumentumállomány raktári jelzeteinek rögzítése az AMICUS-ban	2017	2018
példányadat-módosítás (db)	3 689	26 186
új példány létrehozása (db)	5 044	13 834
összesen (db)	8 733	40 020

Május végén sikeresen vizsgázott Amicus példányadatbevitelből a Tájékoztató Osztály több munkatársa, és novemberben kezdték el az osztály munkatársai a szabadpolcos példányadatok javítását az OKP projekt keretében megvalósuló RFID címkézés előkészítéseképpen. Ez a feladat nem szerepelt a 2018-as évre vonatkozó munkatervben és körülbelül 70-80 ezer példányrekord felülvizsgálatát és javítását jelenti.

4. OLVASÓI SZÁMÍTÓGÉPEK

Olvasói számítógépek száma helyben használatra	2017	2018	változás %-ban előző évhez képest
Katalógus gép	15	4	-73%
Olvasói munkaállomás	64	63	-1%

2018 szeptemberétől az Általános Olvasóterem számítógépei és a dedikált hálózati pontok gépei (NAVA, ELDORADO, DK, vakolvasó) az olvasóterem kényeszerű lezárása miatt a VII. szinti Katalógustérben kerültek elhelyezésre. A rendelkezésre álló végpontok kihasználása miatt az addig ott levő, ma már kevésbé használt katalógusgépek helyére kerültek az olvasói munkaállomások.

A 2018. decemberi állapot:

- Katalógustér: 10 internetkapcsolattal ellátott számítógép
4 dedikált hálózati gép (NAVA, DK, ELDORADO, Vakolvasó)
2 számítógép csak CD/DVD-használatra
3 katalógusgép
- Irodalomtudományi Olvasóterem: 9 OPM munkaállomás
- Történettudományi Olvasóterem: 16 OPM munkaállomás
- Hírlapolvasó: 20 OPM munkaállomás
- Mikrofilmolvasó: 1 katalógusgép, 2 OPM munkaállomás

Sajnos, az OPM munkaállomások cseréje nem történt meg az év folyamán, pedig a gépek már meglehetősen elavultak.

WIFI-HÁLÓZAT MŰKÖDÉSE

Az OSZK WiFi-hálózata az elmúlt évben a körülményeket figyelembe véve kielégítően működött. A 42 Access Pointből álló hálózaton nagyobb kiesések nem történtek. A hálózat fejlesztését a projekt keretében a tavalyi év folyamán nem sikerült megvalósítani. A szükséges beszerzések között szerepel egy WiFi-controller is, mely nagyban növelné a hálózat megbízhatóságát, továbbá lehetővé tenné a bővítést. A hálózat jelenleg 3 SSID-n szolgáltat folyamatosan: a dolgozóknak, az olvasóknak és az Eduroam felhasználóknak. Ezen kívül szolgáltat egy kevésbé megbízható PSK alapú olvasói hálózatot, azoknak az olvasóknak, melyek eszköze nem képes a radius alapú azonosításra. Ez utóbbi hálózatot szándékoztunk kiváltani egy captive portál azonosítást használó megoldással, ami a controller hiánya miatt nem valósult meg.

5. TÁJÉKOZTATÁS

2018. referenz kérdések

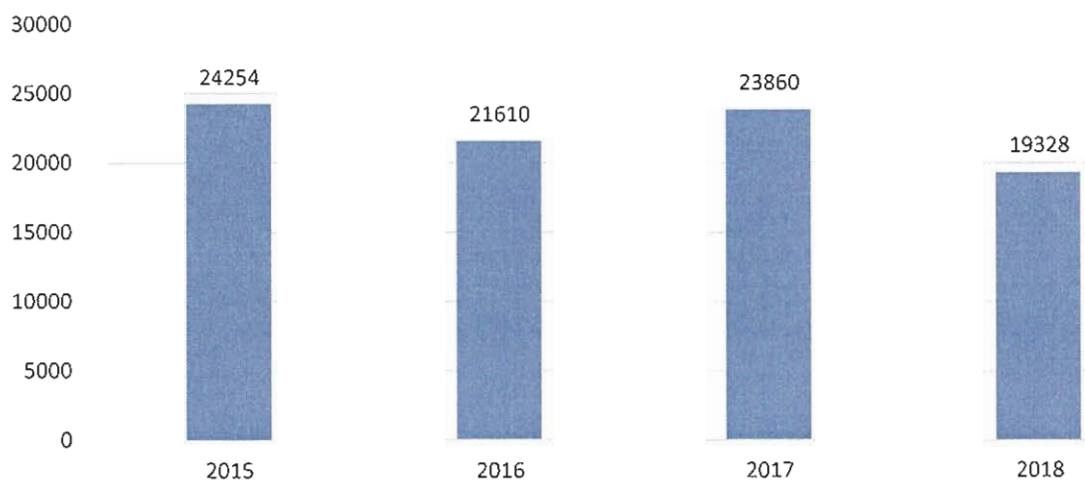

Referenz kérdések száma*	2017	2018	változás %- ban előző évhez képest
Szóbeli (személyes)	15 759	14 636	-7%
Szóbeli (telefon, skype)	2 600	2 327	-10%
Szóbeli összesen	18 359	16 963	-8%
Írásbeli (postai)	13	12	-8%
Elektronikus	2 744	2 493	-9%
Írásbeli összesen	2 757	2 505	-9%
Összesen	21 116	19 468	-8%
Irodalomkutatások, témafigyelések száma	0	2	+100%
Bibliográfiai szolgáltatás	1	0	-100%

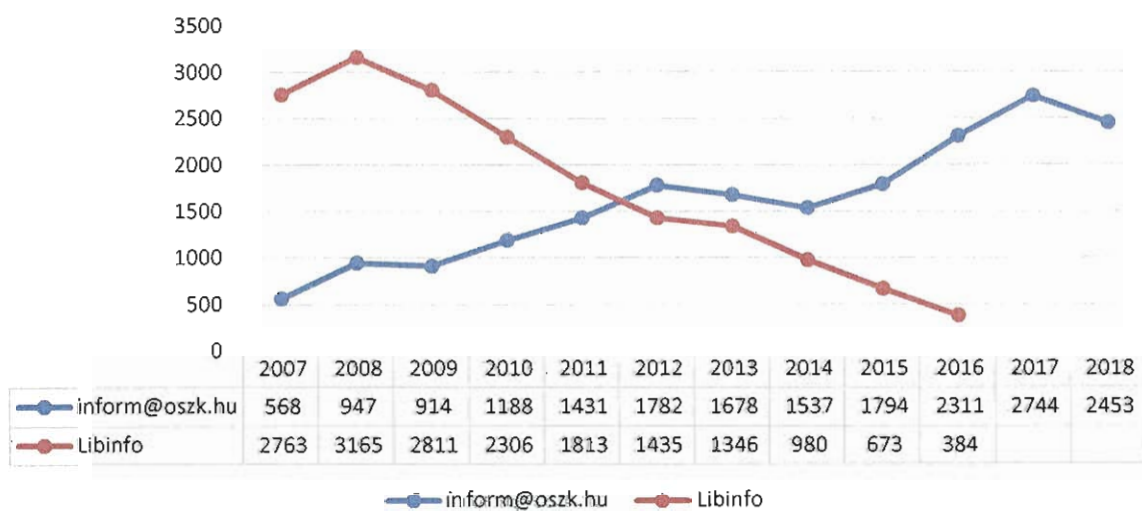
* Törzsgyűjteményi adatok

Térítés ellenében vagy együttműködési szerződés keretében végzett külső megbízások teljesítése	2017	2018
bibliográfia (db)	0	0
kép- és cikk-keresés (db)	0	2
óraszám (óra)	1	16

Referenz kérdések

Írásbeli kérdések

6. REPROGRÁFIAI SZOLGÁLTATÁSOK

Típus – Digitalizáló Osztály	2017	2018	változás %-ban előző évhez képest
Fénymásolás (oldal)	88 056	73 080	-18%
Digitalizálás (oldal)	cca. 900 000	cca. 1 200 000	+33%
Külső megbízások	1 549	1 389	-10%
Születésnapi csomag (db)	2 138	1 329	-38%

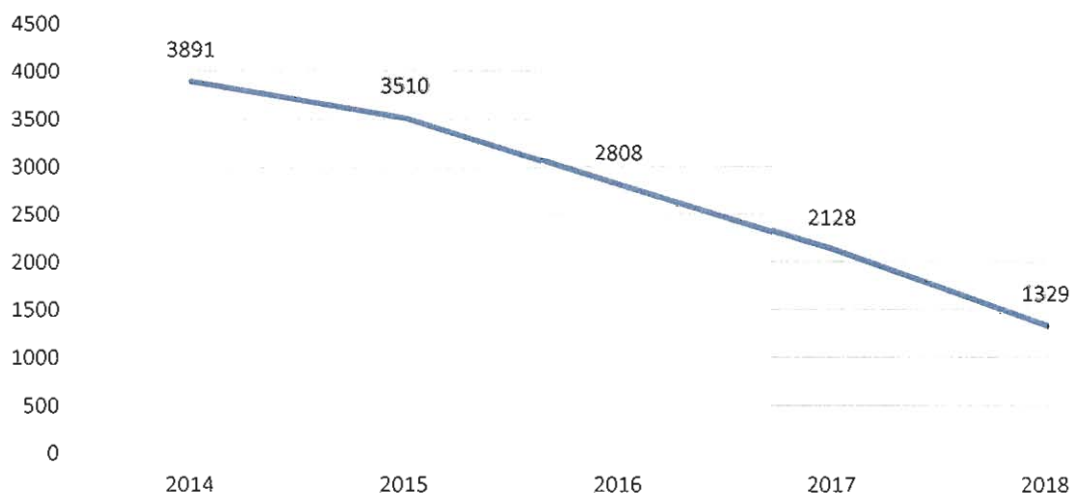
Születésnapi csomag: tovább csökkent a személyesen leadott megrendelések száma, a megrendelők jelentős része áttért az online felület használatára. Ezzel egyidőben csökkent a telefonos érdeklődés is. Az év folyamán 286 személyes csomagrendelést vettünk fel személyesen, és kb. 700 esetben nyújtottunk telefonon, vagy személyesen tájékoztatást a szolgáltatásról.

Az összes megrendelések száma teljességében is csökkenő tendenciát mutat, ennek okai:

- stabil háttérrendszerek hiánya (biztos kellékanyag-ellátás, adatbázissal támogatott megrendelő/megrendelés-kezelő rendszer);
- marketing teljes hiánya;
- a potenciális megrendelők körének természetes csökkenése (aki eddig tudomást szerzett róla, az már rendelt).

Ezzel párhuzamosan a termékhez szükséges, 20. századi folyóiratok digitális korpuszához egyre több alapanyag áll készen.

Születésnapi csomag megrendelések

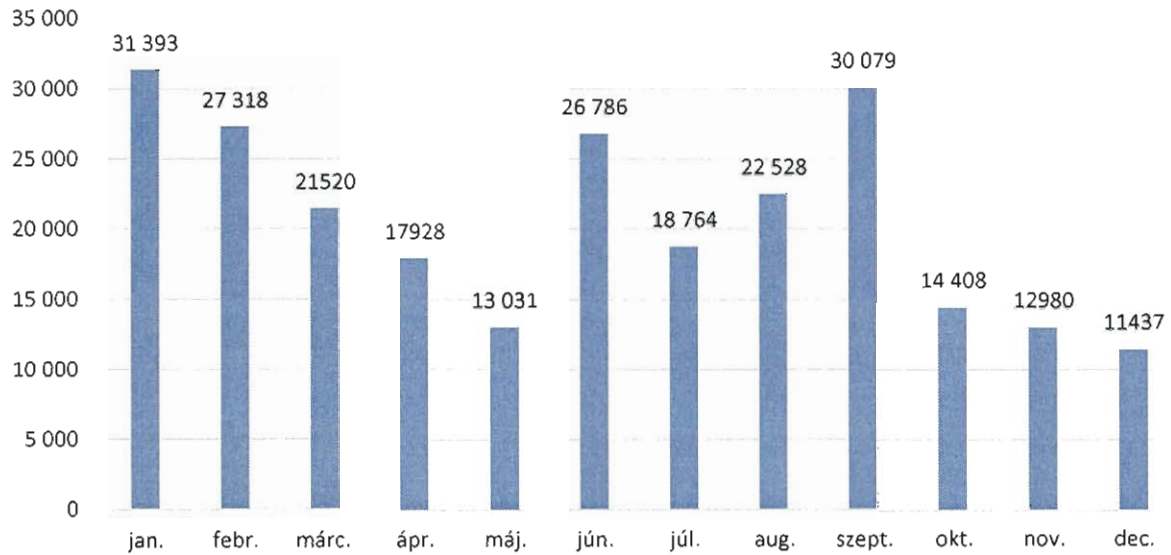

Típus – Különgyűjtemények	2017	2018	változás %-ban előző évhez képest
Fénymásolás (oldal)	9 237	5 342	-42%
Digitalizálás (oldal)	14 117	12 144	-14%

7. ONLINE SZOLGÁLTATÁSOK

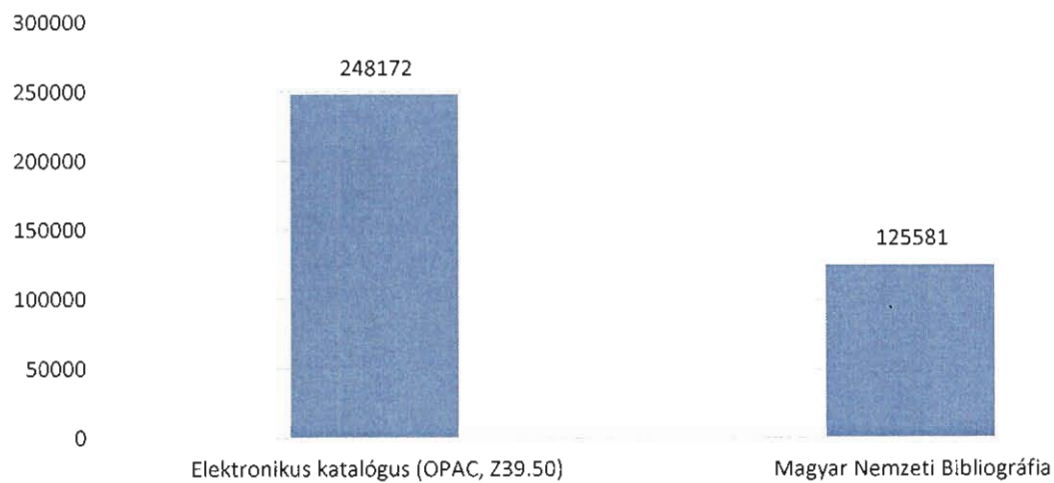
7.1 KATALÓGUSHASZNÁLAT

2018. OPAC használat

* A Z39.50 szerverten történt keresések száma a LibriVision-ben.

2018. OPAC és MNB használat

Az OSZK a 2000-es évek eleje óta törekszik gyűjteménye digitalizálására, a legelején a térképekkel, később 2002-től a **corvinákkal**, majd egyéb gyűjteményeivel. A különgyűjtemények digitalizált állományait – a külső térképszolgáltatás után – először, 2005-től egy külső partnerrel a Magyarország képes történelmi kronológiája¹ honlapon (**Képidő**) szolgáltatta nagyobb mennyiségben a könyvtár. A projekt keretében, több mint 5 ezer képi dokumentumot, fotót, röplapot, plakátot digitalizáltak és tettek online hozzáférhetővé. Ennek egyfajta továbbfejlesztett változata volt a 2008-ban elindult Magyar Digitális **Képkönyvtár**,² amely már nemcsak az OSZK, de a konzorciumban résztvevő közel 50 könyvtár több tízezer képi dokumentumát tette nyilvánosan hozzáférhetővé. A helyben digitalizált könyvek egy része (a nem jogvédettek) az ugyancsak 2008-ban elindult **OSZK Digitális Könyvtárában**³ váltak olvashatóvá, letölthetővé.

A digitalizált dokumentumok mellett a nemzeti könyvtár éppen két évtizede kezdett el foglalkozni a digitálisan született dokumentumok gyűjtésével, megőrzésével és lehetőség szerint nyilvános szolgáltatásával is. Ezt tette amellett, hogy sok évi szakmai munka után is még mindig az 1998-ban megszületett kormányrendelet⁴ van hatályban, amely csak érintőlegesen foglalkozott a digitális dokumentumok, szélesebb értelemben pedig az elektronikus dokumentumok megőrzésével. A nemzeti könyvtár nem várt a jogszabályok lassú változására, és 1999-ben beemelte szolgáltatásai közé az akkor már néhány éve működő és népszerű **Magyar Elektronikus Könyvtárat**⁵ (MEK). A MEK egyszerre foglalkozott és foglalkozik a digitálisan született és a digitalizált dokumentumok gyűjtésével és megőrzésével, de eltérően a kötelezpéldányok helyi szolgáltatásával, szolgáltatása nyilvános, online bárki számára elérhető. A több mint 18 600 művet meghaladó gyűjtemény naponta átlag 40.000 felhasználót vonz a világ minden tájáról.

- Újabb hiánypótló mű vált elérhetővé az interneten az Országos Széchényi Könyvtár Hírlapcsoportjának közel tíz éves áldozatos munkájának eredményeként. A Magyarországon magyar és idegen nyelven megjelent, valamint a külföldi hungarika hírlapok és folyóiratok lelőhelyjegyzéke a magyar és külföldi könyvtárakban - Dallos Eszter és a 2014-ben elhunyt sajtóbibliográfus, Lakatos Éva összeállításában és gondozásában 2004-ben készült el.
- Felkerült az egyesületi honlap Pályázatok menüpontja alá az Internet Szolgáltatók Tanácsától 2017-ben kapott támogatás beszámolója.
Néhány adat a támogatási időszakban (2017. aug. - 2018. márc.) elvégzett munkákról:
145 nem jogvédett szépirodalmi kötet korrektúrázott szöveges változata került a MEK-be
 - ebből több mint 60 irodalmi Nobel-díjas szerző műve
 - kb. 50 pedig (nagyraoszt magyar) író nő alkotása
 - 329 db. mobil készülékekre optimalizált e-book (.epub és .prc fájl) készült el.
- Együttműködések:
 - Magyar Cserkészszövetséggel: jelentős számú, a szövetség által kiadott digitalizált periodikát és digitális könyvet ajánlottak fel. A Szövetség digitális kiadványai nem jelentek meg az OSZKDK-ban, a szervezet nem is regisztrált kiadóként.
 - PIM: a Distant Reading for European Literary History projekt kezdetben 10 majd 25 európai országból tervez összegyűjteni 100 teljes szövegű digitális regényt, nyelvészeti, statisztikai célokra.

A 2004-től elindult **Elektronikus Periodika Adatbázis és Archívum** (EPA) már az elektronikus folyóiratok legnagyobb hazai adatbázisa, jelenleg több mint 980 címmel és 87.000 számmal. A MEK-

¹ <http://www.kepido.oszk.hu/>

² <https://kepkonyvtar.hu/>

³ <http://oszkdk.oszk.hu/>

⁴ http://www.oszk.hu/koteles_rendelet

⁵ <http://mek.oszk.hu/>

hez hasonlóan őrzi és nyilvánosan szolgáltatja a régi, digitalizált periodikákat az 1705-ben indult Mercurius veridicus ex Hungaria-tól⁶ a Digitális bölcsészet⁷ című, már online indult szakfolyóiratig.

Az OSZK és az NKA között kötött együttműködési megállapodásnak köszönhetően néhány éve az NKA által támogatott nyomtatott folyóiratok kötelező jelleggel küldik a nemzeti könyvtárnak számaik digitális változatát és biztosítják azok nyilvános szolgáltatását. Az EPA az e-folyóiratok fizikai archiválása mellett azonban az OSZK által nyilvántartott nemzeti impresszumot is gazdagítja a magyar online periodikák minél szélesebb körű nyilvántartásával.

- Az EPA csoport, erőforrástól függően igyekszik feldolgozni a Digitalizáló Osztálytól kapott, nem-jogvédelem, nyilvánosan szolgáltatható digitalizált hírlapokat is.
- Lendvai Városi Könyvtártól engedélyt kaptunk digitális folyóirataink archiválására. Egyben az általuk megrendelt, az OSZK által digitalizált lendvai helyi lapokat feldolgozzuk és biztosítjuk a teljes szövegű keresést.
- Új felhasználási szerződés formulát vezettünk be a szerkesztőségekkel való szerződések kapcsán.

2007-ben a **Digitális Archívum**⁸ (DKA) adatbázis segítségével már a képi dokumentumok világát kezdte gyűjteni és megőrizni a könyvtár. Részint a nagy számban születő és gyorsan eltűnő digitális fotók világából válogatva és részletesen dokumentálva gyűjt hungarika jellegű digitális kiadványokat. Másrészt a digitalizált könyvek és periodikák gazdag fotó és illusztrációs anyagát dolgozza fel részletesen, visszakereshető módon. Az adatbázisban a könyvtár a legmodernebb elektronikus dokumentumtípusok gyűjtésével is megpróbálkozik, az ismeretterjesztő infografikákkal és az oktatási jellegű prezentációkkal.

Az adatbázis jelenleg több mint 88.000 rekordot tartalmaz, naponta közel 3.000-en látogatják.

Digitális gyűjteményeink nemcsak az országhatárokon belülről, de távoli országokból is kapják, gyűjtik a magyar vagy magyar vonatkozású digitális kiadványokat Dél-Amerikától Ausztráliáig, építve a határon túli magyarok, magyar közösségekkel kiépített kapcsolatokra a Kárpát-medencében és azon túl.

Az online világ digitális dokumentumai mellett egy kísérleti projekt keretében elkezdtek a magyar webtér archiválását is. A technológia felderítése, megtanulása, az infrastruktúra kiépítése mellett igyekszünk cikkekkel, konferencia előadásokkal felhívni a figyelmet a digitális megőrzés eme fontos területére. Módszertani segítséget adunk honlappal,⁹ wiki-vel, tanfolyammal¹⁰ az érdeklődők számára. A felhasználási engedélyek aprólékos, egyedi beszerzése mellett azonban már a növekvő, de zárt webarchívumból egy kisebb nyilvános demo¹¹ részt is meg tudunk mutatni az online érdeklődők számára.

CÉLCSOPORTOK

A fentieknek megfelelően online szolgáltatásaink célcsoportjai széleskörűek, sok mindenkire kiterjednek. Az alábbi felhasználói csoportokat lehet a leginkább megkülönböztetni a visszajelzések, online statisztikák alapján:

- felsőoktatás, tudományos kutatás; digitális gyűjteményeink egyre több csak online elérhető, nyilvános tudományos folyóiratok, kutatási publikációt tartalmaznak;
- közoktatás; a kötelező olvasmányok, népszerű, klasszikus magyar irodalom is közkedvelt a fiatal online felhasználók körében;
- határon túli magyarok; a távoli országok magyarul tudó és olvasó lakossága sok esetben ezekből az elektronikus forrásokból jut hozzá klasszikus vagy magyar olvasnivalóhoz;

⁶ <http://epa.oszk.hu/00900/00904>

⁷ <http://epa.oszk.hu/03400/03490>

⁸ <http://dka.oszk.hu/>

⁹ <http://mekosztaly.oszk.hu/mia/>

¹⁰ <https://ki.oszk.hu/tanfolyamok/az-internet-archivalasa-mint-kozgyujtemenyi-feladat>

¹¹ <http://mekosztaly.oszk.hu/mia/demo/>

- fogyatékosok, vakok és csökkentlátók; a digitális, korrektúrázott elektronikus szövegek alkalmasak a felolvasószoftverek számára, így azok számára is eljutnak oktatás, művelődés számára digitális kiadványaink, akik számára a nyomtatott kiadványok használhatatlanok. Különböző projektek támogatásával külön gondot fordítottunk arra, hogy online szolgáltatásaink felülete¹² nemcsak a látók számára, de a látássérültek számára is használható legyen. Az olvasható könyvek mellett igyekszünk bővíteni a hallgatható, hangoskönyv kínálatunkat is. Jelenleg több mint 330 cím, több száz órnyi hangoskönyv tölthető le a digitális gyűjteményünkéből.

A DIGITÁLIS ARCHÍVUMOK NYELVEI

Digitális szolgáltatásaink felületei a magyar mellett egyszerűsített angol nyelvű felülettel, ismertető szöveggel is rendelkeznek. A felületek mellett azonban törekszünk arra, hogy a magyar kultúra, tudomány eredményeit a magyarul nem olvasó közönség számára is elérhetővé tegyük. Ezért igyekszünk a magyar nyelvű kiadványok mellett – lehetőség szerint – nem magyar nyelvű digitális kiadványokkal is bővíteni digitális gyűjteményeinket. pl. a MEK állományának kb. 7%-¹³ világnyelveken, és a környező országok nyelvén megjelent kiadványokat tartalmaz.

JÖVŐ

A jövő bizonytalan, kiszámíthatatlan és egyre gyorsabban változik. Azonban a jelen tendenciáiból látszanak a főbb irányai, amelyekre igyekszünk minél jobban felkészülni:

- a könyvtárak által gyűjtendő, megőrzendő nemzeti emlékezet egyre inkább digitálissá válik, digitálisan születik,
- a könyvtárak felhasználói, az információfogyasztók egyre kevésbé érik be a könyvtárak zárt világával, azonnal, bármikor, online várják el az információkhoz való hozzáférést. Ennek az elvárásnak növekvő módon kell megfelelni, különben – esetleg mégoly kevésbé megbízható, vagy minőségi – alternatív információforrások veszik át egyre inkább a helyünket,
- a digitális világ növekedése exponenciális. A hagyományos módon sem gyűjteni, sem katalogizálni nem lehet. Egyrészt egyre inkább reprezentatív gyűjteményekkel lehet követni a gyorsan változó világ hosszú távú megőrzését, másrészt az adatoláshoz egyre jobban félautomatikus informatikai módszerekre lesz szükség. Az informatikai eszközök mellett sok helyen a digitális információk gyűjtésébe, feldolgozásába bevonják a felhasználók nagy tömegeit is (lásd crowdsourcing). A társadalmi beágyazottság növelése érdekében erősen megfontolandó, hogy a hazai könyvtárak is jobban nyissanak ebbe az irányba.¹⁴
- a digitális információk nagyságrenddel jobban veszélyeztetettek, mint a hagyományos hordozókon lévők. Ezért a célszerű, hatékony szolgáltatási stratégia, hogy elsősorban minél nagyobb arányban nyilvánosan, minél nagyobb célközönséget elérő szolgáltatásokra törekedjünk. A zárt, megőrzött digitális archívumok könnyen és gyorsan tönkre mennek, elavulnak, mielőtt hasznosítanánk azokat. Másodsorban nagyobb erőforrásokat kell fordítani a digitális információk, kevésbé a hordozók, mint inkább a tartalom megőrzésére, vállalva az információvesztés veszélyét is.

¹² <http://vmek.oszk.hu/> , <http://efolyoirat.oszk.hu/>

¹³ <http://mek.oszk.hu/html/megoszlas.html>

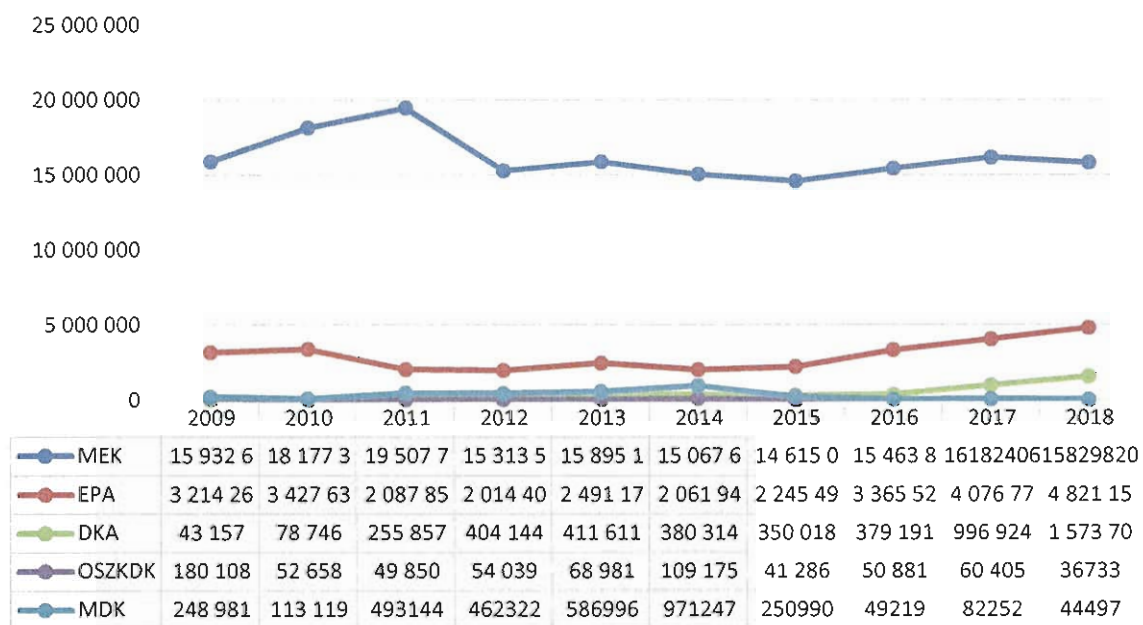
¹⁴ <http://www.oszk.hu/civic>

Digitális archívumok látogatottsága (MEK, EPA, DKA, Képkönyvtár, OSZKDK) **	2017	2018	változás %-ban előző évhez képest
Távhasználatok száma összesen	21 398 761	22 224 684	+4%
MEK	16 182 406	15 829 820	-3%
EPA	4 076 774	4 821 159	+18%
DKA	996 924	1 573 705	+58%
MDK*	82 252	n.a.	n.a.
OSZKDK*	60 405	n.a.	n.a.

*2018-ban az Magyar Digitális Képkönyvtár (MDK) és az OSZKDK használatát szerverhiba, illetve a statisztikai mérőszoftver hibája miatt nem tudtuk mérni.

** Webalizer (visits)

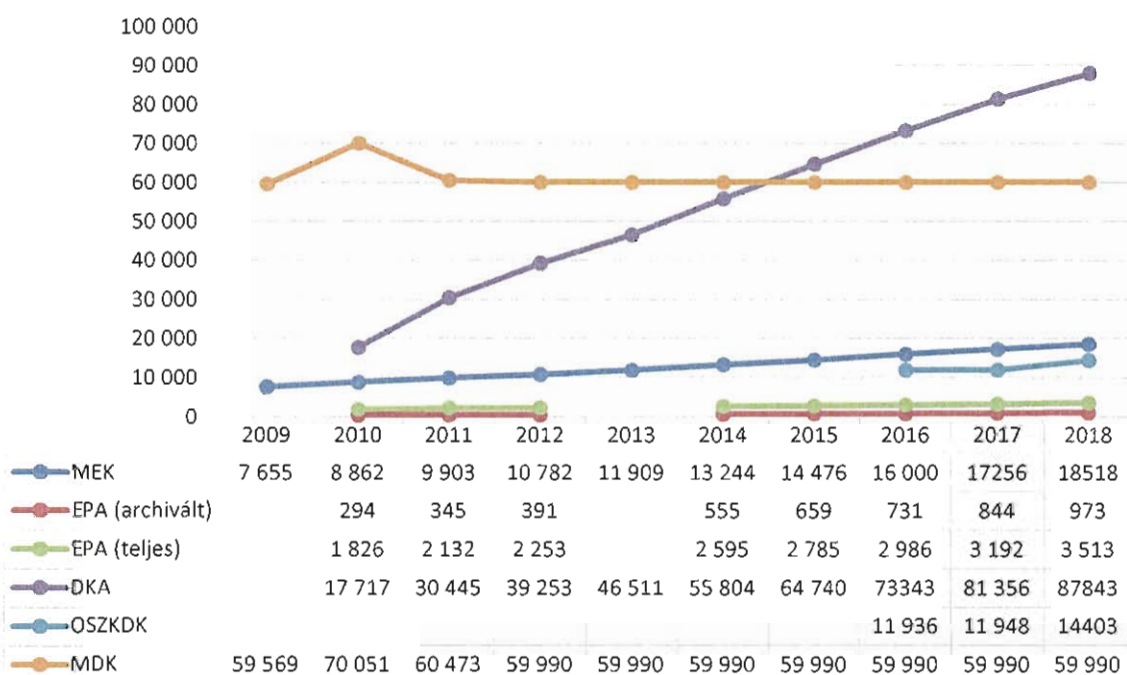
Digitális archívumok látogatottsága

* OSZKDK és MDK adatok 2018: csak augusztusig.

** Webalizer (visits)

Digitális archívumok állománya (címek)

* Webalizer adatok

Tárgyévben a könyvtár által nyílt hozzáférésű publikációként elérhetővé tett dokumentumok száma (db)	2017	2018	változás %-ban előző évhez képest
MEK (könyvek)	1 268	1 269	0%
EPA (időszaki kiadványok)			
- cím	113	130	+15%
- füzet (részegység)	10 078	9 896	-2%
- cikk	74 749	59 161	-21%
DKA (képi dokumentumok)	8 257	7 121	-14%
OSZKDK	12	2 296	+19 033%

PANDEA (DSpace)

A Pannon Digitális Egyesített Archívum (továbbiakban: PANDEA, elérhető: <https://dspace.oszk.hu/>) az Országos Széchényi Könyvtár intézményi digitális archívuma, a nemzeti könyvtár digitális dokumentumainak központi gyűjtőhelye. Az archívum feladata az OSZK-ban keletkezett és folyamatosan keletkező elektronikus anyagok **hosszú távú megőrzésének biztosítása, szakszerű feldolgozása és online szolgáltatása.**

A digitális archívum jelenlegi keretrendszere az OSZK igényei szerint alakítható DSpace szoftver. A honosított szabad repozitórium, a DSpace 2015 őszétől biztosítja a nemzeti könyvtárban a különböző típusú digitális dokumentumok bármilyen formátumban (szöveges, videó, audio, stb.) történő archiválását, közzétételét és visszakereshetőségét. A digitális archívum a nyílt hozzáférés (open access) eszméjére épül. A PANDEA-ban – az open access elvével összhangban – szabadon hozzáférhetővé kívánjuk tenni mindazon gyűjteményeket, amelyek esetében a hatályos szerzői jogszabályok és egyéb törvényi rendelkezések ezt lehetővé teszik. Az Országos Könyvtári Platform (OKP) kiemelt feladatként

határozza meg az egységes digitális archívum létrehozását. Az OSZK intézményi repozitóriumaként működő DSpace alapú archívum a tervek szerint ideiglenes központi tárhely, az OKP megvalósulásától függően azonban, további fejlesztésekkel, akár alkalmassá tehető arra is, hogy az OKP követelményjegyzékben szereplő egységes digitális archívum szerepét betöltse.

Az Országos Széchényi Könyvtár az egyedülállóan gazdag és értékes gyűjteményeinek digitalizálásával a hagyományos állományvédelmi célokon túl az utóbbi években egyre inkább a megváltozott felhasználói igényeknek is igyekszik megfelelni. A PANDEA a digitálisan elérhető anyagok megőrzése és közzététele révén minőségi és mennyiségi szempontból is hozzájárul a könyvtár tartalomszolgáltatási tevékenységének dinamizálásához, a közgyűjteményi feladatok megújításához szükséges szemléletváltáshoz.

A PANDEA a nemzeti könyvtár több százezer tételt számláló saját digitális állománya mellett már jelenleg is, de a későbbiekben még nagyobb számban, helyet adhat az OSZK-ban digitalizált egyéb magyarországi közgyűjtemények digitális anyagainak is. Az archívum támogatja a tudományos kutatók munkáját, például a Klebelsberg Kuno ösztöndíjasok kutatási jelentéseinek digitális másolatai – a tervek szerint – évről-évre bekerülnek az intézményi repozitóriumba, továbbá a könyvtárban létrejött, nem publikálásra szánt tartalmak – pl. oktatási anyagok – tárhelyéül is szolgál.

A PANDEA-ban a betöltött digitális anyagok kategóriákba és alkategóriákba rendezett gyűjteményekből állnak, a jelenleg közel 800 ezer tétel döntő többségét az Országos Széchényi Könyvtár szervezeti struktúráját tükröző alkategóriákba sorolt gyűjtemények képezik. Az archívum legterjedelmesebb és egyben a felhasználók részéről legkeresettebb gyűjteménye a Gyászjelentések, több mint félmillió, folyamatosan gyarapodó tétellel.

A digitális archívumba – amennyiben a krónikus tárhely problémák enyhülnek vagy megoldódnak – mennyiségi korlát nélkül tölthetők be az OSZK-ban keletkezett digitális tartalmak, biztosítva ezzel a nemzeti könyvtár szakmai munkájának a jelenleginél szélesebb körben történő reprezentálását. Az intézmény tudományos publikációinak archiválása és az információcsere felgyorsítása révén a digitális archívum már rövid távon is lehetőséget ad a kutatási eredmények nyilvánosságának növelésére, a tudományos kutatás és az oktatás támogatására.

Az archívum további előnye, hogy az ott elhelyezett digitális dokumentumok összekapcsolhatók az adatbázisokban (pl. könyvtári katalógusokban) már meglévő szabványos bibliográfiai leírásokkal, a katalógusban leírt dokumentumok bibliográfiai adatai ellenőrzött módon és gyorsan átkerülhetnek a repozitóriumba. Ennek eredményeként egy egységes rendszer alakítható ki, amelyben akár egyszeri bevitellel megjeleníthetők a dokumentum leíró adatai a könyvtári katalógusban vagy más bibliográfiai adatbázisban és hozzáférhetővé tehető a digitalizált dokumentum (akár a teljes szöveg is) a PANDEA-ban. A metaadatok értelmezése metaadat-séma segítségével történik; az archívum több sémát is tud kezelni, de alapértelmezetten Dublin Core-t használ.

A DSpace alapú repozitóriumban valamennyi feltöltött digitális objektum az archívumba kerülés során egy egyedi, állandó azonosítót, ún. Handle-azonosítót kap, amely a tételre történő hivatkozásként használható és tartós elérhetőséget biztosít a dokumentum későbbi esetleges helyváltoztatása után is. A feltöltött anyagokat a rendszer indexeli, az archívum OAI-PMH kompatibilis, így a dokumentumok több irányból is kereshetővé és elérhetővé válnak és a nemzetközi tudományos regiszterek is be tudják gyűjteni az adatokat; az archívum tételei a Google keresőben is megjelennek.

Az OSZK digitális archívuma minősített repozitórium, megfelel a “megbízható digitális adattár” feltételrendszerének, garantálja a szolgáltatások hosszú távon biztonságos színvonalát, a metaadatokat szabványos protokollokon keresztül osztja meg.

Az archívumban több szintű hozzáférés állítható be a digitális anyagok eléréséhez, szerkesztéséhez: az ott tárolt dokumentumok lehetnek teljesen nyilvános, bárholnan elérhető anyagok, de a hozzáférés korlátozható IP-cím alapján is (igény szerint lehet szűkíteni, például valamennyi OSZK munkatársa vagy csak egy adott tár dolgozóinak számítógépeire, és – elsősorban jogi szabályozások miatt – meghatározhatók olyan zárt tartalmak is, amelyek csak az archívum adminisztrátorai számára elérhetők).

Az archívumba való bejelentkezéskor az OSZK saját munkatársainak azonosítására az LDAP-azonosítójuk szolgál; magánszemélyek és a külső intézmények munkatársai egy tetszőleges e-mail címmel regisztrálhatnak (önregisztráció).

A PANDEA üzemeltetését és az adminisztrátori hálózat központi koordinációját az Országos Széchényi Könyvtár Alkalmazás Szolgáltatások Osztálya (ASZO) látja el. Az ASZO mellett, hogy folyamatos informatikai támogatást biztosít, rendszeres bemutatókat, oktatást is tervez annak érdekében, hogy a digitális archívumokat eddig kevésbé használó könyvtárosok is jártasságot szerezzenek az archívum gyűjteményeinek gondozásához szükséges feladatokban és a megszerzett tudást folyamatosan elmélyíthessék. Ezt a célt szolgálja az is, hogy az OSZK munkatársainak gyakorlásra szánt felületet (Tanulóteret) biztosítunk, ahol a repozitóriumba való feltöltéshez szerezhetnek tapasztalatokat.

EREDMÉNYEK, TERVEK

2018-ban megkezdődött az intézményi archívum egységes arculatának kialakítása és a tartalmi feladatok meghatározása: a PANDEA-ba korábban betöltött gyűjtemények felülvizsgálata, publikálásra való előkészítése, a digitális objektumok metaadatainak javítását, kiegészítését célzó munkafolyamat megtervezése, a gyűjtemények nyilvánossá tétele érdekében az esetleges tisztázatlan jogi helyzetű dokumentumok számbavétele. Fontos előrelépés történt a már digitalizált, de csak a különgyűjteményi táruk saját meghajtóin, illetve CD-ken őrzött dokumentumok gépi betöltésében is, itt a szolgáltatási példány előállításában, a metaadatok konverziójában, valamint a digitális objektum és bibliográfiai leírás összekapcsolásában kaptak informatikai segítséget a táruk.

Megújul a PANDEA nyitóoldala is, amely reményeink szerint még vonzóbbá teszi az archívum használatát. Az új grafikai dizájn mellett a felhasználókat segíti az egyes gyűjteményekhez kapcsolódó bővebb szakmai információ is: mindenkor szándék például, hogy a gyűjtemények publikálása előtt az adott gyűjtemény felelőse hosszabb bevezetőt, ajánlót írjon, amely bemutatja az adott gyűjtemény értékét, kontextusba helyezi a dokumentumokat, ezzel is orientálva a felhasználót, kedvet csinálva a gyűjteményben való böngészéshez, kereséshez.

Az archívumba korábban betöltött dokumentumok publikálásának előkészítése mellett megkezdődött az újonnan digitalizált anyagok rendszeres feltöltése is: 2018-ban az OSZK kiemelt tartalomfejlesztések projektjénél (Tudástárak: Széchényi levelezés, Széchényi térképek, Babits kéziratok) és tematikus honlapoknál (például az I. világháború befejezésének centenáriuma alkalmából szerkesztett virtuális kiállítás) a digitális objektumok szolgáltatását már a PANDEA látja el.

A TARTALOMFELDOLGOZÁST ÉS -SZOLGÁLTATÁST NEHEZÍTŐ KÖRÜLMÉNYEK

A digitális gyűjtemények szolgáltatásának előkészítő munkáját lassítja, hogy az évekkel korábban (egy-egy kiállítás, Digitális Képtárhely megjelenés vagy egyéb projekt keretében) digitalizált anyagok minőségének színvonala – mind a master, mind a szolgáltatási példánynál – meglehetősen egyenetlen, a gyengébb minőségű digitalizálás a feldolgozás során jelentős utómunkát kíván.

Ahhoz, hogy a PANDEA betölthesse küldetését, elengedhetetlen az infrastruktúra folyamatos fejlesztése és a megbízható technikai háttér biztosítása. Mindenekelőtt gyors és stabil kapcsolattal rendelkező tárhelyekre lenne szükség: jelenleg mind a feldolgozó, mind a szolgáltatási tárhely kapacitása korlátozott. Az előkészítési munkákhoz szükséges feldolgozási tárhely 14 terabájt, ebből mindössze 1-2 terabájt szabad terület áll rendelkezésre, ami az OSZK-ban tervezett tömeges digitalizálás megnövekedő tárhely igényét nem fogja tudni kielégíteni. A napi munkavégzést, a folyamatos és színvonalas feldolgozási feladatokat már most is jelentősen hátráltatják a tárhely elérésének időszakos problémái.

7.3 HONLAP, TEMATIKUS ÉS KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLTATÁSOK

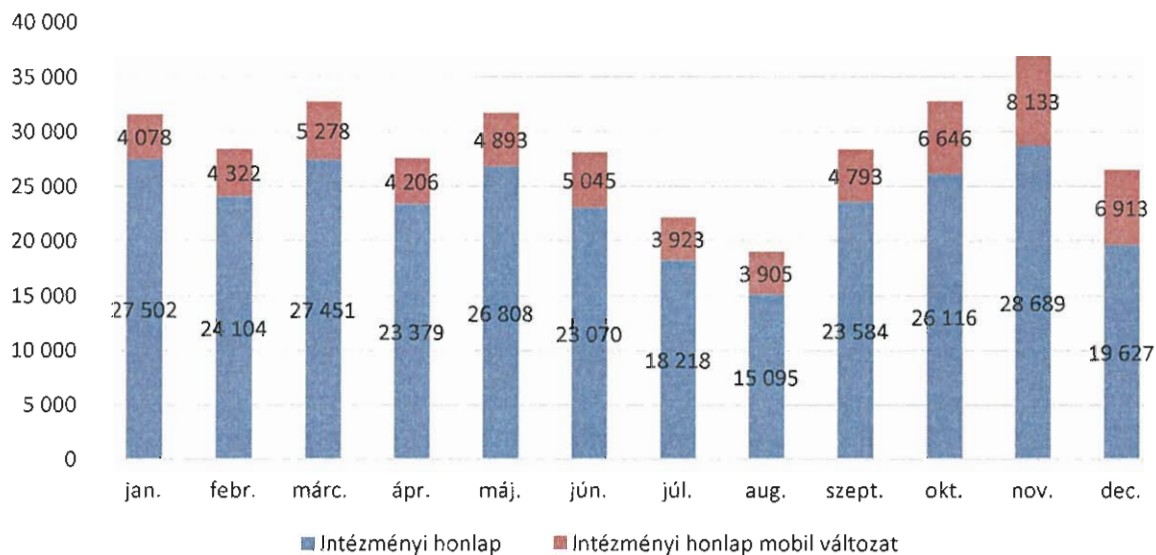
Online szolgáltatások	2017	2018	változás %-ban előző évhez képest
Távhasználatok száma	304 974	283 643	-3%
	+ mobil honlap	+ mobil honlap	
	49 826	62 135	
	=354 800	= 345 778	
A könyvtári honlap tartalomfrissítéseinek gyakorisága (alkalom/hónap átlagosan)	98	80	-22%
A könyvtári honlap tartalomfrissítésének száma összesen	1 208	972	-24%
A könyvtárban használható adatbázisok száma	17	17 + 22 próbáhozáfér.	0%
Tematikus honlapok/virtuális kiállítások száma http://www.oszk.hu/virtualis_kiallitas	42	42	0%
A Web 2.0 interaktív könyvtári szolgáltatások száma (db)	12	12	0%
A Web 2.0 interaktív könyvtári szolgáltatásokat igénybe vevő használók száma (fő)	20 391 követő, 14 860 szerkesztett tartalom, 3 618 167 megjelenés alkalom	25 333 követő, 11 044 szerkesztett tartalom, 7 376 229 megjelenés alkalom	+24% követő, -26% szerkesztett tartalom, +103% megjelenés alkalom
Egyéb online közösségi feladatokba bevont használók száma	-	-	-
A könyvtári OPAC használatának gyakorisága (használat/év) (kattintás az OPAC-ra)	239 298	248 172	+4%
Tárgyévben a könyvtár által nyílt hozzáférésű publikációként elérhetővé tett dokumentumok száma (db)	1 268 könyv (MEK) 113 cím (EPA) 8 257 kép (DKA) 12 db (OSZKDK)	1 269 könyv (MEK) 130 cím (EPA) 7 121 kép (DKA) 2 296 db (OSZKDK)	0% (MEK) +15% (EPA) -14% (DKA) +19 033% (OSZKDK)

HONLAPOK

- Intézményi honlap: <http://www.oszk.hu/>
<http://www.oszk.hu/en>
<http://m.oszk.hu/>
- Intézményi belső honlap <http://intranet.ad.oszk.hu>
- KI honlap <https://ki.oszk.hu/>

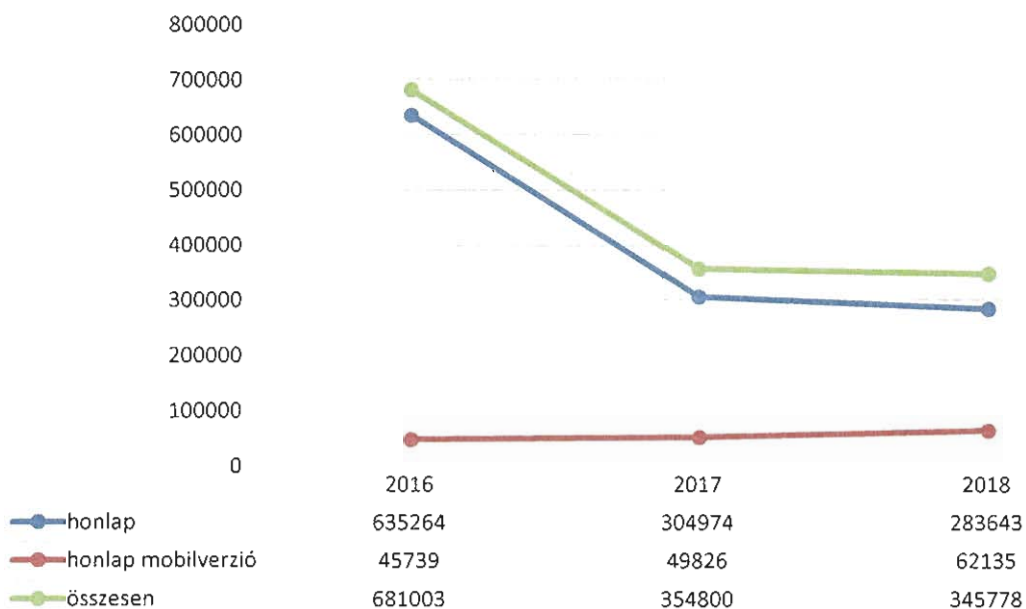
- TIT honlap www.tit.oszk.hu
- 56-os Intézet <http://www.rev.hu/>
- MTA-OSzK Res Libraria Hungariae Kutatócsoport <http://www.fragmenta.oszk.hu/>
- Könyvtártudományi Szakkönyvtár <https://ki.oszk.hu/konyvtar>
- Könyvtári Figyelő <http://ki2.oszk.hu/kf/>

2018. intézményi honlap használata

* Google Analytics (visits)

Honlap használata

HONLAPOKKAL KAPCSOLATBAN ELVÉGZETT FELADATOK

1. Az új oszk.hu drótvázának elkészítése <http://testujoszk.ad.oszk.hu>
2. Az oszk.hu oldalainak gondozása, tartalmi fejlesztése és naprakészségének biztosítása.
 - a. A hírek, illetve a rendezvényeinkről beérkező információk szerkesztése, az információk beszerzése, visszacsatolások, a kiállításokhoz kapcsolódó aloldalak, (virtuális mikrokiállítások) készítése a tartalomgazdákkal egyeztetve, az általuk küldött anyagok alapján és illusztrációk készítése:
 - 351 új aloldal node létrehozása
 - 621 korábban már létező oldal szerkesztése
 - 314 illusztráció készítése
 - b. A Mikes-projekt aloldalának <http://www.oszk.hu/node/1501> frissítése, a könyvlisták közlése, illetve a korábbiak felülírása hetente:
 - 39 hungarica
 - 39 nem hungarica lista
 - 26 zenei lista
 - 33 frissített lista
 - 13 összevont maradéklista
 - 32 régi lista törlése
 - c. 26 kiadvány aloldalának elkészítése (magyar és angol): <http://www.oszk.hu/kiadvanyok>
 - d. A corvina-kiállítás aloldal-rendszerének elkészítése, feltöltése és gondozása. <http://www.oszk.hu/corvina-konyvtar-budai-muhelye>
 - e. A statisztika-oldal <http://www.oszk.hu/statisztikai-adatok-2018> adatainak folyamatos beszerzése és feltöltés
3. Az OSZK.hu/en <http://www.oszk.hu/en> gondozása, tartalmi fejlesztése és naprakészségének biztosítása. 205 kis szabványoldal fordítása, ill. a tartalmak feltöltése
4. Az oszk.hu és oszk.hu/en mobil verzió gondozása, igény szerinti fejlesztése és naprakészségének biztosítása.
5. Az Intranet napi gondozása, igény szerinti fejlesztése és naprakészségének biztosítása, valamint
 - a. az orvosi időpontfoglalás megújítása, tesztelése: <http://intranet.ad.oszk.hu/orvos>
 - b. IT-biztonsági képzés regisztrációjának elkészítése, listaküldések

OSZK HÍRLEVÉL

- 45 hírlevél szerkesztése és kiküldése (heti 1) vö.: Hírlevél-archívum http://www.oszk.hu/hirlevel_archivum
- új phplist hírlevél létrehozása új arculattal, sablonnal, statisztikával, adatbázis-építés, GDPR-kompatibilitás (Földabrosz hírlevélnél is GDPR rendszerhírlevél kiküldése)

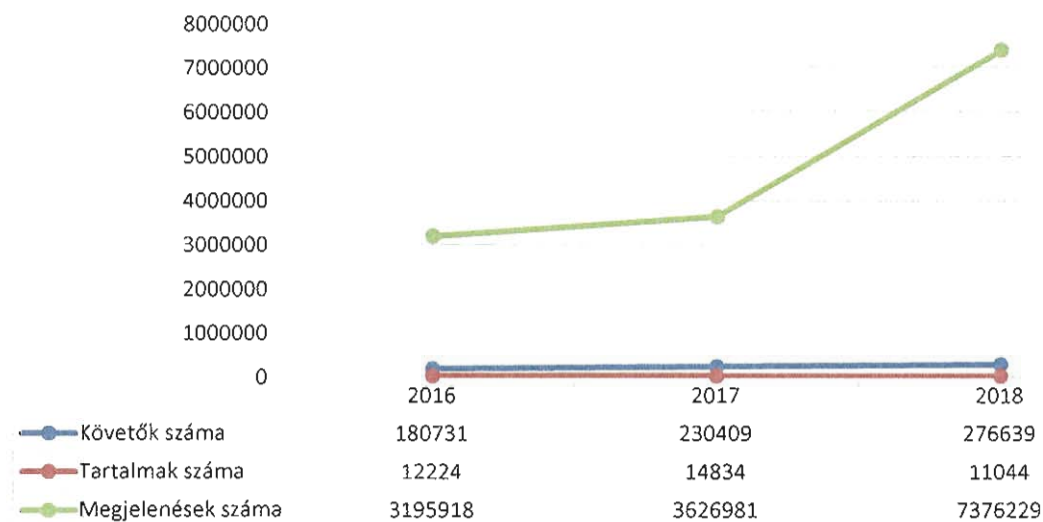
KÖZÖSSÉGI OLDALAK

- Twitter <https://twitter.com/nemzetikonyvtar>
- Facebook <https://www.facebook.com/nemzetikonyvtar>
- Blog <http://nemzetikonyvtar.blog.hu/>
- Tumblr <http://nemzetikonyvtar.tumblr.com>
- Youtube <https://www.youtube.com/user/nemzetikonyvtar>
- Instagram <https://www.instagram.com/nemzetikonyvtar>
- A MEK Twittercsatornája <http://twitter.com/oszkmek>

- A Digitális Képtár Twittercsatornája <http://twitter.com/oszkdka>
- Az Örkeny-oldal Twittercsatornája <http://twitter.com/orkeny>
- Az Eldorado Twittercsatornája <http://twitter.com/oszkeldorado>
- Az Örkeny-honlap Fb-felülete <https://www.facebook.com/Orkeny100/>

szerkesztett tartalmak száma összesen	12 373
követők száma összesen	25 333 (24%-os növekedés)
egyedi elérések összesen	7 416 002

Könyvtár web 2.0 összesen

További közösségi oldal:

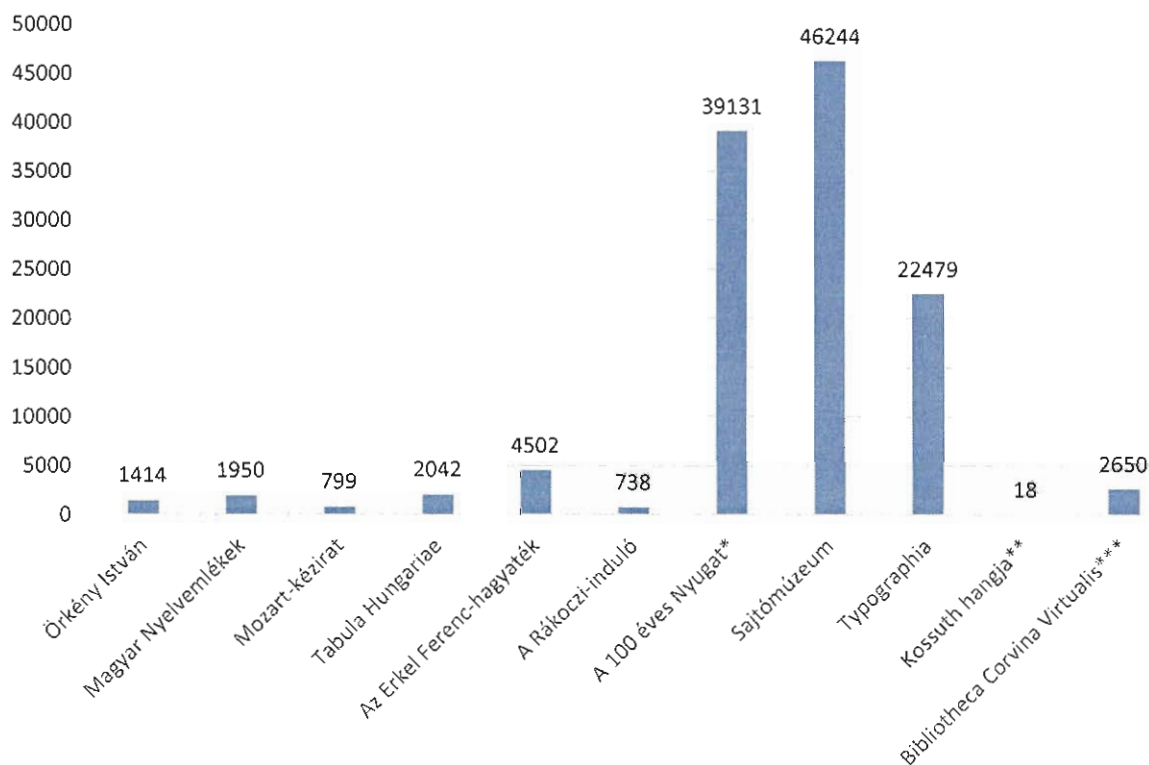
- A Könyvtártudományi Szakkönyvtár virtuális olvasóterme <https://www.facebook.com/groups/638792582893875/>

TEMATIKUS HONLAPOK

- Erkel Ferenc-honlap <http://erkel.oszk.hu/>
- Magyar Nyelvemlékek <http://nyelvemlekek.oszk.hu/>
- Örkeny István-honlap <http://orkenyistvan.hu/>
- A Tabula Hungariae <https://lazarterkep.oszk.hu/>
- A 100 éves Nyugat <https://nyugat.oszk.hu/>
- A Rákóczi-induló <https://rakoczi-indulo.oszk.hu/>
- Mozart-kézirat <https://mozart.oszk.hu/>
- Typographia honlap és adatbázis <http://typographia.oszk.hu/>
- Bibliotheca Corviniana Virtualis <http://corvina.hu/>
- Az OSZK története <http://tortenet.oszk.hu/>
- Mátyás-mesék (Reneszánsz év) <http://matyasmesek.oszk.hu/>
- Jeles napok, ünnepek, évfordulók <http://jelesnapok.oszk.hu/>
- Kossuth-hangja <https://kossuthhangja.oszk.hu/>
- Sajtómúzeum <http://sajtomuzeum.oszk.hu/>
- Jelenkortörténeti Adattár <http://www.tit.oszk.hu/szer/>

- Magyarország képes történelmi kronológiája <http://www.kepido.oszk.hu/>
- Translatio Librorum <http://mek.oszk.hu/sarospatak/>
- Magyar Október <http://www.magyaroktober.hu/>
- Térképtár Földabrosz blogja <https://blog.oszk.hu/foldabrosz>

2018. tematikus honlapok használata

*Nyugat-honlap: július-augusztusi adatok nélkül

** Kossuth hangja: csak szeptembertől sikerült beállítani a mérést

*** Corvina: csak decemberi adat

Google Analytics adatok.

ÚJ TEMATIKUS SZOLGÁLTATÁSAINK

1. A CORVINA-HONLAP <https://corvina.hu>

2018. november 5-ére a Webartalom Koordinációs Osztály átadta a kényelvű corvina-honlapot, amely jelenleg összesen: 2547 aloldalból áll. A honlap mind informatikailag, mind arculatában, mind tartalmában gyökeresen megújult, de folytatása és egyben fóruma az Országos Széchényi Könyvtár vezetésével immár évtizedek óta folyó, összetett Corvina Programnak is. A tematikus szolgáltatás távlati célja Hunyadi Mátyás magyar király (1458–1490) uralkodói könyvtára, a Bibliotheca Corvina virtuális rekonstrukciója. A kódexek, ill. kisebb részben ősnymtatványok teljes képi megjelenítése mellett a szolgáltatás fóruma kíván lenni az öröndetesen megújuló corvinakutatásnak is. Ez a töredékeiben is számottevő humanista gyűjtemény ugyanis nem csupán a magyar, hanem a nemzetközi humanizmus- és reneszánszkutatásnak is egyik állandó, jelentős forráscsoportja – s egyben Magyarország egyik kulturális nagykövete a világban. A Bibliotheca Corvina 2005-ben felkerült az UNESCO Világemlékezet Listájára is.

A honlapon 235 ún corvinatétel (adatlap) szerepel, mivel jegyzékünkbe felvettük azokat a kódexeket is, amelyekről Angela Dillon Bussi néhány évvel ezelőtt meggyőzően bizonyította, hogy azonosak lehetnek azokkal a kódexekkel, amelyek Firenzében Mátyás számára készültek, ám a

király halála miatt már nem jutottak el Magyarországra, később pedig a Mediciek könyvtárába kerültek. A honlapon elérhető a Magyarországon öt közgyűjteményben őrzött ötvenöt corvina teljes állománya (Ebből harminchét van az Országos Széchényi Könyvtárban. Az eddigi, általánosan elterjedt harmincötös számot a Thuróczy-krónika corvina-másodpéldánya [Inc. 1143b] növeli meg. Valamint Bonfini magyar történelmének több jelzett alatt [Cod. Lat. 434., Cod. Lat. 542.] állományba vett töredékeit egy tételnek vesszük, de két adatlapon, külön-külön közöljük.)

A folyamatosan gyarapodó bibliográfia és számos egyéb érdekesség mellett, közzé tettük a wolfenbütteli (Herzog August Bibliothek) corvinákat is. Összegyűjtöttük továbbá mindazon corvinák elérhetőségeit – több mint nyolcvan tétel –, amelyeket a külföldi őrzőgyűjtemények publikáltak saját oldalakon.

2. **I. világháborús-s honlap** a Térképtárral és az Alkalmazás Szolgáltatások Osztályával való együttműködésben készül az I világháború térképeken című térképtári kiállítás virtuális változata. 2018-ban elkészült a specifikáció, a webszerkezet, az arculatterv. A szolgáltatás a digitalizált elemek digitális objektumtárba (Dspace) való betöltése és a metaadatok elkészítése után 2019 első negyedében indulhat útjára.
3. A **nyelvemlék-honlap** specifikációja elkészült, illetve vannak nyitott kérdések az új honlap rendszerkapcsolatainak megoldása tekintetében. Döntés: a honlap újjáépítése – mivel létezik egy szolgáltatás <http://nyelvemlekek.oszk.hu/> – akkor esedékes, ha feláll az OKP. Tisztázandó továbbá a 2019-ben megtervezendő új Online Tartalomkezelő Rendszerrel való viszony.

TEMATIKUS SZOLGÁLTATÁSOK A FENNTARTÁSI SZAKASZBAN

1. Drupal 6 és 7 biztonsági frissítések
2. **Földabrosz-blog** <https://blog.oszk.hu/foldabrosz> az editor újratelepítése és folyamatos felhasználó-moderálás
3. A **Kossuth hangja** <http://mek.oszk.hu/kiallitas/kossuthhangja/> és **Nyugat-honlap** <http://nyugat.oszk.hu> multimédiaállományának javítása, valamint a két szolgáltatás átköltöztetése MEK-es szerverről OSZK-s szerverre.
4. Az **Örkény-honlap** <http://orkenyistvan.hu> gyarapítása: előadáslisták
5. A 2006-ban a Neumann-házban, majd 2007-től az OSZK-ban működő **Jeles napok** <https://jelesnapok.oszk.hu> című szolgáltatás megújításáról döntés született, mivel folyamatos problémák vannak a rendszerrel. A népszerű szolgáltatás teljes körű megújítása – a jelenlegi szolgáltatás xml-állományainak átmentésével szükségessé vált.

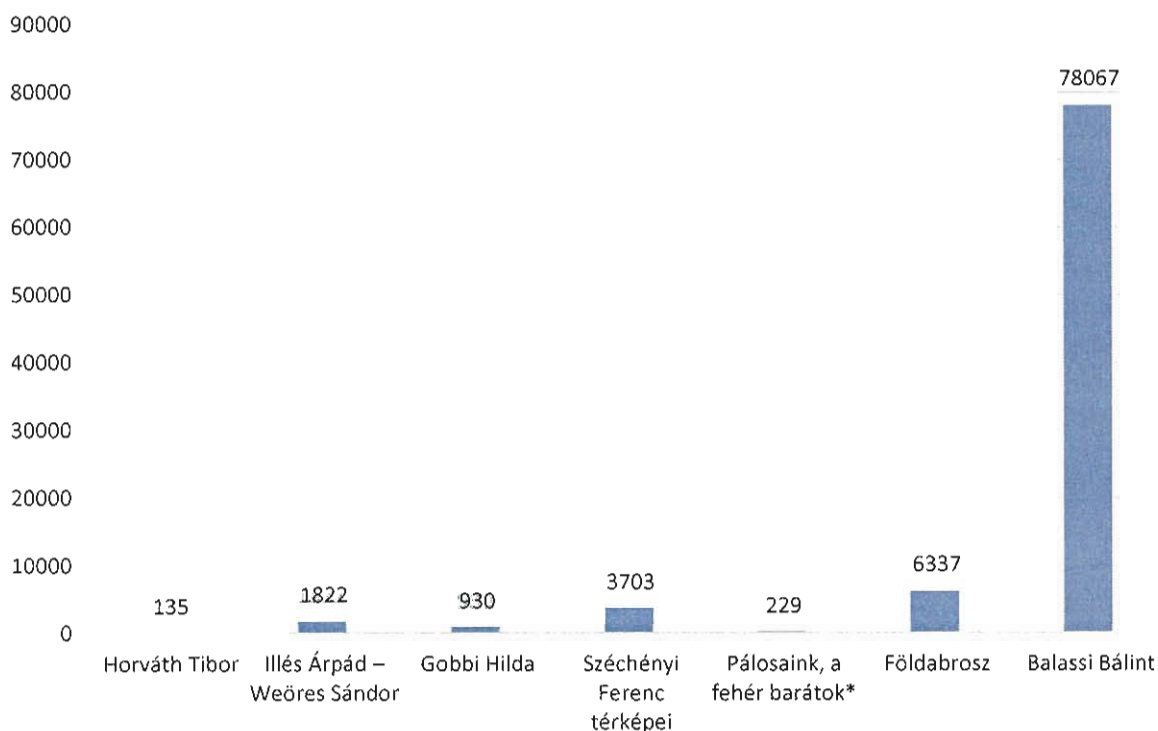
VIRTUÁLIS KIÁLLÍTÁSOK

- Illés Árpád és Weöres Sándor művészi kapcsolata <https://weores-illes.oszk.hu/>
- Széchényi Ferenc térképei <https://szechenyiterkepek.oszk.hu/>
- Gobbi Hilda-honlap <https://gobbi.oszk.hu/>
- A Pálosaink a fehér barátok (3D virtuális kiállítás) <https://paloskiallitas.oszk.hu/>
- Balassi Bálint virtuális kiállítás <http://balassi.oszk.hu/index.phtml>
- A Haydn-kiállítás virtuális változata <http://haydn.oszk.hu/>
- A Krleza-kiállítás virtuális változata <http://mek.oszk.hu/kiallitas/krleza/>
- Mikovinyi Sámuel-kiállítás virtuális változata <http://mek.oszk.hu/06400/06422/html/index.htm>
- Ex librisek Diskay Lenke hagyatékából
- http://www.oszk.hu/sites/default/files/virtualis_kiallitasok/ex-librisek_diskay/Diskay_kezdolap.html
- Bánk bán-mozaikok

http://www.oszk.hu/sites/default/files/virtualis_kiallitasok/bank_ban/index1.html

- Mesterségek emlékezete
http://www.oszk.hu/sites/default/files/virtualis_kiallitasok/mestersegek_emlekezete_cehek
- In memoriam Lázár Ervin <http://mek.oszk.hu/kiallitas/lazar/>
- Kétszáz éve született id. Lendvay Márton <http://mek.oszk.hu/05500/05514/html/>
- Hány Jánostól Czinka Pannáig – Kodály Zoltán emlékkiállítás
http://www.oszk.hu/sites/default/files/virtualis_kiallitasok/kodaly/kodalyuj.html
- 1956-ról szóló dokumentumok <http://mek.oszk.hu/kiallitas/1956/>
- Az opera varázslója [Oláh Gusztáv] <http://mek.oszk.hu/04100/04135/html/index.htm>
- A tíz bambusz csarnoka – kínai könyvtörténet
http://www.oszk.hu/sites/default/files/virtualis_kiallitasok/kinai
- A Széchényi-család történetének újabb dokumentumai
http://www.oszk.hu/sites/default/files/virtualis_kiallitasok/szechenyi
- Három kódex http://www.oszk.hu/sites/default/files/virtualis_kiallitasok/harom_kodex
- Kincs – Műkincs – Közkincs – az OSZK címélagyűjteménye
http://www.oszk.hu/sites/default/files/virtualis_kiallitasok/cimeliak/
- Szalay Karola balettművész <http://szalaykarola.oszk.hu>
- Dr. Horváth Tibor emlékezete <https://horvathtibor.oszk.hu/>

2018. virtuális kiállítások használata

* Pálosok: április-májusi adatok nélkül

** Webalizer (visits)

1. A munkatervben jelzett **Arany János szolgáltatás nem készült el**. A tartalomgazda nem küldte el az előzetesen szerkesztett anyagot., ill. a tematikus szolgáltatás szerkezetét.
2. A munkatervben jelzett **Dohnányi-honlap nem készült el**. Intézményi döntés alapján a szolgáltatás csak az OKP elkészülte (2021 után) készül el.

7.4 ELEKTRONIKUS DOKUMENTUMKÜLDÉS

Dokumentumküldés	2017	2018	változás %-ban előző évhez képest
E-könyvek – EOD (db)	19	15	-21%
ELDORADO (db)	66	58	-13%
Folyóiratcikkek – MATARKA (db)	2 906	2 211	-24%
Részdokumentumok (db)	n.a.	n.a.	-

7.5 ADATBÁZISOK

2018-AS ADATBÁZIS-ELŐFIZETÉSEK AZ EISZ KERETÉBEN

- Akadémiai Kiadó folyóiratai
- Akadémiai Kiadó MERSZ
- Akadémiai Kiadó szótárai
- Arcanum ADT+
- GALE Literary Sources
- JSTOR Language & Literature csomag
- L'Harmattan Digitális Archívum (új előfizetés)
- Oxford Music Online (Grove Music Online)
- TINTA SzóTudásTár (új előfizetés)
- Typotex Interkönyv (új előfizetés)
- USC Soá Alapítvány Vizuális Történelmi Archívum (új előfizetés, csak második félévtől)

TOVÁBBI (NEM EISZ-ELŐFIZETÉS KERETÉBEN BIZTOSÍTOTT), AZ OLVASÓK SZÁMÁRA ELÉRHETŐ ADATBÁZISOK

- Bibliotheca Eruditionis – SZTE-vel együttműködésben, 2001 óta épített adatbázis
- EmeraldInsight – Library Studies – 2018-ban egyéni előfizetés keretében volt elérhető
- The Hungarian Reformation Online – OSZK anyagot tartalmazó adatbázis
- MTI – Magyar Távirati Iroda
- NAVA
- WBIS – World Biographical Information System – OSZK anyagot tartalmazó adatbázis

Az adatbázisok a honlapról voltak elérhetőek, a teljes hálózaton keresztül. Távoli hozzáférést nem tudunk biztosítani. Az adatbázisok tartalma a katalógusban nem tükröződik.

PRÓBAHOZZÁFÉRÉSEK 2018 SORÁN

március:

- Historisches Wörterbuch der Rhetorik Online
- Byzantinische Bibliographie
- Nietzsche Online
- Treasury of Linguistic Maps
- Allgemeines Künstlerlexikon
- Wörterbücher zur Sprach- und Kommunikationswissenschaft
- Theologische Realenzyklopädie Online

- Der literarische Expressionismus Online
- Brill's Book History Online
- Brill's Arkyves
- Brill's Medieval Reference Library Online
- Brill's New Pauly Online

április-május:

- De Gruyter Journals – Az országban a legnagyobb használati statisztikát érték el a próbáhozáférés során
- De Gruyter – Bibliotheca Teubneriana Latina Online
- De Gruyter – Thesaurus Linguae Latinae (TLL) Online

április:

- Szaktárs – tartalma: Osiris Kiadó, L'Harmattan Kiadó, Szaktudás Kiadó Ház, Kronosz Kiadó, Mentor Kiadó kiadványai
- Early European Books Online
- Academic Video Online
- PQ Central
- PQ SciTech
- PQ Dissertations and Thesis

szeptember:

- Central and Eastern European Online Library (CEEOL)

Az intézmény EISZ-koordinátora: Dr. Kulcsár Szabó Ernőné Gombos Annamária általános főigazgató-helyettes

A koordinációval megbízott munkatárs részt vett az MTA KIK-ban megrendezett EISZ-fórumokon, a kiadók és aggregátorok bemutatkozó előadásain, az elhangzottakról megtörtént a vezetőség és a munkatársak tájékoztatása. Megtörtént az adatbázis-igények összeírása, az intézményi együttműködési szerződés aláírása, az intézményi adategyeztetés; az előfizetett adatbázisok honlapon való közzététele, ismertető, tájékoztatók írása a belső és külső honlapra. Az adatbázis-elérésekkel kapcsolatos kérdések megválaszolása, az elérési hibák kiküszöbölése, az EISZ Titkársággal való kapcsolat folyamatos.

Az EISZ Programtanácsban a szakkönyvtárak képviseletét 2018. szeptemberétől Dr. Kulcsár Szabó Ernőné Gombos Annamária általános főigazgató-helyettes (OSZK) és Rózsa Dávid főigazgató (KSH Könyvtár) látja el.

8. SZOLGÁLTATÁSOK FOGYATÉKKAL ÉLŐK SZÁMÁRA

Szolgáltatások száma	2017	2018	változás %-ban előző évhez képest
Fogyatékossgal élők könyvtárhasználatát segítő IKT eszközök száma	1 vakolvasó	1 vakolvasó	0%
Fogyatékossgal élők számára akadálymentes szolgáltatások száma	13	13	0%

Honlapunkon részletes tájékoztató olvasható a könyvtár akadálymentesítéséről, ahol a látássérültek számára hangzóanyag mutatja be a könyvtár épületét.

Elérhetősége: <http://www.oszk.hu/akadalymentesites>

Az Országos Széchényi Könyvtár esetében a fogyatékkal élők számára a könyvtár használata teljes mértékben **ingyenes**. Továbbá egy kísérő iratkozhat be térítésmentesen a könyvtárba (vakok és gyengénlátók, mozgássérültek, siketek és nagyothallók).

MOZGÁSSÉRÜLT LÁTOGATÓK SZÁMÁRA

- A könyvtár épülete a Palota út felől a kialakított rámpán közelíthető meg. Fontosnak tartjuk kiemelni, hogy a rámpa emelkedési szöge kényelmes bejutást tesz lehetővé, tehát nem látszatmegoldás. Az Oroszlános udvarban, a főbejáratnál is kialakítottunk egy rámpát.
- A főbejáratnál található ruhatárban 1 db kerekesszék áll rendelkezésre.
- Az olvasótermeket lifttel lehet megközelíteni.
- Az épületben két akadálymentes mosdó van. Egy a főbejárat szintjén, egy pedig a VII. emeleten, a törzsgyűjteményi olvasótermek közelében.

HALLÁSSÉRÜLT LÁTOGATÓK SZÁMÁRA

- A hallókészülékek hatékonyságát javító indukciós hurok működik a főbejáratnál a beiratkozó pultnál, a VII. emeleten a központi tájékoztató pultnál, és a törzsgyűjteményi olvasótermekhez tartozó Könyvkiadó állomáson.
- A Tájékoztató Osztály egy munkatársa jelnyelvi nyelvvizsgával rendelkezik.

LÁTÁSSÉRÜLT LÁTOGATÓK SZÁMÁRA

- Az épületben több lift is működik. A főbejárattól balra található lift hangos segédlettel van ellátva. Ez a főbejárat és a VIII. emelet között jár, az alsóbb irodai szinteket nem érinti, így elkerülhető az esetleges eltévedés.
- A VII. emeleten található Általános Olvasóteremben használható egy felolvasóprogrammal (JAWS) ellátott számítógép.
- A Magyar Elektronikus Könyvtár akadálymentes változata: <http://vmek.oszk.hu/>
- A Magyar Elektronikus Könyvtár és a Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének együttműködése révén számos hangoskönyv érhető el szabadon a szolgáltatás honlapjáról, illetve számos felolvastatható mű is megtalálható.
A honlap elérhetősége: <http://mek.oszk.hu/keresese/keresesf.phtml?formatum=MP3>
- Együttműködési megállapodásunk van a Vakok és Gyengénlátók Szövetségével, mely alapján az általunk számukra rendelkezésre bocsátott, csak Braille-írással megjelölt Vakok Világa c. folyóiratot begépelik latin betűs karakterekkel, ezáltal digitálisan elérhetővé teszik, ez a munka jelenleg is zajlik.

Eszköz - Szoftver Építészeti megoldás	Mennyiség	Helyszín
Rámpa	2	Palota út; Oroszlános udvar
Kerekesszék	1	Főbejárat ruhatár
Akadálymentes mosdó	2	5. emelet; 7. emelet
Indukciós hurok	3	Beiratkozó pult; Könyvkiadó állomás; Központi tájékoztató
Hangoslift	1	Főbejárat bal oldali lift
Felolvasó programmal ellátott számítógép	1	Általános Olvasóterem
MEK akadálymentes változat	honlap	http://vmek.oszk.hu/
MEK hangoskönyvek elérhetősége	328 mű	http://vmek.oszk.hu/html/vgi/vkereses/keresesuj2.phtml?minta=mp3&tip=format
MEK felolvastatható művek	2 428 mű	http://vmek.oszk.hu/html/vgi/vkereses/keresesuj2.phtml?minta=PVU&tip=format

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1563 rendelete és 2017/1564 irányelvének átültető jogszabályai (2018. évi LVI. törvény a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény módosításáról, 198/2018. (X. 25.) Korm. rendelet az olvasási képességet érintő fogyatékossgal élő kedvezményezett személyek javára végezhető szabad felhasználás részletes szabályairól) kapcsán az Országos Széchényi Könyvtárra vonatkozó feladatok végrehajtásához kapcsolódóan cselekvési terv készült, mely kitér az alábbi kérdéskörökre:

- a kedvezményezettek azonosítása (hozzáférés-kezelés) során fellépő kérdések
- technikai megvalósítás részletei (a Magyarországon letelepedett jogosított szervezetek nyilvántartása; a jogosított szervezetek nyilvántartásának rendelkezésre bocsátása minden év április 30-ig az Európai Bizottság felé; nyilvántartás vezetése a jogosított szervezetek által előállított hozzáférhető formátumú művekről és más kapcsolódó jogi teljesítményekről legalább egy olyan jogosított szervezet megjelölésével, amely ilyen példánnyal rendelkezik)

A Könyvtári Intézet honlapján bejelentő felület készült mind a jogosított szervezetek, mind a hozzáférhető formátumú művek műbejelentései számára.

Elérhetőség:

<https://ki.oszk.hu/informacioszolgalattas/1982018-x-25-korm-rendelet-jogosított-szervezetek-jelentkezes>

9. KÖNYVTÁRI PROGRAMOK

9.1 HASZNÁLÓ KÉPZÉSEK

Használó képzések	2017	2018	változás %- ban előző évhez képest
Összes használói képzés száma	n.a.	6	-
Összes használói képzésen résztvevők száma	n.a.	90	-
Csoportok száma	n.a.	6	-

A felsőoktatási intézményekkel rendszeres kapcsolatban vagyunk, és az egyetemekre újonnan beiratkozott hallgatók részére igény szerint könyvtárhasználati eligazítás tartunk. Különösen működőképes ez az együttműködés ott, ahol az egyetemi oktató is fontosnak tartja, hogy a hallgatói megismerjék a nemzeti könyvtárat és szolgáltatásait. A hallgatók csoportosan, főként a tanszékek szervezésében jönnek, változó létszámban vesznek részt a könyvtár bemutatásán.

Olvasóink többségét a kutatók alkotják, akik már egyetemi éveik alatt is látogatják a könyvtárat. Főként az ELTE-ről, a PPKE-ről, a Károli Gáspár Református Egyetemről, érkeznek alkalomszerűen, minden félévben tudományos érdeklődésű hallgatók a gyűjteményekbe, ahol a szakterületüknek megfelelően megismerkedhetnek a speciális gyűjteményrészekkel, valamint a könyvtári gyűjtemény tudományos igényű használatának módjával, technikájával, amelyhez a gyűjteményt gondozó munkatársak nyújtanak szakszerű segítséget.

A könyvtártudománnyal foglalkozó tanszékekkel együttműködve munkatársaink több téren is támogatják a képzést, ezen belül többek között ismertetik a hallgatóknak a nemzeti könyvtár sajátosságait, szolgáltatásait, bemutatják a gyűjteményt.

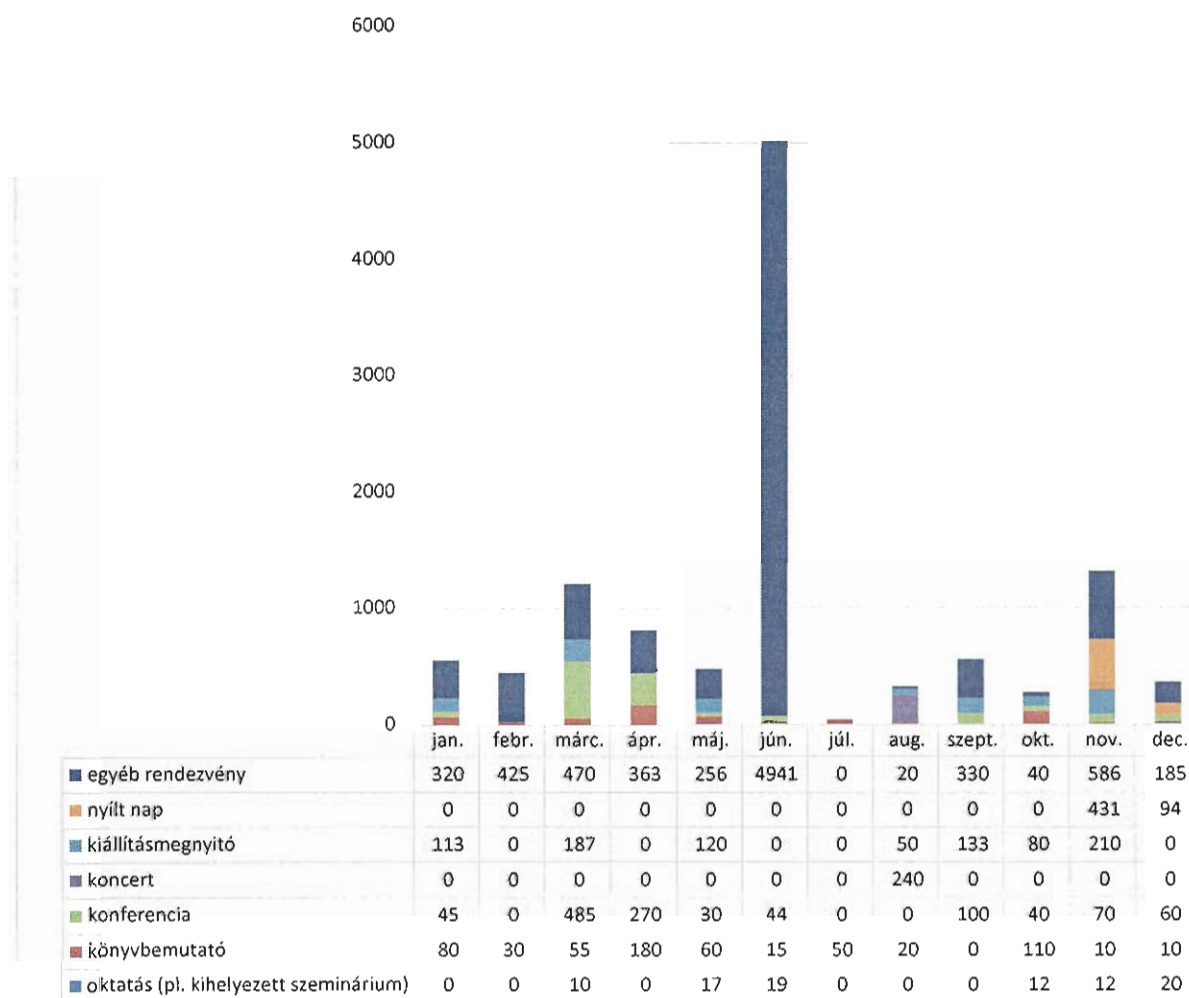
9.2 RENDEZVÉNYEK

Rendezvények	2017	2018	változás %- ban előző évhez képest
Konferenciák száma	9	17	+88%
Konferenciákon résztvevők száma	cca. 1000	1 144	+14%
Időszaki kiállítások száma	9	13	+44%
Időszaki kiállítások látogatóinak száma	8 516	9 401	+10%
Könyvbemutatók száma	8	30	+275%
Könyvbemutatók látogatóinak száma	316	620	+96%
Zenei rendezvények száma	5	3	-40%
Zenei rendezvények látogatóinak száma	540	240	-66%
Egyéb programok száma	370	70	-81%
Egyéb programokon résztvevők száma	16 320	9 444	-62%
Összes rendezvény száma (db)	397	120	-70%
Összes rendezvényen résztvevők száma (fő)	17 391	11 448	-34%

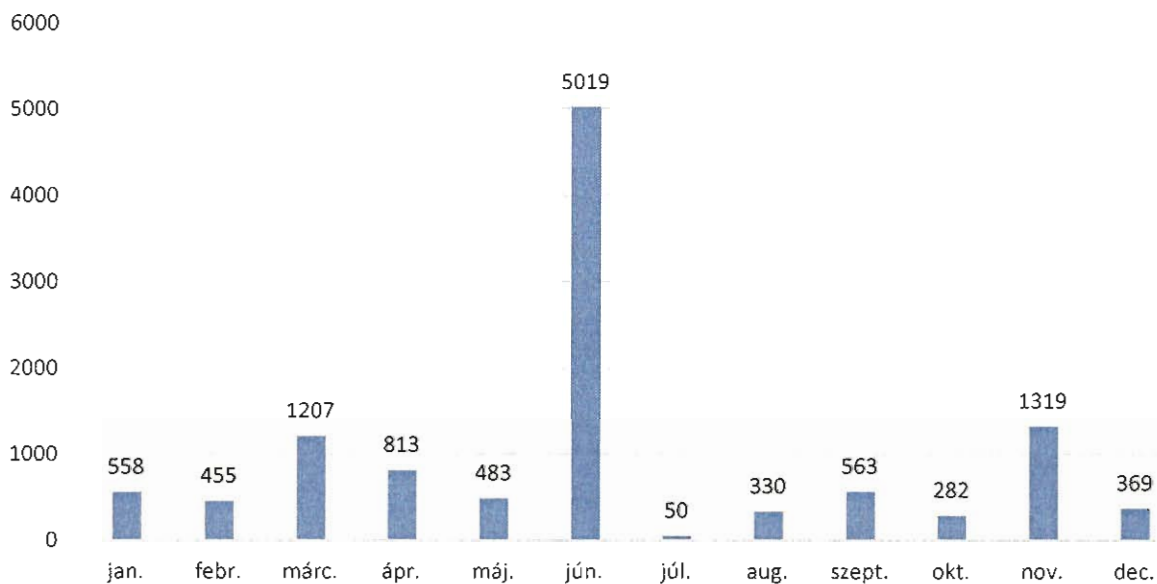
A rendezvények és résztvevőinek idei számaiba – ellentétben korábbi évek megadott számaival – nem számítottuk be:

- a belső megbeszélések alkalmait (pl. projektfeladatok kapcsán)
- a terembérlések alkalmával az OSZK-ban rendezett, vagy befogadott külső rendezvényeket
- a múzeumpedagógiai teremfoglalásokat (ezek adatait a múzeumpedagógiai számok tartalmazzák)
- a filmforgatások alkalmait és résztvevőit
- az OSZK Kórus próbaalkalmait és résztvevőinek számát

2018. rendezvények résztvevői

2018. rendezvények résztvevői

*A júniusi megnövekedett adatok a Múzeumok Éjszakája magas látogatószámát jelzi (cca. 4600 fő).

9.3 KIEMELT RENDEZVÉNYEK BEMUTATÁSA, SZAKMAI KONFERENCIÁK

A CORVINA KÖNYVTÁR BUDAI MŰHELYE

Az OSZK 2018-i rendezvényeinek sorában kiemelt jelentőséggel bírt **A Corvina könyvtár budai műhelye** c. kiállítás. Megrendezésére a 2016–2018-as projekt keretében került sor. A projekt az OSZK informatikai rendszerének, valamint az Országos Könyvtári Rendszer megújításának feladatát tűzte ki céljául, olyan fejlesztést, ami a modern, 21. századi könyvtári szolgáltatások elérését fogja lehetővé tenni a könyvtár látogatói, a kutatók és nem utolsósorban a csak távoli elérést igénylő nagyközönség számára.

A modern könyvtári szolgáltatás olyan valóságos és virtuális tér kialakítását igényli az intézménytől, ami messze túlterjed a hagyományos látogatás-olvasás kategóriáin. Részben távoli eléréssel teszi lehetővé dokumentumok vizsgálatát, részben pedig az „analóg”, történeti dokumentumokat a digitális technika és az informatikai rendszerek segítségével olyan mélységben bontja ki, ami korábban csaknem elképzelhetetlen volt. Ez utóbbi szempont alapján fogalmazódott meg, hogy ne „csak” az Országos Könyvtári Rendszer felépítése legyen a cél, hanem egyben látványosan demonstráljuk a modern technológia adta lehetőségeket a szélesebb körű szolgáltatásban. A tervezet szerencsésen egybeesett azzal a tudományos ténnyel, hogy a Corvina könyvtár kutatásában az utóbbi évtizedben jelentős tudományos eredmények születtek a budai műhely (másoló, könyvfestő és könyvkötő műhely) könyvprodukciónak tekintve.

A kiállítás 2018. november 6-án nyílt meg Kásler Miklós miniszter megnyitó szavaival, és 2019. február 10-én zár. A közel 70 exponátumot bemutató kiállítás alapvetően az OSZK Kézirattárának gyűjteményére épült, de a magyarországi társintézmények (ELTE Egyetemi Könyvtár, Győri Püspöki Kincstár és Könyvtár, Magyar Nemzeti Múzeum, MNL Országos Levéltára, Budapesti Történeti Múzeum, Szépművészeti Múzeum) mellett külföldi intézmények is jelentősen hozzájárultak a bemutatott anyag gazdagításához (Francia Nemzeti Könyvtár, Osztrák Nemzeti Könyvtár, Lipcsei Egyetemi Könyvtár, Klosterneuburgi Könyvtár, Vatikáni Apostoli Könyvtár).

Mivel a hatalmas kiállítás messze túlmutatott a projekt adta lehetőségeken, az OSZK munkatársi gárdájából különböző mértékben, de csaknem 80-an dolgoztak rajta. Az eredeti műtárgyak mellett rendkívül gazdag tudományos tartalommal feltöltött érintőképernyők segítették a látogatókat az egyes

kódexek értelmezésében, audiovizuális és interaktív eszközök, programok tették lehetővé az aktív közreműködést a korszak képének és a Corvina-könyvtár kincseinek megismerésében, ugyanakkor a gyerekcsoportok számára klasszikus múzeumpedagógiai eszközök és foglalkozások segítségével igyekeztünk bevezetést adni az 500 évvel ezelőtti világba.

A kiállítás megnyitásával egyidőben tettük elérhetővé a közönség számára megújult, angol-magyar nyelvű corvina-honlapunkat (corvina.oszk.hu), ami nem csak a kódexek átlapozását teszi lehetővé, hanem tartalmi szolgáltatásaival (történeti narratívák, bibliográfia stb.) sűrűsödési pontja kíván lenni a további corvina-kutatásoknak.

Meg kell még említenünk a kiállításhoz kapcsolódó kiadványokat és ajándéktárgyakat: könyvjelzők, jegyzetfüzetek, a Corvina-könyvtár termének mennyezetfestményére reflektáló elegáns esernyő, valamint egy 12 lapból álló, kétnyelvű szövegekkel kísért képes mappa szolgálja azt a közönséget, amely csak emléket kíván elvinni magával, egy 250 oldalas, angol-magyar nyelvű *Kiállítási kalauz* pedig azokat a látogatókat, akik mélyebben érdeklődnek a téma iránt.

Látogatói adatok: november: 1 758 fő, december: 2 862 fő, január 17-ig: további 2 093 fő

EMLÉKÉVEK

Az Emlékévek szakmai koordinációját és a rendezvények megvalósítását a Tudományos Igazgatóság vezetésével több osztály látta el: Tudományos Titkárság Osztály, Nemzetközi és Kulturális Kapcsolatok Osztálya, Webtartalom Koordinációs Osztály, Restauráló és Kötészeti Osztály és természetesen a kijelölt törzsgyűjteményi osztályok és különgyűjteményi táruk munkatársai.

ARANY JÁNOS EMLÉKÉV

2017-ben Arany János születésének 200. évfordulója alkalmából Arany-emlékévet ünnepelt az ország. A magyar nemzeti könyvtár nagyon sok szálon kapcsolódott a jubileumhoz, annak egyik legfőbb szervezője is volt. A rendkívül gazdag emlékévi részvállalás mellett az OSZK 2018. évben is folytatta az Arany-emlékév során megkezdett feladatait, hiszen annak központilag meghirdetett hivatalos lezárására 2018. év közepén került csak sor.

Az emlékév projektszerű felépítést az OSZK Tudományos Igazgatósága koordinálta. Az emlékév 4 fő projektből épült fel.

1. A rendezvénysorozat (kiállítás, szavalóverseny, családi nap, rendhagyó tárlatvezetések, kötetbemutatók stb.)
3. Ehhez kapcsolódó összetett könyvkiadási program (2017-ben 5, 2018-ban újabb 3 kiadvány)
4. Arany-kéziratok közös, online megjelenítését célzó szakmai konzorcium és annak feladatai (az MTA BTK Irodalomtudományi Intézetével, az MTA KIK-kel, a Nagyszalontai Arany Emlékegyesülettel és a Petőfi Irodalmi Múzeummal)
5. A nagyszalontai kéziratos dokumentumállomány budapesti restaurálásának, mentési akciójának megszervezése, szakmai előkészítése.

A fenti említett feladatokból a 2., 3. és 4. projektből is áthúzódott 2018. évre az alábbiak szerint:

- Az Emlékév talán legjelentősebb mentő-akciója a nagyszalontai Arany János Emlékmúzeumban található, kiemelkedő jelentőségű kéziratos OSZK-ba hozatala és restaurálásra volt. 2018 tavaszán, hosszas diplomáciai és szakmai procedúra után kerülhettek a kéziratos a magyar fővárosba. A szakmai és intézményközi szervező munkát az OSZK Tudományos Igazgatósága koordinálta, több hazai és határon túli szakértő, illetve restaurátor bevonásával. A megmentett, restaurált és digitalizált kéziratos (s néhány apróbb nyomtatvány is) 2018. június végén kerültek visszaszállításra Nagyszalontára.
- Mindezek mellett OSZK részről folytatódott a 2017-ben elindított konzorciumi és ahhoz kapcsolódó szerződések megkötése a felek között és a hozzájuk kapcsolódó kötelezettségek teljesítése (informatikai támogatás, Arany-írások digitális faksimiléinek rendelkezésre bocsátása). Arany János összes kéziratos hagyatéka digitális formában, teljes leírással elkészült, átadásra került a Konzorcium vezetését ellátó, MTA BTK Irodalomtudományi Intézetnek.

- 2018 folyamán a korábbi eredményekre építve további 3 kötetet jelentettünk meg az OSZK Kiadó égisze alatt: 1. „Volt a hazának egy-két énekem” – Arany 200 tanulmánykötet; 2. Arany János és Petőfi Sándor levelezése – hasonmás kötet, hangoskönyvvel; 3. „Én kis hazám a nagy hazában” – A nagyszalontai Arany János Emlékmúzeum kéziratári dokumentumai.

A megjelentetett kiadványok részletes listáját ld. 4. sz. mellékletben.

REFORMÁCIÓ 500

A Reformáció 500. évfordulója kapcsán az OSZK szintén számos rendezvényben érintett volt 2018. évben is:

- További két kiadvány megjelentetése az emlékévként alkalmából: 1. *A reformáció könyvespolca* (A Magyar Könyvszemle és a MOKKA-R Egyesület füzetek 9) 2. Melius Juhász Péter: *Jelenések könyve*

- Az Emlékev alkalmából megjelentetett összes OSZK kiadvány (2017. év 3, 2018. év 2, összesen: 5) közös könyvbemutatója 2018.05.30. napján, Hafenschér Károly, a Reformáció Emlékbizottság leköszönő miniszteri biztosa jelenlétében.

1848 ÉVFORDULÓJA

2018-ban az 1848-as forradalom és szabadságharc évfordulójáról Intézményünk hasonmás kiadásokkal és egy kapcsolódó kamaratárlattal emlékezett meg. 2018 tavaszán a Kossuth Kiadóval karöltve jelentettük meg hasonmás kiadásban azt a Honvédalbumot, mely az OSZK gyűjteményének egyik ritka darabja. A kötetet Dr. Hermann Róbert történész méltatta a bemutatón, az OSZK Dísztermében.

Részben ehhez is kapcsolódik, hogy Dr. Boka László tudományos igazgató az azerbajdzsáni magyar nagykövetség felkérésére 2018. március végén Petőfi Sándorról tartott angol nyelvű előadást a Bakui Nemzetközi Egyetemen, ahol a költőnek ebből az alkalomból emléktáblát is avattak.

Petőfi Sándor ekkori szerepvállalásához is kapcsolódva készítettük elő 2018 szeptemberére azt a hézagpótló tárlatot, amely Szendrey Júlia alakját, művészetét, mindmáig nem kellően ismert életútját és szerepköreit volt hivatott bemutatni. A tárlatot és a hozzá kapcsolódó gazdag rendezvénysorozatot az OSZK Tudományos Titkárság Osztálya szervezte a két felkért kurátor (Dr. Patonai Anikó Ágnes és Szűts-Novák Rita) közreműködésével, NKA támogatással. A kiállítás mindazonáltal az OSZK, a MOME és a PIM együttműködése révén valósult meg. A kiállításhoz 2019-ben is kapcsolódnak szakmai rendezvények, konferenciák, kötetbemutatók.

SZÉCHÉNYI EMLÉKNAP

A magyar nemzet könyvtárát, az Országos Széchényi Könyvtárat jogilag 1802. november 25-én alapította gróf Széchényi Ferenc, ezért intézményünk **Alapítási ünnepe** minden év november 25. napja közelében zajlik (2018. évben november 24.). Ehhez kapcsolódva rendezzük meg szokásos éves konferencia-sorozatunk aktuális eseményét, a **Tudományos Ülésszakot** (2018. évben november 22-23.), mely idén *Emlék-Emlékmű-Műemlék* címmel került megrendezésre.

A Könyvtár több mint két évszázada őrzője, szellemi központja a magyar kultúrának. Ezalatt sok nagyszerű, felkészült, kiváló szakmai eredményeket felmutató munkatárs dolgozott az intézményben. Ezen a napon lerójuk tiszteletünket a törzsgárda tagjai előtt és ünnepélyes keretek közt átadásra kerül a **Széchenyi Emlékérem** a díjazott kolléga számára. Az idei díjazott Dr. Heltai János, a Könyv- és Művelődéstörténeti Kutatások Osztály munkatársa.

EGYÉB RENDEZVÉNYEK, KONFERENCIÁK, PROGRAMSOROZATOK

Több konferenciára, rangos kerekasztal-beszélgetésre, műhelycsoport-munkára, szakmai napra is sor került, és több különböző közművelődési program közül választhattak a látogatók az intézmény nyílt napjain (január - Magyar Kultúra Napja, június - Múzeumok Éjszakája, november - OSZK Alapítási Ünnepe, szeptember - Kutatók Éjszakája).

Részben a fentebb leírtakból is adódik, hogy az intézmény konferenciái, kiadói munkája és részben kiállítás-politikája is az összetett kutatási projektek eredményeinek disszeminációjára, közzétételére éppúgy szolgál, mint a látogatóink nagyobb számú, nem csupán olvasói körének növelésére. Az OSZK

úgy, mint a tudományos és közművelődési élet hazai szereplőinek egyik kiemelt intézménye ennek megfelelő szakmai rendezvényeire éppúgy hangsúlyt fektet, mint – nyitott, kulturális térként definiálva 21. századi szerepkörét és küldetését – arra is, hogy minőségi ismeretterjesztő és múzeumi funkcióknak feleljen meg.

A rendezvényszervezés e csomópontok köré épül az intézményben: könyvbemutatók, konferenciák, kiállítások, múzeumpedagógiai és egyéb csoportos foglalkozások, intézményi nyílt napok és nemzeti évfordulókon szervezett programok várják a Budavári Palota F épületébe látogatókat.

Fontosabb konferenciák:

- 2018. január 22. – Kométák a magyar kultúra napján a nemzeti könyvtárban. Az 1680-as üstökös művelődés- és tudománytörténeti emlékei (konferencia)
- 2018. április 12–13. – Rómer Flóris Terv – Megújuló magyar műemlékek a Kárpát-medencében (nemzetközi műemlékvédelmi konferencia, Teleki Alapítvány)
- 2018. április 18. – A budapesti Concordantiae caritatis (konferencia)
- 2018. május 10. – a Pray-kódex-munkacsoport műhelykonferenciája
- 2018. október 4. – „A nekifeszült mentő-akarat” – Kuncz Aladár-emlékkonferencia
- 2018. november 15. – 404 – Ki őrzi meg az internetet? (szakmai nap)
- 2018. november 22–23. – Emlék – Emlékmű – Műemlék (Tudományos Ülésszak)

A konferenciák részletes leírását ld. 5. sz. mellékletben.

KUTATÓK ÉJSZAKÁJA

Ahogy egész Európában, így Magyarországon is minden év szeptemberének utolsó péntekén bemutatkoznak a kutatók, és megismerhetjük azt a folyamatot, ahogy „az élet, a világmindenség meg minden” titkait megfejtik. A látogatók bepillanthatnak különleges, máskor nem látogatható helyszínekre, előadások révén megismerhetnek érdekes embereket, akik közelebb hozzák az érdeklődőkhöz a tudomány érdekességeit, aktualitásait. A rendezvény célja, hogy a fiatalok is kedvet kapjanak a tudományos életpályához, és realisabbá tegye a kutatókról kialakult, sokszor sztereotípiákon alapuló véleményt.

2018. szeptember 28-án a nemzeti könyvtár részt vett az országos rendezvényen és mini-konferencia keretében mutatta be az itt folyó munkát a nagyközönségnek. Négy előadás hangzott el, az első egy most felfedezett nyelvemléket mutatott be, illetve a felfedezéshez vezető utat, a felmerülő kérdéseket és az ezzel járó „nyomozómunkát” villantotta fel. A három ezt követő előadás egy 1945-ben megmenekült, a Székely Nemzeti Múzeumból kalandos úton a nemzeti könyvtárba került műről, annak restaurálásáról, illetve az azzal korábban egybekötött, de azóta elveszett-megsemmisült „társdarabjáról” szólt. Lauf Judit *Nyelvemlék a sorok között „ékes tartóba”* című előadását a Székely Nemzeti Múzeum munkatársa, Boér Hunor *Cantio iucunda (egy kiállításról)* című rendhagyó tárlatvezetése követte. Ezután hallhatta a közönség az ELTE tanárának, Kiss Farkas Gábornak *Deákok, litterátusok és dalok* című előadását, amelyet – egyben az est zárásaként – Érdi Marianne restaurátor előadása követett *Chronica a restaurátor-műhelyben* címmel.

KÖNYVTÁRLAT - PROGRAMSOROZAT

A nemzeti könyvtár 2018-ban is folytatta népszerű irodalom- és kultúrtörténeti programsorozatát, a Könyvtárlatot. Az ősztől tavaszig tartó évadok közül 2018-ban a 7. évad befejező félévének és a 8. évad első félévének alkalmaira került sor. Minden eddigi évad valódi közönségikernek örvend, a sorozatot - NKA támogatásnak köszönhetően - a Tudományos Igazgatóság koordinálja.

A 7. ún. JÁTÉKos Évad öt tavaszi eseményén az alábbi előadók, valamint művészi fellépők voltak az OSZK vendégei:

- *Játék a médiában* (2018. 01. 25.): Vitray Tamás Kossuth-díjas riporter és a Grund Színház előadása;
- *Sirálytoll kalapács* (2018. 02. 15.) Lackfi János költő, író, műfordító és a Sebő-együttes;
- *Játék és színház* (2018. 03. 08.) Rudolf Péter Kossuth- és Jászai Mari-díjas színművész és Boros Misi zongoravirtuóz;

- *Mesés est* (2018. 04. 19.) Berecz András Kossuth-díjas ének- és mesemondó és Szabó Dániel cimbalomművész, a Népművészet Ifjú Mestere;
- *Egészséges játék? Játékos egészség!* (2018. 05. 03.) Prof. Dr. h. c. Mocsai Lajos, a Testnevelési Egyetem rektora és Tóth Mercédesz, a TF (Tehetséges Fiatalok) Műhely tagja.

A sikeres évadot KönyvtÁrIlat Bónusz címmel négy további est egészítette ki:

- 2018. 05. 31-én a nemzeti könyvtár képregény-kiállításához kapcsolódva beszélgetett a témáról a három kurátor: Szép Eszter képregénykutató, Szűts-Novák Rita és Patonai Anikó Ágnes irodalomtörtész, valamint Bayer Antal képregénykritikus – Zsigó Bianka művészettörténész moderálásával;
- 2018. 06. 04-én rendhagyó tanítási napot kínáltunk néhány iskoláscsoportnak. A népszerű Rumi-történetekből kiindulva meghívott előadók tartottak biológia, térképészeti és természeti jelenségek tanórát a diákoknak, a tanítási nap zárásaként pedig „osztályfőnöki órát” tartott Berg Judit írónő;
- 2018. 09. 13-án *Illusztris kezeink* címmel gyermekkönyv-illusztrációkról volt szó: Varga Emőke főiskolai tanár, Szekeres Nikoletta irodalomtörténész és Dániel András illusztrátor beszélgetett Visy Beatrix irodalomtörténész vezetésével a gyermekkönyv-illusztrációról, miközben Agócs Írisz a helyszínen készített egy gyermekvershez akvarell-illusztrációt, amit a közönség élő közvetítésben kísérhetett figyelemmel;
- végül 2018. 09. 27-én kortárs irodalmi művek filmadaptációja lehetőségének kérdését vitatták meg a résztvevők: Gothár Péter filmrendező, Bodor Ádám író és Radnóti Sándor megbetegedése miatt az utolsó pillanatban „beugró” Gelencsér Gábor filmesztéta, miközben a közönség részleteket láthatott *A részleg* című filmből.

A legújabb, 8. évad első két alkalmán már az új központi tematika (*Emlékfolyamok*) köré szerveződtek az estek.

- 2018. november 8-án Ambrus Lajos író és Alexa Károly irodalomtörténész beszélgetett balatoni (irodalmi) emlékhelyekről, majd a közönség részleteket láthatott Jókai Mór *Az arany ember* című regényének első (néma)filmváltozatából, Darvas Ferenc zeneszerző, zongorista élőzene kíséretével.
- Az év utolsó KönyvtÁrIlatára 2018. december 13-án került sor, amikor Tompa Andrea íróval, színházi szakemberrel Balázs Imre József és Boka László irodalomtörténész beszélgetett a Szamos folyóhoz kapcsolódva erdélyi (mindenekelőtt kolozsvári) emlékekről, irodalomról és városmegjelenítésről. Az est zárásaként Albert Csilla és Dimény Áron, a Kolozsvári Állami Magyar Színház két színművésze olvasott fel az *Omerta – Hallgatások könyve* című regényből. Az Emlékfolyamok c. évad 2019 májusával zárul.

A KönyvtárIlatok összes látogatóinak száma (évi összesített adat): 1 420 fő.

MAGYAR KULTÚRA NAPJA

Az Országos Széchényi Könyvtár minden évben nyílt nap keretében, számos programmal ünnepli a magyar kultúra napját. 2018-ban is a könyvtár népszerű raktársétái, könyvbemutatók, kiállítás megnyitó és tudományos konferencia várták az érdeklődőket.

Az ünnepnap alkalmából az OSZK raktárából előkerültek a *Hymnus* kéziratok (Kölcsey és Erkel autográfjai), melyeket az elmúlt évek hagyományához híven egy Budapeستől távol eső városban nézhet meg a nagyközönség. Szécsény, Lenti és Gyula után idén – a megyei közgyűlés és a város kezdeményezésére – Nyíregyháza közönsége láthatta a két kéziratot január 19-én és 20-án, a Megyeházán.

Üstökösök nyomába eredhettek az OSZK magyar kultúra napi konferencia résztvevői. A rendezvény középpontjába a 16–17. században megszorodott égi vagy annak vélt jelenségekről szóló beszámolók kerülnek. A konferencia ideje alatt megtekinthető volt az „Üstököst látni” című kamarakiállítás. A konferenciát követően az „Üstököst látni”. *Az 1680. évi üstökös művelődés- és tudománytörténeti emlékei* című könyv bemutatására került sor.

Lakatos Éva *Kikötőben maradt hajók – Laptervezetek, meg nem jelent lapok válogatott bibliográfiája* című kötetének bemutatójára szintén a magyar kultúra napján kerül sor.

Január 22-én nyílt a *Bartók háza* című kiállítás is a nemzeti könyvtárban. Több mint tíz esztendővel ezelőtt a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete Fotóművészeti Tagozatának művészei csoportos kiállítással rótták le tiszteletüket a Magyarországról elszármazott Bartók előtt. A Fotóművészeti Tagozat tagjai közül tizenegyen vállalták a feladatot: a mai Bartók Béla Emlékház, a nevezetes Csalán úti villa fényképezését. A zeneszerző emlékét hajdani személyes tárgyai, dolgozószobájának részletei, hangszerek részletei, kottái idézték fel.

ÜNNEPÉLYES KÖNYVÁTADÁS JÚNIUS 11-ÉN

Ünnepi sajtóeseményt szerveztünk a Külgazdasági- és Külügyminisztérium, a Lions Club és a Ferences Rend együttműködésével két különleges könyv átadásáról. Az egyik egy 1956-ban az Egyesült Államokba került, több mint százéves Mikes Kelemen levelei bőrkötéses díszalbum – a maga nemében könyvritkaság – amely a Külgazdasági- és Külügyminisztérium Észak-Amerikai Főosztálya, illetve a Lions Clubok elnökségének segítségével jutott vissza az Országos Széchényi Könyvtárba.

A másik pedig egy feledésbe merült, majd több évtized múltán előkerült kiadvány, amely a budai ferenceseket illeti.

Az '56-os forradalom napjaiban került Simon Kázmér birtokába Mikes Kelemen *Levelek Törökországból* című írásának díszes, bőrkötéses kiadása (1895), amelyet az 1950-es évektől a Nemzeti Múzeum őrzött. Úgy tudni, a könyvet a tűz elől menekítették ki, így jutott Simonhoz. A férfi és családja a forradalom után az Egyesült Államokba költözött, idén tavasszal viszont azzal kereste meg a helyi Lions Klubot, hogy segítsenek hazajuttatni a könyvet, hogy azt közgyűjteményben helyezhessék el. A könyvet Koleszár Péter, a Lions Clubok Magyarországi Szövetségének kormányzója vette át Chicagóban, a Külgazdasági és Külügyminisztérium pedig vállalta, hogy hazaszállítja a kötetet. A kiadványt június 11-én fogadta be az Országos Széchényi Könyvtár.

Egy páncélszekrény mélyéről került elő 2015 tavaszán az az ősnymtatvány-kolligátum, amit Velencében nyomtattak valamikor 1494 után. A 19. századi papírkötésben megbújó kötetet a pecsét szerint a budai ferencesek őrizték az 1950-es évekig. Tertullianus keresztényekről szóló védőbeszéde és a hozzákapcsolt nyomtatvány, Eusebius zsidó bölcseletet támogató írása ezt követően került az Országos Széchényi Könyvtárba, ahonnan 1984-ben szeretnék volna visszajuttatni a Budai Ferences Rendház Könyvtárába, ám ez nem történt meg. A könyv ekkor jutott a páncélszekrénybe, majd költözött a Múzeum körútról a Budai Várba, ahol három évtizeden át várakozott a trezorban arra, hogy megtalálják. A nemzeti könyvtár június 11-én visszaadta tulajdonosának, a Budai Ferences Rendház Könyvtárának az elrejtett kincset.

MÚZEUMOK ÉJSZAKÁJA 2018 – JÁTÉKOS MUZÉJ!

A Családok Éve által javasolt témákat követve 2018-ban az OSZK egy kidolgozott koncepció szerint építette fel a Múzeumok Éjszakája programját – középpontban a játékkal, vagyis a nemzeti könyvtári kiállító- és rendezvényterek egy éjszakára családok interaktív kulturális játszótereivé váltak.

Játéksarok, társasjátékkuckó, játékos licitálás, felfedező épülettúrák a pincétől a padlásig, zseblámpás kalandtúrák a sötét raktárak mélyére, illetve a „Széchényi-kód”-ot követve nyomozás a Széchényi család kulturális öröksége után – ezek mind a MUZÉJ különleges programjai voltak, amely egyben lezárása is volt a KönyvTÁRlat című irodalmi-kultúrtörténeti programsorozat idei évadának.

A művészeteket keresők Fritz Zoli és csapata segítségével készíthette el saját képregényét majd pihenhetett meg a Díszteremben, ahol „Nőkből is megárt...”, ugyanis a Kossuth-díjas Tordai Teri és lánya, a Jászai Mari-díjas Horváth Lili egy életduettel készült az estére. Farkas Gábor & His Band pedig a '20-as évektől egészen napjainkig idézte meg a magyar könnyűzene klasszikusait.

A Múzeumok Éjszakája látogatottsága 4600 fő.

BUDAVÁRI KÖNYVÜNNEP

A Magyar Nyelv és Könyv Ünnepe kapcsán az OSZK mint a rendezvény partnere külön rendezvényeket szervezett az intézményben, amelyek során a látogatók megismerkedhettek a corvina kódexek restaurálásának titkaival és a kora újkori Duna-menti magyar-német-török kémek és diplomaták történetének kutatásával.

SZÉKELY KRÓNICA ÁTADÁS ÉS MINITÁRLAT

Ellopták a nácik, túlélte egy bombázást és egy hatalmas tűzvészt, majd megtalálta egy vasutas és a '40-es évek végén az Országos Széchényi Könyvtárba került az 1559-ben kiadott *Székely-krónika*. Ezt követően éveken át lapult a Régi Nyomtatványok Tárának egyik pánccsaszekrényében, ahonnan a közelmúltban került elő. Ez a kötet az első épen maradt könyv, amely 70 évvel később került elő a Székely Nemzeti Múzeum elpusztultnak hitt anyagából és most a nemzeti könyvtár segítségével hazatérhet Erdélybe.

Az 1945-ben visszavonuló német csapatok a kifosztott múzeumok értékeit is magukkal hurcolták, így került a sepsiszentgyörgyi múzeum 52 ládába tett gyűjteménye is abba a szerelvénybe, amely Zalaegerszeg vasútállomásán vesztegelt. Az oroszok bevonulását megelőző napon 40 vagon különféle lőszert állítottak a német vonat mellé, amely március 28-án egy légi bombázás következtében kigyulladt, felrobbant és mindent elpusztított. Tizenegy nappal később, a romok eltakarítása közben egy Kis Böndi János nevű vasutas egy vasbuzogányra, néhány kisebb fémtárgyra és egy könyvre bukkant. Mivel a munkások között egyedül ő volt erdélyi származású, érdekelte a könyv dialektusa, ezért magához vette. Ahogy egy levelében fogalmazott: a könyv akkori állapotában úgy nézett ki, hogy mások a lapáttal akarták a gödörbe hányni. Én felvettem, kijavítottam és vigyáztam rá.

A bombatámadást követően a Székely-krónika is felkerült a veszteséglistára, ám Herepei János, a sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeum akkori igazgatója 1945 nyarán arról számolt be a zalaegerszegi rendőrkapitánynak, hogy nem minden pusztult el a támadást követő tűzvészben. „Dr. Hamar Sámuel miniszteri tanácsos, pénzügyigazgató a pályaudvari romhalmazból egy kosárnyi mennyiségű tárgyat szedett össze; de ugyancsak ő értesült róla, hogy már a pusztulás utáni legelső napokban, amikor még nem volt lehetősége a színhelyet megvizsgálnia, máris akadtak olyanok, akik a szerteszét robbant tárgyak közül régi pénzeket és egyéb tárgyakat széthurcoltak.”

Azt nem tudni, a kötet pontosan hogyan került az Országos Széchényi Könyvtárba, annyi bizonyos, hogy a közel 460 éves könyv birtokosa a bejegyzések alapján brassói lehetett, mielőtt pedig a németek kezébe került a Székely Nemzeti Múzeum tulajdonát képezte.

A kötetet Tüske László, az Országos Széchényi Könyvtár főigazgatója adta át Vargha Mihálynak, a Székely Nemzeti Múzeum főigazgatójának.

Az eseményről szóló tudósítás és sajtóanyag 137 esetben jelent meg önálló médiafelületeken Magyarországon és határon túl is.

OSZK ALAPÍTÁSI ÜNNEP ÉS NYÍLT NAP

Páratlan corvina gyűjteménnyel és Szendrey Júlia-kiállítással ünnepelte alapításának 216. évfordulóját az Országos Széchényi Könyvtár. A nemzeti könyvtár nyílt napján, november 24-én előadások, tárlatvezetések, valamint kézműves könyvkötés a kódexek restaurátoraival várták a látogatókat.

A Ramazuri Bábszínház *Itt a király hol a király? - avagy Mátyás, az álruhás igazság* című mesejátékán keresztül a legkisebbek is az udvari életbe csöppenhettek, *Lóri bácsi meseműhelyében* pedig a királyról szóló további izgalmas kalandokat ismerhettek meg, miközben a Csíki Család Kézműves Műhelyével alkothattak.

MAGYAR KÖNYVTÁROSOK VILÁGTALÁLKOZÓJA

A világtalálkozóról ld. a Könyvtári Intézet beszámolójában I.8.

ORIENTALISTÁK AZ ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁRBAN – ELŐADÁSOK A MAGYAR KELETKUTATÁS EREDMÉNYEIRŐL

2018-ban folytatódott a magyar keletkutatás legismertebb alakjainak közreműködésével elindított sikeres előadássorozat, amely már a 3. évadjába lépett.

A havonta egyszer, szerdánként 17 órakor kezdődő előadások, beszélgetések és könyvbemutatók fő célja, hogy az érdeklődő nagyközönség is korszerű ismereteket szerezhessen a nemzetközi viszonylatban is jegyzett magyar kutatóktól – értesülve a különböző területeket és korszakokat érintő kérdésekről és a kutatás legújabb eredményeiről.

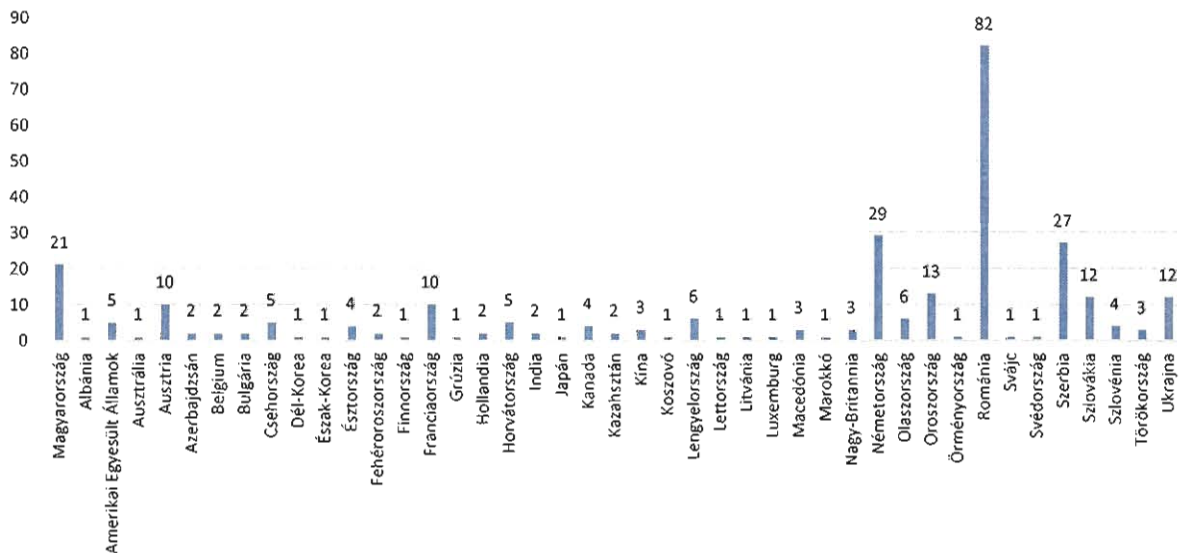
Az eseménysorozat 2018-ban a belső-ázsiai steppei nomád társadalmak és kultúrák kutatásában az utóbbi elért nemzetközi hírű magyar eredményeket vonultatta fel. Ivanics Mária a *Dzsingisz-náme*, egy 17. század végi Volga vidéki, keleti török nyelvű, forrás elemzésén keresztül mutatja be, milyen volt az ideális vezető képe a steppén azokban a társadalmakban, amelyek nem fejlődtek birodalommá, hanem megmaradtak törzsszövetségi szinten. Róna-tas András egy eddig kevésbé ismert belső-ázsiai hódító nép, a kitanok írásának jelenleg is magyar kutatók részvételével folyó megfejtéséről számolt be. Vásáry István a mongol világbirodalom kései korszakában vizsgálta a mongol és török hagyomány továbbélését Timur és a Timuridák perzsa és török nyelvű kancelláriáiban (1370-1506), majd Birtalan Ágnes méltatta egy eddig méltatlanul elhanyagolt 19. századi magyar keletkutató, Szentkatolnai Bálint Gábor munkásságának jelentőségét a mongol nyelv és a magyar-belső ázsiai kapcsolatok terén.

10. PARTNERSÉG

Az együttműködések legfontosabb területei:

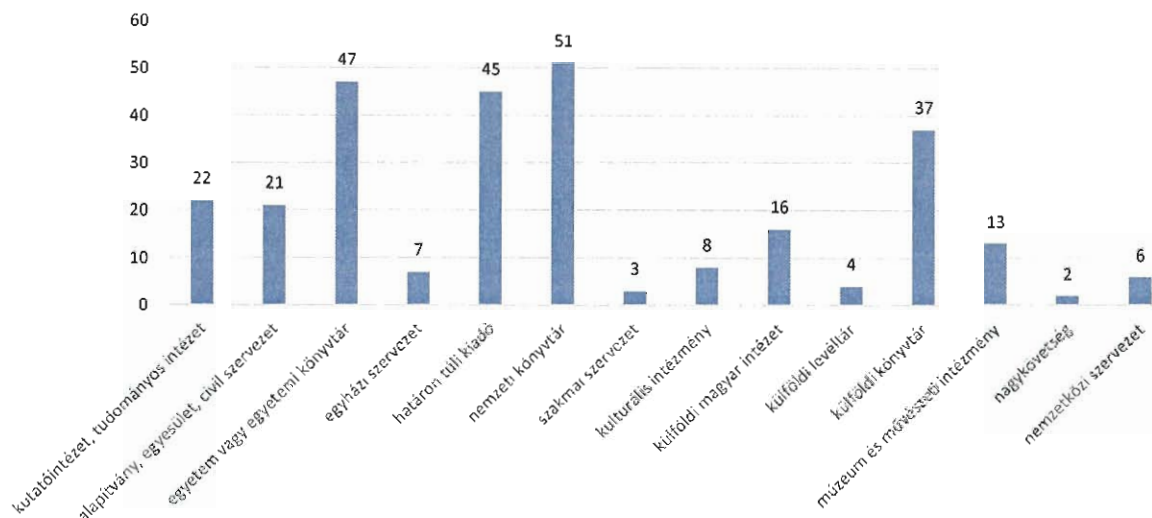
- **nemzetközi kiadványcsere** – mintegy 230 külföldi cserepartnerrel tartunk fenn aktív kapcsolatot hungarikumok beszerzése érdekében;
- nemzeti és nemzetközi **műtárgykölcsönzés** kiállítások megvalósításának támogatására;
- **kutatócsere** – több országgal (leginkább a környező országokkal) kötött megállapodás keretében évente fogadunk és küldünk kutatókat;
- **nemzetközi projektek** – partnerként munkatársaink évről-évre képviselik intézményünket a nagyobb nemzetközi szakmai konferenciákon, valamint számos külföldi könyvtárral, illetve szervezettel ápolunk két- vagy többoldalú kapcsolatokat, melyek fő célja a szakmai tapasztalatcsere, a kutatások biztosítása és összehangolása, továbbá rövidebb és hosszabb távú projektek (pl. digitalizálási együttműködések) megvalósítása;
- **nemzetközi szakmai szervezetek** munkájában is részt vállalunk (ld. alább).

Partnerek országok szerint (296 partnerség, 282 partner)

* tudományos együttműködések, műtárgykölcsönzések, nemzetközi projektek és szakmai szervezeti tagságok nélkül

Partnerek típus szerint

10.1 HAZAI SZERVEZETEKEL

Intézményünk az országon belül számos egyetemmel, kutatóintézettel és könyvtárral ápol partneri kapcsolatot. Egyrészt az OSZK szervezeti keretein belül működő **Könyvtári Intézet feladata** a kapcsolattartás a szakmai szervezetekkel és a hazai könyvtárakkal. Másrészt az OSZK különböző kulturális projektben vesz részt más közművelődési intézményekkel, könyvtárakkal és múzeumokkal és alakít ki velük partneri kapcsolatot, melyek tartalmát az adott évben aktuálisan futó projektekben megfogalmazott célok határozzák meg.

EGYÉB INTÉZMÉNYI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK

- 2018. október 3-án Tüske László, az Országos Széchényi Könyvtár főigazgatója adta át Vargha Mihálynak, a Székely Nemzeti Múzeum főigazgatójának a hosszú ideig a Régi Nyomtatványok Tára egyik pánccsaszekrényében őrzött kötetet, át a világ jeles dolgairól (Krakkó, 1559). A könyvritkaság valamikor az 1940-es évek végén kerülhetett az Országos Széchényi Könyvtárba. A nyomtatványból sok példányt őriznek külföldön (pl. Gyulafehérvár, Kolozsvár, Nagyszeben, Krakkó, Pozsony, London) és idehaza (pl. OSZK és az MTA) is.
- 2018. november 11-én ünnepélyes keretek között adta át az Evangélikus Országos Gyűjtemény számára Tüske László főigazgató a sajkázai Radvánszky-könyvtárból származó, 1950 és 2018 között a nemzeti könyvtárban letétként őrzött köteteket.
- 2018. december 5-én együttműködési megállapodást írt alá Tüske László, az Országos Széchényi Könyvtár (OSZK) főigazgatója és Szuromi Szabolcs Anzelm OPraem, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem (PPKE) rektora. Az OSZK és a PPKE Nemzetközi Kánonjogtörténeti Kutatóközpontja vállalta, hogy az együttműködési megállapodás keretében a középkori kánonjogi forrás- és tudománytörténeti anyag szakmai feldolgozásával keletkező vagy ahhoz kapcsolódó ismereteket hozzáférhetővé teszi mind szakkatalógus, tudományos kiadvány, online közzététel, mind szakmai rendezvények (magyar és nemzetközi kiállítások és szimpóziumok) keretében – magyar és idegen nyelven.

10.2 NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK

A KÖNYVTÁR A KÖVETKEZŐ NEMZETKÖZI SZERVEZETEK MUNKÁJÁBAN VESZ RÉSZT:

- ADLUG (AMICUS / DOBIS / LIBIS Users group)
- AIBM /IAML Association Internationale des Bibliothèques, Archives et Centres de Documentation Musicaux / International Association of Music Libraries)
- CENL (Foundation Conference of European National Libraries)
- CERL (Consortium of European Research Libraries)
- IADA (International Association of Book and Paper Conservators)
- Internationale Gutenberg-Gesellschaft in Mainz
- IFLA (International Federation of Library Associations and Institutions)
- International ISBN Agency
- ISMN (International standard Numbering System for Editions of Notated Music)
- ISSN (International Centre for the Registration of Serial Publications)

A Könyvtári Intézet nemzetközi együttműködéseit az Intézet beszámolója tartalmazza.

NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK (NEM PÁLYÁZATOS) BEMUTATÁSA

1. Együttműködési megállapodás a **Hangzhou Public Library**-vel és belépés a **Kína-KKE Könyvtárunióba**
A 2018-as év egyik legmeghatározóbb nemzetközi eseménye könyvtárszakmai szempontból a Kína és Közép- Kelet Európa országai között létrejött unió. A szeptember 22-én megrendezésre kerülő nagyszabású rendezvényen számos közép-kelet európai ország, köztük Magyarország nemzeti könyvtára és az MTA könyvtára írta alá a Kínával kötött együttműködési megállapodást. Az eseményen több mint háromszáz meghívott vett részt, köztük Hangzhou városának kormányzói is. Az együttműködést a Hangzhou Public Library kezdeményezte, amelyhez 36 könyvtár csatlakozott összesen 10 országból. Az esemény a Kína és Közép-Kelet Európa kulturális együttműködés harmadik fórumának a részeként került megrendezésre.

2. Együttműködési megállapodás a **Marokkói Nemzeti Könyvtárral** (2017)

2018 szeptemberében Budapestre érkezett a Marokkói Nemzeti Könyvtár igazgatója, Abdelilah Tahani és az intézmény kulturális ügyeiért felelős vezetője, Saadia Boulhane. A látogatás során nem csak intézményünket tekintették meg, hanem az MTA és a Parlament könyvtárát is. Az OSZK-van folytatott szakmai megbeszélésen felmerült egy jövőbeli közös kiállítás szervezése, melynek célja, hogy a két ország kultúráját bemutassa mind a magyar mind a marokkói közönségnek. A kiállítás időpontja egyelőre még nem tisztázott, de leghamarabb várhatóan 2020-ban valósulhat meg.

3. Együttműködési megállapodás a **Belorusz Nemzeti Könyvtárral** (2016)

A Belorusz Nemzeti Könyvtárral a korábbi évekre visszanyúló közös munka egyik meghatározó állomása volt a február 21-én szervezett könyvbemutató, mely a Belorusz Nagykövetség és az Országos Széchényi Könyvtár közös programja volt. Az eseményen Khainouski Aliaksandr Belorusz Nagykövet ismertette a belorusz könyvnyomtatás 500. évfordulója alkalmából kiadott *Heritage of Francysk Skaryna* című művet. A vendégeket Dr. Tüske László főigazgató úr köszöntötte. A könyvbemutatóan előadást tartott Dr. Farkas Gábor Farkas, a Régi Nyomtatványok Tárának osztályvezetője és Karácsonyi Dávid, az MTA Földrajztudományi Intézet munkatársa.

4. **Vietnam** – hivatalos levelezés, és kapcsolattartás a Vietnami Nagykövetséggel. A Vietnami Nagykövetségről érkezett diplomata fogadása, és a tervezési szinten felmerült Hanoi-ban megrendezésre kerülő kiállítás kapcsán felmerülő kérdések és feladatok tisztázása.

5. **Irán** – Az OSZK főigazgatója diplomáciai látogatást tett Iránban, ahol részt vett a Teheráni Nemzetközi Könyvvásáron, majd Iráni Nemzeti Könyvtár képviselőjével sor került a két intézmény közötti együttműködési megállapodás aláírására.

6. **Jordánia** – Az OSZK az amman-i University of Jordan könyvtárával együttműködve külön létrehozott egy magyar szekciót a könyvtáron belül a Magyarország iránt növekvő érdeklődés és a Stipendium Hungaricum ösztöndíjra pályázók számára

Nemzetközi konferencia (név, idő, helyszín)	Név
HATÁRÁTLÉPÉSEK – Csíkszereda, Sapientia Egyetem 2018. április 20–21.	Sárközy Réka osztályvezető (Fényképtár)
CEECOM 2018 CONFERENCE 'COMMUNICATIVE SPACE – POLITICAL SPACE' c. konferencia – Szeged, Szegedi Tudomány Egyetem, 2018. máj. 30 – jún. 1.	Sárközy Réka osztályvezető (Fényképtár)
PRAGUE SPRING 50 YEARS LATER – Prága, 2018. június 13-15. (a Cseh Tudományos Akadémia szervezésében)	Sárközy Réka osztályvezető (Fényképtár)
A 19. SZÁZAD ÉS A JÖVŐ (1800-LUKU JA TULEVAISUUS – 19TH-CENTURY STUDIES AND VISIONS OF THE FUTURE). A finnországi interdiszciplináris 19. század kutatóhálózat (1800-luvun tutkimuksen verkosto) évenkénti konferenciasorozatának jubileumi, 10. tanácskozása – Helsinki, 2018. január 25-27.	Dr. Sirató Ildikó osztályvezető (Színháztörténeti Tár)
MITEM – MADÁCH INTERNATIONAL THEATRE MEETING – Nemzeti Színház, Budapest, 2018. április 10-29. <i>A nemzeti színházakról másképp</i> , kerekasztal-beszélgetés, 2018. április 21.	Dr. Sirató Ildikó osztályvezető (Színháztörténeti Tár)
200 ÉVES AZ ARADI MAGYAR SZÍNÉSZET – Arad, 2018. június 16.	Dr. Sirató Ildikó osztályvezető (Színháztörténeti Tár)
IFTR / FIRT WORLD CONGRESS, BELGRADE, 2018. THEATRE AND MIGRATION. THEATRE, NATION AND IDENTITY: BETWEEN MIGRATION AND STASIS, Performance and Disability Working Group – Belgrád, 2018. július 8-13.	Dr. Sirató Ildikó osztályvezető (Színháztörténeti Tár)
KÖZÉP-EURÓPA A KOMPARATISZTIKÁBAN, a Magyar Irodalomtörténeti Társaság Összehasonlító Irodalomtudományi Tagozatának, a Károli Gáspár Református Egyetem Magyar Nyelv-, Irodalom- és Kultúratudományi Intézetének és a Kortárs Közép-Európai Regény Kutatócsoportjának közös konferenciája, – KRE Benda Kálmán Szakkollégium, 2018. október 18-19.	Dr. Sirató Ildikó osztályvezető (Színháztörténeti Tár)
XII БИБЛИОНЕТ, РЕПУБЛИКА СРБИЈА, НОВИ САД, БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ – The Matica Srpska Library, Újvidék, 2018. június 7–9.	Dr. Farkas Gábor osztályvezető (Régi Nyomtatványok Tára)
INTERNATIONAL MOTHER LANGUAGE DAY (IMLD) – 500 YEARS OF THE BELARUSIAN BOOK-PRINTING – Országos Széchényi Könyvtár, Budapest.	Dr. Farkas Gábor osztályvezető (Régi Nyomtatványok Tára)
20TH BIENNIAL INTERNATIONAL CONFERENCE ON NINETEENTH-CENTURY MUSIC – University of Huddersfield, 2018. július 2–4.	Dr. Mikusi Balázs osztályvezető (Zeneműtár)

MUSICOLOGICAL SOCIETIES AS INTERMEDIARIES BETWEEN SOCIETY, MUSICAL LIFE AND ACADEMIA. CONFERENCE IN HONOR OF THE 150TH ANNIVERSARY OF THE ROYAL SOCIETY FOR MUSIC HISTORY OF THE NETHERLANDS – Utrecht, 2018. november 22–24.	Dr. Mikusi Balázs osztályvezető (Zeneműtár)
MUSIK QUELLEN DENKEN. PROZESSE DER RE- UND DEKONSTRUKTION IN WISSENSCHAFT UND PRAXIS. JAHRESTAGUNG DER ÖSTERREICHISCHEN GESELLSCHAFT FÜR MUSIKWISSENSCHAFT – Bécs, Institut für kunst- und musikhistorische Forschungen (IKM) der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, 2018. december 6–8.,	Dr. Mikusi Balázs osztályvezető (Zeneműtár)
13TH ICA CONFERENCE ON DIGITAL APPROACHES TO CARTOGRAPHIC HERITAGE – Madrid, 2018. április 18-20.	Oláh Krisztina (Térképtár)
NETWORKSHOP 2018 – Eger, Eszterházy Károly Egyetem, 2018. április 5.	Drótos László (E-könyvtári Szolgáltatások Osztálya) Németh Márton (E-könyvtári Szolgáltatások Osztálya) Moldován István osztályvezető (E-könyvtári Szolgáltatások Osztálya)
MAGYAR KÖNYVTÁROSOK EGYESÜLETE HELYISMERETI KÖNYVTÁROSOK SZERVEZETE XX. ORSZÁGOS KONFERENCIÁJA – Győr, Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér Kísfaludy Könyvtár, 2018. július 26. -	Moldován István osztályvezető (E-könyvtári Szolgáltatások Osztálya) Drótos László (E-könyvtári Szolgáltatások Osztálya)
A K2 MŰHELY TOVÁBBKÉPZÉSI SOROZATA, „BORN DIGITAL” ÉS A KÖNYVTÁRAK – Budapest, Könyvtári Intézet, 2018. október 10.	Moldován István osztályvezető (E-könyvtári Szolgáltatások Osztálya) Drótos László (E-könyvtári Szolgáltatások Osztálya)
INFINT 2018 – Pozsony, 2018. október 23.	Németh Márton (E-könyvtári Szolgáltatások Osztálya)
CDA 2018 – Pozsony, Egyetemi Könyvtár, 2018. november 8.	Németh Márton (E-könyvtári Szolgáltatások Osztálya)
404 NOT FOUND? KI ŐRZI MEG AZ INTERNETET? (workshop) – Országos Széchényi Könyvtár, Budapest, 2018. november 15.	Moldován István osztályvezető (E-könyvtári Szolgáltatások Osztálya) Drótos László (E-könyvtári Szolgáltatások Osztálya)
ISSN NEMZETKÖZI KÖZPONT KÖZGYŰLÉSE – Párizs, 2018 április.	Gazdag Tiborné
CULTURE OF DONATION – Szófia, Bulgária, 2018.12.09-11.	Antalfy Péter osztályvezető (Nemzetközi és Kulturális Kapcsolatok Osztálya)

MIKES PROGRAM

Megítelt könyvek	2017	2018	változás %- ban előző évhez képest
Könyv	34 265	14 708	-57%
Átadási jegyzék	1 414*	1 277*	-10%
Audiovizuális dokumentumok (DVD, VHS, kazetta, szalag)	-	363	-
Oral-History-interjúk	-	73	-

*átadási jegyzék: kimenő anyagok, nem pedig a Mikes programba beérkező anyagok. Ezek az anyagok már feldolgozottak, kiadják, és a Mikes Program partnerintézményeinek lettek ítéelve a nekik készített átadási listákon.

Az 1 277 átadási jegyzék három kategóriából áll:

- legnagyobb része hungarika könyv,
- kisebb részben nem hungarika könyv
- és zenei dokumentum (hanglemez és kottás könyv)

A Mikes Program számbeli eredményei erősen eltérnek a tervezettől, mivel 2018 folyamán nem érkezett haza szállítmány, és a határon túli könyvtárak kérésére összeállított csomagok közül 338 darab is még a raktárban várja a Nemzetpolitikai Államtitkárságnak a szállításra vonatkozó intézkedését, amely tény a határon túli könyvtárakra nézve a rendelési aktivitást csökkentette. Viszont az év első negyedében a 1106 Maglódi út 6-ból a 1044 Váci út 83-as szám alá kellett átköltöztetnünk a Mikes raktárt, mivel a bérbeadó szerződést bontott.

A megítelt dokumentumok számának csökkenése egy több tényezős folyamat eredménye:

- a Mikes raktár negyedéves költözés a valóságban majdnem 6 hónap leállást hozott magával a kiadjás folyamatában,
- ezen felül a mennyiségi feldolgozás irányából a minőségibb feldolgozás irányába indultunk el. Ennek alapja a könyvek részletesebb leírása a feldolgozás során, amely jóval időigényesebb is, de a beérkező szállítmányok csökkenő volumenével ezt a jelenlegi munkaerővel is el tudjuk végezni.
- Az Alkalmazás Szolgáltatások Osztálya által fejlesztett saját adatbázisra való átállás időszaka alatt olyan új munkafolyamatokat kellett bevezetni, amelyek átmeneti visszaesést okoztak a megítelt könyvek számában.

Mikes Program	2018 terv	2018 tény
Különböző dokumentumtípusok szétválogatása, tipizálása, a tári anyagok elkülönítése és továbbítása a táraknak (m ³)	110	35
Könyvjellegű dokumentumok hasonlítása az OPAC-ban (kötet)	80 000	33 390
Az OSZK-nak elegendő példányszámban meglévő dokumentumok kiajánló listán való közzététele (kötet)	65 000	23 505
A kérések fogadása, rögzítése. A rendelkezésre álló kötetek elosztása (kért kötet)	60 000	27 990
A fogadó könyvtárak kiértékelése. Csomagok összeállítása, raktározás, elszállítás megszervezése (teljesített kérés kötet)	36 000	14 708
Ajándékozási dokumentáció elkészítése, nyilvántartása (átadási jegyzék)	5 000	1 277
Az OPAC-ban nem szereplő, vagy nem megbízható állományadatokkal feltöltött rekordokhoz tartozó tételek további hasonlítása, gyarapítási döntések meghozatala (kötet)	19 000	3 868
A Program képviselése, népszerűsítése kiállítások, előadások, publikációk révén (alkalom)	6	4

A 2018-as évben a Mikes Program három területen tudott jelentős előrelépést tenni. A Mikes-raktár átköltöztetésével és a program számára kifejlesztett adatbázissal jelentős munkaidő-megtakarításra nyílt lehetőség, mind a raktári, mind a könyvtári munkafolyamatok tekintetében. Az így felszabaduló munkaerőt a Mikes Program partner intézményei felé nyújtott szolgáltatás bővítésre lehetett fordítani.

A MIKES-RAKTÁR KÖLTÖZTETÉSE

Az új raktár keresésének fő szempontját a megfelelő raktártípus kiválasztása adta. A leendő bérleménynek egyszerre kellett raklapos és polcos tárolást is lehetővé tenni, valamint biztosítani kellett egy iroda részt is, ahol a könyvtáros szakmunkát is el lehet végezni. A választás a Conflex kft. bérleményére esett, ahol ezeket a szempontok maradék nélkül érvényesíteni tudtuk. Az új raktár egy nagyobb komplexum része, így 24 órás őrség biztosítja az állandó felügyeletet. A raktár kialakítását az OSZK kritériumai alapján valósították meg. Kialakítottak egy közel 300 négyzetméteres száraz raktárat a raklapos tárolásra és egy ehhez kapcsolódó elkülönítő helységet az esetleges penész gyanús adományok elkülönítésére. Továbbá kialakítottak egy 400 négyzetméteres, 2000 polcfolyó méter befogadására alkalmas irodahelységet is. A raktár további előnye, hogy a bérlemény egy egybefüggő térből lett kialakítva, így a korábbi raktárhoz képest a szállítmányok átvételekor/indításakor az árunak rövidebb utat kell megtenni, ez jelentős időt munkaidő megtakarítást biztosít a szállítmányok előkészítés során.

NYILVÁNTARTÁS

A Mikes Program szolgáltatásainak 2016-tól tartó folyamatos bővülése szükségessé tette, hogy a korábbi, Excel-alapú nyilvántartásainkat egységes keretben kezelhessük. Ennek érdekében az Alkalmazás Szolgáltatások Osztály egy 12 oldalas dokumentumban rögzítette a Mikes Program specifikációit és ez alapján kifejlesztett egy, a program működését támogató rendszert. A rendszer 2018 végére tesztfázisba került. Az adatbázis életbelépésétől a beérkező dokumentumok egyedi vonalkódos azonosítása válik lehetővé. A korábbi, időigényesebb, több táblás Excel-nyilvántartásokat egy könnyen kezelhető, egységes rendszer váltja fel, amely jelentős munkaidő-megtakarítást jelent. Az adatbázis a Mikes Program által nyújtott szolgáltatása a jövőben lehetővé teszi, hogy a partner intézmények könnyebben követni tudják, milyen dokumentumokat igényeltek és milyen dokumentumokat kaptak meg. Ezen felül lehetőségük lesz saját hiánylisták összeállításra az

adatbázison belül, így, amint feltűnik egy általuk megjelölt dokumentum a kiajánló listáink között, arról azonnal emailben értesítést kapnak.

BIBLIOGRÁFIAI LEÍRÁSOK

A Mikes szolgáltatásait igénybe vevő partner intézmények száma az évek során folyamatosan bővült, bár a partnerek abszolút száma már elérte a 165-öt, de rendelési kedvük hektikus. A rendelési hajlandóság folyamatos fenntartása érdekében a partnerintézményeink felé nyújtott szolgáltatásaink minőségét javítottuk. Ennek egyik pillérét a már említett új adatbázis jelenti, amely lehetővé teszi partnereinknek egy intézményre szabottabb szolgáltatás igénybevételét. Másik pillére a behasonlítási folyamat során elkészített részletesebb bibliográfiai leírás, amely lehetőséget biztosít a partnereknek, hogy megrendelni kívánt dokumentumaikról bővebb információkhoz jussanak.

11. PÁLYÁZATOK

11.1 HAZAI PÁLYÁZATOK

Hazai pályázatok megnevezése	Pályázott összeg	Elyert összeg (Ft-ban)	Felelős	Támogató	Aktuális helyzete
Az OSZK kiadói programjának megvalósítására 2016-2018	10 000 000,- Ft	5 000 000,- Ft	Tudományos Igazgatóság	NKA	2018-ban lezárt
Könyvtárlat rendezvénysorozat VII. évad megvalósítására	2 592 300,- Ft	2 592 300,- Ft	Tudományos Igazgatóság	NKA	2018-ban lezárt
ODR 2018	1 000 000,- Ft	1 000 000,- Ft	Gyarapítási és Állomány-nyilvántartó Osztály	EMMI	2018-ban lezárt
Könyvtárlat VII. évad - Bónusz	1 622 300,- Ft	800 000,- Ft	Tudományos Igazgatóság	NKA	2018-ban lezárt
KKÉK 2017, Könyvtári Közös Értékelési Keretrendszer	1 541 960,- Ft	1 541 960,- Ft	Könyvtári Intézet	NKA	2018-ban lezárt
Fényképörökség Erdélyből	855 000,- Ft	300 000,- Ft	Fényképtár	NKA	2018-ban lezárt
A pók és a méh: Haydn- és Mozart-tanulmányok című gyűjtemény elkészítésére	1 450 000,- Ft	1 000 000,- Ft	Tudományos Igazgatóság	NKA	2019-ben zár
Kiállítás és konferencia Szendrey Júlia születésének és halálának évfordulója alkalmából	1 820 000,- Ft	1 820 000,- Ft	Tudományos Igazgatóság	NKA	2019-ben zár
MIKES 5	67 000 000,- Ft	67 000 000,- Ft	Gyarapítási és Állomány-nyilvántartó Osztály	Miniszterelnökség	2019-ben zár
Minőségügyi feladatok ellátása	21 500 000,- Ft	21 500 000,- Ft	Könyvtári Intézet	EMMI	2019-ben zár
Könyv, könyvtár, könyvtáros 2018	2 500 000,- Ft	800 000,- Ft	Könyvtári Intézet	NKA	2019-ben zár
Könyv, könyvtár, könyvtáros 2018; 2	1 700 000,- Ft	1 500 000,- Ft	Könyvtári Intézet	NKA	2019-ben zár
Könyvtári Figyelő 2018	2 600 000,- Ft	700 000,- Ft	Könyvtári Intézet	NKA	2019-ben zár

Könyvtári Figyelő 2018; 2	1 950 000,- Ft	1 500 000,- Ft	Könyvtári Intézet	NKA	2019- ben zár
A magyar könyvtárosok VIII. világtalálkozójának megrendezésére	5 000 000,- Ft	5 000 000,- Ft	Könyvtári Intézet	NKA	2019- ben
Gramofonlemez- gyűjtemény megvásárlására OSZK Zeneműtára részére	7 000 000,- Ft	7 000 000,- Ft	Zeneműtár	NKA	2019- ben zár
Kiadói Program 2018- 2019	9 700 000,- Ft	3 000 000,- Ft	Tudományos Igazgatóság	NKA	2019- ben zár
Digitális tartalom, digitális szolgáltatás - K2 továbbképzési sorozatra	731 514,- Ft	300 000,- Ft	Könyvtári Intézet	NKA	2019- ben zár
Az OSZK Tudományos Ülésszak 2018. konferenciára	544 000,- Ft	544 000,- Ft	Tudományos Igazgatóság	NKA	2018- ban lezárt
Továbbképzési Terv	30 000 000,- Ft	30 000 000,- Ft	Könyvtári Intézet	EMMI	2019- ben zár
Összesen:	171 104 074,- Ft	152 898 260,- Ft			

* Az NKA-pályázatok részletes felsorolását ld. 6. sz. mellékletben.

11.2 EURÓPAI UNIÓS PÁLYÁZATOK

Új Széchenyi Tervhez kapcsolódó pályázatok megnevezése	Pályázott összeg	Elyert összeg (Ft-ban)	Felelős
Széchenyi 2020: EFOP-1.3.1 Cselekvő Közösségek	285 128 518,- Ft	285 128 518,- Ft	Könyvtári Intézet igazgató
Kaleidoscope – Fifties in Europe	18 458 € = 5 721 980,- Ft (310 Ft-os árfolyamon)	18 458 € + 6 152 € önrész = 24 610 € = 7 629 100,- Ft	Fényképtár osztályvezető

11.3 FENNTARTÁSI IDŐSZAKBAN LÉVŐ PÁLYÁZATOK

Pályázat megnevezése	Pályázott összeg	Elyert összeg (Ft-ban)	Felelős
TÁMOP-3.2.4.B-11/1-2012 ELDORADO	128 074 653,-	128 074 653,-	Könyvtári Intézet
TÁMOP-3.2.1.6 Integrált Portál	70 000 000,-	70 000 000,-	E-Szolgáltatási Igazgatóság
TÁMOP-3.2.12-12/1/KMR - Kulturális szakemberek továbbképzése a szolgáltatásfejlesztés érdekében	4 254 824,-	4 254 824,-	Főigazgatóság

12. TUDOMÁNYOS KUTATÁS

Tudományos kutatás	2017	2018	változás %-ban előző évhez képest
Kutatómunka éves időalapja (munkaóra/év)	23 456 óra /65 fő	22 558 óra /67 fő*	-4%
Tudományos kutatások száma	65	67	+3%
A könyvtár összes publikációinak száma és ebből a könyvtár szakemberei által készített, nyomtatott vagy elektronikus formában megjelent publikációk száma	340	319**	-6%
Idegen nyelvű publikációk száma	20	33***	+65%
Nemzetiségi nyelvű kiadványok, publikációk száma	1	0	-100%
A könyvtár által kiadott kiadványok száma	29	44	+52%
A könyvtár szakemberei által tartott előadások száma	157	190****	+21%
A könyvtár szakemberei által elvégzett szakértői tevékenységek száma	1 400	1 412	0%
A könyvtár szakembereinek konferencián való részvételének száma	85	85	0%
A képzésben, továbbképzésen részt vett dolgozók száma	ld.I.4.	ld.I.4.	-

* Hatvanöt főnek járt a kutatónap januártól, kettőnek szeptembertől (összesen 67 fő). Három kutató év közben elhagyta az intézményt, egy fő hosszabb külföldi úton van, egy fő a munkája miatt nem tudta kivenni a kutatónapját, hárman pedig csak júniusig kértek kutatónapot (év végén összesen 59 fő rendelkezett kutatónappal)

** A táblázat tudományos publikációnak veszi a folyóiratszerkesztést és a tudományos honlapszerkesztést, valamint a kiállítási kurátori tevékenységet. (Kutatónappal rendelkezők tudományos publikációi: 283; kutatónappal nem rendelkezőkéi: 36)

*** kutatónappal rendelkezők publikációi: 31; kutatónappal nem rendelkezőké: 2

**** kutatónappal rendelkezők előadásai: 155; kutatónappal nem rendelkezőké: 35

Tudományos kutatással kapcsolatos egyéb adatok	2018. terv	2018. tény
Tudományos munkatársak száma (részben tudományos munkát is ellátó munkatársak, illetve minősített kutatók összességében - fő)	65	kutatónapot kapott kutatók száma: 67 (év végén: 59)
Tudományos fokozattal rendelkező munkatársak száma (fő)	44	46
Tárgyévben megszerzendő tudományos fokozatok (PhD) száma (db)	3	2
A tudományos kutatást is végző munkatársak számára engedélyezett kutatónapok száma (átlag heti 8 órával számolva) (nap/fő)	3 429,5 nap /65 fő	2 820 nap /67 fő

Nemzetközi tudományos programokban való részvétel (programok száma/részvevő munkatársak száma)	18 program / 68 fő	18 program /68 fő
Felsőoktatásban oktatóként résztvevő munkatársak száma (fő) / megtartott órák száma (óra, 1 óra = 45 perc)	19 fő / cca. 4 100 óra	13 fő / cca. 2 800 óra
Felnőttképzésben oktatóként résztvevő munkatársak száma (fő) megtartott órák száma (óra, 1 óra = 45 perc)	9 fő / 2 050 óra	4 fő / cca. 900 óra

Intézményünk feladataiból adódóan a **tudományos alapkutatás nem szűkül az OSZK állományára** (lásd pl. retrospektív nemzeti bibliográfia, kodikológia, sajtótörténet stb.), ugyanakkor hungarika-kutatásainkon túl szakkönyvtári alapfeladatainkból adódóan könyv- és nyomdásztörténetre, valamint általános művelődéstörténeti kutatásokra is kiterjednek. Ezek fő hangsúlyai: **nyelv- és irodalomtudományi** alapkutatás és alkalmazott kutatás (ezen belül könyv- és könyvtártörténeti kutatások); illetve **filozófia- és történettudományi** alapkutatás és alkalmazott kutatás (ezen belül művelődéstörténeti kutatások).

TUDOMÁNYOS KUTATÁS, KUTATÁSSZERVEZÉS

A Tudományos Igazgatósághoz közvetlenül tartozó osztályok munkatársai, valamint az egyéb igazgatóságokon dolgozó, de kutatómunkát is ellátó munkatársak alapfeladataik (gyűjteményfejlesztés, állományvédelem, feldolgozás, valamint a tájékoztató és szakértői munka) ellátása mellett jól meghatározott, szakkönyvtári feladatokhoz tartozó, intézményi érdekű kutatások mentén vesznek részt tudományos projektekben. Ennek feltételeit a Kutatónapi Szabályzat rögzíti. Mindezekon túl az intézmény minősített kutatói a nemzetközi együttműködések kialakításában, hazai és nemzetközi szakmai (például akadémiai bizottsági) fórumok, valamint oktatási (doktori) és különböző folyóirat-szerkesztőbizottságok (*Magyar Könyvszemle; Lybus, Irodalmi Magazin stb.*) munkájában is aktív részt vállalnak. Jelen vannak hazai és nemzetközi konferenciákon, számos egyéni tudományos publikációt tesznek közzé minden évben, alapfeladataik mellett sokan vállalnak részt intézményi könyvsorozatok, tanulmánykötetek, folyóiratok szerkesztésében.

KLEBELSBERG KUNO-ÖSZTÖNDÍJ

2018. április 25-én került sor a Klebelsberg Kuno-ösztöndíj adminisztrációja kapcsán kért egyeztetésre a korábbi Balassi Intézet (Külföldi Magyar Intézetekért és Nemzetközi Oktatási Kapcsolatokért Felelős Helyettes Államtitkárság), a Magyar Nemzeti Levéltár, a Magyar Nemzeti Múzeum és az OSZK munkatársainak részvételével a pályáztatás adminisztrációjának egységesítését és összehangolását célzó találkozóra, amelynek eredményeként javaslatot állított össze az OSZK-t a grémiumban képviselő tudományos igazgató a tárgygyűjtemények és az ösztöndíjat fenntartó minisztérium felé. Az OSZK álláspontját a külföldi gyűjteményekben található hungarika-kutatások összehangoltságára és országokénti adatbázisba szervezésére Dr. Boka László 2018 május végén küldte meg Dr. Hammerstein Judit, akkori BBI vezető részére (munkatársai voltak: Dr. Visy Beatrix, Dr. Dede Franciska, Kelemen Brigitta).

A 2019-es Klebelsberg-ösztöndíjat a korábbi évekkel ellentétben – annak Külgazdasági és Külügyminisztériumon belüli átszervezése okán – csak 2019-ben hirdetik meg.

TUDOMÁNYOS BIZOTTSÁG

A Tudományos Bizottság 2018-ban három alkalommal ülésezett. Az üléseken az intézmény tudományos programjai (konferenciák, kiállítások stb.), valamint a kutatónapokkal kapcsolatos

kérdések kerültek napirendre. A téli ülésen összesen 63 (köztük 5 akadémiai doktor, 30 PhD-fokozattal rendelkező és 28 PhD-fokozattal nem rendelkező) kutató kérelmét fogadta el a Bizottság és hagyta jóvá a főigazgató.

Az OSZK szabályzata a kutatónapot elnyert munkatársai számára kötelező jelleggel előírja az egyéni publikációk feltöltését az OSZK belső és külső honlapjára. A nemzeti könyvtár 2017-től ezt a lehetőséget a többi, kutatóidő kérelmezése nélkül publikáló munkatárs számára is biztosította, bár a munkatársak az elmúlt két esztendőben jellemzően nem kívántak élni ezzel a lehetőséggel. A Bizottság 2017-től kutatói profilok kialakítását is tervezte az intézményi minősített kutatók (PhD vagy azt meghaladó fokozattal rendelkezők) számára, az intézményi stratégiai kutatási irányok mentén (könyv-, sajtó- és művelődéstörténet, irodalom- és történettudomány, különgyűjteményi kutatások, könyvtárszakmai kutatások, valamint általában hungarikakutatások). A profiloldal megvalósításával kapcsolatban egyelőre nem alakult ki konszenzus a kutatók között, így ez még nem valósult meg.

A TUDOMÁNYOS MUNKATÁRSOK KUTATÓNAPJÁVAL KAPCSOLATOS MUNKÁLTATÓI INTÉZKEDÉSEK BEMUTATÁSA (KUTATÓNAPBAN RÉSZESÜLŐ MUNKATÁRSOK, AZ ENGEDÉLYEZÉS SZEMPONTJAI, A KUTATÓNAPOKHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYÉNI TUDOMÁNYOS TERVEK)

Az OSZK nagy hangsúlyt fektet arra, hogy kutatóhelyként is hatékonyan működjék. Ennek egyik formája, hogy kutatóidővel támogatja munkatársai tudományos kutatásait, oktatási tevékenységét, illetve fokozatszerzésre irányuló tanulmányait. A kutatónap megítélésének szempontjai az elmúlt évben megújultak (2016-ban megújult a Kutatónap Szabályzat is), de 2018-ra módosítást tervezett az intézmény. A Kutatónap Szabályzat módosítását előkészítő munkák megtörténtek, a Szabályzat pontosítása, módosítása várhatóan 2019-ben készül el. Elsődleges cél, hogy a kutatások intézményi projektekként működjenek, ezért elvárás, hogy minden kutatói-feltáró munkának legyen közvetlen vagy közvetett intézményi hasznosulása (pl. az intézmény gyűjteményeire irányuljon a kutatás; az eredmények az OSZK Kiadó kiadásában vagy társkiadásában jelenjenek meg; szülessen belőlük kiállítási szakmai koncepció, tudományos konferencia-téma, szerveződjék intézményi együttműködés és eredmény-orientált szakmai projekt, szülessen egyéb intézményi rendezvény stb.).

Minden kutatónappal rendelkező munkatárssal szemben elvárás, hogy évi legalább két tudományos publikációja legyen (ezek az OSZK belső és külső honlapján is láthatóak tárgyévi bontásban: <http://www.oszk.hu/oldal/munkatarsak-publikacioi-eloadasai>). További elvárás a kutatóidővel rendelkező, nem minősített kutatókkal szemben az is, hogy konferencia-előadás keretében mutassák be kutatási eredményeiket az évente megrendezett OSZK Tudományos Ülésszak valamelyik tematikus szekciójában (ez természetesen az adott évben meghatározott tematika függvénye). A megítélt kutatónapok egyéni (néhány esetben csoportos) kutatásokat támogatnak, amelyek tarthatnak egy vagy több (maximálisan 5) évig. A kutatók egy vagy több kutatási projektjét elfogadására (több kutatás esetén sorrendet felállítva) a Tudományos Bizottság felterjesztésére a Főigazgató hagyja jóvá. A kutatónapot elnyert kutató az éves munkáról részletes beszámolót készít.

A 2018-ban tervezett kutatási projektek egy része év közben befejeződött, más részük átnyúlik a következő évekre. Nem egy esetben egy kutató több kutatást is folytat párhuzamosan, illetve több kutató csoportosan is nyújthat be kutatási projekt-tervet. A kutatások tematikus időintervalluma a 15. századtól napjainkig terjed, a tematikai sokféleséget pedig a könyvtár gyűjtőkörének és különgyűjteményi anyagainak sokszínűsége is magyarázza, kiegészítve a kutatók széles érdeklődési körével. Így a történelmi, irodalom-, könyv- és sajtótörténeti témák mellett nyomda-, színház-, zene- és térképtörténeti kutatási tervek szerepelnek a benyújtott kérelmekben.

Az intézményi érdekű kutatási tematikák listáját lásd 7. sz. mellékletben.

INTÉZMÉNYI NYÍLT NAPOK, SZAKMAI KITELEPÜLÉSEK

Az OSZK éves szinten három, ún. *nyílt szakmai napot* rendez (a Magyar Kultúra Napján januárban; Múzeumok Éjszakáján júniusban és saját intézményi Alapítási Ünnepeén november 25-én), melyeken a Könyvtár – a Múzeumok Éjszakáján kívül – ingyenesen látogatható. Ezen alkalmakkor a ház kiállításai, szakmai programjai, évfordulós eseményei évről évre több látogatót vonzanak.

Az OSZK kutatóintézeti profilja miatt nem csak konferenciákon és egyéb (hazai és európai) tudományos szakmai testületekben lát el feladatokat, de aktív részt vállal a *Kutatók Éjszakája* rendezvényen is.

KÖNYVKIADÓI TEVÉKENYSÉG

Az Országos Széchényi Könyvtár, hagyományos nemzeti könyvtári feladataira építve, kiterjedt könyvkiadói tevékenységet folytat, amely tudományos eredményeinek aktív közzétételét, ezek korszerű disszeminációját szolgálja (ennek vezetése és koordinálása a Tudományos Igazgatóságon történik).

Az OSZK könyvkiadóként évente átlagosan 30 kiadványt jelentet meg, önmaga vagy nagyobb hazai és külföldi kiadókkal együttműködve. Utóbbi jórészt a kiadványok terjesztése miatt is fontos célkitűzés, míg az OSZK Kárpát-medencei kapcsolati hálója lehetővé teszi, hogy e kiadványok minden fontos közgyűjteménybe, magyarlakta településekre eljussanak.

A <http://www.oszk.hu/kiadvanyok> oldalon különböző szempontok szerint kereshetők a nemzeti könyvtár önállóan vagy társkiadásban megjelentett kiadványai az ezredfordulótól napjainkig. Az igényes felületen a könyvészeti alapinformációkon túl rövid tartalmi leírás és egy címlapfotó is igyekszik növelni az olvasási és vásárlási kedvet.

Az **OSZK könyvkiadóként** az előző évek növekvő tendenciáját folytatva, 2018-ban **44 kiadványt jegyzett**. Tovább folytatta sikeres sorozatait újabb kötetekkel – köztük az OSZK éves tudományos ülészsaka előadásainak írott változatát egybegyűjtő *Bibliotheca Scientiae et Artis* sorozattal, mely a 11. köteténél tart 8 esztendő alatt, valamint *Magyar Könyvszemle és a MOKKA-R- Egyesület füzetei, Nemzeti Téka, Kuncz Aladár Összegyűjtött Munkái, Studia Theatralica, Res libraria* stb. sorozatok újabb köteteivel. Emellett kiállítási katalógusok, levélválogatások, naplókiadások, időszaki kiadványok éppúgy szerepeltek 2018-ban is a kiadványok között, mint tudományos kutatási eredmények kiadásai. A kiadandói munkák műfaji és tematikai sokszínűsége jól tükrözi a nemzeti könyvtárban folyó széleskörű tudományos kutatást és munkát, a tervezett reprint- és faksimile-kiadások pedig további ízelítőt adnak a gyűjtemény gazdag anyagából.

Időszaki kiadványaink (*Magyar Könyvszemle; Irodalmi Magazin; Könyv, Könyvtár, Könyvtáros; és Könyvtári Figyelő; Lymbus – magyarságtudományi forrásközlemények; valamint az 56-os Intézeti Évkönyv*) többsége pályázati forrásokra támaszkodik, melyek megszerzése komoly szervezői, pályázatírói és szakmai munkát igényel.

A Tudományos Titkárság munkatársai látják el a könyvkiadáshoz tartozó részfeladatokat: kiadványszerkesztés, lektorálás, fordítás, korrektúra, tördelés, a szerzőkkel, szerkesztőkkel és társkiadókkal, valamint a nyomdával való kapcsolattartás (áránlat-kérés, megrendelés stb.), bizományos és terjesztési feladatok, ezenkívül egyszerre aktualizálják és visszamenőlegesen feltöltik a – kétnyelvű – kiadványi alholnap tartalmát. Kapcsolatot tartanak a könyvesbolttal (rendeléseik biztosítása, kiadványok átadása, heti elszámolás), intézik a bizományos kiadványok és tárgyak bevételét, kiadását, elkészítik a havi elszámolást, vezetik a készletnyilvántartást. Emellett ők írják a könyves hirdetések szövegét is. E leterhelő feladategyüttes okán 2019-től várhatóan különválnak a tudományszervezési, intézményi kapcsolatok és a könyvkiadói feladatcsokrok osztály szintű kezelése, melynek előkészítése 2018 utolsó hónapjaiban elkezdődött.

Az OSZK kiadványok 2018-as listáját lásd 4. sz. mellékletben.

KIADÓI ALHONLAP, AZ OSZK KIADÓI DÍJAI, MKKE-TAGSÁG

A 2016-ban útjára indult OSZK kiadói alhídon (http://www.oszk.hu/kiadvanyok) a saját vagy társkiadásban megjelent kiadványokról tájékozódhat a közönség. Az anyagok feltöltése időrendben visszafelé történik és folyamatos, a köteteket bemutató leírás a magyar mellett angolul is hozzáférhető (http://www.oszk.hu/en/publications). A 2018. évi munkaterv része volt, hogy minden kiadványhoz visszamenőleg (a 2010–2017 közötti időszakokra vonatkozóan) is hozzárendeljük a kötetéről megjelent kritikákat, recenziókat. 2018-ban 80 könyvismertető készült el és a recenziók összegyűjtése is megkezdődött, de a munka átnyúlik 2019-re.

Az OSZK Kiadó 2017 óta a MKKE (Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülése) rendes tagja. A Tudományos Titkárság Osztály Kiadói csoportja 2018-ban előkészítette az újabb nyomatendert. A mindig egy évvel utólag megjelent könyvek országos versenyében, a Szép Magyar Könyv 2017 Versenyen az OSZK által pályázott három kiadványból kettőt továbbjuttatott az előzsűri (24 karát – Kortárs költők versei Arany János születésének 200. évfordulójára // Dohnányi Ernő: Változatok egy gyermekdalra; fakszimile), majd végül a Dohnányi-hasonmás kiadásunk Köztársasági Elnöki Különdíjban is részesült 2018 Ünnepi Könyvhetének előestéjén.

KÖNYVES FESZTIVÁLOK, KITELEPÜLÉSEK

Az OSZK Kiadó évek óta részt vesz olyan rangos könyves eseményeken, mint a **Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál**, az **Ünnepi Könyvhét** és a **Magyar Nyelv és Könyv Ünnepe a Budai Várban**, vagy a **Múzeumok Majálisa**. 2018-ban ez a jelenlét kiegészült az őszi **Margó Fesztivál**on való részvétellel is. A kitelepülések részletes leírását ld. 8. sz. mellékletben.

KÖNYVBEMUTATÓK

2018-ban is rendszeresen szervezett könyvbemutatókat szervez a nemzeti könyvtár, amelyek során elsősorban (bár nem kizárólag) a saját vagy társkiadásban megjelent kiadványait mutatta be az érdeklődő szakmai és szélesebb közönségnek. Az Országos Széchényi Könyvtár épületében rendezett beszélgetések mellett külső helyszíneken, sőt, vidéki és határon túli városokban is szervezett könyvbemutatókat (szervező és lebonyolító néhány kivételes esettől eltekintve a Tudományos Titkárság Osztály volt).

A könyvbemutatók részletes leírását ld. 9. sz. mellékletben.

NYELV- ÉS IRODALOMTUDOMÁNYI ALAPKUTATÁS (EZEN BELÜL KÖNYV- ÉS KÖNYVTÁRTÖRTÉNETI KUTATÁSOK)

NEMZETI BIBLIOGRÁFIAI MUNKÁLATOK/ RETROSPEKTÍV BIBLIOGRÁFIAI KUTATÁSOK KÖNYV- ÉS MŰVELŐDÉSTÖRTÉNETI KUTATÁSOK OSZTÁLYA

A KEZDETEKTŐL 1700-IG

- Nagy ütemben folytatódott az RMNy 5. kötetének munkálatai az 1671 és 1685 között megjelent nyelvi és területi hungarika nyomtatványok további műfajcsoportjainak a kidolgozásával. (A kötet szerzői: Heltai János, Perger Péter, Szvorényi Róbert és P. Vásárhelyi Judit.)
- A Szlovák Nemzeti Könyvtárban (Martin), Nagyenyeden a Bethlen Gábor Kollégium Könyvtárában, Kolozsvár gyűjteményeiben és a marosvásárhelyi Teleki Tékában folytatott kutatásoknak köszönhetően autopszia alapján megtörténhetett az ezekben a közgyűjteményekben őrzött, 1671 és 1685 között keletkezett régi nyomtatványok példányainak az ellenőrzése, leírásuk kiegészítése és teljességük megállapítása. Az RMNy 5. kötetében közlendő címlapfotó gyűjtemény számára a megnevezett gyűjteményekben őrzött unikumpéldányok címlapmásolatának a beszerzésére is lehetőség nyílt e kutatóutak alkalmával.

- Befejeződött az RMNy 2-4. kötetéhez (1601-1670) eddig gyűjtött újabb, úgy nevezett „S” (=supplementum)-tételek leírása.
- Kiértékeljük és beépítettük nyilvántartásainkba több, frissen nyomtatásban megjelent katalógus és adattár régi hazai nyomtatványokra vonatkozó adatait, mint pl. az egri nyomtatványok 2017-ben megjelent katalógusának (=Mizera Tamás–Nagy Andor–Verók Attila: *A könyvkiadó egri Líceum. Történet és kiadványjegyzék I. 1755-1852.* Bp.–Eger 2017, Kossuth K.–Eszterházy Károly Egyetem (Kulturális örökség), vagy az új román bibliográfia (=Eva Mârza–Ioan Chindriș–Niculina Iacob et al.: *Cartea românească veche în Imperiul Habsburgic (1691–1830).* Kolozsvár 2016, Editura Mega) 1800 előtti nyomtatványokra vonatkozó adatait.

1701 ÉS 1800 KÖZÖTT

- A kézirat véglegesítése, tördelése és több korrektúraforduló után a 2018. év végén nyomdába került a *Magyarország bibliographiája 1712–1860. X. Nyomda- és kiadástörténeti mutató 1701-1800 c.* kötet. Összeállította: Kovács Eszter és V. Ecsedy Judit. Ez a munka a 2017-ben megjelent *Petrik IX. Pótlások* bibliográfia nyomda- és kiadástörténeti mutatója, függelékében az utóbbi évek könyvtörténeti szakirodalmának a válogatott bibliográfiájával. Megjelenése 2019. első heteiben várható.
- Az OSZK 2017. évi új feldolgozásai során keletkezett új Amicus-rekordok közül az 1851 előtti nyomtatványok címleírásait az informatikus kollégák leválogatták a számukra. Feldolgozásuk és nyilvántartásunkba való beépítésük megtörtént a naprakész szaktájékoztató érdekében.
- V. Ecsedy Judit, Szilágyiné Bánfi Szilvia és Perger Péter több tucat XVII-XVIII. századi nyomtatott töredéket határozott meg a szegedi Egyetemi Könyvtár, a nagyenyedi Bethlen Gábor Kollégium Könyvtára és a marosvásárhelyi Teleki Téka számára. További változatokkal gyarapodtak a *Váradai Biblia* variánsai is.
- Befejeződött a *Régi Magyarországi Szerzők* (RMSz) készülő XVIII. századi kötete névanyagában előforduló eddig ismeretlen ferences szerző életrajzainak a kiegészítése ferences rendi források alapján. Megkezdődött a kötet belső lektorálása (A-B betűs szerzők).

EGYÉB

- Az osztály munkatársai német kéziratolvasói módszertani foglalkozásokat tartanak.
- Az osztály munkatársai több értekezleten is részt vettek, többek között azon a január 24-én megrendezett workshopon, amelyen a retrospektív bibliográfiai feldolgozás folyamatábrája is téma volt.

KODIKOLÓGIAI, KÖNYV- ÉS NYOMDATÖRTÉNETI, SAJTÓTÖRTÉNETI ÉS ÁLTALÁNOS MŰVELŐDÉSTÖRTÉNETI FELADATOK MTA-OSZK RES LIBRARIA HUNGARIAE KUTATÓCSOPORT

A 2016 őszen az MTA TKI által kiírt kutatócsoporti pályázaton a Res Libraria Hungariae Kutatócsoport elnyerte a támogatást a 2017. július 1-től 2022. június 30-ig tartó ciklusra. A kutatócsoport vezetője Sarbak Gábor. A kutatócsoport két részből áll:

FRAGMENTA CODICUM

A kutatócsoport Fragmenta Codicum műhelye (MTA alkalmazásban: Lauf Judit és Hende Fanni [teljes munkaidőben], Kisdi Klára [rész-munkaidőben]; OSZK állományban: Korondi Ágnes [teljes munkaidőben] és Sarbak Gábor, a kutatócsoport vezetője [teljes munkaidőben]). Az OSZK-ból két teljes munkaidőben alkalmazott munkatárs (Boreczky Anna és Zsupán Edina) támogatja a kutatócsoportot. Zsupán Edina a Corvina-kiállítás rendezése miatt 2018. december 31-ig fel volt mentve a kutatócsoporti munka alól.

ALAPFELADATOK:

Folytatódott az OSZK kódextörédekeinek rendszeres feldolgozása és az in situ található darabok számbavétele. Az OSZK törédekgyűjteménye A csoportja (67 tétel) kiadásra előkészítésre elkezdődött. Célszerűnek látszik, hogy az A csoport a B csoporttal (85 tétel) együtt, egy kötetbe rendezve jelenjen meg, minden tételről paleográfaiilag értékelhető fekete-fehér fotóval. A kiadvány az OSZK gondozásában jelenik meg, a kutatócsoport sorozatában, német nyelven (Lauf Judit adja ki Madas Edit közreműködésével). A C csoport (87 tétel) feldolgozása folytatódott (Hende Fanni, Lauf Judit, Korondi Ágnes, Kisdi Klára).

A lambachi bencés kolostorban, eredeti környezetükben megvizsgált kódextörédek összevetése az OSZK Kézirattárában őrzött D és E csoportban lévőekkel a végéhez ért, a liturgikus rend megállapítása az újabban lambachi eredetűnek felismert törédekkel kiegészülve nem várt nehézségeket okozott (Kisdi Klára).

A Kalocsai Érseki Könyvtár kódexének feldolgozása folytatódott (Lauf Judit, Kisdi Klára, Hende Fanni, Korondi Ágnes [Ms. 274, Ms. 275, Ms. 368], Sarbak Gábor).

Az OSZK A–E csoport digitalizált képeinek rendszerezése első megközelítésben elkészült, a C–E csoport metaadatokkal való ellátása és elsődleges azonosítása, besorolása megtörtént (Kisdi Klára).

A Lauf Judit által a Váci Egyházmegyei Könyvtár kódextörédekei között felfedezett Ps.-Ptolemaeus Centiloquium című művének fragmentuma bekerült a nemzetközi tudományos köztudatba (vö. <https://ptolemaeus.badw.de/ms/591h>), a törédeket leíró tanulmány megjelent. A kutatócsoport honlapján való elhelyezése tervezés alatt áll.

Az OSZK Kézirattárában őrzött, 1300 előtt készült, díszített kódexek leválogatása, listázása, az egyes kötetek leírása tervszerűen megkezdődött (Boreczky Anna).

19. SZÁZADI KÖNYV- ÉS SAJTÓTÖRTÉNETI MŰHELY

A kutatócsoport 19. századdal foglalkozó munkacsoportja személyi összetételében változás állt be. Az MTA alkalmazásban álló, rész-munkaidőben alkalmazott Lipták Dorottya, a munkacsoport vezetője 2018. január 19-én elhunyt. Emiatt módosítani kellett a 2018. évi munkatervet. A szorosan Lipták Dorottya személyéhez és kutatásaihoz kapcsolódó, az idei évre tervezett tanulmánykötetet,¹⁵ valamint a lipcsei egyetem könyv- és sajtótörténeti intézetével¹⁶ még megbeszélés szintjén lévő programokat törölni kellett a teendők sorából. Az alábbi, csökkentett munkatervből adódó feladatokat Bárány Zsófia (OSZK állományban, teljes munkaidőben) és Somorjai Szabolcs (MTA állományban, teljes munkaidőben) maradéktalanul el tudja látni. – Bódyné Márkus Rozália munkahelyet változtatott, helyére az OSZK állományába Bárány Zsófia került 2018. december 1-től (teljes alkalmazásban).

ALAPFELADATOK:

A csoport könyv- és sajtóadatbázisának építése keretében az MNL OL Miniszterelnökségi Levéltár mutatókönyveiből a könyv- és sajtótörténetre vonatkozó dokumentumok leválogatása és címlírásuk folytatódott. Kb. 1000 ff. azaz kb. 3000 bejegyzés átvizsgálása, 500 tétel rögzítése megtörtént (Bárány Zsófia, Somorjai Szabolcs).

KAPCSOLÓDÓ SZERKESZTŐSÉGI TEVÉKENYSÉG, TUDOMÁNYOS BIZOTTSÁGI MUNKA:

- Bárány Zsófia: Modern Magyarország (ELTE BTK Történettudományi Doktori Iskolája Új- és Jelenkori Magyar Történeti Programjának online folyóirata).
- Boreczky Anna: MTA Könyvtörténeti Munkabizottság, tag,

15 A századforduló könyv- és sajtókiadásáról történész, irodalomtörténész művészettörténész közreműködésével tanulmánykötet jelent volna meg 8 ív terjedelemben: A Singer-Wolfner kiadó, amelynek művein nemzedékek nevelkedtek, szerk. Lipták Dorottya (tartalom: Lipták Dorottya: A Singer-Wolfner kiadó. Cégtörténet, kiadványtörténet; Somorjai Szabolcs: Lampel-Wodianer könyvkiadó fúziója; Rózsafalvi Zsuzsanna: A Singer-Wolfner könyvkiadási profíljá. Sorozati, szerzői kapcsolati hálók; Papp Barbara: A Magyar Lányok című lap mentalitástörténeti szempontból; Révész Emese: Lyka Károly és a Magyar Művészet című folyóirat a Singer-Wolfner kiadónál. Illusztráció történet). A kötet forrásanyagát a Budapest Főváros Levéltárában, az MNL Országos Levéltárában és az OSZK Kézirattárában végzett kutatások tárták volna fel.

16 Lipták Dorottyanak a Deutsche Buchwissenschaftliche Gesellschaftban meglévő és most megszűnt tagsága egyelőre nem pótolható. Halálával megszűnt a tagsága még az MTA Könyvtörténeti Munkabizottságában (elnök: Madas Edit) és Sajtótörténeti Munkabizottságában (elnök: Szajbely Mihály).

- Sarbak Gábor: MTA Klasszika-filológiai Tudományos Bizottság, tag; Közép- és Neolatin Munkabizottság, tag.
- Somorjai Szabolcs: A Korall Társadalomtörténeti Folyóirat szerkesztése.
- Somorjai Szabolcs: A Magyar Gazdaságtörténeti Évkönyv szerkesztése.
- Somorjai Szabolcs: A Res Libraria Hungariae kutatócsoport statikus honlapjának részleges átalakítása, módosítása a kutatócsoport igényei szerint.

EGYÉB:

- Tudományos fokozat megszerzése a tárgyévben: Bárány Zsófia, PhD-fokozat (summa cum laude).
- ÚNKP 2017/18 B keret (Új Nemzeti Kiválóság Program): 90%-ban az OSZK Kézirattári vonatkozó anyagainak kutatására irányul - Bárány Zsófia.
- Klebelsberg Kuno Ösztöndíj 2018. október-november: 1850-es, 1860-as évek könyv- és sajtótörténetére irányul - Bárány Zsófia.

FILOZÓFIA- ÉS TÖRTÉNETTUDOMÁNYI ALKALMAZOTT KUTATÁS (EZEN BELÜL MŰVELŐDÉSTÖRTÉNETI KUTATÁSOK) 1956-OS INTÉZET – ORAL HISTORY ARCHÍVUM

FILOZÓFIA- ÉS TÖRTÉNETTUDOMÁNYI ALAPKUTATÁS (EZEN BELÜL MŰVELŐDÉSTÖRTÉNETI KUTATÁSOK)

- Az Oral History Archívum gyűjteményének fejlesztése – 4 db interjúval gyarapodtunk 2018-ban.
- Az Oral History Archívum gyűjtemény hangdigitalizálása – 43 interjút digitalizáltunk.
- A terv szerinti 40-50 leírt interjú bekötetése nem valósult meg, mivel a 2012 óta készült interjúkat anyagi eszközök híján nem tudtuk leírni.
- A www.visszaemlekezesek.hu oldalra 2 új Oral History Archívum-interjú készült el Eörsi László illetve Topits Judit szerkesztésében.

FILOZÓFIA- ÉS TÖRTÉNETTUDOMÁNYI ALKALMAZOTT KUTATÁS (EZEN BELÜL MŰVELŐDÉSTÖRTÉNETI KUTATÁSOK)

Fontosabb kutatási projektek:

- A www.rev.hu honlapon folytatódott és 2018 júniusában, Nagy Imre és társai kivégzésének 60 évfordulóján befejeződött a *The Image of Hungary – Sixty Years Ago (1955–58)* tartalomszolgáltatás. Egyidejűleg új szolgáltatást nyitottunk ugyanott *Eastern Europe – Fifty Years Ago – A Press Review by a Hungarian Refugee* címmel.
- *Újratervezések. Magyarország a jelenkorban* címmel az osztály munkatársai elkészítették, megvitatták és megjelenésére előkészítették az 1956-os Intézet 2018. évi Évkönyvét (szerkesztők Keller Márkus és Tabajdi Gábor), megjelenés előtt
- A magyar 20. század magántörténelmét bemutató honlaphoz (www.visszaemlekezesek.hu), illetve mobil applikációt tovább fejlesztettük

HAZAI ÉS NEMZETKÖZI SZERVEZETI TAGSÁGOK, SZERKESZTŐSÉGI, FELKÉRT SZAKÉRTŐI TEVÉKENYSÉG:

- MTA Történettudományi Bizottsága
- *Rubicon*
- *Századok*
- *Múltunk*
- *Journal of Cold War (Harvard University) Studies*
- *Jahrbuch für Kommunismusforschung* (Berlin)

HAZAI ÉS NEMZETKÖZI TUDOMÁNYOS EGYÜTTMŰKÖDÉSEK:

EFOP 1.3.6-17-2017-00001. azonosító számú (Imre Herceg-terv *Közelebb egymáshoz*) projekt, partner Magyar Cserkészszövetség, finanszírozó EU – résztvevők Tabajdi Gábor (koordinátor), Kőrösi Zsuzsanna, Szegő Iván Miklós, Lénárt András.

NYITVATARTÁS, SZOLGÁLTATÓ HELYEK, BEIRATKOZOTT OLVASÓK, KÖNYVTÁRHASZNÁLÓK, CSOPORTOS LÁTOGATÁSOK SZÁMA

Az Oral History Archívum és az 1956-os Intézet (Osztály) szakkönyvtára heti három napon, kedd-csütörtökön 9-16.30 között tartott nyitva.

Az Oral History Archívumban az év folyamán 53 kutató 180 interjút kutatott. A szakkönyvtárban 52 kutató 233 kéziratári egységet, könyvet, aprónyomtatványt stb. kért ki. (1-11. havi adatok.) A látogatók száma lényegében megfelelt a tervezettnek (kisebb mértékben elmaradt attól, mert összesen 120-130 fő kutatót vártunk, összesen kb. 350-400 körüli gyűjteményi egység kutatásával, de a beszámolóban még nem szerepelnek a decemberi adatok).

13. KOMMUNIKÁCIÓS ÉS MARKETING TEVÉKENYSÉG

STRATÉGIA ÉS CÉLOK

Az Országos Széchényi Könyvtár külső kommunikációjának legfőbb céljai, hogy az intézmény – mint a magyar kulturális örökség egyik központi nemzeti intézménye – eredményeit, tevékenységét, szakmaiságát bemutassa, illetve eljuttassa a magyar és nemzetközi közönség különböző csoportjaihoz. A kommunikációban a kiemelt szerepet játszanak az OSZK gyűjteményén, kutatásain és együttműködésein alapuló kiállítások, közművelődési és tudományos rendezvények, konferenciák, illetve olyan híradások, amelyek érintik a teljes magyar könyvtárszakmát vagy a szélesebb kultúrafogyasztó társadalmat.

ARCULAT

Az intézménynek új arculatra van szüksége a színvonalas megjelenések kivitelezéséhez. 2018-ban elkészült egy új kisarculati kézikönyv, amelynek végleges jóváhagyása és bevezetése 2019-ben esedékes.

ESZKÖZÖK

Az intézmény – ellentétben hasonló kiemelt nemzeti intézményekkel – nem rendelkezik önálló kommunikációs-marketing költségkerettel. 2017-ban és 2018-ban is külön kérelemmel fordult az OSZK a fenntartó minisztérium felé ennek orvoslására. Reklám-jellegű bérelt felületek igénybevételére jelenleg az OSZK-nak csak külső támogatással van lehetősége, akkor is szűkösen.

Jelenleg az OSZK külső megjelenéseit a direkt sajtókapcsolatok, illetve a különböző médiacsatornák számára külön összeállított sajtóanyagok hozzák létre az intézmény saját honlapja, alhonlapjai, blogjai és web2 felületei mellett. Az intézmény láthatóságának és nemzeti kulturális központi szerepének erősítéséhez önálló marketing, kommunikációs, protokoll, rendezvény- és kiállítás szervezési keretre van szükség.

A 2018-as év folyamán kivételt képezett az önálló költségvetési forrással rendelkező Corvina-kiállítás, amelynek keretében lehetőség nyílt egy szűkre szabott reklámkampány megvalósítására, az alábbi felosztásban:

- City Decor reklámkampány: 680 000,- Ft +ÁFA
- BKK CLP reklámkampány: 818 898,- Ft +ÁFA
- Médiareklám: 4 844 400,- Ft +ÁFA
- Reklámtárgyak gyártása az ajándékboltba: 1 641 000,- Ft +ÁFA
- Egyéb reklámköltség: 682 160,- Ft +ÁFA

Kommunikáció	2017	2018	változás %- ban előző évhez képest
Kommunikációs költségek (Ft)	0	8 885 258,- Ft	+100%
TV megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	187	439	+135%
Rádió megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	60	134	+123%
Írott sajtó megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	68	297	+337%
Online hírek	271	1 257	+364%
Közösségi médiában megjelenő hírek (megjelenések)	3 626 981	7 416 002	+104%
Hírlevelek*	4	4 / 45 kiküldött	0%

Fizetett hirdetések száma (médiától függetlenül, becsült érték)	0	314	+100%
Egyéb**	n.a.	42	-

* Hírlevelek: Az OSZK hírlevele, a Földabrosz blog hírlevele, a KI hírlevele, Fölőspéldány hírlevél (KI)

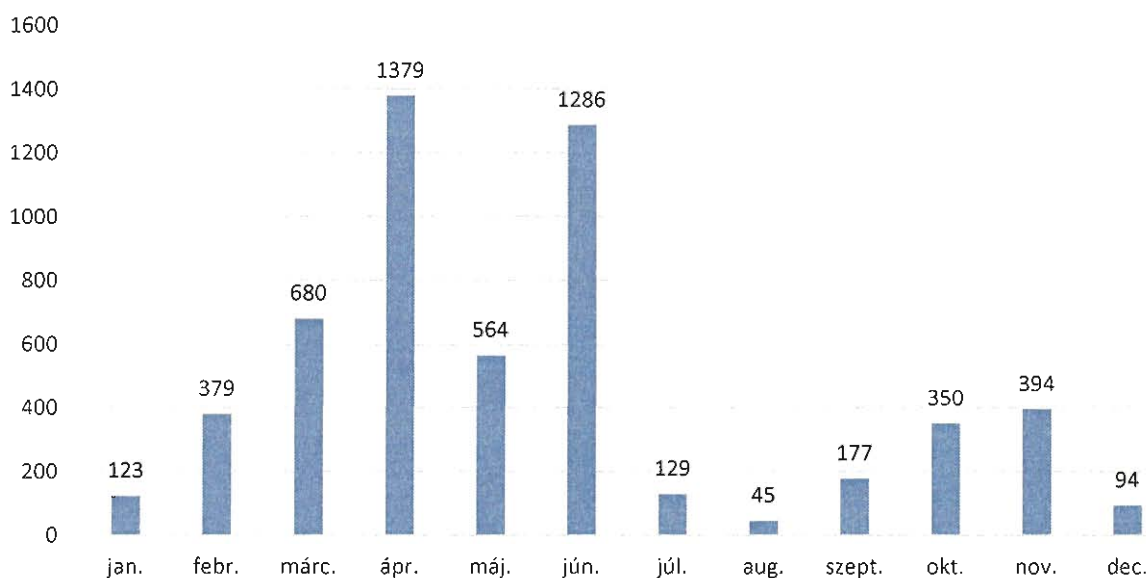
** másodlagos megjelenések: Youtube-ra felkerült tv adás, dokumentumfilmek, játékfilmek végén együttműködő partnerként való feltüntetés logóval, az Oroszlános udvarban megrendezésre kerülő fesztiválok programfüzeteiben való megjelenések)

13.1 CSOPORTVEZETÉSEK

Csoportvezetések (raktári és könyvtári túrák)	2017	2018	változás %-ban előző évhez képest
Csoportok száma (db)	152	173*	+14%
Csoportvezetések száma (db)	259	282*	+9%
Csoportvezetések résztvevőinek száma (fő)	n.a.	5600	-

* novemberben a nyílt napra érkezőket egy csoportnak véve, illetve január-június: PIM csoportok egynek számítva

2018. csoportvezetésen résztvevők száma

13.2 MÚZEUMPEDAGÓGIA

Múzeumpedagógiai foglalkozások	2017	2018	változás %-ban előző évhez képest
Múzeumpedagógiai foglalkozások száma (db)	85	90*	+6%
Múzeumpedagógiai foglalkozásokon résztvevők száma (fő)	2030	2807	+38%

Múzeumpedagógiára bejelentkező csoportok száma (db)

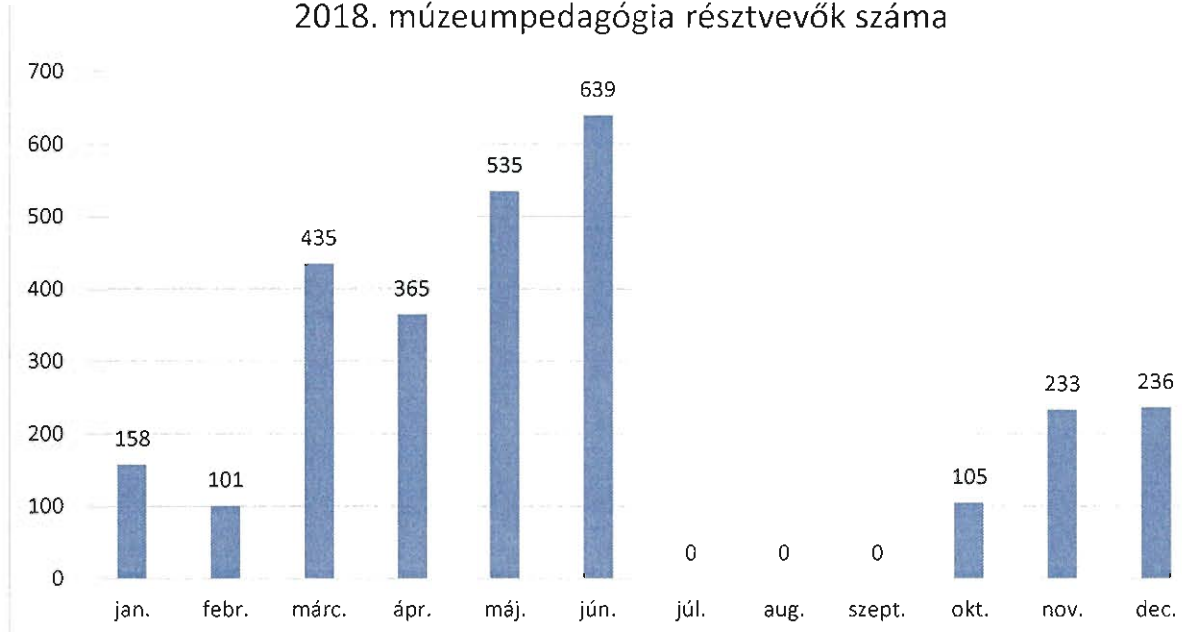
n.a.

69*

-

* január-június: PIM csoportok egynek számítva

2018. múzeumpedagógia résztvevők száma

14. MINŐSÉGMENEDZSMENT

14.1 MINŐSÉGMENEDZSMENT ESZKÖZEI

Az OKR projekt keretein belül, melynek célja az 1605/2016. (XI. 8.) Korm. határozatban foglaltak szerint az Országos Széchényi Könyvtár informatikai rendszerének stabilizálása és fejlesztése céljából kidolgozott informatikai fejlesztési terv megvalósítása, magában foglalja az ehhez kapcsolódó folyamatszervezési, szolgáltatás-, és szervezetfejlesztési feladatok megvalósítását. Ezért a szervezeti kultúrával, valamint a folyamatszabályozással kapcsolatos feladatok a projekt Szervezetfejlesztési munkacsoportja tevékenységi körében valósultak meg. Ld. I.5.

A Külső kommunikációs stratégia elkészítése folyamatban van. A Nemzetközi és Kulturális Kapcsolatok Osztályának rendkívüli leterheltsége miatt nem készült el határidőre.

Az OSZK partnereinek azonosítása folyamatban van.

A Minőségirányítási kézikönyv elkészítése folyamatban van.

A minőségirányítási program 2018. évi munkatervében szereplő környezeti fenntarthatósággal kapcsolatos feladatok megvalósításáról szóló beszámolót lásd I.7.

14.2 HASZNÁLÓI ELÉGEDETTSÉG MÉRÉSEK

Használói elégedettség mérések	2017	2018	változás %-ban előző évhez képest
A használói elégedettség-mérések száma	1	0	-
A használói elégedettség-mérések során a válaszadó használók száma	656	-	-

15. SZERZŐI JOG ÉS GDPR

Beadványt fogalmaztunk meg a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság számára a könyvtári dokumentumokban, katalógusokban foglalt személyes adatok adatkezelési kérdéseit illetően. A Hatóság állásfoglalása alapján normaszöveg javaslatot fogalmaztunk meg a fenntartó számára a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény – általános adatvédelmi rendelet hatályba lépése nyomán szükséges – adatvédelmi szempontú módosítását illetően.

Halász Annamária részt vett a Közgyűjteményi Digitalizálási Stratégia végrehajtásával összefüggő jogszabály-felülvizsgálat elvégzésében, majd képviseltük az intézményt a Közgyűjteményi Digitalizálási Stratégia végrehajtásával összefüggő jogszabály-előkészítő munkacsoport munkájában. Szerzői jogi javaslatokkal, előkészítő anyagokkal támogattuk a munkacsoport munkáját a könyvtári dokumentumok elektronikus haszonkölcsönzése, a kereskedelmi forgalomból kikerült (out of commerce) művek és a webarchiválás tekintetében. A munkacsoport munkájának eredményeképp 2020-tól a központi költségvetésben biztosított az elektronikus haszonkölcsönzés jogdíjvonzata, amely a haszonkölcsönzés megkezdésének elengedhetetlen feltétele.

Folyamatosan részt vettünk a webarchiválásról szóló törvénytervezet jogalkotási munkálataiban, normaszöveg javaslatokat, döntést megalapozó összefoglalókat készítettünk, részt vettünk a szakmai konzultációkon. Halász Annamária előadást tartott az OSZK által a témában szervezett "404 Not found ki őrzi meg az internetet" című workshopon, a törvénytervezet jogi vonatkozásait illetően.

Kialakítottuk és működtetjük a jogosultkutatás menetét. A folyamatban szerzői jogi hitelesítő szerepet töltünk be. Jogi tanácsokkal támogattuk a digitalizálást és más szervezeti egységek munkáját. Kapcsolatot tartottunk a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalával (SZTNH).

III. GYŰJTEMÉNYSZERVEZÉS

1. GYŰJTEMÉNYFEJLESZTÉS

1.1. KÖTELESPÉLDÁNYOKKAL KAPCSOLATOS FELADATOK BEMUTATÁSA

1.1.1 A KÖTELESPÉLDÁNYOK FOGADÁSA, ELOSZTÁSA

Kötelespéldányok fogadása, nyilvántartása, tipizálása, elosztása	2017	2018	változás %-ban az előző évhez képest
hazai kiadású könyv, hangoskönyv, CD-ROM, DVD-ROM (db)	79 771	82 050	+3%
külföldi kiadású könyv (db)	4 858	4 336	-11%
időszaki kiadvány (részegység)	219 660	246 342	+12%
csoportos anyag (tankönyv, jegyzet, füzetes kiadvány) (db)	18 418	18 180	-1%
AV-anyag (film) – DVD (db)	285	207	-28%
AV-anyag (film) – BRD (db)	140	110	-11%
kisnyomtatvány (láda db)	40	29	-18%
plakát (db)	4 206	3 233	-23%
zenemű (kotta db)	1 163	1 157	-1%
zenemű (hangfelvétel, CD db)	357	274	-23%
kartográfiai dokumentum (db)	1 740	1 542	-11%

A beérkezett kötelespéldányok feldolgozása folyamatos volt. Bár a kötelespéldányok fogadását erősen megnehezítették a várbán folyó építkezések, lezárások és az egyre gyakrabban elromló liftek.

A könyvsoron indított művek (könyvek, hangoskönyvek, CD-ROM-ok DVD-ROM-ok), az időszaki kiadványok száma növekedett a tavalyi évhez képest. A Magyarországon nyomtatott, vagy NKA pályázati támogatást kapott külföldi kiadású könyvek, a DVD és BRD lemezek, a kisnyomtatványok, a plakátok, a zenei hangfelvételek és a kartográfiai kiadványok száma enyhén csökkent. A csoportos soron elindított dokumentumok száma és a beérkezett kották mennyisége közel hasonló értékeket mutat, mint az elmúlt esztendőben.

ELVÉGZETT FELADATOK

1. A be nem szolgáltatott kötelespéldányok **reklamálása** (együttműködve a Gyarapítási Osztállyal); a hibás kiadványokkal, illetve a hiányosan vagy nem a kellő példányszámban beküldött kiadványokkal, továbbá a duplán beküldött kiadványokkal kapcsolatos ügyintézés
Terv: 3000 kötet
Tény: 4085 féle kiadvány érkezett kötelespéldányként reklamációra 17335 példányban (ebből online kiadvány 391 mű)
2. Pályázati igazolások kiadása a pályázók részére a kiadványaik kötelespéldányainak beszolgáltatásáról (hasonlítás, a hiányzó kiadványok bekérése, az igazolások kiállítása)
Terv: 400 igazolás
Tény: 562 igazolás
3. A könyvsoron indított kötelespéldányok OSZK-n kívüli elosztásának rögzítése az IKR-ben
Terv: 2 000 rekord
Tény: 1536 rekord
4. Kötelespéldány-rendelet

Terv: Amennyiben elkészül és hatályba lép az új köteleispéldány rendelet, tájékoztató anyagok összeállítása és a kapcsolódó feladatok ellátása. (Kiadók, nyomdák, könyvtárak tájékoztatása a rendelet módosulásáról, az OSZK honlap az ISBN adatbázis és egyéb nyilvántartások segítségével. Az osztályon zajló feladatok átszervezése az új jogszabálynak megfelelően.)

Az OKR Projekt keretében az ISBN Program megújítása, továbbá a köteleispéldány érkeztetés és szétosztás átalakítása. Olyan nyilvántartás kialakítása, mely az ISBN és ISMN számok kezelése mellett, a köteleispéldányok érkeztetésére és azok szétosztásának rögzítésére is alkalmas, továbbá kapcsolódni képes az új OKR rendszerhez is.

Tény: Az új köteleispéldány rendelet 2018. december 31-ig nem készült el, de folyamatos egyeztetések zajlottak a törvényalkotóval. Az utolsó rendelet tervezet 2018. december 28-án érkezett véleményezésre.

Az OKR Projekt keretében elkészült egy koncepció-leírás az Országos Könyvtári Platformnak a köteleispéldányok fogadására és a kiadványazonosító számok kezelésére szolgáló moduljához, megfogalmaztuk a modullal kapcsolatos elvárásokat.

1.1.2 AZ OSZK GYŰJTEMÉNYÉNEK FEJLESZTÉSE

TÖRZSGYŰJTEMÉNY

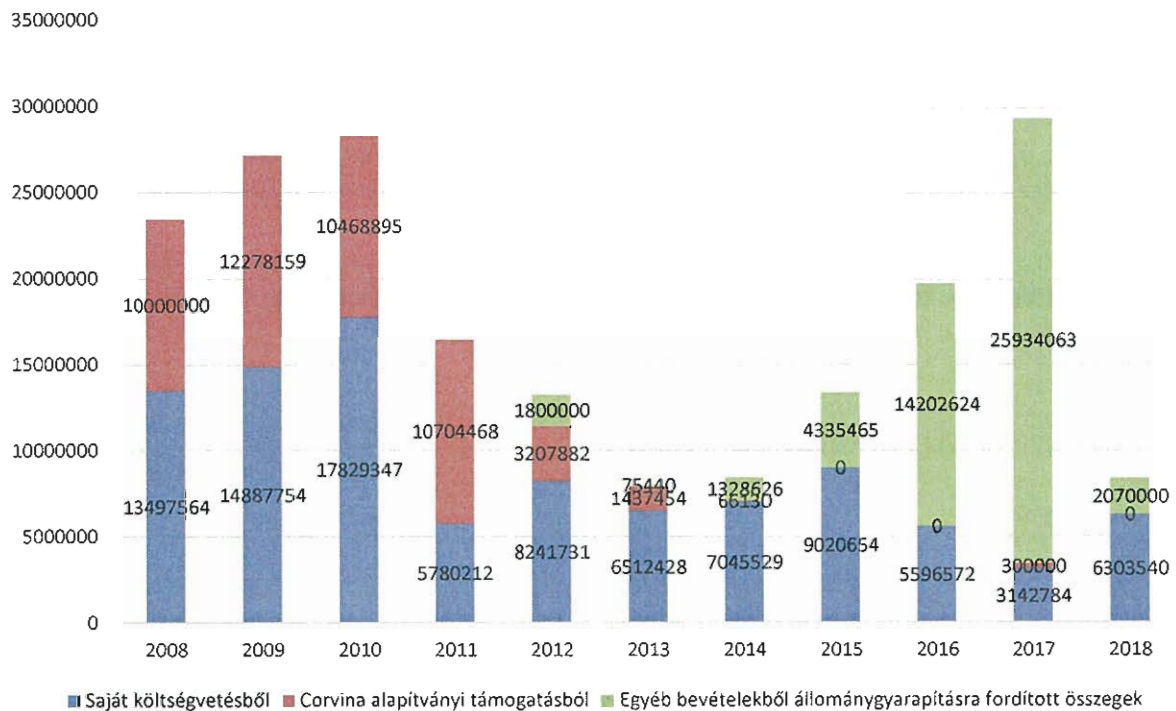
Gyűjteményfejlesztés - Törzsgyűjtemény	2017	2018	változás %- ban előző évhez képest
gyarapodás (db) - könyv	35 942	40 396	+12%
gyarapodás - folyóirat	4 356 évf. + 11 074 szórványszám	5 784 évf. + 6 961 szórványszám	+25% évf. -37% szórványszám
ebből CD/DVD/elektronikus dokumentum	253	2 921	+1 054%
köteleispéldány (db)	27 099	32 466	+20%
ebből elektronikus (db)	245	2 517	+927%
gyarapításra költött összeg (Ft)	30 166 805	8 373 540*	-72%

*Ebből 2 070 000,- Ft az OKR projekt terhére

A beérkezett és a Gazdasági Igazgatóságra továbbított számlák összértéke, a kifizetés tényétől és időpontjától függetlenül. Ebből 353 945,- Ft 2019-re történő előfizetés.

Az OSZK költségvetésében nem szerepel gyarapításra elkülönített, tervezhető összeg.

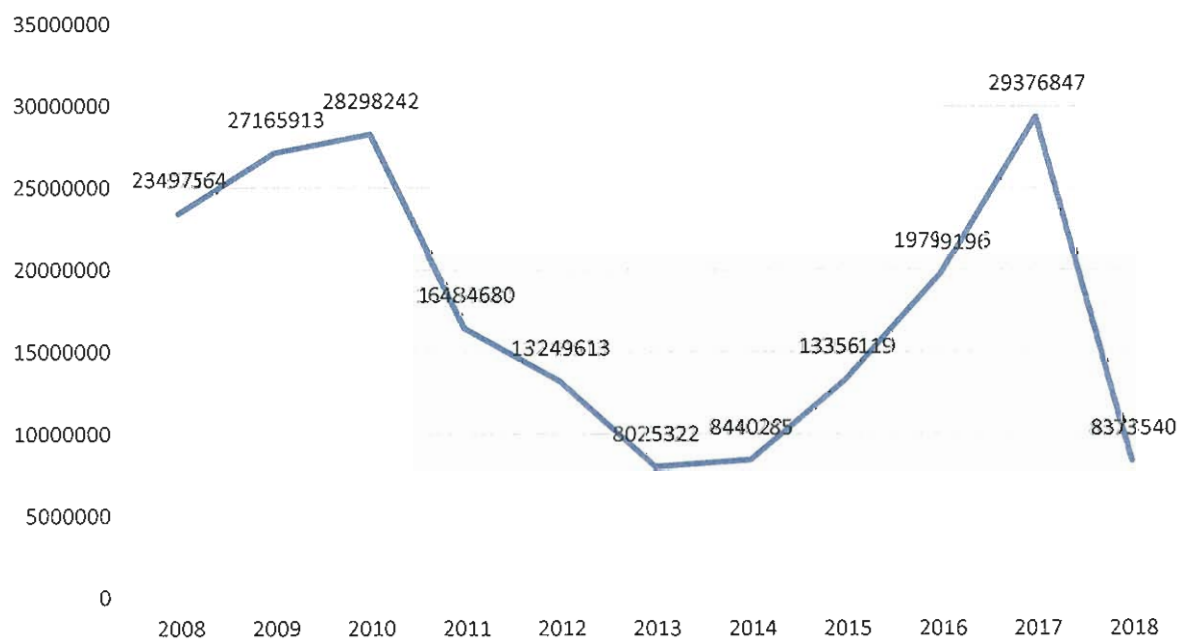
Az OSZK állománygyarapításra fordított kiadásainak alakulása

* 2016-2017-ben az egyéb bevételt az egyszeri EMMI miniszteri támogatás jelentette 30 M Ft értékben, ezen felül a megítélt ODR-támogatás.

* 2018-as egyéb bevétel az OKR projektből.

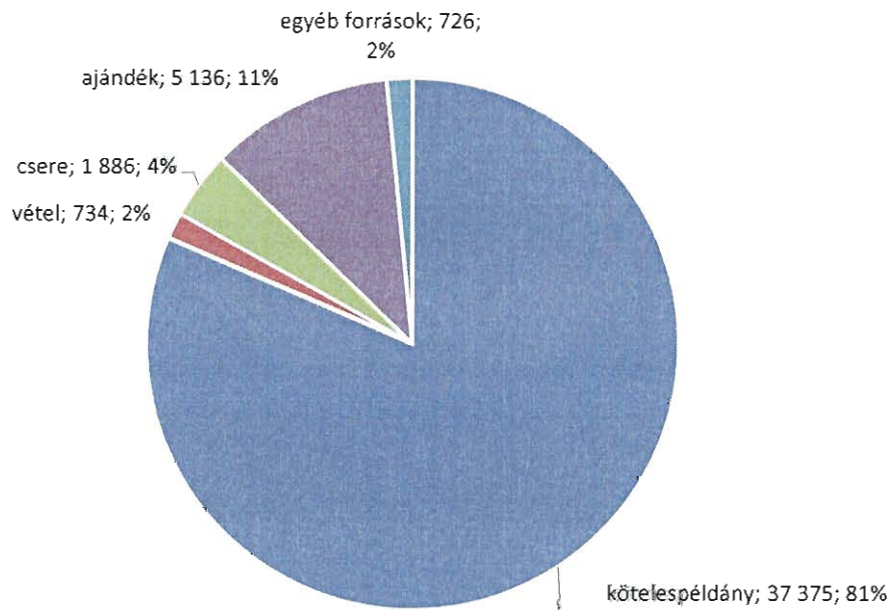
Az OSZK állománygyarapításra fordított kiadásainak alakulása összesen

A TÖRZSGYŰJTEMÉNY GYARAPODÁSA BESZERZÉSI MÓD SZERINT

beszerzési mód	könyvek (db)	időszaki kiadványok (évf.)
kötelesspéldány	32 466	4 909
vétel	690	44
cseré	1 520	366
ajándék	4 998	138
egyéb források	726	
összes kurrens gyarapodás		5 457
összes inkurrens gyarapodás		327
mindösszesen	40 400	5 784
érkeztetett részegységek (db)		87 642
ebből hazai		75 997
ebből külföldi		11 645
könyvtári egységek (kötetek száma) összesen (db)		10 936

2018. törzsgyűjteményi gyarapodási források

AZ ÁLLOMÁNYGYARAPÍTÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYÉB MUNKÁLATOK

Retrospektív gyarapítás	2018 terv	2018 tény
A kurrens és retrospektív gyarapítás során jegyzékek, ill. a beérkezett dokumentumok hasonlítása a katalógusokban; árverési katalógusok, fölőspéldány-jegyzékek, kiadói remittenda-listák hasonlítása, válogatás az állomány ill. külföldi partnerek számára*	5 500 óra	5 928 óra
Részvétel árveréseken . Az OSZK képviselete bármely papíralapú gyűjteménybe tartozó dokumentum vásárlása esetén. Licitálás, ügyintézés állami elővásárlás esetén	65 alkalom	46 alkalom, 60 tétel a különgyűjtemények számára
Antikvár és bolti beszerzések ügyintézése. A legelőnyösebb beszállító megkeresése, vétel lebonyolítása, szállítás (hiányzó hungarikumok, többes példányok tári segédkönyvtárakba ill. az olvasótermekbe). Vásárlások lebonyolítása a rendelkezésre álló pénzügyi keret függvényében, vételek adminisztrációja. Beszállítás intézése		201 tételt vásároltunk, ebből 60-at a különgyűjtemények számára
Hagyatékokkal, ajándékokkal kapcsolatos ügyintézés. Ajándékozóval való kapcsolattartás, szemlézés, a gyűjtemény befogadásáról való döntés, beszállíttatás. Esetenként hagyatéki eljárásban való részvétel		216 eset
Az állományapasztással kapcsolatos teendők (könyv és periodika). Döntés az apasztásról, törlési jegyzék összeállítása, az apasztás tényének átvezetése az állomány-nyilvántartásba		1 201 apasztott tétel

*A 2018-as évben rekord mennyiségű, 328 fölőspéldány-lista érkezett.

KÜLÖNGYŰJTEMÉNYEK

Gyűjteményfejlesztés	2017	2018	változás %-ban előző évhez képest
Térképtár	943	670	-29%
Fényképtár	n.a.	40	-
Kézirattár	1 232	775	-37%
Színháztörténeti Tár	5 491	4 629	-16%
Plakát- és Kisnyomtatványtár	16 347	15 293	-6%
Régi Nyomtatványok Tára	16	10	-38%
Zeneműtár	2 538	731 (339 CD + 392 kotta)	-71%
Történeti Interjúk Tára	2 629	1 970	-25%

ebből folyóirat		-	-	-
ebből CD/DVD/elektronikus dokumentum	Zeneműtár	802	339	-58%
	Történeti Interjúk Tára	1 093	1 663	+52%
kötelesepéldány (db)	Térképtár	174	201	+15%
	Színháztörténeti Tár	70	743	+1 061%
	Plakát- és Kisnyomtatványtár	n.a.	5 463	-
	Zeneműtár	n.a.	n.a.	-
	Történeti Interjúk Tára	n.a.	419	-
ebből elektronikus (db)	Történeti Interjúk Tára	n.a.	179	-

1.2 GYŰJTEMÉNYFELTÁRÁS

1.2.1 FELDOLGOZÁS, ÁLLOMÁNYFELTÁRÁS, A MUNKAFOLYAMAT SZAKMAI MUTATÓI

Gyűjteményfeltárás – Törzsgyűjtemény	2017	2018	változás %-ban az előző évhez képest
Épített elektronikus katalógusokban/adatbázisokban rögzített rekordok száma	könyv (tétel): 20 716 (kurrens) 1 486 (rekat.) 1 116 (rekon.) periodika: 895 (új) 34 (rekat.) besorolási rekord: 826	könyv (tétel): 23 255 (kurrens) 1 583 (rekat.) 3 198 (rekon.) - OKR periodika: 732 (új) 81 (rekat.) besorolási rekord: 2 022	+12% +6% +186% -18% +138% +145%
Magyarországi Közös Katalógusba (MOKKA) betöltött tételek száma	MOKKA összesen: B1: 180 558 rek. B1700: 32 865 rek. NPA: 2 365 rek.	MOKKA 2018-ban betöltve: B1: 46 863 rek. B1700: 1 949 rek. NPA: 863 rek. összes rekord jan.3-án: B1: 1.579.727 B1700: 16.959 NPA: 66.054	nem összevethető ***
Feldolgozás időtartama (egy dokumentum feldolgozásának átlagos időtartama órában kifejezve)	kurrens könyvek: 20 tétel/nap = 0,4 óra/tétel = 24 perc/tétel régi könyvek: 10 tétel/nap = 0,8 óra/tétel = 48 perc/tétel	kurrens könyvek: 20 tétel/nap = 0,4 óra/tétel = 24 perc/tétel régi könyvek: 10 tétel/nap = 0,8 óra/tétel = 48 perc/tétel	nem változott
Beérkező új dokumentumok olvasók számára történő hozzáférhetővé válásának időtartama	kb. 10 nap	kb. 10-20 munkanap	
A gyűjtemény elektronikus feldolgozottsága (az elektronikus katalógusban feltárt dokumentumok száma a gyűjtemény egészének %-ában)	könyvek: bibliogr. rekord: 91,74% példányrekord: a hiány nem becsülhető, a naplók hasonlítása és a hiányzók pótlása folyamatos időszaki kiadványok: kb. 99 % (csak a PKNY-ből folyamatosan	könyvek:* bibliogr. rekord: 92,01% példányrekord: a hiány nem becsülhető, a naplók hasonlítása és a hiányzók pótlása folyamatos** időszaki kiadványok:	+0,27% nincs kimutatható %-os

	átkerülő anyag nincs a katalógusban), plusz rekatalogizálandó 4 050 pfm	kb. 99% (a PKNY-ból átkerülő anyag folyamatosan kerül feldolgozásra, még nincs mind a katalógusban), plusz rekatalogizálandó 3 950 pfm	változás; rekatalogizálva 250 pfm
--	---	--	-----------------------------------

*A törzsgyűjteményben lévő könyvvállomány: 3 028 855 kötet,

elektronikus katalógusban feldolgozatlan cca. 242 223 kötet, a teljes állomány 7,99%-a.

A 2004-2005-ben lefolyt retrospektív konverzió során csak két-két példányról készült példányrekord, a hiányzó példányadatok rögzítése a raktári naplók alapján minden jelzet ellenőrzésével folyik. A hiányzó jelzetek száma nem megbecsülhető. 2018-ban a naplók alapján ellenőrzött tételek száma: 145 101 db, a rögzített példányadatok száma: 43 100 db; a munka szuperrevíziója során átnézett problematikus tételek száma: 35 258 db, a pótoltt példányadatok száma: 4 517, a módosított példányadatok száma: 3 057; ennek alapján összesen **47 617 példányrekord került az adatbázisba. (Ezt a munkát az OKR projekt keretében végeztük.)

*** A MOKKA adatok nem összevethetőek, mert az utóbbi évek során megváltoztak a rendszerben a lekérdezhetőség feltételei.

FELDOLGOZÁS

TÖRZSGYŰJTEMÉNY – KÖNYVEK

KÖNYVEK – KURRENS FELDOLGOZÁS

Az év során eleinte lassabban, majd az utolsó negyedévben (a társosztályok személyzeti és technikai problémáinak megoldása után) a kötelezpéldányok beküldési ütemének megfelelően érkeztek osztályunkra a feldolgozandó könyvek, elektronikus dokumentumok. A feldolgozást követően kijelöltük a Magyar Nemzeti Bibliográfia Könyvek Bibliográfiája füzeteibe kerülő tételeket, elvégeztük a szerkesztési feladatokat (korrektúra, javítások). Az **MNB KB WWW 73. évf. 1–24.** elektronikus füzetei összesen **12 761 tétellel** időben elkészültek.

Az elektronikus könyvek katalogizálása terén a korábbi években felgyűlt restanciát a formai feltárást illetően sikerült felszámolni. (Részben az OKR projektnek köszönhetően.) További teendők a tartalmi feltárással és az ellenőrzéssel területén adódnak.

A külföldi könyveket feldolgozó futószalagra az év során továbbra is a korábbi évek átlagánál magasabb számú könyv érkezett. Az új munkatárs felvételét követően rendeződni látszik a futószalag helyzete.

Hazai kurrens könyvek feldolgozása	2017	2018	változás %-ban
Kötelezpéldányok és hazai kurrens anyag egyéb forrásból - formai feltárással	16 732 mű 17 076 tétel (ebből e-könyv: 3 043 mű / 3 044 tétel)	18 195 mű 18 556 tétel (ebből e-könyv: 1 931 mű / 1 935 tétel) + ODR projektben: 4 341 tétel*	+9% mű +9% tétel -36% mű -36% tétel
Tartalmi feltárással (ETO szerint és tárgyszavazással)	12 196 mű 12 456 tétel	14 099 mű 14 303 tétel	+16% mű +15% tétel
Ellenőrzéssal lista alapján (tétel)	15 496	16 282	+5%
Új indulással sorozatok, címváltozások (tétel)	167	236	+41%

MNB Könyvek Bibliográfiája szerkesztése, előállítás (tétel)	11 878	12 761	+7%
---	--------	--------	-----

* A személyzeti gondok miatt felhalmozódott lemaradást az OKR-projektben végzett különmunka során sikerült ledolgozni, és a restanciát felszámolni. A munkaidőben végzett tevékenység számadatai mutatják, hogy a határozott időre felvett munkatársak távozása után a helyzet újra romlani fog, ha a személyzeti feltételeken nem sikerül javítani.

Külföldi könyvek feldolgozása	2017	2018	változás %-ban
formai feltárás	2 579 mű 2 626 tétel	3 281 mű 3 362 tétel	+27% mű +28% tétel
ellenőrzés lista alapján (tétel)	2 141	3 098	+45%
tartalmi feltárás	2 345 mű 2 396 tétel	3 130 mű 3 176 tétel	+33% +33%

KÖNYVEK – RETROSPEKTÍV FELDOLGOZÁS

A teljesítményt befolyásolta néhány személyzeti probléma. Az osztály vezetője szeptemberben tért vissza egy éves, külföldön töltött fizetés nélküli szabadságáról. dr. Golub Xénia heti 1 kutatónapja 1,5 napra emelkedett, ugyanő 2018. július 1-től 2018. november 15-ig fizetés nélküli szabadságot vett igénybe. Rédey János 2018 szeptemberétől megkezdődött PhD ösztöndíja miatt csak heti 20 órában dolgozik. Beregszászi Magdolna teljes munkaidőben az OKR projektben vállalt feladatait végezte.

Retrospektív feldolgozás – állandó feladatok	2017	2018	változás
A retrospektív konverzió által nem érintett, jelenleg elektronikusan feltáratlan dokumentumok tipizálása (db)	2 305	1 857	nem összevethető
A retrospektív konverzió által nem érintett, jelenleg elektronikusan feltáratlan dokumentumok hasonlítása (db)		2 248	nem összevethető
A retrospektív konverzió által nem érintett, jelenleg elektronikusan feltáratlan, MNB gyűjtőkörbe tartozó könyvek (müncheni állományrész) bibliográfiai szintű, teljes, autopszián alapuló formai és tartalmi feltárása	610 mű / 863 tétel	797 mű / 960 tétel	+31% mű +11% tétel
A retrospektív konverzió által nem érintett, jelenleg elektronikusan feltáratlan, nem MNB gyűjtőkörbe tartozó könyvek (müncheni állományrész) autopszián alapuló formai és tartalmi feltárása	457 mű / 623 tétel	532 mű / 619 tétel	+16% mű -0,5% tétel
A retrospektív gyarapítás eredményeként a törzsgyűjteménybe kerülő 1952 előtti hazai és 1945 előtti külföldi, könyvként feldolgozandó dokumentumok formai és tartalmi feltárása	760 mű / 1 014 tétel	1 209 mű / 1 337 tétel	+59% mű +32% tétel
A könyvtár törzsgyűjteményébe került fontosabb magángyűjtemények rekonstrukciója , ezzel összefüggésben új tulajdonosi jegyek azonosítása és azok bibliográfiai rekordokban történő rögzítése (db)	399	241	-40%
Az OSZK integrált könyvtári rendszerének (adatbázisának) tartalmi gondozása (az indexek karbantartása)	2 384 tétel	8 601 darab	+261%

A magyar és hungarus személyekről besorolási rekord készítése (db)	186	228	+23%
A retrospektív gyarapítás eredményeként a törzsgyűjteménybe kerülő, az RFO által feldolgozandó dokumentumok állományadatainak, példányadatainak létrehozása, módosítása. A rendelési tételek lezárása.	1 415 mű / 1 733 tétel	1 575 mű / 1 729 tétel	+11% mű 0% tétel
A retrospektív konverzió által nem érintett, jelenleg elektronikusan feltáratlan dokumentumok müncheni (esetenként más) jelzetről való átjelzetelése (ugrószám numerus currens jelzetadás). Az állományadatok, példányadatok létrehozása, rögzítése.	478 mű / 595 tétel	1 111 mű / 1 454 tétel	+132% mű +144% tétel

A FELDOLGOZOTT KÖNYVEK JELZETTÍPUS SZERINTI ÖSSZETÉTELE

A Retrospektív Feldolgozó Osztály 2018 folyamán tovább folytatta a még elektronikusan feltáratlan müncheni állományrész feldolgozását. Tárgyévben ez elsősorban az **Austr.** (Historia Austriae) müncheni szak negyedrést és fólió méretű dokumentumainak feltárását jelentette. A kiadványok jelentős hányada más törzsgyűjteményi jelzeten lévő dokumentumok többpéldánya volt. A kötetek összevetését követően a feldolgozás során az egyes példányok különbségeiről (pl. a provenienciára vagy a példány fizikai jellemzőire vonatkozó adatok) példánymegjegyzések készültek.

Az év második felében leválogatásra kerültek a **Hung. I.** (Hungaria Litteraria) müncheni szakból a könyv- és kereskedelmi jegyzékek (843 mű). Tipizálásuk az OSZK gyűjtőkori szabályzatát alapul véve megtörtént. A gyűjtőkori megosztás, illetve a Kisnyomtatványtár gyűjtőkori szabályzatának ismeretében és figyelembevételével a dokumentumok tári átirányítása folyamatban van. A törzsgyűjteménybe tartozó kötetek formai és tartalmi feltárása elkezdődött, befejezésük átnyúlik a 2019-es évre.

Az osztály munkájának része a retrospektív gyarapítás által beszerzett 1945 előtti megjelenésű külföldi, illetve az 1952 előtti magyar nyomtatványok feldolgozása is. A 2018-as évben egyaránt feldolgozásra kerültek az új alappéldányok, másodpéldányok és a revíziós hiánypótlások is.

KÖNYVEK – RETROSPEKTÍV KONVERZIÓ

A sorozati jelzeten lévő könyvek retrospektív konverziója az OKR-projekt keretében végzett feldolgozó munkaként folyt.

Az osztály 5 munkatársa részt vett az OKR projekt keretében megvalósítandó ún. sorozati jelzettartományba tartozó könyvek elektronikus feldolgozásában is. Tárgyévben ez 2 464 mű / 3 198 tétel formai és tartalmi feltárását jelentette. A feldolgozást tipizálás és hasonlítás előzte meg, állomány- és példányadatok létrehozása követte. A feldolgozás során bibliográfiai tételek mellett besorolási rekordok is készültek.

TÖRZSGYŰJTEMÉNY – IDŐSZAKI KIADVÁNYOK

Időszaki kiadványok – állandó feladatok	2018 terv	2018 tény
Időszaki kiadványok éves gyarapodása (részegység)	78 000	87 642 (ebből külföldi: 11 645)
Az automatizált érkeztetés negatív következményeinek megszüntetése: a gyarapítási modulból folytatódott az átforgatás a Katalógizáló modulba (cím)	600	2 694
Újonnan beérkező időszaki kiadványok tartalmi és formai feldolgozása (tétel)	nem tervezhető	732

Rekordok aktualizálása (hazai kiadványok: részegységenként, külföldi kiadványok: évi első számok alapján) (tétel)	3 100	4 150 (ebből külföldi 216)
MNB tételek szerkesztése (tétel)	400	386
NPA – új periodikum rekordok (tétel)	300	805
NPA – bibliográfiai tételek átvétele, módosítása (tétel)	500	756
Kurrens raktár forgalma (db)		4 657 (ebből belső munkatársi 1 813)
Időszaki kiadványok hiányzó számainak bekérése		979 db, 126 cím
Időszaki kiadványok kollacionálása, kötészetre küldése, adatfelvétel az Időszaki kiadványok Nyilvántartó Adatbázisába, kötetkísérők írása (kötet)	5 000	10 936

Időszaki kiadványok – új és retrospektív feldolgozás	2017	2018	változás %-ban előző évhez képest
Új kurrens magyar periodikum (részcímes részegység monografikus leírása is) (tétel)	769	684	-11%
Új kurrens külföldi periodikum (tétel)	126	48	-62%
Osztályozás (tétel)	850	1 356	+60%
Automatizált érkeztetés			
Átfogatás (tétel)	2 720	2 694	-1%
Érkeztetés (egység)	76 322	87 642	+15%
Aktualizálás			
Behasonlítás (magyar)	28 358	28 799	+2%
Adatváltozás rögzítése (magyar) (részegységenként)	3 221	3 934	+22%
Behasonlítás (külföldi hungarikum) (egység)	879	682	-22%
Adatváltozás rögzítése (külföldi hungarikum) (évenként) (db)	119	216	+82%
Adatbázis-gondozás			
Bibl. tételek módosítása, törlése (EPA is) (db)	2 360	3 166	+34%
Outputok előállítás			
MNB tételek szerkesztése (MNB WWW ÚP) (db)	407	386	-15%

Időszaki kiadványok - kollacionálás	2017	2018	változás %-ban előző évhez képest
inkurrens kollacionálás (kötészet egység)	2 810	3 005	+7%
kurrens kollacionálás (kötészet egység)	5 858	7 931	+35%
új tétel az IDA-ban (cím)	1 479	1 698	+15%
adatrögzítés/revízió (sor)	5 821	20 108	+245%
OPAC-ban új állomány (cím)	1 939	3 239	+67%
reklamáció (cím)	123	126	+2%

ADATBÁZIS-GONDOZÁS, BESOROLÁSI REKORDOK KÉSZÍTÉSE

Adatbázisgondozás	2017	2018
	Kurrens Feldolgozó Osztály	Retrospektív Feldolgozó Osztály
		Periodika Feldolgozó Munkacsoport
		OKR- projekt
		összes

Besorolási tétel készítése	826	367	228	233	1 194	2 022
Besorolási tétel módosítása	30	9		n.a.	702	
Besorolási adat módosítása	380	366		n.a.	3 465	
Utalótétel készítése	746	548	8 601	n.a.	246	
Indextételek törlése, tételek átvitele stb.	3 683	63		196	1 652	
Bibl. tétel javítás, módosítás	1 723	2 125		3 163	5 301	

A feldolgozás során ezek a műveletek szükség szerint történnek meg, nem tervezhető, hogy a feldolgozandó dokumentumokkal kapcsolatban hányszor kerül rájuk sor, hány adatbázis-rekordot érintve.

Az OKR-projekt keretében egy munkacsoport az indexek karbantartásával és authority tételek készítésével foglalkozott.

A 2018-as adatok az osztályok eltérő számítási módszerei miatt csak részlegesen összesíthetők.

TÖRZSGYŰJTEMÉNYI FELDOLGOZÁS ÖSSZESEN (KURRENS ÉS RETROSPEKTÍV)

Törzsgyűjteményi feldolgozás összesen (kurrens és retrospektív)	2017	2018	változás %-ban
Összes könyvrekord			
új	20 716	23 255	+12%
retrokonverzió*	1 116	3 198	+187%
rekatalogizálás	1 486	1 583	+7%
Összes periodikumrekord			
új	895	732	-18 %
rekatalogizálás	34	83	+144%
Összes új bibliográfiai tétel az Amicusban			
könyv**	23 318**	28 036	+20%
periodikum	929	815	-12%
Besorolási tételek (authority) az Amicusban***			
könyv	754	1 789	+137%
periodikum	72	233	+224%

*a könyvek (sorozati jelzetes tartomány) retrospektív konverziója az OKR projekt keretében folyt

** A 2017-es adatban nem szerepelt a retrokonverzió mennyisége, ezt most korrigáltuk (22 202 + 1 116 = 23 318)

*** tartalmazza az OKR-projekt keretében végzett munka adatait is

AZ OKR-PROJEKT KERETÉBEN VÉGZETT ADATTISZTÍTÁSI ÉS REKATALOGIZÁLÁSI MUNKÁLATOK (2017. ÁPRILIS – 2018. DECEMBER)

Feladat	Rekordszám
1. Adatbázisgondozás – indexkarbantartás (KFO és RFO)	
besorolási tétel készítése	1 194
besorolási tétel módosítása	702
besorolási tétel ellenőrzése	1 046
besorolási adat ellenőrzése	7 859
besorolási adat módosítása	3 465

utalótétel készítése	246
indextétel törlése, átvitele	1 652
bibliográfiai tétel módosítása, javítása, törlése	5 301
bibliográfiai tétel kiegészítése (hiányzó ETO-számok rögzítése)	3 446
2. Könyvek – rekatalogizálás, ill. feldolgozás	
2.a) Sorozati jelzeten lévő kötetek* (RFO)	
hasonlítás	3 643
tipizálás	3 477
kihelyezett példányok ellenőrzése	509
időszaki kiadványok leválogatása., átírányítása	94
raktári többpéldányok ellenőrzése, sorrendbe rakása	1 291
raktári kiszedés	3 133
raktári visszaosztás	3 022
formai feltárás - mű	3 285
formai feltárás - tétel	4 526
tételek ellenőrzése	4 607
meglévő rekordok kiegészítése	1 048
új példánysor készítése	4 509
meglévő példánysor módosítása	268
példánymegjegyzés készítése	1 631
tartalmi feltárás	2 341
helyrajzi napló aktualizálása	3 379
2.b.) KSZK katalógus kiegészítés (retrospektív konverzió, ill. honosítás)	
új tétel létrehozása	1 565
bibliográfiai tétel módosítással	319
2.c.) elektronikus könyvek feldolgozása (KFO)	
formai feltárás	4 341
bibliográfiai tétel ellenőrzése	4 017
3. Időszaki kiadványok rekatalogizálása (muzeális és használati sorok összeállítása a különböző jelzeten lévő címek esetén) (PFMCS)	
behasonlítás	469
jelzetadás	448
tétel módosítása	956
új tétel létrehozása	84
rekord törlése	46
címek darabszáma	512
raktári egységek darabszáma	6 612
IDA-sorok száma	8 198
a feldolgozott címek ellenőrzése az IDA-ban és az Amicusban	507
4. Példányadatok ellenőrzése, pótlása a helyrajzi naplók alapján (OÜSZ + TAJÓ + GYÁÓ)	
átnézett jelzetek száma	145 101
rögzített példányadatok száma	43 100
5. helyrajzi naplók v. IKR (szuperrevízió – GYÁÓ)	
átnézett jelzet	35 258
megoldandó	1 574

bibliográfiai adatok módosítása	247
példányadat pótlás	4 517
példányadat módosítás	3 057
6. Javítás az adatkonszolidáció során észlelt hibák esetében (KFO és PFMCS osztályvezetők)	
Összes javított rekord	958
ebből	
könyves és tári rekord	895
időszaki kiadvány	63

*a 2004–2005-ben, ill. 2010–2011-ben zajlott retrospektív konverzióból kimaradtak – feldolgozandó: kb. 55 000 db

RÉSZDOKUMENTUMOK FELDOLGOZÁSA (ANALITIKUS FELDOLGOZÓ OSZTÁLY)

A 2018-as évi munkatervben szereplő feldolgozói feladatokat, tervszámokat alapvetően sikerült teljesíteni (tervezett részdokumentum-rekord: 9 000, tény: **13 412 rekord**). A 2018-as feladatok teljesítése mindezek mellett – a feldolgozott két dokumentumtípus (időszaki kiadványban megjelenő, illetve tanulmánykötetben megjelenő részdokumentumok) közül – a tervszámokhoz képest az időszaki kiadványban megjelenő részdokumentumok jelentősen magasabb számú, a tanulmánykötetben megjelenő részdokumentumok jelentősen alacsonyabb számú feldolgozását eredményezte. Az egyéb, munkatervben feltüntetett, együttműködésre vonatkozó feladatok teljesítése – a körülményekre való tekintettel, a 2017-es évhez hasonlóan – továbbra is váratnak magukra.

IDŐSZAKI KIADVÁNYOK:

- a HUMANUS-gyűjtőköréhez tartozó további időszaki kiadványok azonosítása, rekordszintű nyilvántartása;
- analitikus feldolgozásuknak a koordinálása (javaslat érvényesítése);
- a gyűjtőkörhöz tartozó időszaki kiadványok más szolgáltatások, adatbázisok által történő esetleges feldolgozásának figyelemmel követése, a párhuzamos munkavégzések elkerülésére javaslatok kidolgozása;
- az időszaki kiadványok HUMANUS-rekordjainak gondozása (az eredmények között: módosítási javaslatok az AMICUS-rekordokra vonatkozóan);
- a nyomtatott formában megjelenő időszaki kiadványok digitalizált vagy digitálisan is megjelenő megfelelőítettjeire vonatkozó információk gyűjtése, rendszerezése;
- az AFO által feldolgozott időszaki kiadványok újonnan megjelenő részegységeinek formai és tartalmi feltárása

IDŐSZAKI KIADVÁNYBAN MEGJELENŐ RÉSZDOKUMENTUMOK FORMAI ÉS TARTALMI FELTÁRÁSA:

tervszám: 5 000 rekord;
tény: 12 472 db bibliográfiai rekord

TANULMÁNYKÖTETEK:

- a forrásdokumentumok gondozása;
- az OSZK törzsgyűjteményébe tartozó, állományba vett könyvei közül a HUMANUS gyűjtőköréhez tartozó tanulmánykötetek azonosítása, forrásdokumentumként történő nyilvántartása;
- tanulmánykötetek mint forrásdokumentumok analitikus feldolgozásának koordinálása (javaslat érvényesítése);
- a kurrensen beérkezett, a HUMANUS-gyűjtőköréhez tartozó tanulmánykötetek hazai (könyvtári és hasonló, pl. MTMT) rendszerekben történő analitikus feldolgozásának

meghatározott időtartamon keresztül történő tervezett, módszeres figyelemmel követése; együttműködés elveit szem előtt tartó javaslat megfogalmazása és elfogadtatása

TANULMÁNYKÖTETBEN MEGJELENŐ RÉSZDOKUMENTUMOK FORMAI ÉS TARTALMI FELTÁRÁSA;

- az OSZK szakkönyvtári feladatai alapján irodalom- és történelemtudományi tanulmánykötetek analitikus szintű formai és tartalmi feldolgozása;
- a kurrensen beérkezett tanulmánykötetek mellett az irodalomtudományi és történelemtudományi igényeknek megfelelően további tanulmánykötetek analitikus feldolgozása;
- tervszám:** 4 000 rekord;
tény: 940 db bibliográfiai rekord

EGYÜTTMŰKÖDÉS KIALAKÍTÁSA, ÉPÍTÉSE FOLYÓIRAT-SZERKESZTŐSÉGEKKEL:

- folyóirat-szerkesztőségek célzott megkeresése: a feldolgozói munka adott folyóírra vonatkozó eddigi eredményének ismertetése;
- tárgyalás együttműködésre vonatkozó konkrét javaslatról

EGYÜTTMŰKÖDÉS A TUDOMÁNYOS INTÉZMÉNYEKKEL:

- a szakkibliográfia eredményeinek ismertetése a tudományos élettel, az akadémiai intézményrendszer érintett intézményeivel; a szolgáltatás fennállása óta figyelemmel követett tendenciák ismeretén alapuló együttműködési modell ismertetése;
- az elért eredmények megismertetése a tudományos intézményekkel, illetve továbblépések megtervezése;
- reprezentatív tematikus szakkibliográfiai anyagok összeállítása a HUMANUS-on belül, azok meghatározott célközönséghez való eljuttatása (többek között: középfokú oktatás, felsőfokú oktatás) (lehetőség: nem csupán a bibliográfiai adatbázison keresztül, hanem az adott korosztály felhasználói szokásait figyelembe vevő – minimális fejlesztést igénylő – kreatív megoldásokkal)

AZ ELÉRT EREDMÉNYEK MEGISMERTETÉSE:

- az OSZK kiemelt rendezvényeivel kapcsolatos tematikus szakkibliográfiai anyagok elkészítése a HUMANUS-on belül (felhasználva az OSZK korábbi bibliográfiai munkáinak eredményeit, az eredmények szakmai értelmezése, következtetések levonása);
- koordinatív szerep betöltése, részvétel az országos szakkönyvtári feladat ellátásában;
- a konzorciumi tagok feldolgozói munkájának koordinálása

AKTUALIZÁLÁS:

- a szolgáltatással kapcsolatos döntések meghozatala és érvényesítése után a szolgáltatással kapcsolatos anyagok (beleértve: honlap) aktualizálása.

FELTÁRÁS A KÜLÖNGYŰJTEMÉNYEKBEN

Gyűjteményfeltárás		2017	2018	változás %- ban az előző évhez képest
Épített elektronikus katalógusokban /adatbázisokban rögzített rekordok száma [javítás is beleértendő]	Térképtár	1 515 új adat	8 292	+447%
	Fényképtár	n.a.	6 312 új adat	-
	Kézirattár	0	0	-
	Színháztörténeti Tár	n.a.	2054	-
	Plakát- és Kisnyomtatványtár	5 539	6 458	+17%
	Régi Nyomtatványok Tára	1 845	2 393	+30%
	Zeneműtár	4 185	4 139	-1%
	Történeti Interjúk Tára	8 414	8 059	-4%
Feldolgozás időtartama (egy dokumentum feldolgozásának átlagos időtartama órában kifejezve)		0,75	0,75	0%
Beérkező új dokumentumok olvasók számára történő hozzáférhetővé válásának időtartama		30 nap	30 nap	0%
A gyűjtemény elektronikus feldolgozottsága (az elektronikus katalógusban feltárt dokumentumok száma a gyűjtemény egészének %-ában)		35%	36%	+1%

1.3 MAGYAR NEMZETI BIBLIOGRÁFIA

KURRENS NEMZETI BIBLIOGRÁFIA

A Magyar Nemzeti Bibliográfia – WWW c. online kiadványsorozat következő ágazati füzetei készültek el 2017-ben (elérhetőek az mnb.oszk.hu oldalon):

- Könyvek Bibliográfiája: 22. (73.) évf. 1-24. szám (2018); 12 761 tétel
- Új Periodikumok: 28. évf. 1-4. szám (2018); 407 tétel
- Kartográfiai Dokumentumok: utolsó: 15. évf. 1-4. szám (2016); 96 tétel
- Zeneművek: Kották: utolsó: 15. évf. 1-4. szám (2016); 328 tétel
- Zeneművek: Hangfelvételek: utolsó: 15. évf. 1-4. szám (2016); 209 tétel

1.4 KÜLFÖLDI BESZERZÉS, NEMZETKÖZI CSERE

AZ OSZK TÖRZSGYŰJTEMÉNYE SZÁMÁRA KÜLFÖLDI DOKUMENTUMOK ELŐSZERZEMÉNYEZÉSE, A DEZIDERÁTA GÉPI NYILVÁNTARTÁSA, BESZERZÉSEK LEBONYOLÍTÁSA.

- Külföldi hungarika dokumentumok és kézikönyvek bibliográfiai adatainak és lehetséges beszerzési forrásainak felkutatása (aktív gyarapítás)
- A külföldi gyűjtőkori anyag kiválogatása a különböző forrásokból származó könyvanyagból ill. listákból, felajánlásokból (passzív gyarapítás)

Külföldi anyag vételére az idén nagyon korlátozottan volt módunk, a hungarika anyag gyarapítása lényegében a cserére és a hagyatékok/ajándékok feldolgozására szorítkozott. Ugyanakkor a Mikes Programból származó könyvek feldolgozása és az erdélyi gyűjtőpontokról behozott anyag a külföldi gyarapodást a várakozáson felül megnövelte.

Terv: 2 800 kötet

Tény: 4 063 kötet

HAZAI KIADVÁNYOK KÜLDÉSE A KÜLFÖLDI PARTNEREKNEK

- Hazai kiadványok beszerzése a lehető legkedvezőbb áron a partner igényei szerint.
- A csere pénzügyi egyensúlyának figyelemmel kísérése.

A cserepartnereink igényei szerinti vásárlásra évek óta nincs forrásunk, ezért a gyarapításban dolgozó valamennyi kolléga (beleértve a Kötelesspéldány- és Kiadványazonosító-kezelő Osztály dolgozóit is) közreműködik a cserére felhasználható duplum kiadványok gyűjtésében. Igénybe vesszük a kiadói remittenda-felajánlásokat és a fölőspéldány-jegyzékeket is. Az erdélyi megjelenésű hungarikumok begyűjtése különösen nagymennyiségű csereanyag felajánlását feltételezi, ez óriási dokumentumforgalmat eredményezett. Jelentős kiküldés volt még, hogy 2018-ban nagymennyiségű remittendához jutottunk hozzá a Balassi Kiadó értékes kiadványaiból, ez fellendítette a kiküldést minden viszonylatban. A nagy kiküldött mennyiségben szerepet játszott a maradék anyag felajánlása Vujicsics Sztoján könyvtárából a szerb Maticának.

Terv: 1 200 kötet

Tény: 7 174 kötet

1.5 ISBN/ISSN SZOLGÁLTATÁS

1.5.1 ISBN/ISMN

ISBN/ISMN statisztika	2018 terv	2018 tény
Kiadói nyilvántartás vezetése, kiadói azonosítók kiutalása (ISBN, ISMN)	250 könyvkiadó + 2 zeneműkiadó	373 könyvkiadó + 8 zeneműkiadó
Előzetes ISBN/ISMN kiutalása a megjelenés előtt álló kiadványokra (különböző dokumentumtípusok), előzetes rekordok létrehozása	17 000 ISBN + 140 ISMN	21 092 ISBN + 263 ISMN
ISBN/ISMN-ellenőrzés: a beérkezett dokumentumok (kötelempéldányok, vásárolt vagy ajándékémpéldányok) alapján az ISBN/ISMN-azonosítók felhasználásának ellenőrzése, előzetes rekordok jóváhagyása, módosítása	15 000 ISBN + 150 ISMN	24 048 ISBN + 171 ISMN

TOVÁBBI ELVÉGZETT FELADATOK

1. Kapcsolattartás az ISBN, illetve ISMN nemzetközi ügynökséggel, adatszolgáltatás, az éves tagdíjjal kapcsolatos ügyintézés.
Programok, fejlesztések, irányelvek követése. Folyamatos konzultáció.
2. A nemzetközi ügynökségek és az ISBN, ill. az ISMN hálózat felől érkező munkafeladatok elvégzése, különös tekintettel a **2018-ban megjelenő ISBN szabvánnyal** kapcsolatos feladatokra. Továbbra is folyamatban van a nemzetközi központban az új ISBN szerződés készítése. Hátra van még a visszacsatolás és megvitatás, majd szavazás. Jóváhagyás után, az összes ISBN ügynökséggel együtt a nemzetközi szerződés és az alapító okirat aláírása.

A 2017. év végén megjelent **új ISBN szabvány** (ISO 2108 Information and documentation – International Standard Book Number (ISBN) Fifth ed. 2017) szükségessé tette **új szerződés kötését a Nemzetközi ISBN Ügynökséggel**. A 2018-ban megkötött új szerződés a korábbi, 2005-ben kötött szerződést váltotta fel. Az Országos Széchényi Könyvtár döntött az új ISBN szabvány honosításáról, a honosítás jelenleg folyamatban van.

Az új ISBN szabványhoz igazodva a Nemzetközi ISBN Ügynökség aktualizálta az ISBN Felhasználói Kézikönyvet is, melynek aktuális, 7. kiadása elérhető a Nemzetközi ISBN Ügynökség honlapján.

A Nemzetközi ISBN Ügynökség – igazodva az év közben bevezetett új nemzetközi szabályozáshoz – szintén érvénybe léptette a GDPR szempontú adatkezelést, melynek keretében megerősítést kértek az egyes nemzeti ISBN ügynökségektől kontakt adataik használatához.

2018-ban az **éves konferencia Máltán, Sliemában** került megrendezésre **szeptember 24-25-én**. A konferencia főbb témái – a minden évben megvitatásra kerülő ügyek (pl. éves tagdíj, igazgatósági tagok megválasztása, beszámoló az egyéb azonosító számokról) mellett - a máltai és argentin könyvkiadási trendek, az új ISBN szabvány, az ISBN rendszer aktuális fejlesztései voltak, valamint interaktív workshopra is sor került.

(A Máltán megrendezésre került ISBN és ISMN Annual General Meetingen nem vettünk részt.)

A **Nemzetközi ISMN Ügynökség adminisztrációs szoftvere** nagy valószínűséggel 2018 elején lát napvilágot. Az eszköz lehetővé teszi az ügynökségek számára az ISMN kiosztását és a kiadói címek egyszerű kezelését.

A Nemzetközi ISMN Ügynökség Igazgatósága úgy döntött, hogy javítja az ISMN honlapjának felépítését, ezért erre megbízást adtak egy szoftverfejlesztő cégnek. Ennek köszönhetően a belső struktúra, a

tartalomkezelés valamint a weboldal és a kiadói adatbázis közötti kapcsolat könnyebben kezelhető lesz. Ez a projekt biztosítja az adatok biztonságosabbá tételét is.

Az adminisztrációs szoftver elérhetővé vált a Nemzetközi ISMN Ügynökség weblapján. Ezzel párhuzamosan megváltozott a honlap belső szerkezete is.

A nemzetközi ügynökség alelnöke, Dr. Joachim Jaenecke visszavonult. A legutóbbi közgyűlésen Wolfram Krajewski a német ISMN ügynökségből lett az utódja.

Ahogy már a munkaterv első részében említésre került, továbbra is napirenden van a **hazai ISBN/ISMN adatbázis kezelőprogramjának továbbfejlesztése**, bővítése annak érdekében, hogy alkalmas legyen a kötelezpéldányok érkeztető nyilvántartásának kiváltására, az ISBN/ISMN-azonosítók online, webes űrlapon való automatikus igénylésére, más rendszerekkel való kommunikálásra (ÚJ OKR, Eldorado, BIP) Az OKR projekt keretében kidolgozásra került egy specifikáció az ISBN-ISMN adatbázis megújítására, melyben a kötelezpéldányok kezelése és a kiadványazonosítók online igénylése is megvalósulhat. A fejlesztés megvalósulása több évre elhúzódhat.

1.5.2 ISSN

ISSN statisztika	2018 terv	2018 tény
ISSN-azonosítók kiutalása, új rekord létrehozása <i>nyomtatott időszaki kiadvány</i> esetében (peri, cserelapos, sorozat) a Virtua adatbázisban	300	kiutalás 361 db
ISSN-kezelés <i>távoli hozzáférésű időszaki kiadványok</i> esetében; új rekord létrehozása a Virtua adatbázisban	50	58
ISSN kérés elutasítása / nemleges ISSN minősítés <i>nyomtatott és távoli hozzáférésű időszaki kiadványok</i> esetében. (Probléma katalógus vezetése.)	200	283
Az előzetes ISSN-azonosítók véglegesítése, ill. új ISSN-k kiutalása a beérkezett <i>időszaki kiadványok</i> alapján (kötelezpéldány, OSZK állomány); feldolgozás a Virtua adatbázisban	800	933

TOVÁBBI ELVÉGZETT FELADATOK:

1. **Kapcsolattartás az ISSN Nemzetközi Központtal**, adatszolgáltatás és az éves tagdíjjal kapcsolatos ügyintézés
2. A 2018 januárjától új felülettel működő **ISSN Portál használatba vétele**: ez szabad hozzáférést biztosít bárkinek az azonosító adatokhoz – a részletes leíró adatok elérése azonban díjszabáshoz kötött és a portál további térítéses szolgáltatásokkal is bővült.
3. **Részvétel az ISSN szabvány (ISO 3297) revíziós feladatokban** a munkabizottság tagjaként Gazdag Tiborné és Dancs Szabolcs közreműködésével.

Az ISSN szabvány (ISO 3297) revíziójában való részvétel a vonatkozó ISO-munkacsoport (WG5) tagjaként meghiúsult jelenlegi bizottsági tagságunk (ISO TC 46 SC9) korlátozott státusza miatt.

Megvalósult viszont a szabvány még éppen érvényben lévő aktuális verziójának (5. kiadás, 2017) honosítása 2018 folyamán, és decemberben megjelent az **MSZ ISO 3297:2018**. A következő kiadás, az ISO 3297 hatodik kiadása, amelyen az előbb említett WG5 munkacsoport időközben dolgozott, várhatóan 2019-ben jelenik meg – honosítására szintén számítunk.

2018 áprilisában Gazdag Tiborné képviselte Magyarországot az **ISSN Nemzetközi Központ Közgyűlésén Párizsban**. A részvételt az éves tagdíjfizetési kötelezettség (1840,- EUR) határidőre történtő teljesítése tette lehetővé.

Az ISSN Nemzeti Központok Igazgatóinak 2018. szeptemberében rendezett 43. ülésén a washingtoni Kongresszusi Könyvtárban nem vehettünk részt.

1.5.3 ISBN, ISMN ÉS ISSN SZOLGÁLTATÁS

ISBN	2017	2018	változás %-ban az előző évhez képest
Kiadói nyilvántartás vezetése, kiadói azonosítók kiutalása	421	373	-11 %
Előzetes ISBN kiutalása a megjelenés előtt álló kiadványokra	20 682	21 092	+2 %
ISBN-ellenőrzés: a beérkezett dokumentumok (kötelesspéldányok, vásárolt vagy ajándékpéldányok) alapján az ISBN/ISMN-azonosítók felhasználásának ellenőrzése, előzetes rekordok jóváhagyása, módosítása	19 482	24 048	+23 %

ISMN	2017	2018	változás %-ban előző évhez képest
Kiadói nyilvántartás vezetése, kiadói azonosítók kiutalása	6	8	+33%
Előzetes ISMN kiutalása a megjelenés előtt álló kiadványokra	207	263	+27 %
ISMN-ellenőrzés: a beérkezett dokumentumok (kötelesspéldányok, vásárolt vagy ajándékpéldányok) alapján az ISMN-azonosítók felhasználásának ellenőrzése, előzetes rekordok jóváhagyása, módosítása	247	171	-31 %

ISSN	2017	2018	változás %-ban előző évhez képest
ISSN-azonosítók kiutalása, új rekord létrehozása <i>nyomtatott időszaki kiadvány</i> esetében (peri, cserelapos, sorozat) a Virtua adatbázisban	319	361	+13%
ISSN-kezelés <i>távoli hozzáférésű időszaki kiadványok</i> esetében; új rekord létrehozása a Virtua adatbázisban	65	58	-11%
ISSN kérés elutasítása / nemleges ISSN minősítés <i>nyomtatott és távoli hozzáférésű időszaki kiadványok</i> esetében.	257	283	+10%
Az előzetes ISSN-azonosítók véglegesítése, ill. új ISSN-k kiutalása a beérkezett <i>időszaki kiadványok</i> alapján (kötelesspéldány, OSZK állomány); feldolgozás a Virtua adatbázisban	969	933	-4%

Online kiadványokra kiutalt nemzetközi azonosító számok	2014	2015	2016	2017	2018
Kiutalt előzetes ISBN azonosítók száma online monografikus kiadványokra (db)	7 084	12 843	4 614	4 949	5 586
Kiutalt ISSN azonosítók száma online periodikumokra (hírlap, folyóirat, évkönyv, stb.) (db)	79	45	55	53	50
Kiutalt ISSN azonosítók száma online sorozatokra (db)	6	15	9	12	8
Kiutalt ISSN azonosítók száma összesen online időszaki kiadványokra (periodikum+sorozat) (db)	85	60	64	65	58
Kiutalt előzetes ISMN azonosítók száma online zeneművekre (kottákra) (db)	-	-	-	3	39

2. KÖNYVTÁRI SZABVÁNYOSÍTÁS

HAZAI KÖNYVTÁRI SZABVÁNYOSÍTÁS

A hazai könyvtári szabványosítás szervezeti kereteit a 2015 végén alakult Országos Könyvtári Szabványosítási Bizottság (OKSZB) és a Magyar Szabványügyi Testület 508. munkacsoportja alkotja, mindkettő elnökét az OSZK adja.

A könyvtári szabványosítás terén – a közelmúltat is tekintve – talán a legnagyobb szabású vállalkozás az új anglo-amerikai katalogizálási szabályzatra (Resource Description and Access, RDA) való áttérés. Ehhez kapcsolódóan 2018-ban is folytatódott a kollégák felkészítése a tervezett átállásra belső képzések és workshopok formájában. Az új adatcsere-formátum bevezetésének előkészítését célozta a kapcsolódó dokumentumok (mezőnevek, relátorok és definícióik stb.) magyarítása, a konverzióhoz szükséges megfeleltetési tábla létrehozása, valamint mindezek publikálása a szakmai közönség számára. Kísérleti projekt indult, amelynek célja, hogy megállapítsuk, hogyan érvényesíthetők az új katalogizálási elvek konvencionális adatbázis-alapokon, MARC-környezetben, illetve, hogy megfogalmazzuk a szemantikus adatpublikálással kapcsolatos elvárásainkat.

Folytatódott az ETO új kiadása bevezetésének előkészítése, az OSZK az ETO Konzorcium tagja lett.

Sor került az alábbi szabványok teljes körű honosítására, a nemzeti szabványállományba való bevezetésére:

- MSZ ISO 690:2018 Információ és dokumentáció. Bibliográfiai hivatkozások
- MSZ ISO 3297:2018 Információ és dokumentáció. Időszaki kiadványok nemzetközi azonosító száma (ISSN)
- MSZ ISO 27729:2018 Információ és Dokumentáció. Nemzetközi szabványos névazonosító (ISNI)

Az alábbi szabványok angol nyelven, címoldalas jóváhagyó közleményes formában kerültek kiadásra és bevezetésre:

- MSZ ISO 2709:2018 Információ és dokumentáció. Információs csereformátum
- MSZ ISO 10957:2018 Információ és dokumentáció. Kották nemzetközi szabványos azonosító száma (ISMN)
- MSZ ISO 15836-1:2018 Információ és dokumentáció. A Dublin Core metaadat elemkészlete. 1. rész: Core-elemek
- MSZ ISO 15511:2018 Információ és dokumentáció. Könyvtárak és más hasonló szervezetek nemzetközi szabványos azonosítója (ISIL)

Bevezetésre került az ISIL-azonosító a Könyvtári Intézet, az informatika és a szabványosítási terület együttműködésével.

Továbbra is végeztük a könyvtárüggyel kapcsolatos szabványok megjelenésének figyelését, a szakma tájékoztatását. A folyó munkáról több fórumon (pl. NETWORKSHOP, OSZK-blog) is tájékoztatást adtunk.

NEMZETKÖZI KÖNYVTÁRI SZABVÁNYOSÍTÁS

A Magyar Szabványügyi Testület közreműködésével részt vettünk az ISO 46. „Információ és dokumentáció” műszaki bizottságának munkájában, közreműködve a könyvtárügyet érintő új szabványok megjelenésére, illetve a régebbi szabványok revíziójára vonatkozó szavazásokban. Dancs Szabolcs az OSZK és az OKSZB képviselőjében részt vett a bizottság éves találkozásán Lisszabonban.

3. ÁLLOMÁNYVÉDELEM, RESTAURÁLÁS

ÁLTALÁNOS HELYZETKÉP

Az OSZK informatikai infrastruktúra fejlesztéséért létrehozott projekt egyik céljaként létrejövő Állományvédelmi Digitalizáló Központ, a Restauráló és Kötészeti osztály feladatait is jelentős mértékben átstrukturálja. Azonban a projektben bekövetkezett közbeszerzési anomáliák miatt, a 2018-as megvalósulás 2019-re tolódott át.

A projektben megvalósult részeredmények:

- az állományvédelmi anyagok és kisebb eszközök beszerzése megtörtént;
- a nagy állományvédelmi eszközök beszerzésére kiírt közbeszerzési pályázat részben eredménnyel zárult – az eszközök átvétele és beüzemelése 2019-ben várható;
- a digitalizálást támogató keretrendszer (DTK) – ezen belül az állományvédelmi rész – fejlesztése elindult – az eredménytermék tesztelése várhatóan 2019 márciusában kezdődik.
- A projektben bekövetkezett csúszások, amelyek komoly kockázatot jelentenek:
- az nagy állományvédelmi eszközök (savtalanító és dobozkészítő berendezések) elhelyezését célzó építészeti beruházások, a közbeszerzési eljárások sorozatos sikertelensége miatt 2019-re tolódtak át.
- A projektben meghatározott célok megvalósítása az osztály teljes humán erőforrás kapacitását igényli. A tervezett fejlesztések mentén további létszámbővítés szükséges. Komoly kockázatot jelent ugyanakkor a képzett állományvédelmi szakember hiány a munkaerőpiacon.

ÁLLANDÓ FELADATOK

A **nemzeti könyvtári állomány védelme**, a sérült dokumentumok **restaurálása**, javítása, **kötése**:

- A könyvtári állomány preventív és helyreállító védelme
- A könyvtár dokumentumainak restaurálása, konzerválása
- A restaurálási dokumentációk folyamatos tökéletesítése, egységesítése
- A kurrens folyóiratok, hírlapok használati példányainak kötése
- Az állomány védelmét szolgáló tárolóeszközök készítése
- A teljes kurrens muzeális sorok savmentes hullámkarton dobozba, illetve savmentes tékába való helyezése
- Kötészeti munkák végzése, állományvédelmi kötések, reprezentációs anyagok készítése
- A dokumentumok előkészítése digitalizálásra
- A dokumentumok előkészítése kiállításokra
- Aktív részvétel a kiállítások állományvédelmi szempontú kivitelezésében
- A könyvtár kiállításra kölcsönzött dokumentumainak állapotleírása, kiállítási feltételeinek megadása
- Állományvédelmi tanácsadás az OSZK gyűjteményei és magyar könyvtárak számára
- Lehetőség biztosítása bel- és külföldi restaurátoroknak és könyvkötőknek műhelyeinkben szakmai gyakorlat végzésére
- A munkatársak szakmai továbbképzésének támogatása, részvételük biztosítása szakmai előadásokon, konferenciákon, nyelvi képzéseken.

2018-BAN ELVÉGZETT FELADATOK

1. Az osztály továbbra is magas színvonalon látja el az OSZK gyűjteményeinek védelmét szolgáló állományvédelmi feladatait. Emellett 2018-ban országos és nemzetközi szinten is elismert restaurálási munkákat végzett külső intézmények számára:

- Az Esztergomi Főszékesegyházi Könyvtár részére az Ulászló garaduále restaurálása folytatódott, ebből első részletként **600 000,- Ft+ÁFA** folyt be a könyvtárba;
 - az Arany János Nagyszalontán lévő könyvtárának és irat anyagának konzerválása, restaurálása a nagyszalontai Arany Múzeum részére.
2. 2018-ban 5800,5 órát fordítottunk az OSZK-ban megrendezendő nagy és kisebb kiállítások létrehozására, az installáció elkészítésére, a kihelyezendő tárgyak szakszerű elrendezésére, valamint az OSZK anyagának kölcsönzésre való felkészítésére, az állapotleírások és kiállítási feltételek megadására, a kiállításra kölcsönzött dokumentumok javítására. Kiemelt jelentőséget kapott a Corvina honlap kötés történeti leírásának folytatása, és a kiállítással kapcsolatos állományvédelmi feladatok.
 3. Folytatódott a Plakát- és Kisnyomtatványtár plakátjainak és kisnyomtatványainak restaurálása, digitalizálásra való előkészítése.
 4. A Kézirattár állományvédelmi tárolóinak módszeres javítása, megerősítése és egyes állományrészeknek új tárolóeszköz készítése folytatódott.
 5. Folytatódott a Színháztörténeti Tár fotóanyagának konzerválása és a Fotótár üvegnegatívjainak, kartonra kasírozott műtárgyfotóinak restaurálása.
 6. Folytatódott a Kézirattár Babits Mihály és Kuncz Aladár leveleinek, a Színháztörténeti tár Vayer Tamás díszletterveinek digitalizálás előtti restaurálása.
 7. A periodika gyűjtemény retrospektív feldolgozása során állapotfelmérés folyamatos. Az adatokat, eredményeket adatbázisba rögzítjük.
 8. Az osztály munkatársai felügyelték a Corvina-kiállítás teljeskörű műtárgyvédelmét, a dokumentumok tárlókba helyezésétől a kiállítóterek klímájának méréséig. A Corvina honlaphoz kapcsolódóan folytatódott a corvinák részletes kötéstechnikai leírását, ami ilyen formában eddig még soha nem került rögzítésre. A honlapon magyar és angol nyelven is olvasható.
 9. A születésnap kiállítás kötésére 2 804 órát fordítottunk, 1 220 darab készült el, amiből **5 532 300,- Ft** folyt be a kötetésből.
 10. Múzeumpedagógiai órákat („Hogyan mosható a papír”) 10 alkalommal tartottunk általános iskolás csoportoknak. Kézműves programmal vettünk részt a Múzeumok éjszakáján, és az Corvina családi napon és Corvina- kiállításhoz kapcsolódó nyílt napon. 597 órát fordítottunk az előkészületekre és a foglalkozások megtartására.

A Restauráló és Kötészeti Osztály óraszámjai	2017	2018	változás %-ban előző évhez képest
A különgyűjtemények részére (Külongyűjteményi Igazgatóság) restaurálás, konzerválás, kötés	9 892	7 715,5	-22%
A Törzsgyűjtemény részére (Információszolgáltatási Igazgatóság, Gyűjteményszervezési Igazgatóság) restaurálás, konzerválás, kötés	15 114	13 783	-9%
Tudományos Igazgatóság részére restaurálás, konzerválás, kötés	0	786	+100%
Könyvtári Intézet–KSZK részére restaurálás, konzerválás, kötés	1 032	780,5	-25%
Főigazgatóság részére egyedi kötészet feladatok	35	566	+162%
Bevétel termelő restaurálási és kötészet munkák (születésnap kiállítás, külső megrendelések, egyéb)	3 305	5 474	+66%
Kiállítások kivitelezése, installálás	2 284	5 800,5	+154%
Múzeumpedagógiai foglalkozások tartása	323	597,5	+85%

OSZK ajándékboltba tárgyak készítése	690	427	-38%
--------------------------------------	-----	-----	------

A Restauráló és Kötészeti Osztály darabszámai		db
Restaurált és konzervált dokumentumok száma		4 667
Állományvédelmi tároló készítése és dokumentumok behelyezése		6 965
Múzeumpedagógiai foglalkozások		10
OSZK ajándékbolt számára tárgyak készítése		600

4. RAKTÁROZÁS

A Nemzeti Könyvtár jelenlegi raktárai, állapotuk miatt, a közfeladat megfelelő szintű ellátását nem teszik lehetővé, kapacitásai korlátozottak, a szükséges felújítási és karbantartási költségekkel nem rendelkezünk, de új raktári területek hiányában, ezek megvalósulásával sem tudjuk biztosítani a nemzeti vagyonnak minősülő dokumentumok hosszú távú megőrzését, gyarapodásának lehetőségét. A Raktári Osztály munkatársai számára az olvasók és a munkatársak raktári kéréseinek kiszolgálása, valamint az állomány védelmének megfelelő biztosítása a raktárak műszaki állapotának rohamos romlása következtében egyre nagyobb nehézségekbe ütközik, ezért a tavalyi évben Kalcsó Dezső munkavédelmi előadóval bejártuk a raktári helyiségeket, hogy az itt lévő problémákról jegyzőkönyvet készítsünk.

1. A 2x11 szintes toronyraktárakból történő kiszolgáláshoz használatos **egyszemélyes liftek rossz műszaki állapota** nem teszi lehetővé a megfelelő minőségű kiszolgálást (hosszabb kiszolgálási idő) az olvasók és az OSZK munkatársai felé. A lifteknek naponta 12 órán keresztül működniük kell, azonban most már napi szinten fordulnak elő leállások, valamint ragadnak be kollégák az elszintezések miatt. Ez nem csak kellemetlen, de veszélyes is lehet, mert a liftek motorja a tornyok alatt van, ezért, ha az leég, mivel kora és műszaki állapot miatt ez előfordulhat, a füst a fülkében ragadt kollégát is eléri (2006. április 12-én megtörtént, hogy a felfelé szálló füst bejutott a fülkébe és csak a gyors mentésnek volt köszönhetően, hogy a kolléga életben maradt). A 2008. szeptember 24. vezetői értekezlet határozata alapján Tóth Ferenc Tibor, akkori tájékoztatási igazgató kérte Dr. Gertner László gazdasági igazgatót az egyszemélyes liftek cseréjének megrendelésére, azonban a cserék helyett csak a karbantartási munkákat végezték el. **Ezek teljeskörű felújítása nem halasztható, alapfeladataink ellátását veszélyeztetik.**
2. Az „F” épületben 14 655 m² raktári területtel rendelkezünk, ahol a raktári jelzetek leolvasását és a raktárosok közlekedését nagymértékben nehezíti az elhasználódott fénycsövek nem megfelelő pótlása. Jelenleg **184 db fénycsövet kellene kicserélni**, sajnos, vannak olyan utcák a raktárban, ahol egy sem ég. Ennek hiányában a raktáros munkatársak sem biztonságosan, sem pontosan nem tudják teljesíteni a kérések kiszolgálását.
3. A **padlóburkolatok minden toronyraktári szinten felhajlanak**, a ragasztó már évek óta előregedett, utólagos ragasztással több esetben próbálkoztunk, de a több mint harminc éves linóleum és az alatta lévő porló beton esetén ez csak időlegesen vezetett eredményre. Jelen állapotában munkavédelmi szempontból rendkívül aggályos, nagy a megbotlás, felbukás veszélye, mind a raktáros kollégák, mind a látogatók esetében a raktári séták alkalmával.
4. A raktárakban található **vasajtók zárszerkezete** sok helyen tönkrement, elhasználódott, így nem tudja biztosítani azt a funkciót, amelyet el kellene látnia (az illetéktelen behatólok esetén kell, hogy védelmet nyújtsanak). Ezek megjavítása nélkül az állomány biztonságos megőrzését nem tudjuk biztosítani.
5. A raktárakban található **légtechnikai rendszer korszerűtlen és működése is hibás**, a rendszer felépítése koncepcionális hibákat és hiányosságokat is tartalmaz. A könyvraktározáshoz szükséges szigorú hőmérsékleti és páratartalom körülmények szabályozására elvi lehetőség sincsen (18-22°C helyett 22-26°C), a rendszer az elhasznált, poros levegőt a nyugati raktár 1. és 2. szintjére, valamint a lépcsőház alatti raktár 1. szintjének galériájára engedi, mely több esetben okozott már szemgyulladást a munkatársak körében.

6. A **telelift** hálózat viszonylag megbízhatóan működik, csak ritkán fordul elő leállás, azonban a **tűzgátló nyílászárók nem zárnak**, a födémszínti szakaszolására hivatott csappantyúk nem működnek, így a tűzvédelmi előírásoknak nem felelnek meg.
7. A keleti raktár egyik födémén **végigfutó repedés** van, mely folyamatosan tágul, **tartószerkezeti vizsgálata szükséges**.
8. A nyugati raktár legalsó szintjén (itt muzeális hírlapokat raktározunk), több helyen tapasztalható **só kivirágzás a falon és a falban futó csatornavezetékek is több helyen szivárognak**, valamint, ahogy az 5. pontban szerepel, a légtechnikai rendszernek is ez az egyik pontja a poros levegő kifújására, így a hírlapok megőrzésre szánt példányai állományvédelmi szempontból elégtelen körülmények között vannak. Ebben a raktárrészben bármikor bekövetkezhet egy komolyabb csőtörés, amely a pótolhatatlan, sok esetben egy példányban meglévő dokumentumainkat is veszélyezteti.
9. A déli toronyraktárban található „étellift”, ami a hírlapoknak raktárból Hírlapolvasóba történő szállítását biztosítja, az utóbbi két hónapban folyamatos leállásokat produkál. Ilyen esetekben a munkatársak kénytelenek kézzel felvinni a VII. szintre a kért dokumentumokat, ami sok esetben több polcfolyóméternyi nagyméretű hírlapot jelent. Ezekből egy polcfolyóméter 45-50 kilogramm is lehet, ilyen mértékű fizikai igénybevételre a Raktári Osztály személyi állománya nincs felkészülve, ezért az étellift **felújítása nem halasztható**.

A kialakult helyzet, sajnos, az intézmény alapfeladatainak ellátását veszélyezteti, valamint munka-, baleset- és állományvédelmi szempontból is fokozott kockázatot jelentenek. 2018. 03. 19-én egy újonnan felvett kollégánál a negyedik munkanapján felmondott, tapasztalva a raktárakban lévő rossz körülményeket. Sajnos, amennyiben a helyzet nem javul, ez a régóta az osztályon dolgozó munkatársak esetén is várható.

RENDELKEZÉSRE ÁLLÓ NÖVEKEDÉSI HELYEK, JELZETEKRE BONTVA

A raktári helyhiány kritikus szintre lépett. Összességében a törzsgyűjteményi raktárakban fél évnyi növekedési hely maradt, ez is csak annak árán, hogy a Raktári Osztály munkatársai a 2018-as munkaterv iránymutatása szerint összesen **3 491 pfm** dokumentumot telepítettek át annak érdekében, hogy továbbra is tudják fogadni az újonnan beérkezett dokumentumokat. A törzsgyűjtemény 34 087 könyvvel és 7 931 egységnyi periodikával gyarapodott.

Az alábbi táblázatokban feltüntettük, hogy az állomány jelentős mértékű megmozgatásával maximálisan mennyi ideig tudjuk fogadni a beérkező dokumentumokat. Az állománymozgatási, költöztetési munkákat a 2017-es, 2018-as évben és jelenleg is folyamatosan végezzük.

Jelzet	Növekedési hely
HA	1 év
HB	1 év
HC	1 év
HD	1,5 év
MHA	1 év
MHB	1 év
MHC	1 év
MHD	1,5 év
MA	1,5 év
MB	1 év

MC	1 év
MD	1 év
ME	1,5 év
OA	1,5 év
OB	2,5 év
OC	1 év
OD	1,5 év
OE	1,5 év

A dokumentumok növekedési helyének biztosítása folyamatos állománymozgatással rövid ideig fenntartható. Az utóbbi években a Budavári Palota F épületében és a külső raktárakban végrehajtott munkák mértéke egy teljes költözéssel is felér.

RÉGI FÓTI ÚTI RAKTÁR

Az OKR projekt keretében megvalósuló periodika rekatalogizálás során szabadulnak fel raktári területek a Régi Fóti úti raktárban (ezek a dokumentumok a jelzetegyesítések során bekerülnek a várba), ezeket a területeket, a teljes állomány megmozgatása után a HA, HB jelzettartományból leválogatott, nem élő rejtvenyűságek kivételével tervezzük feltölteni, így biztosítva helyet a házon belüli gyarapodásnak.

Szükséges volt ezen felül, hogy az itt lévő nagyobb irodát és a női öltözőt is bepolcozzuk. Ide a csoportosan nyilvántartott kiadványokat (CS-s anyag) vinnénk ki, annak érdekében, hogy az élő hírlapok archivális és forgalmazható példánysorának növekedési helyét biztosítani tudjuk házon belül. A Régi Fóti úton található raktárunk azonban, műszaki állapotát, raktártechnológiai megoldásait tekintve nem tudja biztosítani a dokumentumok hosszú távú megőrzésének feltételeit. A fűtési rendszer korszerűtlen, sem a hőmérsékleti, sem a páratartalmi követelményeknek nem tudunk megfelelni. A négyszintes polcrendszer elavult, a dokumentumok szállítása komoly nehézségekbe ütközik (lift hiánya, szűkös lépcsők). Az épület összességében alkalmatlan könyvtári raktározásra.

CSILLAGHEGYI RAKTÁR

A Csillaghegyi raktárban a nyár folyamán végzett rúkkolások eredményeképpen legfeljebb fél évre tudjuk biztosítani a kötelespéldányok fogadását, **2019 február közepétől a kötelespéldányként beérkező archivális dokumentumaink raktározását nem tudjuk biztosítani.**

Csillaghegyi raktár	Jelenlegi növekedési hely
A	4-5 hét
B	2-3 hét
C	2-3 hét
D	2-3 hét
E	4-5 hét

Összességében elmondható, hogy a Raktári Osztály dolgozói elkötelezettségének és nagy munkabírájának köszönhetően (az elmúlt két és fél évben **9 471 polcfolyóméter dokumentumot mozgattunk meg**), a jelenlegi raktári területeit teljes mértékben kihasználva a Budavári Palota F épületében két évig képes az új gyarapodások (kötelespéldány, retrospektív és külföldi dokumentumok) befogadására, de a Csillaghegyi raktárunkban már nem tudunk területet felszabadítani, így 2019. február közepére be fog telni.

MEGOLDÁSI JAVASLAT

Ideiglenes külső raktár bérlésével a piliscsabai archivális tár felépüléséig biztosítható a beérkező dokumentumaink megfelelő elhelyezése. Ennek érdekében az alábbi kritériumok figyelembevételével 2018 július és december között összesen 10 raktárat tekintettünk meg.

IDEIGLENES RAKTÁR KRITÉRIUMAI:

- 1 000–1 200 m² raktárterület
- Könyvtári dokumentumok tűzvédelmi besorolásának megfelelő („C” besorolás, azaz tűzveszélyes)
- Alacsony belmagasság (3–4 m) (rezsiköltségek miatt)
- Száraz, kártevőmentes
- Vagy földszinti, vagy teherlift használatával (szintkülönbség nem lehet az egyes helyiségekben)
- 24 órás élő erős őrzés, vagy kiépített távfelügyeleti rendszer (betörés és tűzvédelem)
- Össztömeg-korlátozás nélküli övezetben
- Fűtött és légkondicionáló berendezéssel ellátott, hogy biztosítani tudjuk az előírt tárolási követelményeket (18–22 °C, 50%-os páratartalom (+/- 5 %))
- Ingyenes parkolás
- 0–24 órás hozzáférhetőség a hét minden napján

MEGTEKINTETT RAKTÁRAK:

- Ócsai úti raktár
- Ipacsfa utcai raktár
- Nagytétényi úti raktár
- Reitter Ferenc utcai raktár
- Soroksári úti raktár
- Késmárk utcai raktár
- Museum Complex raktárai
- Újpesti Ipari Park
- Gyömrői úti raktár
- Csepeli raktár (II. Rákóczi Ferenc út)

TAPASZTALATOK:

A megtekintett raktárak közül a feltételeinknek csak a Nagytétényi úti (IPG Kft.), a Museum Complex Kft. által felkínált raktárhelyiségek, a Gyömrői úti, a Csepeli és az Újpesti Ipari Parkban található raktárak feleltek meg. Három árajánlatot tudunk bemutatni, mivel a többi raktárat azóta már kiadták. A **Museum Complex Kft.** által felkínált raktárak közül a **Kozma utcai** épületben tudnak számunkra elegendő helyet (1000 m²) biztosítani. A raktárak minden igényt kielégítenek. Szerződéskötéstől számított 3 hónapra tudják biztosítani a beköltözés lehetőségét, igényeinkre szabva alakítják ki a helyiségeket, azonban 5 éves szerződéssel, 6 havi kaucióval és a piaci árnál jóval magasabb összegért. **Ennek a raktárnak a bérlését nem javasoljuk.**

A **Gyömrői úti (CONFLEX Kft.)** és a **Csepeli raktárak** az igényeinknek szintén minden szempontból megfelelnek. Árban és a bérlési feltételekben minimális eltérés van. A Gyömrői úti raktár a CONFLEX Kft. tulajdonában van, mivel velük a Mikes Program kapcsán szerződésben állunk így nem kérnek kauciót, itt komplexebb szolgáltatást kínálnak havi fix összegért, míg a Csepeli raktár esetében ezek változó költséget jelentenének, itt egy önálló raktár áll rendelkezésünkre, ahol a mind a távfelügyelet, mind az egyéb üzemeltetési és rezszi költségek minket terhelnének. A CONFLEX Kft raktára egy nagyobb 7 000 m²-es komplexum része, így ezek a költségek megoszlanának a bérlők között.

	Museum Complex	CONFLEX Kft.	Csepeli raktár
Terület (m ²)	1 151	1 000	1 100
Bérelti díj + üzemeltetés + rezszi (Euro/m ²)	17,195 €	9,5 €	9–9,5 €
Bérelti díj + üzemeltetés + rezszi (Ft/hó)	5 558 790,- Ft	3 071 025,- Ft	2 909 392,- Ft – 3 071 025,- Ft
Kaució (Ft)	33 352 740,- Ft	-	8 534 217,- Ft

Számunkra a CONFLEX Kft. által kínált ajánlat tűnik a legkedvezőbbnek, de az árajánlatok bekérését követően, véleményünk szerint **érdemes lehet mind a Csepeli raktár, mind pedig a CONFLEX Kft. esetében tárgyalás útján kedvezőbb árat elérni.**

A polcok esetén informatív árajánlatkérések alapján, az általunk évek óta használt és bevált polctípussal 5000 polcfolyóméter polc megvásárlása nagyságrendileg 16,5 M forint. Az utóbbi években ár/érték alapján a Raktech Kft.-től szereztük be a polcainkat. Ezt a mennyiséget két részletben tervezzük beszerezni, a betelepítés ütemének megfelelően (Az idei évben ennek a 70–75 %-át, nagyságrendileg 12 M forint értékben).

A RAKTÁRI OSZTÁLY 2018-AS MUNKATERV SZERINTI KIEMELT FELADATAI:

1. A 2017-es évben elkezdett, teljes HA jelzettartomány rukkolása a folyamatos gyarapodás helyigényének biztosítására a következő 2 évre.
A megszűnt kiadványok raktári polcokon történő lezárása. Együttműködés a Periodika Feldolgozó Osztállyal. 815 pfm
A tervnek megfelelően megvalósult.
2. A törzsgyűjteményi állományból a Rezerv raktárba kihelyezett dokumentumok példányadatainak felülvizsgálata, megfelelő példányadatokkal ellátása, valamint az új kihelyezési kódok regisztrálása az Amicus-rekordokban. A kötetekben a jelzet javítása a kihelyezési kódokkal. 2 250 tétel
A munka végzése folyamatban van 2019-ben is.
3. Példánynyilvántartás (retrospektív könyv): Retrospektív könyvgyarapodás esetében az Amicusban már regisztrált példányok lezárása a helyrajzi naplókban.
A munka végzése folyamatban van 2019-ben is.
4. Díszművek szállítása: A Rezerv raktárban lévő díszművek (DM) egyeztetett szállítása a Retrospektív Feldolgozó Osztály számára.
A munka végzése folyamatban van 2019-ben is.
5. Régi Fóti úti raktár rendezése: A Régi Fóti úti raktárban található, nagyon rossz állapotú első világháborús külföldi (nem hungarikum) hírlapok leválogatása. Amennyiben ezek a hírlapok elérhetőek, valamely OSZK által is hozzáférhető adatbázisban javasoljuk ezek kiiktatását. A Gyarpítási és Állomány-nyilvántartó Osztállyal, a Periodika-feldolgozó Munkacsoporttal és a Tájékoztató Osztállyal egyeztetés szükséges.
A munka végzése folyamatban van 2019-ben is.
6. Csoportosan nyilvántartott kiadványok rendbetétele:
A jelenleg raktári egységbe nem kötött, csoportosan feldolgozott, példányadatokkal még nem ellátott időszak kiadványok rendbetétele folyamatban van. A rendezés folyamata sorba tételt, duplumok leválogatását, tékázást, raktári jelzettel és példányadatokkal való ellátást jelent. Folyamatosan egyeztetünk a Periodika feldolgozó munkacsoport érintett kollégáival a még élő jelzetek hírlap jelzetre történő átkerüléséről. CSD: 1 307 téka; CSB: 1 089 téka (ezzel befejeződött)
A munka végzése folyamatban van 2019-ben is.

7. Csoportosan nyilvántartott kiadványok áttelepítése:
A 3. pontban leírt rendbetétel elvégzése után az összes csoportosan nyilvántartott kiadványt a Régi Fóti úti raktárban tervezzük elhelyezni, részben az említett raktárrendezéssel felszabaduló területeken, részben be kell szereznünk új polcokat, amelyeket az alsó szinti régi női öltözőben és irodában tervezzük elhelyezni. 150 pfm
A munka végzése folyamatban van 2019-ben is.
8. A HB jelzettartomány rukkolása a folyamatos gyarapodás helyigényének biztosítására a következő 3 évre. A megszünt kiadványok raktári polcokon történő lezárása. Együttműködés a Periodika Feldolgozó Osztállyal. 856 pfm
A munka végzése folyamatban van 2019-ben is.
9. H 80 ezres jelzettartomány áttelepítése a keleti raktár 2. szintjéről a délnyugati raktár 4. szintjére, biztosítva ezzel a HD és MHD jelzettartományok növekedési helyeit.
A megszünt kiadványok raktári polcokon történő lezárása. Együttműködés a Periodika Feldolgozó Osztállyal. 202 pfm
A tervnek megfelelően megvalósult.
10. Münchener jelzettartomány áttelepítése: Az északi toronyraktár 8. szintjéről 2 utcányi állomány áttelepítése a 7. szintre, biztosítva ezzel az MC jelzettartomány növekedési helyeit. 171 pfm
A tervnek megfelelően megvalósult.
11. Az Északi toronyraktár 5. szintjének betelepítése: (Csak abban az esetben hajtható végre a feladat, ha ez a raktári szint kiürül és a Gyarapítási és Állomány-nyilvántartó Osztály a jelenlegi 4. szinti raktárból a Régi Fóti úti raktár galériájára kitelepíti a behasonlítás előtt álló, nem állományban lévő dokumentumait.) A betelepítendő állományról a digitalizálás kapcsán egyeztetés szükséges. 2 000 pfm
A munka végzése folyamatban van 2019-ben is.
12. Régi és új sorozati jelzeten található könyvek szállítása: A déli toronyraktárban és a nyugati raktárban raktárban lévő régi és új sorozati jelzeten található könyvek egyeztetett szállítása a Retrospektív Feldolgozó Osztály számára.
A munka végzése folyamatban van 2019-ben is.
13. H 33 ezres jelzettartomány áttelepítése: H 33 ezres jelzettartomány áttelepítése a keleti raktár 2. szintjén belül, biztosítva ezzel a HD, MHD és a HC jelzettartományok növekedési helyeit. 150 pfm
A tervnek megfelelően megvalósult.

MUNKATERVBEN NEM SZEREPLŐ, ELLÁTOTT FELADATOK:

1. Csillaghegyi raktárban több jelzettartomány rukkolása. Az állomány végének összehúzásával tudjuk biztosítani még 1,5-2 hónapig a gyarapodási helyeket. 350 pfm
Előzetesen a tervben nem szereplő feladat megvalósult.
2. A HC jelzettartomány rukkolása a folyamatos gyarapodás helyigényének biztosítására a következő 3 évre. A megszünt kiadványok raktári polcokon történő lezárása. Együttműködés a Periodika Feldolgozó Osztállyal. 297 pfm
Előzetesen a tervben nem szereplő feladat megvalósult.
3. A H 20 ezres hírlapok áttelepítése szinten belül, így biztosítani tudjuk a HB jelzettartomány további növekedését 2 évre. 650 pfm
Előzetesen a tervben nem szereplő feladat megvalósult.

Állománygyarapodás	2017 (db)	2018 (db)
Könyv	30 519	34 087
– ebből archivális	13 174	13 015
Időszaki kiadvány	6 851	7 931

Borítószkennelés	2017 (db)	2018 (db)
lengőborító	808	1027
kötéstábla	14 451	13 015
összes feltöltött felvétel	25 476	24 214

Olvasói és belsőkölcsonzési forgalmazás, visszaosztás	2017 (db)	2018 (db)
visszaosztás (könyv, időszaki kiadvány)	84 690	79 088
mikrofilm (2017. október 1-től a Raktári Osztály feladata)	6 903	28 064

5. DIGITALIZÁLÁS

A KÖZGYŰJTEMÉNYI DIGITALIZÁLÁSI STRATÉGIA MEGVALÓSÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS FELADATOK VÉGREHAJTÁSA

A Közgyűjteményi Digitalizálási Stratégia (2018-2025) a Digitális Nemzet Fejlesztési Program megvalósításához kapcsolódó feladatok végrehajtásáról szóló 1486/2015 Korm. hat. 6. pontjában meghatározottak teljesítése érdekében készült. A KDS szorosan kapcsolódik a Digitális Jólét Programhoz (DJP) és a Digitális Oktatási Stratégiához (DOS). Az OSZK feladatai kiterjednek a KDS tervezéséhez és végrehajtásához kapcsolódó általános feladatokra, az közgyűjteményi szakterületek (könyvtár, levéltár, múzeum, audiovizuális archívum) közös feladataira, valamint szakterületi aggregátorként kiemelten a könyvtári terület (KDS-K) feladataira.

A KDS végrehajtásához kapcsolódóan 2018-ban az OSZK legfontosabb feladata volt az OSZK Digitalizálási Stratégiájának, valamint az Országos Könyvtári Digitalizálási Stratégia elkészítése.

Az Országos Széchényi Könyvtár digitalizálási stratégiája (2017-2025)

Felelős: OSZK Digitalizálási Bizottság

Határidő: 2018. szeptember – Elkészült.

Országos Könyvtári Digitalizálási Stratégia (2018-2025)

Felelős: OSZK Digitalizálási Bizottság

Határidő: 2018. szeptember – Elkészült

Elkezdődtek az OSZK aggregációs feladatához kapcsolódó módszertani dokumentumok közül elkészült az OSZK és a könyvtárak által **digitalizált dokumentumok OSZK-ba történő beadásának** folyamatát és a beadási csomag (Submission Information Package – SIP) szerkezetét meghatározó **szabályzat**.

Felelős: OSZK Digitalizálási Bizottság

Határidő: 2018. szeptember 29. – Elkészült

2018 novemberében tárgyalások kezdődtek a KDS könyvtári szakterületének 2019-es feladatairól, ütemezéséről, költségvetéséről. A tárgyalássorozat eredményeként több tervváltozat készült a feladatokról és költségvetésről. A végleges feladatterv elfogadása 2019 januárjának végén várható.

A KDS-K 2019-es feladatterve, ütemterve és költségvetése

Felelős: KDS-K munkacsoport

Határidő: 2019.01.31. – Folyamatban

2018 novemberében elkezdődtek az egyeztetések a közgyűjteményi digitalizálási módszertani „Fehér Könyvének” megvalósításáról. A szerkesztőbizottságban az OSZK munkatársai is részt vesznek. 2018 decemberében elkészült a Fehér Könyv vázlata.

Fehér Könyv (Módszertani kézikönyv a közgyűjteményi digitalizáláshoz)

Felelős: KDS-K munkacsoport

Határidő: 2019.02.28 – Folyamatban. 2018 decemberében elkészült a Fehér Könyv vázlata és jelentős mennyiségű hazai és külföldi szakirodalmat gyűjtöttek a KDS-K munkacsoport munkatársai.

Jogszabály előkészítésekben való részvétel

Felelős: KDS-K munkacsoport

Határidő: Folyamatos – 2018-ban elkezdődött a KDS jogszabályi környezetének kialakítása. Ennek keretében az EMMI által létrehozott jogi munkacsoport munkájában részt vettek a KDS-K munkacsoport tagjai.

DIGITALIZÁLÁSI STRATÉGIA, STRATÉGIAI KÖRNYEZETHEZ KAPCSOLÓDÁS

Célunk és feladatunk, hogy a nemzeti könyvtár Digitalizáló Központja digitalizálási módszertani központként is működjék, amihez a 2018-ban beszerzett digitalizáló eszközök, a 2019-ben kialakítandó helyszín, a sikeresen lebonyolított közbeszerzés után már szállítás alatt lévő állományvédelmi berendezések biztosítják a műszaki alapot. Folyamatban van a működést összefogó Digitalizálást Támogató Keretrendszer (DTK) fejlesztése, amely a kapcsolódó oktatásokkal együtt biztosítja majd a működést, illetve a módszertani koordinációs szerepünk feladatainak teljesítését. A DTK-rendszer egyszerre biztosítja majd az eszközkészletet és módszertani kereteket a Digitalizáló Központ, illetve a csatlakozó könyvtárak részére is.

2018-ban, az alapszolgáltatásaink fenntartása mellett, elsősorban arra koncentráltuk az erőinket, hogy a Digitalizáló Központ létrehozásához szükséges közbeszerzések sikeresen megvalósuljanak, s ehhez szakmailag megalapozott tervek születhessenek. A beszerzések több eleme is a teljesítés fázisába jutott 2018-ban. Ennek megfelelően kialakítottuk a beérkezett eszközök fogadásához és beüzemeléséhez szükséges ideiglenes környezetet. Valamennyi digitalizáló eszközt beüzemeltük, elsajátítottuk és ellenőriztük a működőképességüket, integráltuk azokat a napi munkafolyamatainkba. 2018 őszén elkészült a Digitalizálást Támogató Keretrendszer rendszerterve, illetve a fejlesztőkkel karöltve intenzív munka kezdődött a tervekben foglaltak megvalósítása érdekében.

2018-ban rendelkezésre álló összes eszköz neve, típusa	Darabszám	Szervezeti egység
Zeutschel OS 12000c	2	Digitalizáló Osztály
Zeutschel OS 12000g	1	Digitalizáló Osztály
Zeutschel OS 10000	1	Digitalizáló Osztály
Zeutschel OM1600	1	Digitalizáló Osztály
Kirtas Kabis III.	1	Digitalizáló Osztály
Epson GT 15000	3	Digitalizáló Osztály
Epson GT 20000	1	Digitalizáló Osztály
Epson Expression XL 11000	1	Digitalizáló Osztály
Konica Minolta MS7000	2	Digitalizáló Osztály
Nikon D3	1	Digitalizáló Osztály
Zeutschel OL3 Screenscan	3	Digitalizáló Osztály
Canon 5D Mark II	2	Digitalizáló Osztály
Zeutschel OS 12002	3	Digitalizáló Osztály
Zeutschel OS 12002v	1	Digitalizáló Osztály
Zeutschel OS 14000 A1	2	Digitalizáló Osztály
Zeutschel OS 14000 A0	2	Digitalizáló Osztály
Zeutschel Scanstudio	1	Digitalizáló Osztály
Zeutschel OM1700	1	Digitalizáló Osztály
Zeutschel Delta	10	Digitalizáló Osztály
Flextight X5	1	Digitalizáló Osztály
RoweScan 850i	1	Digitalizáló Osztály
Panasonic KV-S8127	1	Digitalizáló Osztály
Quidenus Robotic Book Scan 4.0	3	Digitalizáló Osztály
Nikon D850	2	Digitalizáló Osztály
Nikon D750	1	Digitalizáló Osztály
PhaseOne XF IQ3 100MP trichromatic	1	Digitalizáló Osztály
Canon EOS 80D	1	Digitalizáló Osztály

Epson Expression 12000 XL PRO	12	Digitalizáló Osztály
AVISION FB6280E	4	Digitalizáló Osztály
Epson Expression 10000 XL	1	Fényképtár
Epson Perfection V600 Photo	1	Fényképtár
HP Scanjet G4050	1	Fényképtár
kazettás magnó, AIWA R450	1	Történeti Interjúk Tára
Hangfal, Fostex 6301	1	Történeti Interjúk Tára
Monitor HP1740	1	Történeti Interjúk Tára
szünetmentes tápegység APC	1	Történeti Interjúk Tára
Monitor Samsung 723N	1	Történeti Interjúk Tára
Monitor DELL U2412M	1	Történeti Interjúk Tára
BETA magnó SONY PVW 2800 SP	1	Történeti Interjúk Tára
Számítógép DELL Vostro Desktop 3000	1	Történeti Interjúk Tára
video monitor Sony PVM-1442QM	2	Történeti Interjúk Tára
Leader Waveform	1	Történeti Interjúk Tára
VHS magnó, Panasonic NV-SJ407	5	Történeti Interjúk Tára
VHS magnó Panasonic NV-SJ207	3	Történeti Interjúk Tára
DVD felvevő Panasonic DMR-EH49	1	Történeti Interjúk Tára
DVD lejátszó Panasonic DVD-S29E-S	1	Történeti Interjúk Tára
Televízió Samsung CK-3373Z5X	2	Történeti Interjúk Tára
DVD lejátszó Panasonic DVD-S33	1	Történeti Interjúk Tára
DVD felvevő és lejátszó Panasonic DMR-EH57EP-K	1	Történeti Interjúk Tára
VHS videomagnó Panasonic NV-SJ222E	1	Történeti Interjúk Tára
videofelvételhez tartozékok (mikrofonok, statívok, kiegészítők)	1	Történeti Interjúk Tára

DIGITALIZÁLT ÁLLOMÁNYOK KÖZZÉTÉTELE

A digitalizált állományokat jelenleg több szolgáltatási felületen tesszük közzé, jellemzően egy-egy digitális archívumban, melyek felé a dokumentumok különféle jellemzői szerint kerülnek szétosztásra. A célunk az, hogy a jövőben egy egységes rendszerben valósuljon meg az elektronikus dokumentumok szolgáltatása.

A digitalizált tartalmakat, a fentiek szerint a következő nagyobb szolgáltatások segítségével tesszük elérhetővé:

- Magyar Elektronikus Könyvtár – szabadon szolgáltatatható közkinccnek, jellemzően monografikus kiadványok.
- Elektronikus Periodika Archívum – szabadon szolgáltatatható, közkinccnek minősülő időszaki kiadványok.
- ELDORADO – közkinccsek és árvaművek, jellemzően monografikus kiadványok.
- OSZK-DK – jogvédett tartalmak, zárt hálózaton.
- audiovizuális anyagok (TIT): magyaroktober.hu illetve www.tit.oszk.hu

Digitalizálást a digitalizálási terveink alapján, illetve felhasználói igények alapján végzünk. Mindkét esetben **állományvédelmi szemlélettel, szolgáltatási céllal** végezzük a digitalizálási tevékenységet, szem előtt tartva, hogy az így előállított elektronikus változatok teljesítsék a hosszú távú digitális megőrzés, az elektronikus szolgáltatathatóság, illetve a muzeális gyűjteményünk eredeti példányos használatának mérséklésének céljait.

A digitalizálási terveink az állomány-mentés szempontját kiegészítve az érdeklődésre számot tartó tartalmak elektronikus formában való szolgáltatására fókuszálva készülnek.

Digitalizálási célok	Arányszám (%)
Szolgáltatás	20%
Állományvédelem	30%
Elektronikus dokumentumküldés	20%
Reprográfia	30%
Egyéb	-

Digitalizálási tevékenység	2017	2018	változás %-ban előző évhez képest	
Digitális objektumok száma	cca. 900 000	cca. 1 200 000	33%	
Teljes dokumentumok száma	709	cca. 1 200	69%	
Könyv	502	cca. 1 000	99%	
Folyóirat	207	cca. 200	-3%	
Hanganyag (hangfájl))	Zeneműtár	6 172	6 894	10%
	Történeti Interjúk Tára	842	549	-35%
Hanganyag összesen (hangfájl)	7 014	7 443	6%	
Audiovizuális dokumentum (jelzet)	Történeti Interjúk Tára	323	243	-25%
	Történeti Interjúk Tára (fotónegatív)	0	200	100%
Kép	Fényképtár	4 035	4 500	16%
Kép összesen	4 035	4 700	16%	
Egyéb	-	-	-	
Címek száma összesen	12 790	15 086	18%	
Online elérhető	n.a.	356	-	
Helyben használatra elérhető	n.a.	n.a.*	-	

* Ld. alább.

Indigo digitális raktárba bekerült digitalizált anyag (<http://mekosztaly.oszk.hu/indigo>) (beadási tételszám)*

könyv: 848
folyóirat: 249
kisnyomtatvány: 5
Összes: 1 102

Ebből online szolgáltatásba került
Csak helyben szolgáltatásba került

MEK-be került 356 cím
n.a.**

* A beadási tételszám = DMEK egység. Egy könyv beadási tételszáma 1. Egy periodika beadási tételszáma több is lehet (több szám, több évfolyam).

** 2018-ban az OSZKDK-ba került, OPAC-ban látható, lezárt dokumentumok száma 2296.

Ebből a jelenleg rendelkezésre álló feltételekkel nem tudjuk lekérdezni, mennyi nyilvános ill. csak helyben szolgáltatható.

ELŐZMÉNYEK

Az Országos Széchényi Könyvtárban az Országos Könyvtári Rendszert fejlesztő program keretében 2017-2018-ban lezajlott az a pilot-jellegű projekt, amely egy üzemszerűen működtethető magyar webarchívum technikai, szakmai és jogi feltételeinek megteremtését tűzte ki célul. A nyilvános weben található, nagyrészt már eleve digitálisan születő kulturális örökség megőrzésének fontosságára az UNESCO egy 2003-ban közreadott Charta útján hívta fel a memóriaintézmények figyelmét és a világ számos országában 10-20 éve működnek is webarchívumok, többnyire a nemzeti könyvtár keretében vagy annak irányításával konzorciumi keretek közt. Az OSZK-ban az elektronikus publikációk és egyéb könyvjellegű digitális dokumentumok gyűjtése 1999 óta folyik az 1994-ben indult Magyar Elektronikus Könyvtárban, és később ez a tevékenység az Elektronikus Periodika Archivum és Adatbázis, valamint a Digitális Képtárhely elindulásával az időszaki kiadványokra és a képi dokumentumokra is kiterjedt. 2006-ban pedig bekerült a tervek közé egy Magyar Internet Archivum létrehozása is, de a nyilvános magyar webtérben található kulturális, tudományos, oktatási és közéleti jellegű tartalmak tömeges archiválásának előkészítése csak 2017 tavaszán kezdődhetett el. A nagyobb tesztaratókhoz a Kormányzati Informatikai Fejlesztési Ügynökség (KIFÜ) biztosított egy szervert, a szoftvertesztetekhez és a demó szolgáltatáshoz pedig egy kisebb teljesítményű OSZK-s szerver áll rendelkezésre. A munkacsoport irányítója és a szakmai témafelelős mellett a rendszergazdai és fejlesztői feladatokat két informatikus végzi rész munkaidőben, a könyvtárosi munkákat pedig két főállású, erre a projektre felvett munkatárs látja el.

EREDMÉNYEK

Az internetes tartalmak archiválásával foglalkozó külföldi publikációk és jó gyakorlatok megismerése, a pilot projekt kétéves időtartamára szóló koncepció és feladatlista összeállítása, a belső és külső kommunikációs csatornák létrehozása után 2017 nyarán elindultak az első tesztek a legtöbb nagy webarchívumnál használt ingyenes Heritrix szoftverrel. Ez a Google robotjához hasonlóan letölti a kiindulásként megadott weboldalakot, majd követi a bennük talált linkeket és lementi azokat a weblapokat és egyéb fájlokat is, amelyekre ezek hivatkoznak. Másfél év alatt 8 témában végeztünk 2-3 alkalommal megismételt tesztaratókat: könyvtár, levéltár, múzeum és galéria, egyetem, kutatóintézet, kormányzat és önkormányzat, irodalom, időszaki kiadvány. Ezek mellett archiváltuk az OSZK saját online tartalmait, továbbá két eseménnyel kapcsolatban is mentettünk weboldalakot meghatározott ideig: a 2018-as téli olimpia és az országgyűlési választások. 2018 szeptemberében pedig 291 ezer, a .hu domén alá bejegyzett címre kiterjedően végeztünk egy nagyobb tesztet.

Összességében több mint 200 millió fájlt mentettünk le, melyek - duplumszűrés és tömörítés után - közel 10 TB (1012 bájt) tárhelyet foglalnak el. A webhelyek egy részénél képeket is csináltunk a kezdőlapról (a külalak pontos megőrzése érdekében), leindexeltük és kereshetővé tettük azok teljes szövegét, elvégeztünk valamilyen szintű minőségellenőrzést, valamint metaadatokat és statisztikákat is készítettünk. Mindezen feladatokhoz a Heritrix mellett kb. egy tucat további, szintén ingyenes szoftvert használtunk. Egyes esetekben engedélyt kértünk a webhelyek tulajdonosaitól az archivált példányok nyilvános szolgáltatására és ezekből összeállítottunk egy kb. 120 címet tartalmazó demó gyűjteményt, amelyet nyilvánosan elérhetővé tettünk a projekt ideiglenes honlapján (mekosztaly.oszk.hu/mia). Itt egy űrlapon keresztül bárki javasolhat is megőrzésre érdemes magyar webhelyeket, melyeknek a címeit felvesszük az archiválandók listájára.

A tesztek mellett nagy hangsúlyt fektettünk a kapcsolatépítésre és az ismeretterjesztésre, mert annyira új és nagy feladatról van szó, hogy a külföldi tapasztalatok megismerése és hazai partnerek bevonása nélkül nem lehet üzemszerűen és hosszú távon is fenntartható módon működtetni egy nemzeti webarchívumot. Ezért az OSZK 2018 januárjában csatlakozott az internet archiválásával foglalkozó intézményeket tömörítő szervezethez, az International Internet Preservation Consortium-hoz, melynek az oktatási munkacsoportjában már aktívan részt veszünk. Személyesen vagy levelezés útján

felvettük a kapcsolatot holland, osztrák, szlovák és dán kollégákkal, sőt a dán fejlesztésű SolrWayback kereső és megjelenítő szoftver tesztelésébe is bekapcsolódtunk.

Elindítottunk egy levelezőcsoportot a téma iránt érdeklődő hazai szakemberek részére, melynek már több mint 30 tagja van. „404 Not Found - Ki őrzi meg az internetet?” címmel 2017 és 2018 őszén két workshopot szerveztünk, ahol a mindkétszer kb. 70–80 résztvevőt tájékoztattuk a projekt előrehaladásáról és ahová vendégelőadókat is meghívtunk. Tucatnyi további hazai és külföldi rendezvényen, konferencián adtunk elő, bemutatókat tartottunk, és körülbelül ugyanennyi cikket és tanulmányt publikáltunk különböző szaklapokban és egyéb kiadványokban.

Az internetes tartalmak archiválásával kapcsolatos ismeretekről 2017 eleje óta folyamatosan szerkesztünk egy magyar nyelvű wikit, ami már közel 600 szócikket tartalmaz és összeállítottunk egy 450 tételes bibliográfiát a külföldi szakirodalomból. Elkészítettük egy 30 órás továbbképző tanfolyam tervét, melyet 2019 tavaszától fog meghirdetni a Könyvtári Intézet, valamint létrehoztunk egy multimédiás e-learning tananyagot is *Az internet archiválása mint közgyűjteményi feladat* címmel.

Az EMMI Könyvtári és Levéltári Főosztályának kezdeményezésére megszületett egy, a webarchiválást szabályozó törvénytervezet. Elkészült a pilot projekt záródokumentuma, amely a részletes projektbeszámolón, a munkafolyamatokat szabályozó útmutatókon és az eredményeket bemutató mellékleteken kívül tartalmazza egy üzemszerűen működtethető, nemzeti szintű webarchívum megvalósíthatósági tanulmányát is.

TERVEK

Várhatóan még 2018 végén beszerzésre kerül az a nagy teljesítményű hardver infrastruktúra (szerverek és tárolók), amelynek teljes üzembeállítása 2019 nyarára várható. Onnantól kezdve ezen fognak futni a nagy tömegű aratások: a néhány száz vagy néhány ezer webhelyből álló tematikus gyűjtések (kb. 15–20-féle témában, ill. műfajban), jellemzően negyedéves mentési gyakorisággal; a néhány napig/hétig tartó eseményalapú archiválások; valamint a .hu domén alatti magyar webtér “pillanatfelvételszerű”, kis mélységű aratása félévente egyszer. A jelenleg az adminisztrációs, tesztelési és szolgáltatási funkciókat ellátó OSZK-s szerver helyett két virtuális gép beállítását tervezzük, ezen funkciók szétválasztásához. Az egyiket alakítjuk ki az eddig kipróbált és bevált szoftverekből azt a keretrendszerrel, amivel a válogatástól kezdve a mentések ütemezésén és az engedélykéréseken át a minőségellenőrzésig és a metaadatolásig minden munkafolyamatot menedzselni tudunk. Ezen a gépen végezzük majd az egyedi beállításokat vagy a Heritrix helyett más aratószoftvert igénylő speciális webhelyek mentését is. A szolgáltató gép pedig a metaadatokban és a teljes szövegben való keresést, illetve a különféle szempontok szerinti böngészést teszi lehetővé, és a hozzáférési engedélyektől függően jeleníti meg a találatokat vagy az interneten, vagy a könyvtári zárt hálózaton, vagy az erre célra dedikált munkaállomásokon. Ezek a kereső és böngésző funkciók be lesznek építve a webarchívum tervezés alatt levő új honlapjába, ahol az egyszerű felhasználók, a tudományos kutatók, a webhelytulajdonosok, a webarchiválás iránt érdeklődő szakemberek és a média munkatársai egyaránt megtalálják minden információt, nagyrészt angolul is.

A webarchívum rendszerét össze fogjuk kapcsolni a fejlesztés alatt levő Országos Könyvtári Platform egyes moduljaival (pl. közös keresés az OSZK többi digitális gyűjteményével, metaadatkezelés, névterek, jogkezelés, felhasználói azonosítás, hozzáférés szabályozás, dokumentum hitelesítés, használati- és állomány-statisztika, digitális raktározás, hosszú távú megőrzés). Bizonyos fontos archivált webhelyek (pl. időszaki kiadványok) metaadatait meg kell majd jelentetni olyan adatbázisokban is, mint az OSZK központi katalógusa, az országos MOKKA rendszer, vagy akár a Magyar Nemzeti Bibliográfia. Ehhez a leíró metaadatok MARC21 mezőknek való megfeleltetésére lesz szükség. Hosszabb távon meg fogjuk oldani, hogy a szoftveres robotokkal való aratásokon kívül egyéb módon is kerülhessen tartalom a webarchívumba: csomagban való beadással (pl. technikai korlátok miatt nem aratható, vagy már megszűnt webhelyek esetében), illetve szabványos adatcsere csatornákon való “valós idejű” automatikus beküldéssel (pl. a folyamatosan változó hírportálok esetében). Szeretnénk az élő weben már nem elérhető, de valahol még létező régebbi magyar webtartalmat is integrálni valamilyen módon a magyar archívumba. Ezzel kapcsolatban már kaptunk is ajánlatot az amerikai Internet Archive-től, ahol több mint 1 milliárd, a .hu domén alól lementett webes dokumentumot

őriznek egészen 1996-ig visszamenőleg, tömörítve 44 TB összméretben. A környező országok nemzeti könyvtárainak webarchívumaiban található magyar vonatkozású tartalom közös kereshetőségét az ún. memento protokoll segítségével kívánjuk megoldani és biztosítunk majd olyan programozható csatolófelületet (API-t), amelyen keresztül más rendszerek le tudják kérdezni az OSZK archívumban levő webhelyek metaadatait.

Amennyiben a Nemzeti Audiovizuális Archívum (NAVA) elkezd az online videó és audió tartalmak gyűjtését, akkor azzal is meg kell majd teremteni a kapcsolatot, mert az OSZK-ban megvalósítandó webarchívum elsősorban a szöveges és képi tartalmakra koncentrál, a nagy méretű médiafájlok nem tartoznak a gyűjtőkörébe, azok jelentős tárhely-szükséglete és speciális feldolgozási ill. szolgáltatási igényei miatt. Kiemelten fontosnak tartjuk a hazai közgyűjteményekkel való munkamegosztást olyan formában, hogy ezek "hagyományos" gyűjtőkörüknek megfelelően bekapcsolódhassanak a válogatás, az engedélykérés, a minőségellenőrzés és a metaadatolás élőmunka-igényes feladataiba, s akár saját részgyűjteményeket is kialakíthassanak és szolgáltatathassák ezeket a felhasználóiknak.

Ehhez egy olyan felhő-alapú rendszert kell kifejlesztenünk, amellyel különösebb informatikai ismeretek nélkül is lehet webes tartalmakat archiválni és kezelni a lementett anyagot. A webarchívum rendszerét továbbá ki fogjuk majd egészíteni olyan funkciókkal is, amelyek segítik a tudományos kutatást, elvégzik az automatikus metaadatolást a lementett fájlok kielemezése alapján, megoldják a metaadatok gazdagítását külső forrásokból szemantikus kapcsolatokon keresztül, valamint különböző vizualizációs technikákkal áttekinthetővé teszik a nagy tömegű adathalmazokat.

A webarchiválás jogi kereteit megteremtő, előkészítés alatt levő törvény és majd az azt követő, egyes részterületekre vonatkozó miniszteri rendelet fogja meghatározni a webarchívum üzemszerű működtetésének szabályait, az OSZK jogait és kötelezéseit, valamint a webhelytulajdonosok számára a bejelentési kötelezettséget. Ahhoz, hogy ezeknek a várhatóan 2020-tól érvénybe lépő előírásoknak meg tudjunk felelni, belső szabályzatokat kell alkotnunk, meg kell fogalmaznunk a tartalomgazdákkal kötendő szerződés szövegét, egy bejelentő felületet kell létrehoznunk és egy olyan ügyfélszolgálatot kell működtetnünk, amely a beérkező kérdések és kérések mellett abban is segítséget tud adni a webmestereknek, hogy hogyan tudják archívumbaráttá alakítani a webhelyüket, hogy az hosszú távon és jó minőségben megőrizhető legyen.

Mindezen tervek megvalósulása természetesen elsősorban azon múlik, hogy az elkövetkező években rendelkezésre álljon a szükséges emberi, műszaki és anyagi forrás, és hogy a webarchívumot gondozó munkacsoport megtalálja a helyét az OSZK megújuló szervezeti rendszerében.

7. KÜLÖNGYŰJTEMÉNYEK RÖVID BESZÁMOLÓJA

Referenz kérdések száma – Különgyűjtemények*	2017	2018	változás %-ban előző évhez képest
Szóbeli (személyes)	11 094	9 992	-10%
Szóbeli (telefon, skype)	9 712	9 598	-1%
Szóbeli összesen	20 806	19 590	-6%
Írásbeli (postai)	30	20	-34%
Elektronikus	7 972	7 867	-1%
Írásbeli összesen	8 002	7 887	-2%
Összesen	28 808	27 477	-5%
Irodalomkutatások, témafigyelések száma	126	98	-22%
Bibliográfiai szolgáltatás	115	92	-20%

* Becsült adatok.

A gyűjteményfejlesztéssel, gyűjteményfeltárással kapcsolatos adatokat ld. ott (III.1.1.2 és III.1.2.1 fejezetek).

7.1 KÉZIRATTÁR

Raktári kiszolgálás olvasók számára és raktári rendezés: a D/ 10 rendjének alakítása, Lymbus anyag, új anyagok dobozolása, Várdy, Nadas hagyaték (Mikes program) rendezése (Váci úti raktár).

Belföldi fotó megrendelés: az OSZK-n belüli belső megrendelések és az olvasók külső megrendeléseinek kiválasztása és intézése. Fotószolgáltatás (digitális képfájl) és a digitális gyűjtemény kezelése (mentés, konvertálás, átnevezés, mappázás, szerkesztés stb.)

Nemzetközi fotó megrendelések teljesítése ezzel kapcsolatos tájékoztatás és levelezés (angol, német nyelven).

Közlési engedély kiadása belföldre és külföldre, belföld. 25 tétel (részben tiszteletpéldány) 112 371,- Ft.

Feldolgozás az Arcképgyűjtemény, Analekta, Levelestár, Angol nyelvű és különböző Fondok kézírataiból.

Elektronikus nyilvántartásokban a Facsimile napló, a Hagyatékjegyzék kiegészítése. Duod Lat katalógus. Restaurátor napló bevitele excell táblázatba. S 61 kéziratári segédkönyvtár feldolgozása.

Revizió a Fol. Lat, Arcképgyűjtemény, Fol. Graec, Quart és Fol. Hebr.

Tájékoztatás keretében a kiemelt feladatok: szóbeli és írásbeli tájékoztatás, András Károly, Darányi fond, Dienes Valéria, Buday hagyaték, Babits-fotó megrendelés (Sipos Lajos)

Tári címre kb. 700 beérkező levél és kb. 920 kimenő levél, ezen felül a munkatársaktól kimenő összesen kb. 3 000 e-mail.

Gyarpítás vásárlás útján 521 db. 1 507 700,- Ft értékben, ajándék és egyéb szerzemény útján 254 db, 1 343 700,- Ft értékben.

Olvasótermi ügyelet heti 18 óra, ill. szombatonként 5 óra, összesen 92 óra (hosszantartó szabadság miatt állandó helyettesítés).

Kéziratkölcsonzés többek között a következő kiállításokra történt: Szendrey, Múzeumok éjszakája, BTM, Terra felix c kiállítás Bukarestben, Buda-Krakkó nemzetközi kiállítás. BTM Tabáni, Cipszer (kézirattári folyosó), Regiomontanus-OSZK.

Restaurálás és állagmegőrzés folyamatosan történik a Restauráló Osztállyal együttműködve.

Szakmai tevékenység külső kéziratok szakvéleményezése és védések (Babits, Jókai, Ady, Weöres, Radnóti, Kossuth, Széchenyi, Petőfi, iratok). Mikes-programban keretében a külföldről hazaérkező kéziratok elbírálása. Aukciós katalógusok rendszeres nyomon követése. Corvina kiállítás szakmai

együttműködés. Tárlatvezetés, prezentáció és a médiában (Tv, Rádió) való szereplés heti rendszerességgel.

Adminisztráció a munkánk kb. 25 % - t teszi ki.

7.2 RÉGI NYOMTATVÁNYOK TÁRA

Az év során **négy** kiemelt jelentőségű feladata volt a Tár munkatársainak, melyekben 2018. január 1-től vettek részt.

RMK-projekt. Résztvevő: *Varga Bernadett* és *Déri Eszter* (október 1-ig). 2018-ban folytatódott a megkezdett állományvédelmi digitalizálás során keletkezett RMK I-II. (időrendben, DMEK) betöltése az OSZK Digitális Könyvtárába, párhuzamosan az amicus-feltárással és a revízióval.

Ősnyomtatvány-projekt. 2018-ban folytatódott az ősnyomtatvány-gyűjtemény teljes körű feldolgozása és együttműködés kezdődött az MTA-OSZK Fragmenta- és az OSZK kötetstörténeti csoporttal. Résztvevők: *Bakonyi Zsuzsanna*, *Dalloul Zaynab*, (április 1-ig), *Ekler Péter* (május 1-ig), *Szebelédi Zsolt*, *Szovák Márton* (november 1-től), *Túri Klaudia*.

Exlibris-projekt. 2018. júniusától folytatódott az exlibrisek feltárása és ellenőrzése az IKR-ben. Résztvevők: *Sánta Sára* és *Tóvizi Ágnes*.

Chronica-projekt. 2017 szeptemberében indult a Budai krónika honlapjának és hasonmás kiadásának az elkészítése, amely folytatódott 2018-ban. Résztvevők: *Farkas Gábor Farkas* (projektvezető), *Bakonyi Zsuzsanna*, *Déri Eszter* (bibliográfia, magyar fordítás ellenőrzése, képek válogatása), *Varga Bernadett* (bevezető tanulmány), *Dalloul Zaynab*, *Ekler Péter*, *Szebelédi Zsolt*, *Túri Klaudia* (latin szöveg átírása, ellenőrzése), *Sóspataki Viktor* (digitalizálás), *Fehér István*, *Sánta Sára* és *Tóvizi Ágnes* (WEB-szerkesztés).

7.3 TÉRKÉPTÁR

Gyarapítás. Kötelezpéldány: 201 db nyomtatott térkép (757 500,- Ft); vétel: 9 db kéziratos/nyomtatott térkép (21 692,- Ft); ajándék: 460 db nyomtatott térkép (722 460,- Ft).

Feldolgozás és katalóguskonverzió. Új rekord: 1 217 db; módosított rekord: 4 241 db; példányadat bővítés: 2 834 db.

Olvasóforgalom. Olvasó: 89 fő; használt mű: 719 db; digitális megrendelés ellenőrzése: 225 fájl.

Egyéb tevékenységek. A *Földabrosz* blogon 26 bejegyzés született. Előadások /bemutatók/ múzeumpedagógiai foglalkozások: 13 alkalom. Miniszterelnökség által kért térképek ügyének intézése.

Kiállítások. *Szép Magyar Térkép 2017; Az I. világháború térképeken 4. Határviták.*

Kiadvány. Térképtörténeti Közlemények 2. (2017).

Projekt munkacsoportokban való részvétel. Kiemelt Tartalomszolgáltatás Mcs. (Digitális Térképtár, Széchényi Tudástár); Digitalizáló Mcs.

7.4 ZENEMŰTÁR

A Zeneműtár tevékenységét (a 2017-eshez hasonlóan) a 2018-as évben is a nagyprojekthez kapcsolódóan tervezett **Nemzeti Diszkográfia Tudástár**on való munka határozta meg. A néhány halaszthatatlan feladat (olvasók és reprográfiai kérések kiszolgálása, kötelezpéldányok katalogizálása stb.) mellett prioritást élvezett a gramofonlemez-gyűjtemény feldolgozása, a körülményekből adódóan a könyvtár IKR-jében. A projekthez tartalmilag szorosan kapcsolódó gyarapodásként az év folyamán NKA (miniszteri keret) támogatással sikerült megvásárolnunk egy a Zeneműtár korábbi állományát szervesen kiegészítő, **mintegy 12.000 darabos gramofonlemez-kollekciót** is. Mindemellett 2018 novemberében **Kacsoh Pongrác pályáját felidéző** kiállítást nyitottunk a zeneszerző a Zeneműtárban őrzött gyarapékának dokumentumaiból.

7.5 SZÍNHÁZTÖRTÉNETI TÁR

Alapfeladatok. a gyűjtemény munkatársai az alapfeladatokat terv szerint és maradéktalanul elvégezték (gyarapítás, feldolgozás, raktározás-állományvédelem, olvasó- és kutatószolgálat, referenciaszolgáltatás, kiállítási kölcsönzés, másolati megrendelések kezelése, adminisztráció), valamint a szakmai partnerekkel együttműködésben (színházakkal, színházi gyűjteményekkel, közgyűjteményi és felsőoktatási, valamint akadémiai partnerekkel határon innen és túl) magas színvonalú munkát végeztek pl. kiállítások, kiadványok, kutatási projektek, konferenciák kapcsán. Folytatólag részt vettünk a nemzeti könyvtár **digitalizálási nagyprojektjének** tervezési és előkészítési munkálataiban, elsősorban a Vayer Tamás hagyatékát képező, különleges anyagú és méretű tervanyag restaurálása és állományba vétele zajlott (más, kisebb állományrészek előkészítése mellett). A munkatársak részt vettek a munkavállalói kommunikációs, illetve a több napos osztályvezetői tréningek záróalkalmain és eredményeik ismertetésé. Az osztályvezető az új elektronikus iktatórendszerre vonatkozó oktatáson is részt vett, a vizsgát letette.

Gyarapítás. A Tár gyűjteménye gyarapodott Gábor Miklós kéz- és gépiratos naplójának további 30 évre zárt (nem kutatható) 3 doboznyi anyagával, továbbá Iglódi István, illetve Cserje Zsuzsa dokumentum-hagyatékával (szöveggönyvek, kéziratok, iratok, fényképek stb.) Beérkezett jó néhány terv az Operaház gyűjteményéből is.

Kiállítás, könyvkiadás. A Színháztörténeti Tár 2018-ban egy, a Múzeumok Éjszakájára elkészült kamara-kiállítást szervezett, *Színházi családok, színházi dinasztiák* címmel (Dr. Kis Domokos Dániel). A Tár munkatársai részt vettek a Múzeumok Éjszakája programjában. A Savaria University Press-től az OSZK által átvett Studia Theatralica könyvsorozatban 2018-ban két kötet látott napvilágot: Lőrinc Katalinnak *A test mint szöveg* című doktori disszertációja alapján írt könyve, valamint a Dr. Rajnai Edit által összeállított *Miklós Gyula naplója 1886-1888* című kötet, melynek folytatását várhatóan 2019-ben jelentethetjük meg.

Tudományos tevékenység. A 2018. évben munkatársaink hazai kutatási (OTKA) és felsőoktatási munkákban, valamint számos hazai és külföldi nemzetközi tudományos konferencián szerepeltek és publikáltak. A szakmai rendezvényeken, például könyvbemutatókon kívül fogadtunk egyetemi hallgatókat bemutató órákon és szakmai gyakorlatra, valamint középiskolás közösségi szolgálatos diákokat.

7.6 TÖRTÉNETI INTERJÚK TÁRA

1. Magyar Október - A forradalom képi világa és hanganyagai – magyaroktober.hu 1956 az online térben. A 2016-ban elkezdett webes projekt az OKRP keretén belül a Tudástárak munkacsoportban jelentős tartalomfejlesztéssel folytatódott az 1956-os forradalom dokumentumainak interaktív feldolgozására és hozzáférhetővé tételére, elsősorban a Történeti Interjúk Tára saját gyűjteményeire, mind pedig más közgyűjteményekben fellelhető audió, vizuális és audiovizuális anyagokra támaszkodva, digitalizálási és feldolgozási munkák egyaránt zajlottak.

2. Az OKRP keretén belül a **Digitalizálási munkacsoportban** vállalt feladatoknak eleget tettünk: A TIT legveszélyeztetettebb dokumentumai a régi típusú analóg hordozókon (UMATIC és Beta hordozók) meglévő oral history interjúk digitalizálása folytatódott (14-48-ig sorszámozott interjúk). Így érvényesültek egyrészt állományvédelmi szempontok, másrészt a XX. század soha nem kutatott, egyedi dokumentumai válhattak elérhetővé, mint például Sára Sándor filmrendező „Asszonyok a Gulágon” teljes forgatott interjúanyaga (illetve megkezdtük a "Sír az út előttem..." című dokumentumsorozatának digitalizálását). Megtörtént egy 16 mm-es filmek átírására alkalmas berendezés összerakása, felújítása, hogy ritka, egyedi filmtékercsek (pl. Szent-Iványi Domokos, diplomata hagyatéka, a „Századunk” sorozat forgatott interjúi) digitalizálása elkezdődhessen.

3. Forgatások, filmes összeállítások. A Történeti Interjúk Tára 48 alkalommal készített kiállításmegnyitóról, konferenciákról, előadásokról vagy az OSZK jeles eseményeiről dokumentációs célú mozgóképes felvételeket, illetve 57 alkalommal készített videó-összeállításokat, installációkat az

OSZK honlapjára, blogjára rendezvények és kiállítások illusztrációjára (pl. a Corvina kiállításra kisfilmet forgattunk és vágunk össze egy kódex címlap nemesmásolatának többhetes elkészítési folyamatáról, a könyvtár Könyvtárlat évadairól promóciós kisfilm készült), illetve fontos előadások, bemutatók rögzített összefoglalóit tettük elérhetővé webes felületen.

4. TIT közreműködése Mikes Kelemen Programban: A tengerentúli magyarság hagyatékából hazahozott audió és audiovizuális anyagok befogadása, rendezése, jegyzékkel ellátása, digitalizálás folytatása, előkészítése feldolgozásra, illetve más gyűjteményrészekbe integrálása, és a Mikes program kutatói által készített oral-history interjúk kezelése, archiválása, helyben kutathatóság biztosítása megtörtént.

7.7 PLAKÁT ÉS KISNYOMTATVÁNYTÁR

Feldolgozás. Tárunk anyagának mennyisége megközelíti a 4 millió db-t, ezért a dokumentumok feldolgozását, kutathatóvá tételét tekintjük legfontosabb feladatunknak. Elektronikus katalógusunkban folyamatosan, egyedileg dolgozzuk fel a grafikai plakátokat, a kis- és aprónyomtatványokat, a szabadlapos albumokat, az ex libriseket és az 1945 utáni metszeteket. (Ezen belül a ponyvagyűjtemény feldolgozása is folytatódott egyharmada, mintegy 2000 db már elérhető az amicusban). Folytattuk az I. világháborús különgyűjteményünk feltárását, kutathatóvá tételét, és megkezdjük az 1918–1920 közti különgyűjtemény feldolgozását is. A raktárban lévő feldolgozatlan aprónyomtatványok számbavétele, helyretétele. Mintegy 20 000 aprónyomtatvány (hungarica gyűjtemény, képeslapok, szentképek stb.) került a helyére, és vált elérhetővé a kutatók számára.

Állományvédelem. Grafikai plakátjaink állományvédelmi digitalizálása teljesen leállt.

Raktárrendezés és revízió. Raktári tárolóeszközök bővítése elkerülhetetlen.

Kiállítás. Tár előtti folyosón az 5. szinten „Jottányit sem '48-ból” címmel rendeztünk kiállítást. Az OSZK valamennyi kiállítására és számos más intézmény kiállításaira kölcsönöztük dokumentumainkat. (kb. 100 db).

Személyzeti ügyek. Sulics Fruzsina ideiglenesen tárunkban dolgozik.

7.8 FÉNYKÉPTÁR

A Fényképtárban megkezdődött az első világháborús fotóanyag teljes körű feltárása, digitalizálása. Év végéig közel 4 300 kép adatbázisba történő feltöltése és metaadatolása történt meg. Ezt egészíti ki a Tanácsköztársaság szintén ez évben feldolgozott és digitálisan elérhetővé tett 260 képe. A tudástár projekt keretében 3 000 kép metaadatolása és digitalizálása történt meg, az adatbázisba történő feltöltésük folyamatban van. A Fényképtár összesen 4 kiállítást rendezett idén, Szabó Dénes fotográfiájából egyet az OSZK-ban, februárban, párhuzamosan két másikat ugyanennek az alkotónak a képeiből pedig Zircen és Kolozsváron október hónapban. A Fotóművész Szövetség Senior alkotócsoportjával közösen Vácott rendeztünk kiállítást. Nemzetközi együttműködésben a Fényképtár „Fifties in Europe” címmel fotógyűjtést és digitalizálási munkákat végez egy tematikus honlap Europeana adatbázisba történő elkészítése céljából. A tár élén vezetőváltás történt. júniusban nyugdíjba ment Csillag Katalin osztályvezető, őt váltotta fel a pozícióban Sárközy Réka.

8. KÖNYVTÁRI INTÉZET BESZÁMOLÓJA

2018-BAN A KÖNYVTÁRI INTÉZET HAT JELENTŐS KIHÍVÁS ELŐTT ÁLLT, MELYEKBE SIKERESEN TELJESÍTETT

1. A „**Cselekvő Közösségek – aktív közösségi szerepvállalás**” EFOP 1.3.1-15-2016-00001 kiemelt projekt működtetése. Az időarányos projektcélok és feladatok teljesültek. Az Irányító Hatóság március havi monitoring ellenőrzése, valamint az évközi (június 12.) helyszíni projektellenőrzése hiányosságokat nem tárt fel, az előrehaladást pozitívan értékelte.
2. A „**Könyvtárak Minőségi Működésének Értékelési Rendszere**” (KMÉR) létrehozása, majd a KMÉR alapján meghirdetett Minősített Könyvtár cím és Könyvtári Minőségi Díj pályázati eljárás lebonyolítása. A KMÉR elektronikus publikálásra került, három kategóriában összesen 15 cím és egy Díj nyertes könyvtár született.
3. Az EMMI Kultúráért Felelős Államtitkársága által biztosított **továbbképzési támogatás** (2017/2018., 2018/2019.) felhasználása hazai és határon túli könyvtáros továbbképzések megszervezésére, új továbbképzési programok kidolgozására és engedélyeztetésére. Segédkönyvtáros OKJ-s képzést 2 alkalommal, továbbképzéseket hazai helyszíneken 37, határon túli helyszíneken 14 alkalommal tartottunk. Sikeresen engedélyeztettünk hét (három hatvan órás, két negyvenöt órás, két harminc órás) új továbbképzési programot.
4. A **Magyar Könyvtárosok VIII. Világtalálkozójának** (2018. november 6-7. Európai kultúra – nemzeti örökség)) megszervezése – partnerségben az Országgyűlési Könyvtárral, együttműködve az MTA KIK-kel, a FSZEK-kel, az IKSZ-el és az MKE-vel. A Világtalálkozó sikeresen lezajlott. Részvevők száma összesen a 2 napon 487 fő. Elért országok száma 10. Előadások száma: 21, melynek fele külföldi előadó. A konferenciakötet létrehozása, a megszervezéshez kapott támogatás elszámolása 2019-re csúszik át. <https://vilagtalalkozo2018.oszk.hu/>
5. Felkészülés az OSZK által működtetett kulturális statisztikai adatszolgáltatási keretrendszeren belül a **könyvtári statisztika** menedzselésére. Ebben az évben a statisztika tartalma lényegesen nem változott, a tartalmi fejlesztés az eljövendő időszakban fog megvalósulni. (A kulturális statisztika informatikai keretrendszerének kialakítása és működtetése az OSZK feladata.)
6. Az **új intézeti portál** elindítása. Új arculati elemek, illetve eszközök használata a portálon és az intézeti kommunikációban, aminek keretében működtetjük a „Könyvtárosok dolgozószobája” facebook csoportot is.

A KÖNYVTÁRI INTÉZET KIADVÁNYAI

1. Könyvtárak Minőségi Működésének Értékelési Rendszere I. kategória. Elektronikus kiadvány
2. Könyvtárak Minőségi Működésének Értékelési Rendszere II. kategória. Elektronikus kiadvány
3. Könyvtárak Minőségi Működésének Értékelési Rendszere III. kategória. Elektronikus kiadvány
4. Könyvtári Közös Értékelési Keretrendszer 2017. – Budapest, KI, 2018.
5. 3K CSK különszám. – Budapest, KI, 2018.
6. KF CSK különszám. – Budapest, KI, 2018.
7. 3K folyóirat, évi 12 szám. – Budapest, KI, 2018.
8. KF folyóirat, évi 4 szám. – Budapest, KI, 2018.
9. MAKSZAB évi két szám online jelent meg.

A KÖNYVTÁRI INTÉZET 2018. ÉVI ÖT KIEMELT FELADATCSOPORTJÁRÓL

1. RÉSZVÉTEL KÖZPONTI FEJLESZTÉST CÉLZÓ PROJEKTEKBE, VALAMINT NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉSBEN

- 1.1 Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás (EFOP-1.3.1-15-2016-00001)

- A projekt 2018. évi feladatainak megvalósításán dolgozó projektszervezetet 2018. december 31-én 12 fő teljes állásban és 2 fő részfoglalkoztatásban foglalkoztatott munkatárs alkotta, melyből 10 fő határozott időre alkalmazott munkatárs.
 - A feladatokat a projekt Megvalósíthatósági tanulmánya és a projektvezetés előrehaladási ütemterve alapján teljesítettük. Ezt a projekt júniusi átfogó pénzügyi - szakmai ellenőrzése alátámasztja. Zajlott egy EUTAF II. ütemes mintavételes ellenőrzés is az ősz folyamán, ennek eredményéről hivatalos tájékoztatás 2018. december 31-ig nem érkezett.
- 1.2 Múzeumi és könyvtári fejlesztések mindenkinek – Az én könyvtáram (EFOP-3.3.3-VEKOP/16-2016-00001) projektben – szakmai közreműködőként vettünk részt az alábbiakban
- a projekt képzési tevékenysége során elkészített Projektkommunikáció, eredménykommunikáció, Hatékony kommunikáció a közgyűjteményekben és „A könyvtárosok szerepe a tanulást támogató könyvtári szolgáltatások megvalósításában” elnevezésű képzések kérelem-úrlapjainak véleményezése, módosító javaslatok készítése; szakmai tanácsadás a projektben megvalósított képzések kapcsán
 - Mintaprojekt fejlesztési bizottságban való részvétel. 18 mintaprojekt mentorálása.
 - 1 mintaprojekt kidolgozása digitális írástudás témában.
 - 5 képzésen oktatóként való részvétel.
 - 14 előadás tartása a projekt módszertani fejlesztéseinek és a kutatásainak az eredményeiről.
- 1.3 ENUMERATE szakmai hálózat
- Elláttuk a nemzeti koordinátori feladatokat. Kapcsolattartás, konzultáció a szakmai hálózat képviselőivel.
- 1.4 ALMPUB projekt
- A könyvtárosok körében nemzetközi összehasonlító kutatást végeztünk és elkezdtük az adatok feldolgozását.
 - Három nemzetközi értekezleten vettünk részt: Uppsala, 2018. február 1-2.; Oslo, 2018. május 7-8.; Oslo, 2018. november 29-30.
- 1.5 DCHE (Digital Cultural Heritage and Europeana)
- Két nemzetközi értekezleten való részvétel: Luxembourg, 2018. április 17-18.; Luxembourg, 2018. november 6-7. Az értekezleteket követően beszámoló készült az érintetteknek.
 - Három alkalommal konzultáció DCHE magyar képviselőként hazai partnerekkel.
 - Beszámoló készítése az EMMI Közgyűjteményi és Levéltári Főosztályának a szakértői csoportban végzett munkáról.

2. HUMÁN ERŐFORRÁS-FEJLESZTÉST, KOMPETENCIA-BŐVÍTÉST CÉLZÓ KÉPZÉSI TEVÉKENYSÉGEK

- 2.1 Szakképzési és továbbképzési tanfolyamok engedélyeztetése, szervezése, lebonyolítása, vizsgaszervezési feladatok ellátása
- 2.1.1 Továbbképzési programok
- 2018-ban elkészült továbbképzési programok benyújtása, sikeres engedélyeztetése
 - új továbbképzési programok kidolgozása
- 2.1.2 OKJ-s képzések
- segédkönyvtáros képzés: 450 óra
- 2.1.3 Az OSZK informatikai megújulási programját támogató képzések
- harmincórás továbbképzési program sikeres engedélyeztetése a webarchiválási feladatok elsajátítására
- 2.1.4 A határon túli könyvtáros továbbképzés programja érintette az alábbi területeket:
- Vajdaság, Kárpátalja, Muravidék, Felvidék, Dél-Baranya, Erdély
- 2.1.5 Módszertani támogatás vizsgaszervezőként a segédkönyvtáros képzés OKJ-s vizsgarendszerének működéséhez, a 2018. év vizsgáinak előkészítése és lebonyolítása a vizsgaszervezési jogszabály előírásaihoz igazodva

- 2.1.6 A KSZK tablet-használati belső képzéssel vett részt a humánerőforrás-fejlesztésben Nagy Andor közreműködésével (2 x 3 alkalom összesen 7 fő részére). Három segédkönyvtáros képzésben résztvevő vizsgára való felkészülését segítettük, valamint egy harmadéves egyetemi hallgató számára tartottunk 80 órás gyakorlatot.
- 2.1.7 A könyvtár munkatársai számos konferencián vettek részt akár előadóként, akár hallgatóként. Ezekről tájékoztatták egymást.

3. KÖNYVTÁRI ÉS INFORMÁCIÓS SZOLGÁLTATÁST BIZTOSÍTÓ, ÉLETHOSSZIG TANULÁST, ISMERETSZERZÉST TÁMOGATÓ TEVÉKENYSÉGEK

- szakkönyvtár működtetése. A KSZK heti 40 órában, keddtől szombatig működtette olvasótermét, 7x24 órában pedig online szolgáltatásait.
- információs alkalmak szervezése (pl. a jogszabály-változásokhoz kapcsolódó ismeretekről)
- K1-es műhelynap sorozat
- K2-es továbbképzés sorozat a KSZO szervezésében. Közreműködött a KSZK (előadással, kiállítással, bibliográfia összeállítással, facebook közvetítéssel.).
- szakirodalmi szemlék összeállítása
- irodalomkutatás
- háttéranyagok készítése
- döntés-előkészítő tanulmányok, trendjelentések összeállítása, illetve közreműködés ezekben
- bibliográfiák összeállítása
- adatbázisok építése
- szakmai folyóiratok publikálása
- felhasználóképzés

4. A KÖNYVTÁRI RENDSZER MŰKÖDÉSÉVEL, A KÖNYVTÁRHASZNÁLATTAL KAPCSOLATOS KUTATÁS, FEJLESZTÉS, INTÉZETI PUBLIKÁCIÓK

- a legfrissebb nemzetközi könyvtárstatisztikai szabvány beszerzése, fordítása az OSZK informatikai megújítása projekt keretében. Ugyanitt további szabványok magyarítása (teljesítménymérés, nemzetközi könyvtárkód, a könyvtárak hatásvizsgálata). A Magyar Szabvány megjelenése áthúzódik 2019-re.
- a KI feladatkörébe került kulturális statisztika megújulási folyamatának menedzselése.
- a Minősített Könyvtár cím és a Könyvtári Minőségi Díj keretrendszerének megújítása, a cím és a díj adományozásának szakmai előkészítése az új jogszabály alapján. A pályázatok kezelése, a könyvtárak támogatása az új keretrendszer alkalmazásában (konzultációkkal, előadások tartásával)
- partneri elégedettségmérés és igényvizsgálat a hazai könyvtárak körében 499 válaszadóval. Célunk a szolgáltatásaink ismertségének, a tevékenységeinkkel kapcsolatos elégedettségnek a mérése volt (2018 január).
- az EMMI Közgyűjteményi Főosztálytól kapott eseti felkérések, adatszolgáltatások teljesítése, a jogalkotás támogatása
- az új intézeti honlap működtetése. A KSZK saját honlapját szerkesztette a KI honlapon belül.
- megjelent a 3K 12 száma és a KF 4 száma számtalan cikkel, referátummal.

5. A KÖNYVTÁRAK ÉS A TÁRSADALOM KÖZÖTTI KAPCSOLAT FEJLESZTÉSE

- A Magyar Könyvtárosok VIII. Világtalálkozója szervezése
- a Könyvtári Intézet egyes szolgáltatásainak újszerű megjelenítésére vonatkozó tervek kidolgozása, infografikák, videotutoriók készítése, az Intézet marketingtevékenységének erősítése
- a könyvtáros szakma szociológiai szempontú vizsgálata
- szakmai kiadványok megjelenítése

- részvétel közösségi, családbarát programokban, felhasználók számára nyújtott rendhagyó szolgáltatásokban

8.1 A KUTATÁSI ÉS SZERVEZETFEJLESZTÉSI OSZTÁLY TEVÉKENYSÉGE

KIEMELT FELADATOK

- Az EMMI Közgyűjteményi Főosztályától kapott felkérések, adatszolgáltatások teljesítése, a jogalkotási feladatokhoz javaslattétel, adat- és információszolgáltatás, háttérelmézések készítése a főosztállyal történt előzetes egyeztetés alapján. Összesen 43 alkalom.
- A Magyarországi Könyvtárak Adatbázisa folyamatos frissítése
- Szakfelügyelet elrendelésére javaslat készítése (városok informatikai és fizikai állapot felmérési célvizsgálat, ehhez adatlap javaslat készült)
- Az országos éves könyvtári statisztikai adatszolgáltatással (KultStat) kapcsolatos központi feladatok ellátása, a statisztikai adatszolgáltatás szervezése, adatellenőrzés, a 2018. évről szóló statisztikai adatok és teljesítménymutatók elektronikus publikálása, az EMMI közoktatási könyvtári statisztikai adatok átvétele, publikálása, adatelemzések készítése
- Az országos könyvtári statisztika fejlesztése. A jóváhagyott fejlesztések gyakorlatba történő átültetésének elősegítése
- A legfrissebb nemzetközi könyvtárstatisztikai szabvány beszerzése, fordítása az OSZK informatikai megújítása projekt keretében. Ugyanitt további szabványok magyarítása (teljesítménymérés, nemzetközi könyvtárkód, a könyvtárak hatásvizsgálata).
- A KI feladatkörébe került kulturális statisztika megújulási folyamatának menedzselése
- Az én könyvtáram (EFOP-3.3.3-VEKOP/16) projektben a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár felkérésére szakmai közreműködés:
 - Mintaprojekt fejlesztési bizottságban való részvétel. 18 mintaprojekt mentorálása.
 - 1 mintaprojekt kidolgozása digitális írástudás témában.
 - 5 képzésen oktatóként való részvétel.
 - 14 előadás tartása a projekt módszertani fejlesztéseinek és a kutatásainak az eredményeiről.
- Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás EFOP 1.3.1-15-2016-00001 projekt megvalósításának folyamatos támogatása
- Nemzetközi együttműködésben való közreműködés
 - ENUMERATE.
 - A nemzeti koordinátori feladatok ellátása. Kapcsolattartás, konzultáció a szakmai hálózat képviselőivel.
 - ALMPUB
 - A könyvtárosok körében nemzetközi összehasonlító kutatást végzése, az adatok feldolgozásának megkezdése.
 - Három nemzetközi értekezleten vettünk részt: Uppsala, 2018. február 1-2.; Oslo, 2018. május 7-8.; Oslo, 2018. november 29-30.
 - DICHE (Digital Cultural Heritage and Europeana)
 - Két nemzetközi értekezleten való részvétel: Luxembourg, 2018. április 17-18.; Luxembourg, 2018. november 6-7. Az értekezletet követően beszámoló készült az érintetteknek.
 - Három alkalommal konzultáció DICHE magyar képviselőként hazai partnerekkel.
 - Beszámoló készítése az EMMI Közgyűjteményi és Levéltári Főosztályának a szakértői csoportban végzett munkáról.
- A könyvtárak működésének szakmai támogatása
 - Szakmai információk közvetítése, előadások tartása, eseti kérésekben segítség nyújtása összesen 64 esetben.
 - Oktatás a Könyvtári Intézet határon túli könyvtárosoknak szervezett képzésén (Úton a felhasználók felé: könyvtári programszervezés, marketing és kommunikációs ismeretek könyvtárosok számára, Zenta, 2018. 11. 27)

- Adatgyűjtés a határokon átívelő könyvtári együttműködésekről. A tanulmány erőforrás hiányában nem készült el.
- Minőségfejlesztés. A Könyvtári Minőségi Díj és a Minősített Könyvtár címmel kapcsolatos jogszabályban előírt feladatok ellátása
- Partneri elégedettségi kérdőív összeállítása, a vizsgálat lebonyolítása, a kapott válaszok kiértékelése
- Szolgáltatások újszerű megjelenítése, 2 infografika és 5 videotutoriál készítése
- Részvétel a Magyar Könyvtárosok VIII. Világtalálkozója szervezési feladatainak ellátásában
- Javaslat a Marrákési szerződés ratifikálásához a 198/2018. (X. 25.) Korm. rendelet előkészítéseként, a kormányrendeletben meghatározott jogosított szervezetek adatközlési módjának kialakítása
- Megyei hatókörű városi könyvtárak beszámolóinak és munkaterveinek értékelése

ÁLTALÁNOS FELADATOK

- Az osztály működésével kapcsolatos személyzeti, szervezési, igazgatási, tájékoztatási, kapcsolatépítési és adminisztratív feladatok ellátása; munkatervek és beszámolók elkészítése; háttéranyagok kidolgozása
- Tájékoztatás. A könyvtárosok korszerű szemléletének formálása, szakmai kompetenciáik és tulajdonságaik fejlesztése
 - Új jogszabályok. Információs alkalmak szervezése a jogszabály-változásokhoz kapcsolódó ismeretekről
 - K1-es műhelynap sorozat – 3 alkalommal:
 - 2018.02.13. – A könyvtárak jogszabályi környezete – 97 fő részvételével
 - 2018.03.20. – Személyes adatok védelme a könyvtárakban, összhangban az Európai Unió jogszabályával – 105 fő részvételével
 - 2018.05.02. – Könyvtári minőségmenedzsment – 87 fő részvételével
 - K2-es továbbképzési sorozat – 4 alkalommal
 - 2018. 04. 20. – A jövő könyvtári terei – 54 fő részvételével
 - 2018. 05. 25. – Egyetemi technológiai kutatások – 42 fő részvételével
 - 2018. 10. 10. – Born digital és a könyvtárak – 82 fő részvételével
 - 2018. 12. 04. – Oktatástámogatás elektronikus és online eszközökkel – 54 fő részvételével
 - EseményFigyelő: események az ország könyvtáraiban adatbázis heti frissítése
 - Új intézeti honlap kifejlesztése, részvétel az intézeti honlap működtetésében, fejlesztésében.
 - Közreműködés a könyvtári főlépítvány-jegyzékek közreadása céljából létrehozott webes szolgáltatás működtetésében
- Szabványosítás
 - A legfrissebb nemzetközi könyvtárstatisztikai szabvány beszerzése, fordítása az OSZK informatikai megújítása projekt keretében. Ugyanitt további szabványok magyarítása (teljesítménymérés, nemzetközi könyvtárkód, a könyvtárak hatásvizsgálata). A statisztikai szabvány magyar kiadásának megjelenése áthúzódik 2019-re.
 - 3 szabvány fordítása, honosítása megtörtént a Szabványosítási Bizottság (Dancs Szabolcs) munkája révén. A szabványokat a KSZK 2019. januárban kapta meg, veszi állományba, feldolgozza, kölcsönzi.
 - MSZ ISO 3297 Időszaki kiadványok nemzetközi azonosító száma (ISSN)
 - MSZ ISO 690 Irányelvek az információforrások bibliográfiai hivatkozásaihoz és idézéseihez
 - MSZ ISO 27729 Nemzetközi szabványos névazonosító (ISNI)]
- Könyvtárak nyilvántartása
 - Nyilvános Könyvtárak Jegyzékével kapcsolatos feladatok ellátása, 57 könyvtár változásbejelentése postai és 92 könyvtár bejelentése elektronikusan. A szakmai ellenőrzés

során érkezett adatok, információk kezelése, feldolgozása. Részvétel a tételek kódolásában újabb kiadások előkészítése és statisztikai azonosítás céljából. A kódolás a Nyilvános jegyzéken szereplő összes könyvtárat érintette (600 db). Részvétel a nyomtatott dokumentáció revideálásában és archiválásában. 1 260 könyvtár adatának retrospektív feldolgozása.

- Budapesti könyvtárstatisztika, adatszolgáltatás menedzselés, a statisztikai adatok begyűjtése, rögzítése
- Kutatás
 - A könyvtáros szakma szociológiai szempontú vizsgálata. Tanulmány készítése: Könyvtárosok helyzete, társadalomban betöltött szerepe: A könyvtáros szakma szociológiai, demográfiai összetétele 2018-ban. / Jávorka Brigitta. In: Könyvtári figyelő, ISSN 0023-3773, 2018. (64. évf.), 4. sz., p. 536–548.
- Elemzés
 - Összefoglaló tanulmány készítése és megjelentetése a hazai könyvtári digitalizálás helyzetéről és eddigi eredményeiről. Könyvtári digitalizálási helyzetkép. / Bognár Noémi Erika, Horváth Adrienn, Tóth Máté. In: Könyvtári figyelő, ISSN 0023-3773, 2018. (64. évf.), 1. sz., p. 61–73. http://epa.oszk.hu/00100/00143/00350/pdf/EPA00143_konyvtari_figyelo_2018_01_061-073.pdf
 - Összefoglaló tanulmány készítése és megjelentetése a 2017-ben elvégzett könyvtárhasználati és olvasási reprezentatív felmérésekről. A magyar lakosság olvasási és könyvtárhasználati szokásai 2017-ben. Gyorsjelentés egy országos reprezentatív lakossági felmérés eredményeiből. / Tóth Máté. In: Könyvtári figyelő, ISSN 0023-3773, 2018. (64. évf.), 1. sz., p. 45–60. http://epa.oszk.hu/00100/00143/00350/pdf/EPA00143_konyvtari_figyelo_2018_01_045-060.pdf
- Továbbképzés
 - Könyvtári szakértői ismeretek akkreditált továbbképzésen való részvétel (Bognár Noémi Erika)

8.2 A KUTATÁSI ÉS SZERVEZETFEJLESZTÉSI OSZTÁLY MELLETT MŰKÖDŐ „„CSELEKVŐ KÖZÖSSÉGEK – AKTÍV KÖZÖSSÉGI SZEREPVÁLLALÁS” EFOP 1.3.1-15-2016-00001 Kiemelt projektet megvalósító team tevékenysége

Kiemelt feladatok

- A Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás (EFOP-1.3.1-15-2016-00001) projekt megvalósíthatósági tanulmányában foglalt és a tárgyévi ütemezés szerint 2018-ra rögzített projektfeladatok ellátása.
 - Két napos nemzetközi tudományos konferencia szervezése és lebonyolítása „Partnerségben a könyvtárral” címmel. Helyszín: Debrecen, Kölcsey Központ. Időpont: 2018. október 15–16. Az esemény fókuszában a könyvtárak közösségépítő szerepe állt, ugyanakkor bemutatta a projekt eddig elért eredményeit, kutatásokat, fejlesztéseket, illetve a kulturális terület legfontosabb trendjeit. Az előadók között szerepeltek a könyvtári, a múzeumi, közművelődési terület neves hazai, határon túli és külföldi szakértői, többek között Nagy-Britanniából, Olaszországból, Finnországból, Lengyelországból, Horvátországból, Romániából és Ausztriából. A konferencia két napján a 240 résztvevő 31 előadás, bemutató, valamint kerekasztal-beszélgetés keretében ismerkedhetett meg a hazai és külföldi innovációkkal, jó gyakorlatokkal. A konferenciát az Emberi Erőforrások Minisztériuma részéről Dr. Vitályos Eszter európai uniós fejlesztéspolitikáért felelős államtitkár nyitotta meg. A konferenciához sajtótájékoztató is kapcsolódott, amelyet sikeresen megszerveztünk.
 - Községek Hete – egy hetes országos kampány. Közreműködés a szervezésben, a mozgósításban és a végrehajtásban. Az esemény időpontja: 2018. május 7–12. Az OSZK KI az Együtt lenni, polcra tenni” című eseménnyel vett részt a programban

<https://kozossegek hete.hu/egyutt-lenni-polcra-tenni-avagy-mi-fan-terem-a-konyvtaros-best-of-kozossegek-hete/>

- A könyvtári jogyakorlatok népszerűsítése többek között a Könyv, Könyvtár, Könyvtáros és a Könyvtári Figyelő tematikus különszámok közreadásával. A különszámok megjelentek. (Könyv, Könyvtár, Könyvtáros: 2018. április, https://cselekvokozossegek.hu/wp-content/uploads/3K_2018_04.pdf Könyvtári Figyelő: 2018. december) https://cselekvokozossegek.hu/wpcontent/uploads/2018_Kulonszam_Teljes_12_10.pdf
- A projekt wiki-alapú tudástárának működtetése. Szócikkek feltöltése, közösség által beküldött szócikkek gondozása folyamatosan megtörtént. A projektkövetelmények szerint 2018 augusztusáig az adatbázis magyar nyelvű szócikkei feltöltésre kerültek, az angol nyelvű feltöltés ezzel párhuzamosan megkezdődött.
- A Kulturális közösségfejlesztés gyakorlata (KKGY) 60 órás akkreditált képzés (60 kontakt óra illetve 30+30 óra blended formátum) lebonyolítása. Célfeladat: 40+100 fő kulturális területen dolgozó szakember felkészítése. 2018. december 31-ig 40+59 fő képzése történt meg.
- Augusztus 28-án sikeresen lezajlott az OSZK által szervezett negyedéves szakmai nap. Az elvárt létszámlimitet (100 fő +/-10%) elértük.
- Együttműködést segítő alkalmak szervezése a mentorhálózat tagjai számára: az OSZK által vállalt 10 alkalomból 3 2017-ben, a többi 7 alkalom 2018-ban valósult meg, ezzel a feladatot teljesítettük. A havonta egyszer megrendezett egész napos program keretében lehetőséget biztosítottunk a résztvevők számára az Országos Széchényi Könyvtár épülete, részlegei, gyűjteménye és tevékenysége megismerésére is. Ezzel érzékenyítettük a mentorokat a könyvtári szakterülethez kapcsolódó információkra.
- AZ OSZK feladata volt „Az érintett települések képviselőinek érzékenyítése” megyei találkozók szervezése. A rendezvény célcsoportja képviselőtestületek és hivatali munkatársak voltak. 2017-ben kezdtük a munkát 4 megyében, 165 fő részvételével szerveztük meg a programot, 2018 első félévében további 14 megyében 591 fő, mindösszesen 756 fő vett részt a találkozókön. Ezzel a vállalásunkat, ami 720 fő volt, teljesítettük.
- Együttműködés a projekt gamifikációs felületének kidolgozásában, a könyvtári területtel kapcsolatos társadalmi sztereotípiák ledöntése és a területtel kapcsolatos, hiteles információk innovatív átadása érdekében. (A gamifikációs feladatkör a projekten belül az NMI Nkft.-hez tartozik). A munkatársaink közreműködésével mind az online, mind az offline „játékok” elkészültek 2018 során.
- Megkezdődött a 18 megyei szakmai műhelynap szervezése az aktív közösségek megismerkedése, tapasztalatcseréje céljából. Az első rendezvény 2019 január végén lesz.
- Ugyancsak megkezdődött a kulturális intézmények közösségi részvételen alapuló működésének lehetőségeit bemutató 6 regionális szakmai találkozó szervezése, az ehhez kapcsolódó szakmai háttéranyagok megírása

ÁLTALÁNOS FELADATOK

- A mentorhálózati munkatársak mindennapi feladatellátásának támogatása, ellenőrzése, értékelése a hozzánk tartozó két régió hat megyéjében.
- Részvétel a mintaprojektek kialakításának tervezésében. A mintaprojekt modul 2018 őszén sikeresen lezárult.
- Részvétel a projekt keretében futó kutatásokban, a kiadványok szerkesztésében.
- Folyamatosan részt veszünk a konzorciumvezető által irányított közös marketing-és kommunikációs feladatok végrehajtásában (eredménykommunikációs kiadványok írása, szerkesztése, honlap-posztok, projektbemutató kisfilmek, sajtóesemények stb.)

8.3 AZ OKTATÁSI ÉS HUMÁNERŐFORRÁS-FEJLESZTÉSI OSZTÁLY (OKTHEFO) TEVÉKENYSÉGE

KIEMELT FELADATOK

Részvétel európai uniós projektekben

- Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás (EFOP-1.3.1-15-2016-00001) projekt – az OSZK mint konzorciumi tag képzési csoportjaként¹⁷
 - részvétel a konzorcium képzési csoportjainak megbeszélésein, a projekt csapatépítő tréningjein, OVIMOR-képzésein és szakmai műhelynapjain
 - a kulturális közösségfejlesztés gyakorlata elnevezésű 60 órás továbbképzés kontakt és blended tanfolyamainak megszervezése és lebonyolítása (2-2 alkalom, 60 és 30 kontakt + 30 e-learning órás tanfolyamok, 99 fő) *(ld. az I. táblázatot!)*
- Múzeumi és könyvtári fejlesztések mindenkinek – Az én könyvtáram (EFOP-3.3.3-VEKOP/16-2016-00001) projekt – szakmai közreműködőként
 - rendszeres konzultációk, szakmai tanácsadás tanfolyamszervezést ügyekben a projekt képzésekért felelős FSZEK-es munkatársaival
 - a FSZEK által elkészített szaktanácsadói képzés tematikájának véleményezése, módosító javaslatok készítése *(ld. a Könyvtári Intézet kiemelt feladatcsoportjainak leírásánál!)*

Szakképzési és továbbképzési tanfolyamok akkreditáltatása és szervezése, a vizsgaszervezési feladatok ellátása

- Továbbképzési programok (bevétel: 30 millió Ft – EMMI-támogatás / tanév)
 - 7 új továbbképzési program kidolgozása és engedélyeztetése *(ld. a III. táblázatot!)*
 - új továbbképzési programok kidolgozása (minőségirányítás a könyvtárban, coaching a könyvtárban, a GDPR a könyvtárakban, könyvtári marketing és rendezvényszervezés, KSZR-könyvtárosok felkészítése)
 - engedéllyel rendelkező akkreditált továbbképzési programok megvalósítása (39 alkalom, 30-45-60-90 órás tanfolyamok, 518 fő) *(ld. az I. táblázatot!)*
 - továbbképzési igényekre vonatkozó felmérés előkészítése (kérdőív) és kiküldése a nyilvános könyvtárak köre számára
- OKJ-s képzés
 - a 2017/2018. tanév tavaszi félévének megszervezése, lebonyolítása (1 alkalom, 450 óra, 27 fő) *(ld. az I. táblázatot!)*
 - a 2018/2019. tanév őszi félévének megszervezése, lebonyolítása (1 alkalom, 450 óra, 25 fő) *(ld. az I. táblázatot!)*
- Vizsgaszervezés – OKJ-s segédkönyvtáros képzés
 - közreműködés az Eszterházy Károly Egyetemhez tartozó Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet felkérése alapján a segédkönyvtáros képzés vizsgáihoz szükséges központi dokumentumok elkészítésében (4 írásbeli tételsor összeállítása és lektorálása, 5 gyakorlati feladatsor lektorálása)
 - a központi szóbeli tételsor módosítása a 2017 végén bekövetkezett könyvtári jogszabályváltozásoknak megfelelően
 - a vizsgákhoz szükséges dokumentáció előkészítése és a vizsgák lebonyolítása

A vizsga helyszíne	A vizsga időpontja	A sikeres vizsgázók létszáma	Bevétel
II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár, Miskolc	2018. május	28 fő	246 500,- Ft

¹⁷ Az osztály munkatársai 2018-ban július 31-ig vettek részt a projekt megvalósításában.

Somogyi Károly Megyei és Városi Könyvtár, Szeged	2018. május	18 fő	153 000,- Ft
Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár, Nyíregyháza	2018. június	23 fő	195 500,- Ft
Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér	2018. június	22 fő	187 000,- Ft
Könyvtári Intézet	2018. július	29 fő	1 450 000,- Ft
BME OMIKK, Budapest	2018. december	29 fő	246 500,- Ft
Összesen:		149 fő	2 470 000,- Ft

- o EUROPASS-bizonyítvány kiállítása segédkönyvtáros vizsgázók megrendelésére (2 db – 13 800,- Ft bevétel)

ÁLTALÁNOS FELADATOK

- az új felnőttképzési törvény és követő jogszabályainak előírásainak betartása, különös tekintettel az engedéllyel rendelkező segédkönyvtáros képzésre
 - o képzési tanácsadás a hazai és a határon túli könyvtárak, könyvtári képzőhelyek és könyvtárosok számára (549 alkalom)
 - o a törvény által előírt hatósági ellenőrzés és külső értékelés sikeres lebonyolítása, a minőségirányítási rendszerben bekövetkezett változások átvezetése
 - o a törvény által előírt hatósági ellenőrzés sikeres lebonyolítása
 - o a képzésre vonatkozó minőségirányítási rendszer éves értékelő feladatainak elvégzése és az elégedettségmérés eredményeinek közzététele
(https://ki.oszk.hu/sites/default/files/csatoltfajlok/seged_10_zaro_statisztika_honlapra_0.pdf)
- a közvetlen képzési tevékenység során
 - o az éves képzési terv elkészítése (<https://ki.oszk.hu/dokumentumtar/kepzesi-terv>)
 - o a 2018/2019-es tanévre szóló 30 milliós EMMI-támogatás képzési és költségtervének elkészítése és elfogadtatása
 - o a képzési adminisztráció adatbázis alapú rendszerének működtetése (<http://ki2.oszk.hu/tanfolyam/login.php>)
 - o a képzésekre vonatkozó statisztikai adatszolgáltatás (minőségbiztosítás, OSAP, FIR) elkészítése
 - minőségbiztosítási és OSAP-jelentés 39 tanfolyamról
 - 1-1 FIR-jelentés a két segédkönyvtáros képzésről a képzés kezdetén, az órarend- és létszámmódosítások feltöltése
 - valamennyi továbbképzés bejelentése a Könyvtári Akkreditációs Szakbizottsághoz tanfolyamok indulásáról / zárásáról
 - o a saját képzések támogatása távoktatási felülettel (<http://ki2.oszk.hu/kitavokt/>)
- egyeztetések az OSZK OKR-projektjéhez készülő e-learning rendszer képzési célokra történő felhasználásának lehetőségeiről, a képzési adminisztráció adatbázis alapú rendszerének átalakításáról
 - o a továbbképzések oktatóinak felkészítő képzés (training for trainers) megszervezése és lebonyolítása az elektronikus tananyagokhoz szükséges kéziratok, forgatókönyvek megírására (1 alkalom, 10 résztvevő)
- az iskolarendszeren kívüli képzőhelyek munkájának összehangolása a könyvtárosképző és -továbbképző központi feladatból adódóan
 - o a segédkönyvtáros képzési programok módosításának (a modulzáró vizsgákra vonatkozó információk beillesztése, az adatvédelmi előírások érvényesítése) kezdeményezése a felnőttképzési jogszabályok változása után, előminősítések elvégzése

- segédkönyvtáros képzőhelyi értekezletet szervezése (2018. december 14.). Résztvevői a segédkönyvtáros képzést szervező és szervezni szándékozó budapesti és vidéki partnerintézmények. Téma a képzési program módosítása, a képzési díj emelése
- a határon túli magyar könyvtárak munkájának segítése (továbbképzések szervezésével)
 - a 2017/2018-as tanévre kapott EMMI-támogatás beszámolójának elkészítése
 - a tavaszi és az őszi félévre tervezett határon túli képzések megvalósítása a 30 milliós EMMI-támogatás segítségével (14 képzési alkalom, 8-16-20 órás tanfolyamok, 255 fő) (ld. a II. táblázatot!)
 - disszeminációs anyagok (kártyanaptár, jegyzetömb, szórólap, dosszié) megrendelése, készíttetése
 - a képzések résztvevői által kitöltött minőségbiztosítási kérdőívek összefoglalójának, a jelenléti ívek exceltábláinak és a teljes tanév tanúsítványainak (255 db) elkészítése
 - a képzéseken résztvevők (255 fő) adatainak adatbázisba szervezése a határon túli képzésekre vonatkozó, megújított honlapon: www.konyvtarakhataroknelkul.hu
 - az Országgyűlési Könyvtár által meghirdetett „Könyvtár, ami összeköt” projekt ösztöndíjasainak intézeti látogatása (2018. október 29.), az osztály tevékenységét bemutató képes összeállítás megszerkesztése (https://www.youtube.com/watch?v=VC_J2KWHE-M&t=32s)
- a könyvtáros társadalom folyamatos tájékoztatása a könyvtárosképzésről, kapcsolatteremtés a minisztérium és a képző intézmények között
 - részvétel a képesítési és a munkakörökre vonatkozó szakmai tájékoztatásban, rendszeres tanácsadás végzettségek, besorolások, vezetői pályázatok feltételeinek ügyében
 - anyaggyűjtés, felmérés készítése az EMMI Könyvtári és Levéltári Főosztályának megrendelésére a könyvtári szakterülethez kapcsolódó szakmai képzéseket és továbbképzéseket tartalmazó összeállításhoz
- részvétel az intézeti honlap működtetésében
 - a hírek feltöltése és a feltöltések koordinálása (a képzéssel, továbbképzéssel kapcsolatos hírek, az újonnan megjelenő jogszabályok stb.)
 - részvétel az új honlap kialakított oldalainak tesztelésében
 - szolgáltató és tanácsadó tevékenység, az ehhez kapcsolódó elektronikus szolgáltatások működtetése
 - gyerekirodalmi adatbázis (<http://ki2.oszk.hu/gyerekirodalom/>): a beérkező Új Könyvek című állománygyarapítási tanácsadó átnézése (26 szám); az interneten fellelhető különféle ajánló listák, kritikák figyelemmel kísérése; új annotációk megírása, adatbázisba feltöltése borítóval (54 db); frissítés az újabb kiadások adataival (60 db); kiemelt tételek kiválasztása tavaszi, nyári és téli szüneti, karácsonyi ajánlókhoz; könyvborítók szkennelése (66 db)
 - jogszabály és -tervezet-figyelés: összesítés havonta, a könyvtárakat érintő új jogszabályok feltöltése a honlapra
 - eseménynaptár: hetente 18 könyvtár eseményeinek Google-naptárba szervezése és megjelenítése (<https://ki.oszk.hu/konyvtar/esemenyek-az-orszag-konyvtaraiban>) (2202 esemény)
 - a könyvtári szakfelügyelői adatbázis (<https://ki.oszk.hu/informacioszolgalatas/konyvtari-szakfelugyelet>) teljes adatellenőrzése, kimutatások készítése az EMMI Könyvtári és Levéltári osztálya számára
- együttműködés kialakítása a Publika Magyar Könyvtári Körrel a hátrányos helyzetű felhasználók könyvtári ellátása terén, konferenciaelőadás a Könyvtári Intézet továbbképzési lehetőségei a hátrányos helyzetű felhasználók ellátása érdekében (2018. november 29.)
- részvétel a Magyar Könyvtárosok VIII. Világtalálkozójának szervezésében
- részvétel konferenciákon és felnőttképzést érintő továbbképzéseken
- az osztály irányítási vezetési, szervezési és dokumentációs feladatainak ellátása

Mutatók	2018 terv	2018 tény
képzési tanácsadások száma	500	549
képzések száma	40	55
képzéseken résztvevők száma	700	924

I. táblázat

A képzés elnevezése	A képzés időpontja	Részt- vevők 2017	Részt- vevők 2018	Változás %-ban előző évhez képest ¹⁸
OKJ 52 322 01 Segédkönyvtáros képzés (450 óra) E-000777/2014/A001	1. 2017. szeptember 4 - 2018. június 30. 2. 2018. szeptember 3 - 2019. június 30.	52	52	0%
Államháztartási és vezetési ismeretek többfunkciós kulturális intézmények vezetői számára (60 óra) 19/60/Ktár/2014	2018. november 7., 8., 14., 15., 20., 21., 22., 23.	16	17	6%
Általános és szaktájékoztató (társadalomtudomány, szociológia, művészet, történelem, jog) online adatbázisokkal (60 óra) 22/60/Ktár/2014	2018. november 6., 7., 12., 13., 19., 20., 21., 22.	16	14	-12%
Angol szaknyelvi ismeretek könyvtárosoknak (60 óra) 23/60/Ktár/2014	2018. szeptember 5., 6., 12., 13., 24., 25., október 1.	15	13	-13%
Elektronikus tananyagfejlesztés és távoktatás könyvtári környezetben (60 óra: 30 kontaktóra + 30 óra távoktatás) 41/60/Ktár/2017	1. 2018. február 8., 9., 22., 23. 2. 2018. március 5., 6., 19., 20. 3. 2018. április 17., 18., május 8., 9.	-	61	nem releváns
Felkészülés a fejlesztő biblioterápia könyvtári alkalmazására (60 óra) 29/60/Ktár/2015	1. 2018. január 31., február 1., 2., 14., 15., 16., március 1., 2. 2. 2018. március 21., 22., 23., április 4., 5., 6., 19., 20. 3. 2018. szeptember 12., 13., 14., 26., 27., 28., október 11., 12. 4. 2018. október 24., 25., 26., november 7., 8., 9., 22., 23.	24	43	79%

¹⁸ A táblázat költségekre vonatkozó oszlopát töröltük, mert nem releváns, az OSZK forrásait nem terheli, hiszen a képzések megvalósítása két módon történik: résztvevői képzési díjakból vagy az EMMI KUÁT továbbképzési támogatásából. Az újonnan engedélyezett képzések esetében nincs 2017-es előzmény. A mínusz tartományba eső értékek nem kisebb teljesítményt jeleznek, csupán azt: az adott képzés kevesebb alkalommal zajlott le humánerőforrás- és helyszín-kapacitás hiánya miatt, valamint azért, mert közben több új, 2017-ben még nem létezett képzés magas létszámokkal került megszervezésre.

Gyermekkönyvtári ismeretek új kihívásokkal - Most Te is beolvashatsz! (60 óra) 18985-1/2018/KOZGYUJT	2018. szeptember 19., 20., 21., 26., 27., 28., október 4., 5.	-	12	nem releváns
Kiadványszerkesztési és prezentációkészítési feladatok megoldása a könyvtárban (690 óra) 33/90/KVTÁR/2016	2018. március 7., 8., 9., 21., 22., 23., 27., 28., 29., április 10., 11., 12.	18	18	-
Konstruktív konfliktuskezelés hatékony tárgyalási technikákkal (30 óra) 43/30/Ktár/2017	1. 2018. január 30., 31., február 1., 2. 2. 2018. április 16., 17., 24., 25. 3. 2018. június 11., 12., 18., 19. 4. 2018. október 9., 10., 25., 26. 5. 2018. október 15., 16., 17., 18. 6. 2018. november 28., 29., december 4., 5.	-	69	nem releváns
A korszerű helyismereti munka alapjai (60 óra) 31/60/Kvtár/2015	1. 2018. február 5., 6., 7., 12., 13., 14., 26., 27. 2. 2018. október 8., 9., 15., 16., 17., 18., 29., 30.	32	33	3%
Könyvtári partnerkapcsolatok (szervezeti kultúra, szakmai önismeret) (30 óra) 30/30/Ktár/2015	1. 2018. február 5., 6., 7. 2. 2018. március 13., 14., 27., 28. 3. 2018. november 7., 8., 9.	44	43	-2%
Könyvtári szakértői ismeretek (30 óra) 34/30/Ktár/2016	2018. november 22., 23., 29., 30.	36	23	-36%
Könyvtári vezetési ismeretek (120 óra) 32/120/Kvtár/2015	2018. április 3., 4., 5., 6., 16., 17., 23., 24., május 2., 3., 9., 10., 15., 16., 22., 23.	26	19	-27%
A könyvtárosok teljesítménymérése és digitális kompetenciái (60 óra) 26478-3/2018/KOZGYUJT	2018. november 8., 9., 19., 20., 21., 28., 29., 30.	-	19	nem releváns
A kulturális közösségfejlesztés gyakorlata (60 óra) 45527-3/2017/KOZGYUJT	1. 2018. január 23., 24., 25., 26., február 6., 7., 8., 9. 2. 2018. február 20., 21., 22., 23., 27., 28., március 1., 2.	-	40	nem releváns
A kulturális közösségfejlesztés gyakorlata (blended) (60 óra: 30 kontaktóra + 30 óra távoktatás) 19927-1/2018/KOZGYUJT	1. 2018. május 30., 31., június 12., 13. 2. 018. június 5., 6., 26., 27. 3. 2018. október 9., 10., 24., 25.	-	59	nem releváns
Olvasásösztönzés, olvasásnépszerűsítés, olvasásfejlesztés (60 óra)	1. 2018. február 15., 16., március 7., 8., 9., 21., 22., 23.	-	72	nem releváns

42/60/Ktár/2017	2. 2018. április 4., 5., 6., 17., 18., 19., 20. 3. 2018. április 11., 12., 13., 18., 25., 26., 27. 4. 2018. szeptember 19., 20., 21., október 17., 18., 19., november 15., 16. 5. 2018. szeptember 25., 26., 27., 28., október 10., 11., 12.			
A szerzői jog a könyvtárakban (30 óra: 12 kontaktóra + 18 óra távoktatás) 35/30/Ktár/2016	1. 2018. április 12., 13. 2. 2018. október 2., 3.	68	46	-32%
Zenei könyvtári ismeretek III. Feltárás - tájékoztatás - új technológiák a zenei könyvtárakban (60 óra) 28/60/Ktár/2014	2018. szeptember 18., 19., 20., 21., 26., 27., október 10., 11.	-	16	nem releváns
Összesen:	39 + 2 alkalom	347 fő	669 fő	

II. táblázat

A határon túli képzés címe	A határon túli képzés helyszíne	A határon túli képzés időpontja	Részvevők 2017 ¹⁹	Részvevők 2018	Változás %-ban az előző évhez képest
Digitális gyűjtemények használata a könyvtárakban (8 óra)	Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet, Beregszász	2018. október 10.	-	16	nem releváns
Digitális kompetenciák (8 óra)	Ungvári Járási Központi Könyvtár, Téglás	2018. december 5.	-	19	nem releváns
E-biblioterápia a könyvtárakban (16 óra)	Bod Péter Megyei Könyvtár, Sepsiszentgyörgy	2018. március 19-20.	-	21	nem releváns
Emberről barátság, könyvtárakról, könyvtárosokról (16 óra)	Nagyszőlősi Járási Központi Könyvtár, Nagyszőlős Nagykároly és Vidéke Kulturális Egyesület, Nagykároly	2018. november 14-15.	15	16	7 %
Gyerekek a könyvtárban II.	Vajdaság Magyar Művelődési Intézet, Zenta	2018. március 27.	-	14	nem releváns
A gyermekek olvasóvá nevelésének	Apáczai Csere János Pedagógus Ház, Csíkszereda	2018. november 26-28.		25	nem releváns

¹⁹ A képzési helyszínekre igyekszünk minden alkalommal új témájú képzéseket szervezni, ezért a legtöbb esetben nincs 2017-es előzmény.

módszerei az iskolai könyvtárosi munkában (20 óra)					
Innovatív munkamódszerek - korszerű könyvtári szolgáltatások II.	Nagyszőlősi Járási Központi Könyvtár, Nagyszőlős Ungvári Járási Központi Könyvtár, Téglás	2018. április 5. 2018. április 18.	-	12 20	nem releváns
Konstruktív konfliktuskezelés (8 óra)	Pélmonostori Városi Könyvtár, Pélmonostor	2018. február 15.	-	8	nem releváns
Könyvtárosok a digitális ipari forradalomban	Selye János Egyetem Egyetemi Könyvtár, Komárom	2018. október 26.	-	18	nem releváns
A magyarországi könyvtári rendszer (8 óra)	Lendvai Könyvtár és Kulturális Központ, Lendva	2018. szeptember 25.	-	7	nem releváns
Minőségi iránytű a Fantázia és Tudás (B)irodalmában (8 óra)	Közszégi Könyvtár, Szőgyén	2018. március 2.	-	25	nem releváns
Múlt és jövő, Fantázia és Tudomány metszéspontjában. Célkeresztben a könyvtárosok! (8 óra)	Galántai Könyvtár, Galánta	2018. november 16.	-	17	nem releváns
Olvasásfejlesztés „hidakkal” (8 óra)	Kassa Város Ifjúsági Könyvtára, Kassa	2018. április 20.	-	18	nem releváns
Úton a felhasználók felé - könyvtári programszervezés, marketing és kommunikációs ismeretek	Vajdaság Magyar Művelődési Intézet, Zenta	2018. november 27.	-	19	nem releváns
Összesen:		14 alkalom		255 fő	

III. táblázat

Az engedélyezett képzések címe	Azonosítószám	Az engedélyezés időpontja	Költség (Ft) ²⁰	
			eljárási-szolgáltatási díj	tananyag-fejlesztés
Gyermekkönyvtári ismeretek új kihívásokkal - Most Te is beolvashatsz! (60 óra)	18985-1/2018/ KOZGYUJT	2018. március 12.	104 000,- Ft	900 000,- Ft

²⁰ A költségek elszámolása „Az internet archiválása mint közgyűjteményi feladat” elnevezésű képzés kivételével a 30 milliós továbbképzési támogatás terhére történt.

A könyvtárosok teljesítménymérése és digitális kompetenciái (60 óra)	26478-3/2018/ KOZGYUJT	2018. május 30.	104 000,- Ft	900 000,- Ft
Kutatástámogatás könyvtári környezetben: szakirodalmi, tudományometriai és statisztikai adatbázis-használat (45 óra)	25966-3/2018/ KOZGYUJT	2018. június 28.	104 000,- Ft	675 000,- Ft
Műszaki és természettudományos szaktájékoztató felsőfokon (45 óra)	39716-4/2018/ KONYVLEV	2018. szeptember 5.	104 000,- Ft	675 000,- Ft
Az internet archiválása, mint közgyűjteményi feladat (30 óra)	36461-2/2018/ KONYVLEV	2018. október 31.	104 000, Ft	-
A zeneirodalom csúcspontjai könyvtáros szemmel (30 óra)	51649-3/2018/ KONYVLEV	2018. december 6.	104 000,- Ft	450 000,- Ft
Felkészülés a fogyatékosággal élők korszerű könyvtári ellátására (60 óra)	42186-3/2018/ KONYVLEV	2018. december 6.	104 000,- Ft	900 000,- Ft

8.4 KÖNYVTÁRTUDOMÁNYI SZAKKÖNYVTÁR

KIEMELT FELADATOK

- Partnerek (EMMI Közgyűjteményi Főosztály) által igényelt:
 - szakirodalmi szemlék összeállítása
 - irodalomkutatások végzése
 - háttéranyagok készítése
 - döntés-előkészítő tanulmányok, trendjelentések összeállítása, illetve ebben közreműködés
- A KSZK az EMMI Könyvtári és Levéltári Főosztálytól kapott feladatokat az alábbi formában teljesítette:
1. szakirodalmi szemle az elektronikus dokumentumok haszonkölcönzésének jogdíjszámításáról a nemzetközi gyakorlatban - a Nagy-Britanniában és Kanadában már létező gyakorlat alapján
 2. az IFLA állásfoglalása a GDPR-ral kapcsolatban - információkeresés
 3. a hátrányos helyzetű használóknak nyújtott könyvtári szolgáltatások a magyar könyvtárakban - információkeresés
 4. fogalmak definíciója - információkeresés/adatszolgáltatás
 5. eseti felkérésre nemzetiségi könyvtárakra vonatkozó irodalomkeresés
 6. az EMMI minisztere számára készített KI háttéranyaghoz (Könyvtárak a közoktatás sikerességéért) szakirodalmi szemle a finn gyakorlatról
 7. három összeállítás a nemzetközi trendekről, a frissen feldolgozott külföldi cikkek alapján.
- Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás projekt végrehajtásának támogatása. A Könyvtári Figyelő 2018. évi CSK tematikus szám összeállítása. A KSZO-val közösen szervezett "Együtt lenni - polcra tenni" című akció. Cél: a könyvtárak és a társadalmi kapcsolatok építése (90 résztvevő, ebből 60 diák)
<https://kozossegek hete.hu/egyutt-lenni-polcra-tenni-avagy-mi-fan-terem-a-konyvtaros-best-of-kozossegek-hete/>
 - Munkatársak infokommunikációs kompetencia fejlesztése, tablet-alkalmazás a szolgáltatás és a marketing során. 7 munkatársunknak, 2 csoportban 3-3 alkalommal tartottunk tablethasználati belső képzést.

- A Könyvtári Figyelő külföldi folyóirat-figyelő rovat szerkesztési munkálatainak átadása, új munkatárs betanítása sikeresen megtörtént, a 2018/4-es szám rovatának összeállítását az új szerkesztő már teljesen önállóan végezte.
- OKP RFID dokumentum-azonosítási program. Az RFID-közbeszerzés elcsúszása miatt a címkézés nem valósulhatott meg, de a felkészülés jegyében 9800 olvasótermi dokumentumot ellenőriztünk, elláttunk Amicus azonosítóval, szükség szerint javítottuk rekordjaikat. Részt vettünk az OKR olvasóazonosítási és kölcsönzési követelményrendszerének megfogalmazásában, és a költségkalkulációban, valamint elértük, hogy a KSZK cédulakatalógusának retrospektív konverziója megfontolásra kerüljön - az OKR megvalósítása keretében és az RFID sikeres bevezetését szem előtt tartva. Egyeztetéseket, kalkulációkat folytattunk a Könyvtárszakmai feladatok vezetőjével
- A VIII. emeleti könyvraktár áttelepítése a 7. szinti galériára 95 %-ban megvalósult.
- Részvétel a Magyar Könyvtárosok VIII. Világtalálkozója szervezési feladatainak ellátásában.
- Az Európai Könyvtörténeti Gyűjteményre alapozva Könyv – Olvasmány – Gyűjtemény címmel kamara-kiállítás rendezése. A megnyitó a Magyar Könyvtárosok Világtalálkozója rendezvényre esett és 2019. 02. 04-ig látogatható.
<https://ki.oszk.hu/hir/konyvtartudomanyi-szakkonyvtar/kamarakiallitas-konyvtartudomanyi-szakkonyvtarban-magyar>
- Könyvbemutató a Könyvtári Figyelőben ismertetett könyvújdságokból. Január 19-én. Z. Karvalics László: Informatórium c. könyvét mutattuk be a szerző, Tószegi Zsuzsanna, Koltay Tibor, valamint 30 fős hallgatóság részvételével.
- A KSZK olvasóterembe kihelyezett OSZK-s dokumentumok példányinformációinak javítása az elektronikus katalógusban. (731 dokumentum adatait javítottuk és egészítettük ki olvasótermi szakrendi jelzettel.)
- A Könyvtári Figyelő webarchívumának ellenőrzése (EPA), a hiányok pótlása, a hibák javítása, illetve javíttatása megtörtént
- Részvétel az intézeti és a szakkönyvtári honlap és a virtuális olvasóterem, közösségi média felületek működtetésében, az EseményFigyelő szolgáltatásban. Az új honlap valamennyi, az osztályhoz tartozó oldalának és elemének tesztelése, frissítése. 30 bejegyzés posztolása konferencia-beszámolótól a válogatott cikkbibliográfián és könyvismertetésekén át a referátumokból adott ízelítőig sokféle műfajban. 198 bejegyzés írása a Könyvtárosok Dolgozószobája nevű Facebook-csoportba, melynek már majdnem 1 500 tagja van.
- Terveztük az állományban lévő folyóiratok retrospektív feldolgozását, de ez a tevékenység kapacitás hiányában elmaradt.

ÁLTALÁNOS FELADATOK

- Az osztály működésével kapcsolatos személyzeti, szervezési, igazgatási, tájékoztatási, kapcsolatépítési és adminisztratív feladatok ellátása; munkaterv és beszámoló elkészítése; háttéranyagok kidolgozása.
- Gyűjteményfejlesztés. Gyarapítás, virtuális gyarapítás, linkgyűjtemény építés, apasztás, jelzetelés, folyóiratok érkeztetése, online folyóiratok esetében elérhetőség ellenőrzés. 2018-ban az állomány összesen 221 könyvvel gyarapodott. (Elégtelen beszerzési forrás!) 28 nyomtatott folyóiratot és 2 teljesszövegű adatbázist (az Emerald, és a ProQuest könyvtártudományi csomagjait), valamint online szakfolyóiratokat fizettünk elő. Emellett számos folyóirat ajándékba vagy cserébe érkezett. Több mint 600 tételes plakátnyilvántartásunkat ún. bélyegképekkel egészítettük ki. Három törlési jegyzékkel 672 dokumentumot töröltünk, főlőpéldány-jegyzékeket készítettünk, 76 kötetet adtunk át más könyvtárnak.
- Formai és tartalmi feldolgozás, feltárás, online katalógusépítés, a Könyvtár- és tájékoztatótudományi teaurusz gondozása.
- Személyre szabott tájékoztatás, könyvtörténet kutatók számára tervszerű megjelenés-figyelés, szolgáltatások helyben és távoli megrendelőknél.

- Felhasználóképzés. Egyéni és csoportos könyvtár- és adatbázis-használati bemutatók szervezése, a Szakkönyvtár szolgáltatásainak ismertetése, egyéni konzultáció. Négy alkalommal könyvtárhasználati bemutatót tartottunk három felsőoktatási intézmény könyvtár szakos hallgatóinak (ELTE - 65, Kodolányi Egyetem - 30, Debreceni Egyetem – 8 fő, összesen 103). A „Könyvtár, ami összeköt” program résztvevőinek (15 fő), a Gál Ferenc Főiskola könyvtárosainak (8 fő) és a segédkönyvtáros képzés résztvevőinek (25 fő) pedig könyvtárbemutatót biztosítottunk.
- Szakmai gyakorlatra informatikus könyvtáros szakos hallgatók, segédkönyvtáros képzésben részt vevők fogadása.
- Raktározási és állományvédelmi teendők ellátása, 200 kötetnyi folyóirat kötetésre leadása.
- A Könyvtári Figyelő c. folyóirat kapcsán forrástámogatás pályázása az NKA-tól, a szerkesztőbizottságának működtetése, kapcsolattartás a szerzőkkel, a szerződések ügyintézése.
- A Könyvtári Figyelő c. folyóirat közreadása nyomtatott és elektronikus formában, az archívum és a weboldal gondozása; az angol nyelvű tartalom elkészítése; lektorálás.
- A Könyvtári Figyelő c. folyóirat 2017-es számainak feltöltése az Open Journal Systems (OJS) rendszerbe kapacitáshiány miatt elmaradt, viszont a szerzőknek szánt OJS útmutató elkészült.
- Adatbázis (HUMANUS) építés. Kurrens könyvtártudományi és könyvtörténeti (magyar és külföldi) szócikkek, tanulmánykötet analitikák. 1 282 magyar és 996 külföldi cikk/tanulmány adatai kerültek az adatbázisba 25.298 folyóiratszám és a tanulmánykötetek szemlézése után.
- A Magyar Könyvtári Szakirodalom Bibliográfiájának előállítás: a félévente elektronikus kiadványként megjelenő kurrens nemzeti szakbibliográfia szerkesztése és közreadása, archiválásának figyelemmel kísérése (EPA).
- A magyar nyomda-, könyv-, sajtó- és könyvtártörténeti szakirodalom 2017-ben c., évente megjelenő szakbibliográfia szerkesztése és közreadása a Magyar Könyvszemlében, valamint feltöltése az OJS-rendszerbe. A 357 tételt tartalmazó bibliográfia megjelent a Magyar Könyvszemle 2017/4-es számában.
- A Szakkönyvtár éves statisztikájának elkészítése és egyéb adatok szolgáltatása; havi statisztikai adatok szolgáltatása az OSZK honlapja számára.
- Könyvtár, ami összeköt OGYK projekt csoportjának fogadása, a szakkönyvtár bemutatása.
- Részvétel a Múzeumok éjszakája és egyéb közösségi programokban, rendhagyó szolgáltatásokban. A Múzeumok éjszakáján OSZK-s és KI-s kollégák, valamint a Diafilmgyűjteményt kezelő Bíró Ferenc közreműködésével diafilmes programmal vártuk a gyerekeket, családokat. 64 látogatónk volt, közülük 19 gyermek. Részt vettünk a „Veszíts el egy könyvet” kampányában 4 könyv regisztrálásával, valamint az ELTE Könyvtári Napon. Az olvasóteremben több adatbázis és könyvtári szolgáltató bemutatkozására adtunk lehetőséget (Emerald, Browzine, Oxford University Press, HAN).

A KSKZ munkáját az OSZK felújítási program végrehajtása (digitalizálási központ kialakítása) hátrányosan érintette, mert az olvasók elől le kellett zárni az Általános Olvasótermet, amelyből viszont a KSKZ olvasóterem továbbra is nyílik, így „megtalálásunk” nehézkessé vált.

8.4.1 NYITVATARTÁS

Nyitvatartás	2017	2018	változás %- ban előző évhez képest
Heti nyitvatartási órák száma (óra)	40	40	0
Hétfélténi nyitvatartás (óra)	5	5	0
16 óra utáni nyitvatartás (óra)	4	4	0

Évi összes nyitvatartás (óra)	na.	1497	-
Nyári zárvatartási idő (-tól;- ig)	júl.17-aug.21.	júl.16-szept. 3.	
Munkanapok száma (nap)	25	35	+40%
Téli zárvatartási idő (-tól;- ig)	dec. 23-jan. 1.	dec. 24-jan. 1.	
Munkanapok száma (nap)	4 nap	2 nap	-50%
Különleges nyitvatartás (óra)	8	8	0

8.4.2 LÁTOGATÓI ADATOK

Könyvtárhasználat	2017	2018	változás %-ban előző évhez képest
Regisztrált használók száma	426	285	-39%
Aktív használók száma	nem mérhető	nem mérhető	-
Ebből diák	nem regisztráljuk	nem regisztráljuk	-
Látogatások száma (db)	1 104	945	-14%
Ebből csoportok (db/fő)	3 / 105	5 / 128	+66% / +22%

8.4.3 DOKUMENTUMFORGALOM

Használati adatok	2017	2018	változás %-ban előző évhez képest
Kölcsönzések száma	447	368	-18%
Helyben használat	820	832	+2%
Könyvtárközi kölcsönzés	22	39	+77%

A 2017-ben plusz forrásokhoz jutottunk, ezáltal több mint 2,9 M Ft értékben tudtunk külföldi szakkönyveket és nemzetközi szabványokat beszerezni. Gyarapodásunk az előző évihez képest így 48%-kal nőtt. Ennek, és az új beszerzések hatékony propagálásának köszönhetően 57%-kal nőtt a kölcsönzések száma. 2018-ban könyvet vásárlás útján egyáltalán nem tudtunk beszerezni, ennek hatása pedig a kölcsönzések számában is megmutatkozik.

8.4.4 SZABADPOLCOS ÁLLOMÁNY

Gyarapodás/áthelyezés	2017	2018	változás %-ban előző évhez képest
Gyarapodás (könyv)	479	221	-54%
Gyarapodás (folyóirat)	116	100	-14%
Összesen elérhető szabadpolcos állomány	*	*	-
Áthelyezés	*	*	-

Forgalom	*	*	-
Kötészetre adott	100	200	+100%
Online katalógusban elérhető (%)	n.a.	n.a.	

* A szabadpolcos állomány adatai az online katalógusból egyelőre csak informatikusi közreműködéssel lennének kinyerhetők. Kapacitáshiány miatt egyelőre nem tudták szolgáltatni.

8.4.5 OLVASÓI SZÁMÍTÓGÉPEK

Olvasói számítógépek száma helyben használatra	2017	2018	változás %-ban előző évhez képest
Katalógus gép	-	-	-
Olvasói munkaállomás	7	7	0%

8.4.6 TÁJÉKOZTATÁS

Referenz kérdések száma	2017	2018	változás %-ban előző évhez képest
Szóbeli (személyes)	350	128	-63%
Szóbeli (telefon, skype)	97	58	-40%
Szóbeli összesen	447	186	-58%
Írásbeli (postai)	0	0	0%
Elektronikus	95	90	-5%
Írásbeli összesen	95	90	-5%
Összesen	542	276	-5%
Irodalomkutatások, témafigyelések száma	26	54	+107%
Bibliográfiai szolgáltatás	8	14	+75%

8.4.7 TOVÁBBI MUTATÓK

	2018 terv	2018 tény
gyarapodás (könyv db)	500	221
gyarapodás elektronikus dokumentum (könyv db)	30	0 könyv
előfizetett nyomtatott periodika	35	28
előfizetett elektronikus periodika	15 + 2 teljes szöveges e-folyóírat-csomag	12 + 2 teljes szöveges e-folyóírat-csomag
Kölcsönzések száma	500	203
Felhasználóképzések száma	4	4
Egyéb rendezvények száma	3	10* / 386 fő

* 1 könyvbemutató, 1 akció, 1 MTV forgatás, 1 Browzine szoftver-bemutató, 1 Emerald bemutató, 1 Oxford University Press bemutató, segédkönyvtárosoknak könyvtárismertetés, Múzeumok Éjszakája, SWOT megbeszélés, HAN bemutató

9. CISZTERCI MŰEMLÉKKÖNYVTÁR – ZIRC

A műemlékkönyvtár a 2018-ra kitűzött feladatoknak eleget tett, mert mind kutatóhelyként, mind turisztikai attrakcióként kiszolgálta az érdeklődőket. A látogatottsági adatok és kutatók száma jól mutatják azt az évtizede megfigyelhető tendenciát, amely szerint a műemlékkönyvtárak feladatainak többségét az idegenforgalom kiszolgálása adja. Ez egyben bevételi forrást is jelent az Országos Széchényi Könyvtár számára. A Ciszterci Látogatóközponttal kötött együttműködés továbbra is jól működik, a tavalyi látogatólétszámhoz hasonló eredményt értünk el.

Az informatikai eszközállományunk megújult, a számítógépállomány bővült, így már a kutatók számára is rendelkezésre áll egy munkaállomás. A digitalizálás még áll a több éve tönkrement szkennerpótlásának hiánya miatt. A könyvállomány állapotát rendszeresen ellenőriztük, nem tapasztaltunk károsodást.

Összességében elmondható, hogy a műemlékkönyvtár műszaki berendezései elavultak és energiapazarlók. Többször jelezve volt, hogy a fűtés-, világítástechnika cseréje szorul, valamint a folyosók kőburkolatának helyreállítása is egyre sürgetőbb. A nagyterem beázásai kiszáradtak, de ennek következtében megindult a vakolat/stukkó hullása, ami balesetveszélyes is lehet. Erről értesítettük Bérczi Bernát apátot, intézkedés még nem történt. Öröndetes, hogy a nagyterem tűzjelző berendezése is elkészült, így már az egész intézményben kiépült a rendszer.

9.1 SZERVEZETI KÉRDÉSEK

Dolgozói létszám		2017	2018	változás %-ban előző évhez
Szakmai létszám (fő, töredék is lehet)		3	3	0%
Ebből vezető vagy magasabb vezető, max. 10 %, fő, töredék is		1	1	0%
Könyvtáros munkakörben foglalkoztatottak	Könyvtáros	2	2	0%
	szakképesítéssel	2	2	0%
Egyéb	összesen	1	1	0%
	átszámítva teljes	1	1	0%
Mindösszesen	összesen	3	3	0%
	átszámítva teljes	3	3	0%
az Egyéből felsőfokú	összesen	0	0	0%
	átszámítva teljes	0	0	0%
Egyéb nem szakmai munkakörben foglalkoztatott (fő, töredék)		1	1	0%
Önkéntesek száma		0	0	0%

9.2 SZOLGÁLTATÁSOK

9.2.1 NYITVATARTÁS

Nyitvatartás (múzeumként)	2017	2018	változás %- ban előző évhez képest
Heti nyitvatartási órák száma (óra)	44,52	44,2	-1%
Hétfégi nyitvatartás (óra)	772	764	-1%
16 óra utáni nyitvatartás (óra)	212	211	-0,5%

Évi összes nyitvatartás (óra)	2 272	2 264	-0,5%
Nyári zárva tartási idő (-tól;- ig)	-	-	-
Munkanapok száma (nap)	0	0	
Téli zárva tartási idő (-tól;- ig)	-	-	-
Munkanapok száma (nap)	0	0	
Különleges nyitvatartás	8	8	0%

Nyitvatartás (kutatóhelyként)	2017	2018	változás %-ban előző évhez képest
Heti nyitvatartási órák száma (óra)	28	28	0%
Évi összes nyitvatartás (óra)	1 206	1 365	+13%

9.2.2. LÁTOGATÓI ADATOK

Könyvtárhasználat	2017	2018	változás %-ban előző évhez képest
Regisztrált használók száma	30	21	-30%
Aktív használók száma	0	0	-
Ebből diák	n.a.	n.a.	-
Napijegyek száma	n.a.	n.a.	-
Havi olvasójegyek száma	n.a.	n.a.	-
Féléves olvasójegyek száma	n.a.	n.a.	-
Éves olvasójegyek száma	n.a.	n.a.	-
Kutatói olvasójegyek száma	n.a.	n.a.	-
Látogatások (belépések) száma (db)	20 460	20 093	-2%
Ebből diákcsoportok (db)	5 387	5 412	+1%
Tárlatvezetések száma	2 311	2 148	-8%

Továbbra is nagy népszerűségnek örvendő turista célpont a Műemlékkönyvtár. 2017-hez képest 10%-os látogatói növekedés tapasztalható.

Rendezvények	2017	2018	Változás %-ban az előző évhez képest
Konferenciák száma	0	0	-
Konferenciákon résztvevők száma	0	0	-
Időszaki kiállítások száma	1	2	+100%
Időszaki kiállítások látogatóinak száma	620	1 458	+235%
Könyvbemutatók száma	0	1	+100%
Könyvbemutatók látogatóinak száma	0	69	+100%

Zenei rendezvények száma	0	0	-
Zenei rendezvények látogatóinak száma	0	0	0
Egyéb programok száma	5	1	-80%
Egyéb programokon résztvevők száma	170	1 200	+700%
Összes rendezvény száma (db)	6	4	-33%
Összes rendezvényen résztvevők száma (fő)	790	2 727	+345%

9.2.3 DOKUMENTUMFORGALOM

Használat	2017	2018	változás %-ban előző évhez képest
Helybenhasználat	27	42	+55%

9.2.4 SZABADPOLCOS ÁLLOMÁNY

A Ciszterci Műemlékkönyvtár nem rendelkezik szabadpolcos állománnyal.

Gyarapodás/áthelyezés	2017	2018	változás %-ban előző évhez képest
Gyarapodás (könyv)	-	-	-
Gyarapodás (folyóirat)	-	-	-
Összesen elérhető szabadpolcos állomány	-	-	-
Áthelyezés	-	-	-
Forgalom	-	-	-
Kötészetre adott	-	-	-
Online katalógusban elérhető (%)	-	-	-

9.2.5 OLVASÓI SZÁMÍTÓGÉPEK

Olvasói számítógépek száma helyben használatra	2017	2018	változás %-ban előző évhez képest
Katalógus gép	0	1	+100%
Olvasói munkaállomás	0	1	+100%

9.2.6 TÁJÉKOZTATÁS

Referenz kérdések száma	2017	2018	változás %-ban előző évhez képest
Szóbeli (személyes)	260	202	-22%
Szóbeli (telefon, skype)	449	557	+24%
Szóbeli összesen	709	759	+7%
Írásbeli (postai)	0	0	
Elektronikus	85	82	-4%
Írásbeli összesen	85	82	-4%
Összesen	794	841	+5,5%
Irodalomkutatások, témafigyelések száma	0	0	0
Bibliográfiai szolgáltatás	21	15	-29%

9.3 GYŰJTEMÉNYKEZELÉS

9.3.1 GYŰJTEMÉNYFEJLESZTÉS

Gyűjteményfejlesztés	2017	2018	változás %-ban előző évhez képest
gyarapodás (db)	17	14	-18%
ebből folyóirat	6	6	0
ebből CD/DVD/elektronikus dokumentum	0	0	-
köteleespéldány (db)	0	0	-
ebből elektronikus (db)	0	0	-
gyarapításra tervezett összeg (Ft)	28 000,-	57 000,-	+203%

9.3.2 FELDOLGOZÁS, ÁLLOMÁNYFELTÁRÁS, A MUNKAFOLYAMAT SZAKMAI MUTATÓI

Gyűjteményfeltárás	2017	2018	változás %-ban előző évhez képest
Épített elektronikus katalógusokban/adatbázisokban rögzített rekordok száma	264	0	-100%
Magyarországi Közös Katalógusba (MOKKA) betöltött tételek száma	264	0	-100%
Feldolgozás időtartama (egy dokumentum feldolgozásának átlagos időtartama órában kifejezve)	n.a.	n.a.	-
Beérkező új dokumentumok olvasók számára történő hozzáférhetővé válásának időtartama	n.a.	n.a.	-

A gyűjtemény elektronikus feldolgozottsága (az elektronikus katalógusban feltárt dokumentumok száma a gyűjtemény egészének %-ában)	6	6	0%
--	---	---	----

9.3.3 ÁLLOMÁNYVÉDELEM

Állományvédelem	2017	2018	változás %-ban előző évhez képest
Tárgyévben fertőtlenítés, kötés, javítás, restaurálás, savtalanítás vagy egyéb aktív állományvédelmi intézkedésben részesült dokumentumok száma	0	0	-
Muzeális dokumentumok száma	53 000	53 000	0%
Restaurált muzeális dokumentumok száma	15 000	15 000	0%
Az állományvédelmi célból digitalizált és a konvertált dokumentumok száma	0	0	-
Biztonsági jellel ellátott dokumentumok száma	0	0	-
A könyvtári dokumentumok állagának védelmét szolgáló gépek száma	0	0	-

9.4 GAZDÁLKODÁS

BEVÉTELI ÉS KIADÁSI ELŐIRÁNYZATOK ALAKULÁSA

Pénzügyi adatok (ezer Ft-ra kerekítve)	2017	2018	változás %-ban előző évhez képest
Bevételei			
Az intézmény működési bevétele			
Ebből a könyvtár szolgáltatásaihoz köthető bevétel			
9.4.1 reprográfiai			
9.4.2 ajándékbolt	204 000,- Ft	160 559,- Ft	-22%
9.4.3 beiratkozási díj			
9.4.4 egyéb	5 627 000,- Ft	5 755 375,- Ft	+2%
Támogatás, kiegészítés és átvett pénzeszköz			
– ebből fenntartói támogatás			
– ebből központi költségvetési támogatás			
– ebből pályázati támogatás			
összesen			
– OKR			
– egyéb hazai			

	– EFOP			
	– nemzetközi			
	Egyéb bevétel összesen			
	Bevétel összesen	5 831 000,- Ft	5 915 934,- Ft	+1%
Kiadás	Személyi juttatás			
	Munkaadókat terhelő összes járulék			
	Dologi kiadás	134 000,- Ft	150 960,- Ft	+12%
	Egyéb kiadás			
	Kiadás összesen	134 000,- Ft	150 960,- Ft	+12%

Bevétel és kiadás különbsége: 5 764 974,- Ft

A 2018-as év az E-szolgáltatási Igazgatóság életében egy rendkívül nehéz, hatalmas erőfeszítéssel végigdolgozott év volt. A legnagyobb sikernek az könyvelhető el, hogy a nehéz körülmények közepette valamelyest működni tudtak az informatikai rendszerek, elkerültük az elavult hardverek és szoftverek teljes összeomlását. Bár a megújítási tervek ambíciózusak voltak, de gyakorlatilag igazán számottevő eredmények nélküli év volt az informatikai megújulás szempontjából. Szolgáltató informatikaként nem voltunk képesek XXI. századi színvonalon kiszolgálni az intézményt, amely által konzerválódtak a papíralapú folyamatok, az integrálatlan és nehezen fenntartható rendszerek. Reményeinkkel és terveinkkel ellentétben a tervezett megújulás ebben az évben nem hozott számottevő eredményt, annak ellenére, hogy sok beszerzett eszköz megérkezett.

Az OSZK teljes infrastruktúrájának (hardver és szoftver) megújítását célozta az OKR projekt, 2017–2018 során. Az intézmény infrastruktúra szempontjából (is) katasztrofális helyzetben volt a 2018-as év elején, alapvetően ez a helyzet az év folyamán egyáltalán nem javult. A beszerzésekért felelős Kormányzati Informatikai Fejlesztési Ügynökség a projekt Infrastruktúra munkacsoportjának vezetőjeként az infrastrukturális beszerzések megfogalmazásánál és összeállításánál nem vették figyelembe az OSZK igényeit, és az integrált megoldás szempontjait. Az OSZK többször írásban közölte javaslatait, saját költségen megtervezte a szakmailag indokolt megoldást, az Intersoft kollégáinak segítségével a legmegfelelőbb terveket készítette el, de ezek rendre figyelmen kívül maradtak. Az jövőbeli üzemeltetés kérdése a mai napig megoldatlan.

Az eredetileg aláírt konzorciumi megállapodás alapján az elsődleges infrastruktúra az OSZK „F” épületébe került volna. A KIFÜ által készített beszerzési kiírásban, illetve a nyertes céggel, a Deltával kötött szerződés alapján azonban nem ide, hanem a KIFÜ által bérelt budapesti, illetve debreceni szervertermekbe kerültek (a konzorciumi szerződés változtatása nélkül, nem a szerződésben foglaltak szerint).

A létrejött infrastruktúra nem felel meg egy ésszerű működtetés követelményeinek. A kiírásokból lényeges elemek kimaradtak, több eszköz beszerzése nem történt meg, amelyek nélkül az üzemeltetés lehetetlen. Az irodai nyomtatók beszerzése, bár megtörtént, de oktatás, üzemeltető szoftver és karbantartási szerződés nélkül a VIII. emeleten tárolódnak, azzal a kockázattal, hogy az állás során a görgők esetleg tönkremennek.

A beszerzések kaotikus volta meghatározta az Infrastruktúra Szolgáltatások Osztályának működését. A tervezések véleményezése nagyon rövid határidőkkel zajlott, elégséges információk hiányában, általában tervezés és ésszerű mérnöki egyeztetés nélkül, sokszor csak cikkszám-listák alapján. Ez az osztály jelentős részének kapacitását lekötötte.

Az Alkalmazás Szolgáltatások Osztály részt vett az Országos Könyvtári Platform (OKP) részeinek definiálásában. Bár a kiírás lényegi része már 2017 nyarán készen állt, és a 2017-ben meghíúsult tender (a tendernek született eredménye, de a győztes nem ismert okból nem került kihirdetésre) kiírása gyakorlatilag nagyobb változtatások nélkül újabb kiírásra került – a tender tanulságai alapján „FOLIO bevezetés” címen. Sajnos, ez a tender ebben az évben nem zárult le, így továbbra is az ASZO kénytelen fenntartani a nagyszámú elavult és nehezen karbantartható alkalmazást, amelyet az OKP a jövőben leváltani hivatott.

Az ISZO és ASZO munkájának jelentős része volt a már alig működő és elavult eszközök és alkalmazások életben tartása, a rendszerek supportja, a munkatársak támogatása. Ezt a feladatot nagyon megnehezítette az átgondolt beszerzések és megújítás hiánya. Rengeteg felesleges erőfeszítés megy el arra, hogy olyan konfigurációkat üzemeltessenek a kollegák, amelyek az integrálatlanságuk miatt okoznak rengeteg extra feladatot (pl. a bolt pénztárgépe, vagy az elavult nyomtatórendszer, levelezőrendszer stb).

Az informatikus munkatársak bére ebben az évben is jelentősen a piaci bérek alatt maradt. A helyzeten valamelyest javított a projekt kapcsán az extra munkákért kapott fizetéskiegészítés, amely a napi

munkán felül elvégzett projektfeladatok jutalma volt. A munkakörülmények, a konzorciumi partnerrel való koordinálatlan együttműködés, a projekt kudarcai oda vezettek, hogy legjobb kollegáink hagyták el az intézményt, és találtak jobb munkafeltételeket az intézményen kívül. A meghirdetett állásokra kevés jelentkező volt, a rendelkezésre álló összegért nem tudtunk új munkatársakat toborozni. Az ASZO és ISZO osztályokon folyamatos volt a létszámhiány.

Külsős cég által több jelentős innováció valósult meg a szoftverfejlesztés területén: a Nemzeti Névtér, az integrált szövegkereső és a kiemelt tartalmak projektrész kapcsán megvalósult beviteli felület, egy flexibilisen paraméterevezhető katalogizáló. Ezeknek a kialakításában kollegáink aktívan részt vettek.

Az adat és alkalmazáskonszolidációs projektrész célja az adatok előkészítése az új OKP rendszer számára, ill. az OKP-ban kiváltásra nem kerülő szoftverek, alkalmazások kiváltása. A digitális dokumentumok tárolásának központi helye továbbra is a D-Space, munkatársaink ezt továbbra is üzemeltetik, és adatokat konvertálnak ebbe a digitális archívumba. Az új katalogizálási szabvány, az RDA bevezetése kapcsán a KOHA nyílt forráskódú rendszer támogatását valósítják meg a kollégák.

Az igazgatóság 5 osztállyal működött a 2018-as évben. A két informatikában dolgozó ISZO és ASZO mellett három nem informatikai irányultságú osztály működött az igazgatóságon. Ezek: a könyvtárosokból álló Elektronikus Könyvtári Szolgáltatások Osztálya (EKSZO), a webes szerkesztőségként működő, a honlapok megtervezéséért és kivitelezéséért, az intézmény és a rendezvények népszerűsítéséért tevékenykedő Webtartalom Koordinációs Osztály (WKO) illetve az állományvédelmi digitalizálást végző Digitalizáló Osztály (DIO). Annak érdekében, hogy a tevékenységeket a legmegfelelőbb szakmai kompetenciával rendelkező vezetők irányíthassák, az év második felében a szervezetfejlesztés keretében ezek az osztályok az új SZMSZ alapján más igazgatóságokra sorolódtak, amely átalakítás gyakorlati végrehajtása 2019. január 1-től került sor.

INFRASTRUKTÚRA SZOLGÁLTATÁSOK OSZTÁLY

ELVÉGZETT FELADATOK

- Munkaállomások működőképességének megőrzése
Munkavégzést nem akadályozott munkaállomás hiánya. A projektben beszerzett munkaállomások cseréje és a notebook-ok üzembe állítása megkezdődött, 2019 áprilisában fejeződik be. Munkatársi munkaállomásból 458 db beszerzése történt meg, 77 db telepítése van hátra. Digitalizáló munkaállomásból 11 db beszerzése történt meg, ebből 1-et telepítettünk, a többi helye még nincs meghatározva. A 94 grafikus PC-ből 21 telepítése történt meg.
- Szerverek működőképességének fenntartása
A beérkezett szervereknek köszönhetően folytatódott a virtualizáció, bővült a szerver cluster, kicseréltük az adatbázis szervert. Az új Proxmox cluster, ami 2018-ban került felépítésre, 7 szerverből áll, 1,2 TB RAM-mal. A tárolórendszer kialakítása 51 diszkból történt meg. A szerverek helyi meghajtóiból bővült a VM image-eket szolgáltató tárhely. A szerverek üzemeltetését a futtatandó alkalmazások elavultsága nagymértékben nehezíti, több esetben a biztonságos üzemeltetést lehetetlenné teszi. Elindítottuk a központi monitoring szolgáltatást, amelybe megkezdtük a szerverek bekötését. Az új monitoring rendszerbe eddig 70 hostot kötöttünk be.
- Az új gazdasági és az új iktatórendszer bevezetéséhez informatikai segítséget nyújt az osztály, a hibák elhárítása folyamatos. A GI kicserélte a pénztárgépeket, ezek működésének stabilizálására a szállítóval együttműködve folyamatos erőfeszítések történnek.
- Az OPM rendszer szerver oldalának teljes cseréje megtörtént.
- A működőképesség fenntartása érdekében az AMICUS klienseket futtató szerver virtualizálása megtörtént, azonban az alkalmazás elavultsága miatt továbbra is Windows 2013 operációs rendszeren fut.
- Hálózat működőképességének fenntartása:

A tervezett beszerzés elmaradása ellenére működőképes maradt a hálózat. A vezetékes hálózat megfelelően működött, rendelkezésre állása, sebessége jó. A végpontok száma nem elegendő, így több munkaállomást nem tudunk hálózatra kötni. A wifi hálózat sebessége jó, rendelkezésre állása a vezérlő hiánya miatt nem megfelelő.

- Telefonrendszer működőképességének fenntartása:
A telefonrendszer a korábbiakhoz hasonló színvonalon működött. A kliensek cseréjét már nem tudtuk megvalósítani, használt eszközök sem tudunk beszerezni. A telefonközpont cseréjét 2019-re tervezzük. A teljes mobiltelefon flotta cseréje megtörtént.
- Jogosultságok naprakészen tartása rendben megtörtént. A korábbi tervekkel ellentétben az új munkaállomások és monitorok kiadása leltárban mégis munkaszobára, nem személyre történt meg. Egyes esetekben megtörtént az eszközök azonosítása. A nem használt, elavult eszközök selejtezését kezdeményeztük, ez folyamatban van.
- Fejlesztések támogatása:
Számos tesztrendszer kialakítása történt meg a kéréseknek megfelelően.
- Munkaállomásokra az MS Office 2016 beszerzése és telepítése megtörtént. A többi szoftver beszerzése decemberben fejeződött be, a telepítés 2019-ben kezdődik.
- A központi nyomtatási rendszer egyre rosszabb minőségben, sebességgel, rendelkezésre állással működött. Az eszközök és a vezérlő rendszer cseréje 2019-ben várható.
- A WIFI hálózaton akár 200 Mbit/s letöltési sebesség is elérhető.
- A közfoglalkoztatási programhoz szükséges informatikai támogatást az ISZO biztosította.
- A rendezvények és kiállítások informatikai támogatását az ISZO biztosította.
- A digitalizáló eszközök és hozzá kapcsolódó munkaállomások beüzemelésének támogatása megtörtént.
- A webaratás pilot rendszerének kialakítása, tesztelése megtörtént.
- Az osztály munkáját egész évben létszámhiány befolyásolta, az év végére már 6 fő hiányzott az elvégzendő feladatok megoldásához.
- A napi feladatok mellett folyamatos, intenzív részvétel az OKR projekt infrastruktúra munkacsoport munkájában. A KIFÜ által nem megfelelően elvégzett tervezések és a tenderfolyamatban történt nem elégséges információáramlás következtében a ráfordítások nagyon magasak voltak – kb. 3.500 emberórát fordított az osztály erre. Az elért eredmények ehhez képest aránytalanul kevesek.

ALKALMAZÁSOK SZOLGÁLTATÁS OSZTÁLY

FELADATOK

- **Adminisztráció:**
MNB előállítás
Új belépő munkatársak kezdeti adminisztrációja
Statisztika: Amicus, IDA, ISBN, MOKKA, MASZRE
- **Támogatás kapcsán folyamatosan végzett feladatok:**
 - Amicus:
 - Felhasználó kezelés: vizsgáztatás, felhasználó létrehozás
 - lekérdezések, listák, statisztikák
 - adatbázis felderítés
 - adathibák keresése, adatjavítás
 - hibabejelentések kezelése
 - OSZK-DK:
 - munkafolyamatok támogatása
 - hibabejelentések kezelése
 - statisztikák

- ISBN/ISMN program:
 - Nemzetközi ügynökségnek a PIID jelentés kiküldéséhez támogatás
 - Nemzetközi ügynökségnek Progress Report készítés
 - statisztikák, lekérdezések, beállítások
- Napló adatbázis: az OKP bevezetéséig évente aktualizálni kell.
 - a program felderítése, dokumentáció kutatás, munkafolyamat-elemek keresése, problémák feltárása, megoldás keresés
- Amicus gyarapítási moduljának adatbázistábla szintű felderítése
- adatok kinyerése az Amicusból és betöltése a Napló adatbázisba

2018-BAN ELVÉGZETT FELADATOK

- **Adatkonzolidáció: MARC21/RDA, HUNMARC - MARC21, QDC - MARC21 és ISIS-MARC21 megfeleltetések**
 - Az Arany-kéziratok metaadatainak MARC21 megfeleltetése, az OSZK és a PIM KOHA-ba betöltött rekordjainak ellenőrzése (Arany konzorciumi együttműködés keretében).
 - A HEKTOR ISIS-es adatbázis MCOMP (kotta) részadatbázisában levő rekordok MARC21 megfeleltetése.
 - A Színháztörténeti Tár ISIS-es adatbázisainak MARC21 megfeleltetése.
 - A DKA adatbázis MARC21 megfeleltetésének átnézése és véleményezése az egyes mezőkbe írt adattartalom részletes vizsgálatával.
 - A MEK adatbázis MARC21 megfeleltetésének átnézése és véleményezése az egyes mezőkbe írt adattartalom részletes vizsgálatával.
 - Nyelvemlékek projekt keretében az MTA-OSZK Res Libraria Hungariae Kutatócsoport munkatársától Excel-táblázatban kapott metaadatok megfeleltetése MARC21-RDA formátumban, mintaleírások az OSZK Koha-ban.
 - OSZK-s corvinák Amicus-rekordjainak újabb tartalmi elemekkel történő kiegészítéséhez az Excel-táblázatban szereplő metaadatok megfeleltetése MARC21 formátumban, mintaleírás az OSZK Koha-ban.
 - Az MNL OL-ből érkezett Széchényi Ferenc levelezés metaadatainak qDC-megfeleltetése a DSpace-be való betöltéshez, a metaadatok ellenőrzése.
 - A DSpace-be betöltött térképtári rekordok (Széchényi Ferenc térképei) metaadatainak ellenőrzése (HUNMARC – MARC 21 – qDC konverzió eredményének korrigálása).
 - A webarchiváláshoz összeállított metaadatséma véleményezése (bibliográfiai, adminisztratív és technikai metaadatok).
- **DSpace (PANDEA)**
 - A DSpace-be betöltött OSZK gyűjtemények tervezett publikálásának menetrendje és munkafolyamata. Dokumentáció készítése (jogosultságok kezelése, visszavonandó, áthelyezendő gyűjtemények, DC-metaadatok ellenőrzése).
 - Év közben többször frissített lista az OSZK DSpace publikálásra előkészített és előkészítendő gyűjteményeiről.
 - A DSpace nyitóoldal megtervezésével, grafikai megújításával kapcsolatos tervek.
 - KTF projekt keretében a különgyűjtemények digitalizált másolatainak előkészítése betöltésre; a betöltött tételek ellenőrzése (Kézirattár, Térképtár, Zeneműtár, Fénykép- és Fotóművészeti Tár gyűjteményei), rendszeres dokumentáció a Redmine-ban.
 - A Térképtár DSpace-ben kialakítandó új gyűjteményi struktúrájához tervezet: atlaszok leírásának lehetőségei (rész-egész kapcsolat).
 - A MNL OL-ből érkezett és az OSZK Kézirattárban levő Széchényi-levelek metaadataival, digitalizálásával és DSpace-be való betöltésével kapcsolatos számtalan részfeladat.
- **OSZK KOHA előkészítése RDA-katalogizálásra**
 - folyamatos munka, sok kisebb-nagyobb és sokszor visszatérő feladatokból áll.

- A különböző dokumentumtípusok bibliográfiai leírásához szükséges MARC21-RDA mezők definiálása és az űrlapok létrehozása.
- Mezőnevek, almezők ellenőrzése, az angol nyelvű mezőnevek magyar fordításának rávezetése az űrlapokra.
 - RDA értékszótárak és a kapcsolatjelölő kifejezések betöltésének előkészítése.
 - Rekordok bevitelének tesztelése az OSZK KOHA-ban.
 - Mű (name-title/title) authority rekordok készítése MARC21-RDA formátumban; a bibliográfiai rekord (megjelenési forma) és a mű/kifejezési forma authority rekord kapcsolatának tesztelése.
 - Az Amicus doktípus táblán szereplő tárgyszólista vizsgálata a mű (Work) authority rekord 380\$a almezőbe való betöltés céljából.
 - Az OSZK Koha (éles, teszt) felhasználói jogosultságok vizsgálata.
 - Új RDA Toolkit tesztelése (<http://beta.rdatoolkit.org/rda.web/>)
 - Előkészületek a tervezett közös RDA leírási gyakorlatra (Molnár-athon) és a külsős kollégáknak tartandó oktatásra.
 - Szemantikus webes miniprojekt: a Vitéz Bt.-nek szemantikus publikálás céljára átadandó OSZK-rekordok kiválogatása a Koha-ban való leíráshoz, az elkészült leírások ellenőrzése.
- **Oktatás**
 - Az OSZK munkatársai részére szervezett RDA-oktatások.
- **Megbeszélések, konzultációk, egyeztetések**
 - Rendszeres munkacsoport találkozók: RDA-HU munkacsoport; RDA-HU munkacsoport adatkonzolidációs almunkacsoport; RDA-HU munkacsoport FRBR/LRM almunkacsoport; Névtérprojekt: adatformátum munkacsoport
 - Adat- és alkalmazáskonzolidáció egyeztetés (DKA, MEK, Hermész-Soft Kft.) Téma: digitális objektumok metaadatainak konzolidációja. HUNMARC – MARC21 konverziós táblák ellenőrzése (RDA-HU munkacsoport adatkonzolidációs almunkacsoport)
- **Fejlesztések:**
 - Dolgoztunk azon, hogy az elkészült szoftverekből gyorsabban, kevesebb emberi közreműködéssel épüljenek szolgáltatások.
 - A WKO-val együttműködve a nagy helyigényű szerkesztett virtuális kiállítások számára készítettünk egy interfészt, amellyel a kiállítások képei a dSpace rendszerben tárolhatóak el.
 - RDA kísérleti katalogizáló rendszer – az RDA katalogizálási gyakorlatot teljes egészében még nem használják sehol sem. A bevezetés tervezése K+F tevékenység. Ehhez készítettünk egy tesztrendszert, ahol kockázat nélkül kipróbálhatjuk az egyes megoldások előnyeit és hátrányait, begyakorolhatjuk a változtatott katalogizálási módszert.
 - Kézirattár katalógus – a korábbi katalógus évek óta nem elérhető, nem szerkeszthető már. Ez komoly akadály a gyűjtemény használatában. Ennek a megszüntetésére a rekordokat betöltöttük a kísérleti RDA katalogizáló rendszerünkbe, a Kohába, mivel a rekordokat már a korábbi években konvertáltuk, idén csak néhány lépést kellett elvégeznünk.
 - Fejlesztői és implementálási folyamatok automatizálása, integrálása (Devops környezet)
 - Koha
 - Üzembehelyezés, adatok betöltése, módosítások végzése, RDA munkacsoport igényeinek kiszolgálása, fordítás és fordítás automatizálása.
 - Folio Kézirattár katalógus
 - URN szerver – a könyvtárban nagyon fontos a dokumentumok azonosítása. Ezt az azonosítást könnyíti meg az NBN URN. Ezeknek a kiosztására és feloldására jelenleg is üzemeltet az OSZK egy saját fejlesztésű szervert. Azonban a nagytömegű digitalizálás miatt szükség lett ennek a fejlesztésére. A fejlesztéseket nem az OSZK régi szerverének kódjában végeztük, hanem a Német Nemzeti Könyvtár implementációján kezdtünk dolgozni.
 - DSpace – az előző években az ASZO implementált egy általános archívumkezelőt az OSZK digitális állományának szolgáltatására és összegyűjtésére. Ez az archívumkezelő a

- szabadforrású dSpace rendszer. A rendszerből működik egy teszt és egy szolgáltatási – dspace.oszk.hu – rendszer):
- OSZKDK – az OSZK Digitális Könyvtár kódját erősen javasolt lenne újraírni, mert az eltelt sok évben nem történtek meg a karbantartások a kódon. Azonban a jelenlegi erőforráshiányos időszakban nem változtattunk a rendszeren. Csak hibajavítás lehetséges.
 - Beillesztettük a Gemius-féle statisztika kódját a teszt és az éles rendszerbe is.
 - Közfoglalkoztatási portál
 - Az elkészült szoftveren alapuló, éles közfoglalkoztatott nyilvántartó VM ellenőrzése, beüzemelése.
 - Felhasználói kézikönyv is készült a rendszerhez.
 - Bemutatót is tartottunk a portál kapcsán a Humánpolitikai Osztály és a Bérigazgatási és Munkaügyi Osztály munkatársainak.
 - Elindítottuk a közfoglalkoztatottak nyilvántartását végző portált.
 - VuFind – az OSZK kísérleti közös keresőjéhez kapcsolódó fejlesztések.
 - Borítólekerdezés javítása – a rendszer automatikusan ellenőrzi, hogy a dSpaceben nincs-e feltöltve az éppen megjelenített dokumentumhoz borító, vagy akár a teljes dokumentum. Ha talál ilyet, akkor automatikusan megjeleníti anélkül, hogy kézzel kellene a kapcsolatot begépelni a MARC rekordba.
 - A teszt rendszer frissítése.
 - A VuFind rendszerhez megfelelő CSS készítése.
 - OAI-PMH aratást beüzemeltük az 5.0.1-es VuFind-ba. Ez biztosítja a katalógusban le nem írt, de a dSpaceben tárolt dokumentumok betöltését a közös keresőbe.
 - Borító szolgáltatás hozzáigazítása az 5.0.1-es rendszerhez.
 - MarcXML betöltés teszt.
 - MOKKA – a Magyar Országos Közös Katalogizálás informatikai rendszeréhez kapcsolódó OSZK-ban folyó fejlesztések.
 - A MOKKA napi feltöltés automatizálása.
 - Arany emlékévhöz kapcsolódó projekt informatikai fejlesztései (rekordátalakító program, azonosítók beépítése – VIAF, ISNI, URI, betöltések, REST API-s letöltő)
 - Folio platform
 - Feltelepítettük és kipróbáltuk a legújabb Folio-t.
 - Folio tesztelés.
 - Informatikai hibabejelentő készítése – webes felület, amelyen keresztül a munkatársak egyszerűen, gyorsan bejelenthetik az általuk tapasztalt hibákat.
 - Mikes feldolgozást segítő program fejlesztése folyamatban.
 - IT nyilvántartó
 - A hardver nyilvántartás.
 - Az év során folyamatos egyeztetések történtek a HMS-szel Amicus, ISBN program, OSZK-DK és az új CMS kapcsán.
 - Loca Credibilia egyeztetések, tesztelés.
 - ISBN programból adatok átadása a Névtérnek.
 - RDA-HU munkacsoport munkájában részvétel, lekérdezések, adategyeztetések.

Az OKR projektről szóló beszámoló a 2018-as Munkaterv szerint foglalja össze a feladatokat.

A Kormány 1605/2016. (XI. 8.) Korm. Határozata (az Országos Széchényi Könyvtár informatikai fejlesztéséhez szükséges források biztosításáról) alapján 2016 novemberében indult OKR projekt keretében megvalósuló beszerzések, fejlesztések az OSZK tevékenységét és munkatervét alapvetően meghatározzák.

Az OKR projekt több mint 70 részprojektet tartalmaz. A részprojektek nagy részének tervezése 2017-ben befejeződött, vagy 2018 első negyedévében befejeződött. Az OKR projekt 2018-ban a **átlépett a fejlesztési-megvalósítási szakaszba**.

AZ OKR PROJEKT KERETEIT MEGHATÁROZÓ FELADATOK

A PAD MÓDOSÍTÁSA

Felelős: projektvezetés

Határidő: 2018.12.31 – A PAD módosított változatát a PIB 2018.12.19-én elfogadta.

A PAD módosítása részben külső feltételek, részben pedig scope növekedés miatt vált szükségessé.

- Frissítésre került a projekt véghatárideje szponzori döntés alapján (2020. december 29.), és a kiemelt feladatok ütemezése.
- Scope-ba bekerült az online tartalomszolgáltatórendszer és az azbesztmentesítés.

Az OKR projekt alapvetően a 2017 elején jóváhagyott szervezeti keretek között működött (Lásd a 2017. évi beszámolót). 2018 decemberében megtörtént a PAD módosítása. A szükséges időpontmódosításokon kívül bekerült a PAD-ba az Országos Könyvtári Platform alprojekt külön feladatként.

A KONZORCIUMI MEGÁLLAPODÁS FELÜLVIZSGÁLATA ÉS MÓDOSÍTÁSA

Felelős: projektvezetés

Határidő: 2018.07.31 – Elhalasztva: 2019.03.31.

A Konzorciumi megállapodás felülvizsgálata azonban szükséges, mivel az abban foglaltaktól eltérően valósult meg a központi informatikai architektúra elhelyezése, valamint szükséges meghatározni a beszerzett eszközök átadás/átvételének folyamatát, valamint a hosszú távú együttműködés kereteit.

A PROJEKTKÖLTSÉGVETÉS FELÜGYELETE

Felelős: projektvezetés

Határidő: folyamatos

A projekt költségvetésének felügyelete a projektvezetés feladata, amelyet folyamatosan végez. A költségvetés helyzetéről beszámol a Projekt Irányító Bizottságnak (PIB). A jelentősebb költségvetési módosítások a PIB jóváhagyásával történhetnek meg. 2018-ban a PIB több alkalommal elfogadta a beszámolókat és a költségvetési módosítási javaslatokat.

KOCKÁZATOK ELEMZÉSE

Felelős: projektvezetés

Határidő: folyamatos

A projektvezetés havonta áttekinti a projekt kockázatokat és erről folyamatos dokumentációt vezet, amelyet továbbít a felsővezetés és az EMMI illetve ITM felé is.

Az OKR projektben megvalósítandó fejlesztések nagy száma, ezek egymástól való függőségei és a rendelkezésre álló rövid idő, rendkívül nagy terhet jelent a munkatársak számára, akik alapfeladataik ellátása mellett végzik a fejlesztési feladatokat.

Az egyes fejlesztésekhez kapcsolódó tervezési és beszerzési időszakok csúszása jelentősen befolyásolhatja a projekt határidőre történő befejezését. Az OKP beszerzés elhúzódása miatt a projekt legalább fél évvel történő meghosszabítása szükséges.

KÖNYVTÁRSZAKMAI FEJLESZTÉSEK

ORSZÁGOS KÖNYVTÁRI PLATFORM

Felelős: a Könyvtárszakmai munkacsoport vezetője, illetve az OKP alprojekt vezetője

Határidő: 2018.12.31 – A beszerzési eljárás érvénytelen volt.

Módosított határidő: 2020.12.31

Az OKP beszerzésére irányuló nyílt Európai Uniói tárgyalásos eljárás 2017 júliusában kezdődött, 2018 januárjában lezajlottak a tárgyalások, majd a végleges ajánlatadás folyamata is. A Miniszterelnökség 2018 májusának végén érvénytelennek nyilvánította az eljárást.

Rövid tervezési és döntési folyamat után az új beszerzési folyamatot Központosított Közbeszerzési eljárás keretében indítottuk el szakértői támogatás beszerzésére. A feladat a FOLIO rendszer implementálása az OKP rendszer létrehozása érdekében. Elkészült a műszaki követelmények meghatározása. Az eljárás túljutott az indikatív és végleges ajánlatadás szakaszán. 2018 decemberében az ajánlatokhoz kapcsolódó hiánypótlások adminisztratív folyamata zajlik.

HOSSZÚ TÁVÚ MEGŐRZÉS RENDSZERÉNEK KIALAKÍTÁSA

Felelős: a Könyvtárszakmai munkacsoport vezetője, illetve az OKP alprojekt vezetője

Határidő: 2018.12.31 – A beszerzési eljárás érvénytelen volt.

Módosított határidő: 2020.12.31

A digitális objektumok hosszú távú megőrzését (HTM) kezelő rendszer az OKP rendszerhez kapcsolódóan kerül beszerzésre. A HTM rendszer informatikai infrastruktúrájának beszerzése és üzembe állítása a KIFÜ feladata. A tárolókapacitás földrajzilag elkülönülő helyeken biztosítja a több PB tárolókapacitást.

A hosszú távú megőrzés ajánlásainak és szabályzatainak elkészítése

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.09.30 – A beszerzési eljárás érvénytelen volt.

Módosított határidő: 2020.12.31

A digitális objektumkezelési folyamatok megtervezése.

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.05.30 – A feladat részben teljesült.

Módosított határidő: 2019.03.31

A HTM rendszerbe több forrásból (Országos Könyvtári Digitalizálás, digitális kötelempéldány, OSZK Digitalizáló Központ, webaratás egyéb források) kerülnek a megőrzendő digitális objektumok. Az OSZK Digitalizálási Bizottsága meghatározta, hogy az OSZK az OAIS modellt követi digitális objektumkezelés gyakorlatában és elfogadásra került a SIP csomag szerkezete és folyamatban van a DIP szabályozása.

ADAT- ÉS ALKALMAZÁSKONSZOLIDÁCIÓ

Felelős: témafelelős, nyertes vállalkozó

Határidő: 2019.06.30

Az adat- és alkalmazáskonszolidációhoz szükséges tervezési folyamat első fázisa 2017-ben lezárult. Az adatkonszolidáció részprojekt magában foglalja az AMICUS rendszerben található HUNMARC rekordok MARC21-re konvertálását, valamint az OSZK egyéb, különböző adatformátumban lévő adatbázisainak szabványos formátumra konvertálását, azzal a céllal, hogy az OKP rendszerben kezelhetők legyenek. A

beszerzési eljárás sikeres volt. Az adatbázisok átadása megtörtént a vállalkozó számára. A munkatársak heti rendszerességgel követik az esedékes adatkonszolidációs feladatokat.

WEBARATÁS

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.12.31 – A feladat határidőre elkészült.

A részprojekt célja az üzemszerűen működő nemzeti webarchívum feltételeinek megteremtése egy 2018 végéig terjedő tesztelési, kutatás-fejlesztési fázis során. Az archívum megvalósulásával a most csak jelen időben létező magyar internetnek „múltja” is lesz, és olyan lehetőségek nyílnak meg a mai és a jövőbeli felhasználói számára, amelyek jelenleg nem, vagy csak nehézkesen valósíthatók meg (pl. megszűnt weboldalak megtalálása, webhelyek időbeli változásának elemzése és vizualizálása, stabil hivatkozhatóság, idődimenziót is tartalmazó szöveg- és adatbányászati alkalmazások futtatása, internettörténeti kutatások, hiteles másolatok szolgáltatása).

Nyilvános demó archívum elindítása

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.10.31 – Elkészült (<http://mekosztaly.oszk.hu/mia/>)

Szoftverek tesztelése (pl. NetarchiveSuite)

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.09.01 - Elkészült

Gyűjtési stratégiák kialakítása különböző témákban a legfontosabb honlapokról és ezek időnkénti mentése

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.10.31 - Elkészült

Tesztelés webaratás a teljes .hu domainről

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.10.31 - Elkészült

Online űrlap kialakítása, melynek segítségével bárki ajánlhat archiválásra érdemes magyar webhelye

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.10.31 - Elkészült

Ajánlás készítése a fejlesztők számára a robotokkal jól bejárható, archiválható és hosszú távon is megőrizhető webhelyek fejlesztéséhez

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.09.30 - Elkészült

A Magyar Internet Archívum üzemszerű működésének kialakítása

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.12.31 – A kapcsolódó beszerzések elhúzódása miatt módosult a határidő.

Módosított határidő: 2020.12.31

Az Magyar Internet Archívum üzemszerű működésének feltétele a. a jogszabályi környezet megteremtése, b. a szükséges számítási és tárolókapacitás biztosítása és c. a szükséges feldolgozó környezet kialakítása. A jogszabályelőkészítés 2018-ban megtörtént. Jelenleg közigazgatási egyeztetés folyik. A számítási és tárolókapacitás kiépítése 2019 második felére várható. A feldolgozó környezetet az OKP rendszer fogja biztosítani.

MAGYAR NEMZETI NÉVTÉR

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.12.31

A Magyar Nemzeti Névtér projekt célja egy névtérszolgáltatás-rendszer prototípusának létrehozása, illetve a fejlesztések megalapozásához szükséges kutatások elvégzése (K+F).

A névterek rendszerezett, egyértelműsített, egyedi azonosítóval ellátott, tipizált tulajdonnév-állományok, amelyek lehetővé teszik a kulturális intézmények közti kollaborációt, biztosítják a kulturális adatbázisok, szolgáltatások közti interoperabilitást. A projekt feladata kidolgozni az individuumok, individuális entitások leírásához használható megfelelő adatmodellt, amelyre támaszkodva fel lehet építeni az egyes névtérszolgáltatásokat. Kiemelten fontos elvárás, hogy minden szempontból kezelni lehessen a névterekben előforduló individuális entitások idő- és térkötöttségét. Ehhez megfelelő eseménymodellt kell kidolgozni, illetve olyan intelligens térbeli keresőmotort kell megtervezni, amely tud a névtérspecifikus metaadatok közt keresni úgy, hogy ezzel párhuzamosan képes a keresett entitások közti térbeli viszonyok kezelésére is.

A névterekhez szükséges kutatási és tervezési feladatok elkészítése

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.01.31 - Elkészült

A Magyar Nemzeti Névtérhez szükséges szoftver rendszertervének elkészítése

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.03.31 - Elkészült

A Magyar Nemzeti Névtér szoftverének fejlesztése és tesztadatok betöltése

Felelős: vállalkozó

Határidő: 2018.06.30 - Elkészült

Az adminisztrációs felület kifejlesztése és nagy tömegű adat betöltése

Felelős: vállalkozó

Határidő: 2018.07.31 - Elkészült

Keresőfelület és kollaborációs eszközök fejlesztése és tesztelése

Felelős: vállalkozó

Határidő: 2018.09.30 - Elkészült

A portál üzembe állítása

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.12.31 – Elkészült. Teljeskörű átadása a konzorcium létrehozása után várható. Tervezett határidő: 2019.03.31

TARTALOMFEJLESZTÉSEK

A tartalomfejlesztés részprojektjeiben több mint 100 munkatársunk dolgozik.

TUDÁSTÁRAK

A Tudástárak egységes szoftverkörnyezetben megvalósuló tartalomszolgáltatások. A részprojektnek feladata, hogy létrehozzon egy olyan szoftverkörnyezetet (CMS), amely keretrendszerként működik az OKR projekt keretében elinduló és a továbbiakban megvalósuló tartalomszolgáltatásokhoz. A tervezett tudástárakhoz jelentős mennyiségű – a tematikáknak megfelelő – digitalizálás is kapcsolódik.

Tervezett tudástárak:

- Arany János tudástár – Nem valósult meg.

- J.S. Klein Nachrichten-lexikon
 - Felelős: témafelelős
 - Határidő: 2018.12.31 – Az adatrögzítés elkészült.
- Széchényi Ferenc tudástár
 - Felelős: témafelelős
 - Határidő: 2018.12.31 – Az adatrögzítés készültségi állapota kb. 80%.
- Babits Mihály tudástár
 - Felelős: témafelelős
 - Határidő: 2018.12.31 – Az adatrögzítés készültségi állapota kb. 90%.
- Chronica Hungarorum
 - Felelős: témafelelős
 - Határidő: 2018.12.31 – Az adatrögzítés készültségi állapota kb. 90%.
- Digitális térképtár
 - Felelős: témafelelős
 - Határidő: 2018.12.31 – Elkészült
- Erdélyi fotótár
 - Felelős: témafelelős
 - Határidő: 2018.12.31 – Az adatrögzítés készültségi állapota kb. 75%.
- Gramofon tudástár
 - Felelős: témafelelős
 - Határidő: 2018.12.31 – Az adatrögzítés készültségi állapota kb. 80%.
- Kuncz Aladás tudástár – Nem valósult meg
- 1956 emlékezete
 - Felelős: témafelelős
 - Határidő: 2018.12.31 – Az adatrögzítés készültségi állapota kb. 90%.
- Magyar emlékek a világban – Nem valósult meg

Minden tudástárnak külön felelőse és ütemezése van.

2018-ban jelentős koncepcióváltás történt a tartalomszolgáltatások területén. Az OKR projektben tervezett ún. Tudástárakhoz csak egy nagyfokú rugalmasságot biztosító adatrögzítő felület készült el, mert a tervezés során világossá vált, hogy szükség van egy komplex tartalomszolgáltató rendszer kialakítására, amely biztosítja az OSZK korábbi tartalomszolgáltatásainak fenntarthatóságát, illetve kiváltja az OSZK külső és belső kommunikációját biztosító portálokat, úgy, hogy a megújuló rendszert egy szerkesztőségi irányítja. (Lásd Online tartalomszolgáltató rendszer).

Az adatrögzítő keretrendszer beszerzésének lebonyolítása, szerződés megkötése

Felelős: KIFÜ-OKFON

Határidő: 2018.01.30 - Elkészült

Az adatrögzítő rendszer tervének kialakítása

Felelős: vállalkozó, témafelelős

Határidő: 2018.03.30 - Elkészült

Az adatrögzítő keretrendszer adminisztrációs és adatrögzítő felületeinek kialakítása

Felelős: vállalkozó, témafelelős

Határidő: 2018.05.30 - Elkészült

Az adatrögzítés kezdete

Felelős: vállalkozó, témafelelős

Határidő: 2018.06.01 – Az adatrögzítés elindult.

A CMS keretrendszer végfelhasználói felületének kialakítása
Felelős: vállalkozó, témafelelős
Határidő: 2018.08.30 – Konceptióváltás miatt nem készült el.

A CMS rendszer tesztelése
Felelős: vállalkozó, témafelelős
Határidő: 2018.10.31 – Konceptióváltás miatt nem készült el.

A CMS rendszer átadása
Felelős: vállalkozó, témafelelős
Határidő: 2018.12.31 – Konceptióváltás miatt nem készült el.

TARTALOMSZOLGÁLTATÁSOK MEGÚJÍTÁSA

CORVINA-HONLAP

A jelenleg működő Corvina-honlap 2004 óta működik és technikai értelemben teljesen elavult, de tartalmi fejlesztések is szükségesek.

A fejlesztési munkák már 2017-ben jelentősen előre haladtak. 2018-ban elsősorban tartalmi gazdagítás történik, illetve a fejlesztés befejezése. A honlap átadása a Magyar Könyvtárosok Világtalálkozójához kapcsolódóan, a Corvina-kiállítás megnyitásával egy időben fog megtörténni.

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.11.05 – Elkészült (<https://corvina.hu/hu/cimlap/>)

NYELVEMLÉKEK-HONLAP

A sikeresen működő <http://nyelveMLEKek.oszk.hu/> honlap is megújul az OKR projekt keretében. Egyrészt technikai megújításon másrészt tartalmi gazdagításon megy keresztül.

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.12.31 – Kapacitáshiány miatt nem készült el.

TYPOGRAPHIA-HONLAP

A több éve működő <http://typographia.oszk.hu/> honlap megújul egyrészt technikailag, másrészt adattartalmában is gazdagodik.

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.12.31 – Nem készült el.

CORVINA-KIÁLLÍTÁS

Az eredetileg 2018 tavaszára tervezett a Corvina-könyvtárról és a budai műhelyről szóló kiállítás technikai okokból 2018 novemberében kerül megrendezésre. A kiállításon a magyarországi gyűjteményekben található corvina kódexeken kívül több külföldön őrzött kódex is kiállításra kerül. A kiállításához kétnyelvű katalógus is készül. A kiállítás tervei 2017-ben elkészültek.

A kiállítás átdolgozott szakmai koncepciójának kialakítása

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.01.31 - Elkészült

A kiállítás ismertető szövegeinek, installációinak előkészítése

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.08.31 - Elkészült

A katalógusok előkészítése

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.09.30

A katalógus helyett magyar és angol nyelvű kiállítási kalauz készült el a kiállítás megnyitására.

A kiállítás megnyitója, a katalógusok megjelentetése és a megújult Corvina-honlap bemutatása

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.11.05

RFID RENDSZER BEVEZETÉSE

Az RFID rendszer bevezetésével kb. 500.000 dokumentum védelmét és azonosítását biztosítjuk. Az RFID bevezetése kiterjed a Könyvtártudományi Szakkönyvtár és az OSZK olvasótermeiben és segédkönyvtáraiban található dokumentumokra.

Az RFID rendszer és RFID címkék műszaki specifikációjának véglegesítése.

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.02.28 - Elkészült

Az RFID rendszer és RFID címkék beszerzési eljárásának lebonyolítása.

Felelős: KIFÜ-OKFON

Határidő: 2018.05.31 – A beszerzési eljárás elhúzódott. Módosított határidő: 2019.02.15.

Az RFID kapuk és olvasók beüzemelése.

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.08.31 – Az építési munkák csúszása miatt nem történt meg a feladat végrehajtása.

Módosított határidő: 2019.06.30.

Az RFID címkék nyomtatása és elhelyezése a Könyvtártudományi Szakkönyvtár és az OSZK szabadpolcos állományába.

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.12.31 – A beszerzési eljárás csúszása miatt nem készült el.

Módosított határidő: 2019.06.30.

A DIGITALIZÁLÓ KÖZPONT KIALAKÍTÁSA

ÉPÍTÉSZETI MUNKÁK

Az OSZK Digitalizáló Központjának építészeti megtervezése 2017-ben elkészült. 2018-ban az építészeti kivitelezési munkákra kiírt három eljárás sikertelenül zárult. Jelenleg a negyedik eljárás van folyamatban. Sikeres eljárás esetén a Digitalizáló Központ-hoz kapcsolódó építészeti munkák 2019 nyarán befejeződhetnek.

Az építési munkákra vonatkozó eljárás lebonyolítása

Felelős: KIFÜ-OKFON, a szakmai elvárások meghatározása az OSZK feladata

Eredeti határidő: 2018.05.31 – Sikertelen eljárások miatt nem történt meg.

Módosított határidő: 2019.02.28

A 8. emeleti Digitalizáló Központ építési kivitelezése

Felelős: győztes vállalkozó

Eredeti határidő: 2018.08.31 – Sikertelen eljárások miatt nem készült el

Módosított határidő: 2019.08.31

Azbesztmentesítés

Felelős: KIFÜ-OKFON, a szakmai elvárások meghatározása az OSZK feladata

Határidő: 2019.05.31

A Digitalizáló Központ építési munkáit megelőzi a Digitalizálási Központ és kapcsolódó területeinek azbesztmentesítése. Mivel közismert, hogy az OSZK épületében hőszigetelésre és tűzvédelmi szigetelőanyagként azbesztet használtak, ezért évek óta több alkalommal akkreditált szakértőkkel méréseket végeztet az OSZK. Az eredményeket munkatársaink számára hozzáférhetővé tesszük. Az OSZK vezetése döntést hozott, hogy szakaszosan - a költségvetési források függvényében – végrehajtja az azbesztmentesítést. 2019-ben a kialakítandó Digitalizáló Központ és a hozzá kapcsolódó területek azbesztmentesítése történik meg. Az azbesztmentesítésre kiírt beszerzési pályázathoz kapcsolódó szerződéskötés 2019 februárjában várható.

Az azbesztmentesítési munkákra vonatkozó eljárás lebonyolítása

Felelős: KIFÜ-OKFON

Határidő: 2019.02.28 – 2018-ban az alábbi feladatok végrehajtása történt meg:

Mivel az azbesztmentesítés nem szerepelt az OKR projekt szakmai céljai között, a szükséges források megteremtése volt az egyik fő feladat, ami felsővezetői döntés után 2018 szeptemberében megtörtént. Elkészültek a szükséges felmérések, kockázatelemzések és megtörtént a pályázat kiírása és beérkeztek az indikatív ajánlatok is. A végleges ajánlati felhívás is megtörtént 2018 decemberében.

AZBESZT JELENLÉTÉBŐL ADÓDÓ KOCKÁZAT KEZELÉSE 2018-BAN

Az OSZK április 19. és május 29. között elvégeztette a VII-VIII. emeleten, az azbesztrost koncentráció mérését, összesen 39 mérési ponton. **Az azbesztrost-koncentráció egyik mérési ponton sem haladta meg a 12/2006. (III. 23.) EüM rendeletben megengedett a 0.010 rost/cm³ értéket.**

Augusztus 29. és szeptember 20. között elkészült az OSZK **azbeszt szennyezettségi felmérése** és ehhez kapcsolódóan, az azbeszttartalmú anyagok jelenlétéből eredő **kockázatok értékelése**.

A felmérés eredményeként a VII-VIII. emeleten – a tetőszerkezet betonelemeinek a tűz elleni védelmének céljából – 4 200m² szórt azbeszt felület került beazonosításra.

A koncentráció mérést, az azbesztes területek felmérését és a kockázatok értékelését az Apave Magyarország Kft teljesítette.

Októberben döntés született a **részleges azbesztmentesítés szükségességéről** az alábbi helyiségekben:

- A középső kupolarész alatti VIII. szinten a korábbi büfé területe és a fölötte lévő galéria.
- A középső kupolarész alatti VIII. szinten a Könyvtártudományi Szakkönyvtár területe és a fölötte lévő galéria.
- Általános Olvasóterem (északi oldal) álmennyezete felett.
- Történettudományi Olvasóterem, Irodalomtudományi Olvasóterem, Hírlapolvasó (déli oldal) álmennyezete felett.
- 831-es helyiségből nyíló gépészeti tér.

November 21-ig megérkeztek a részleges mentesítésről bekért indikatív árajánlatok. Az ajánlatok és az elkészített műszaki leírás alapján, a Kormányzati Informatikai Fejlesztési Ügynökség december 10-én kiírta a közbeszerzési eljárást.

A közbeszerzési eljáráshoz kapcsolódóan az ajánlattevők, december 7-én és 20-án vettek részt szervezett bejárás az OSZK-ban.

DIGITALIZÁLÓ ESZKÖZÖK ÉS A DIGITALIZÁLÁST TÁMOGATÓ KERETRENDSZER (DTK)

A digitalizáló eszközökre és a DTK-re vonatkozó eljárás lebonyolítása

Felelős: KIFÜ-OKFON, OSZK szakmai felelős

Határidő: 2018.05.31 – Az eljárás sikeresen lezárult.

A digitalizáló eszközök szállítása

Felelős: KIFÜ-OKFON, nyertes vállalkozó, OSZK szakmai felelős

Határidő: 2018.09.30 – Az eszközök szállítása megtörtént.

A Digitalizáló Központ ideiglenes elhelyezése az Általános Olvasóteremben

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.09.30 – Megtörtént.

Mivel a Digitalizáló Központ építési munkáira kiírt pályázatok sikertelenek voltak és az építészeti munkák legjobb esetben is csak 2019 közepére készülnek el, meg kellett oldani a sikeres eljárásban beszerzett digitalizáló eszközök elhelyezését. Az OSZK-ban csak az olvasótermek egyikében volt akkora hely, hogy a Digitalizáló Központ ideiglenes működése biztosítható legyen.

A Digitalizálást Támogató Keretrendszer fejlesztése

Felelős: győztes vállalkozó

Határidő: 2019.06.30

A DTK fejlesztése és üzembeállítása 2019 közepére várható. A sikeres beszerzési eljárás után elkezdődött a DTK tervezése.

A DTK rendszertervének elkészítése

Felelős: győztes vállalkozó, témafelelős

Határidő: 2018.09.29 – A rendszerterv elkészült.

A Digitalizáló Központ személyi feltételeinek biztosítása

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.09.30 – Megvalósult. A DK személyi fejlesztéseinek első ütemében tizenhat új munkatárs került határozott idejű felvételre.

A Digitalizáló Központ új munkatársainak betanítása

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.11.30 – Megvalósult.

ÁLLOMÁNYVÉDELMI ÉS RESTAURÁLÓ ESZKÖZÖK FEJLESZTÉSE

A tömeges állományvédelmi szemléletű digitalizáláshoz kapcsolódóan fejlesztésre kerülnek a Restauráló- és Könyvkötészeti Osztály eszközei is. Két beszerzési eljárásban történik az eszközök és a szükséges kellékanyagok beszerzése. A kisebb értékű eszközök és kellékanyagok beszerzése 2017 decembere óta folyamatosan történik.

A digitalizáláshoz kapcsolódó logisztikai és állományvédelmi folyamatok megtervezése

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.05.30 – Elkészült.

A digitalizáláshoz kapcsolódó logisztikai szállítóeszközök beszerzése és leszállítása

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.10.31 – Megvalósult.

Restauráló eszközök műszaki specifikációjának összeállítása

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.03.14 – Elkészült.

A digitalizáláshoz kapcsolódó állományvédelmi eszközök beszerzése

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.12.31 – Részben megvalósult.

Módosított határidő: 2019.06.30

Az állományvédelmi eszközök beszerzése két eljárás keretében történt. Az egyikben az állományvédelemhez szükséges fogyóeszközök és kisértékű eszközök beszerzése történt meg. A másik

eljárás a nagyértékű állományvédelmi eszközök beszerzésére irányult. A beszerzési eljárás sikeres volt. A szerződés aláírására 2019 január elején került sor. A szállítás több ütemben történik.

A digitalizálási- és digitális objektumkezelési folyamatok megtervezése

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.05.30 – Részben elkészült. Beépült a DTK rendszertervébe. A folyamatok további részletekre kiterjedő elemzése és tervezése szükséges a DTK fejlesztése során.

A digitalizáláshoz kapcsolódó ajánlások és e-learning tananyagok elkészítése

Felelős: témafelelős és az e-learning rendszer témafelelőse

Határidő: 2018.12.31 – A beszerzési eljárások csúszása miatt nem készültek el.

Módosított határidő: 2019.06.30.

INFRASTRUKTURÁLIS FEJLESZTÉSEK

MUNKATÁRSI INFORMATIKAI INFRASTRUKTÚRA FEJLESZTÉSE

Az OSZK munkatársi informatikai infrastruktúrájára vonatkozó tervek 2017-ben elkészültek és lezajlott a beszerzési eljárás is. A számítógépek és kiegészítő eszközök szállítása 2018 első negyedévében történik. A grafikus monitorok, grafikus kártyák és szoftverek beszerzése külön eljárásokban történik.

Felelős: OKFON-KIFÜ, témafelelős

Határidő: 2018.03.31 – A számítógépek és kiegészítő eszközök szállítása több fordulóban történt. A szállítás során az OSZK sok minőségi kifogással élt.

A munkatársi számítógépek üzembe állítása

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.09.30. – Folyamatban. 2018 végéig 381 db számítógép üzembehelyezése történt meg a beszerzett 458 db-ból.

A digitalizáló munkaállomások átvétele és üzembe állítása

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.09.30. – Folyamatban. 2018 végéig 1 db számítógép üzembehelyezése történt meg a beszerzett 11 db munkaállomásból.

Az ún. grafikus munkaállomások átvétele és üzembe állítása

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.09.30. – Folyamatban. 2018 végéig 11 db számítógép üzembehelyezése történt meg a beszerzett 94 db gépből.

A digitalizálási utófeldolgozáshoz szükséges grafikus monitorok beszerzési eljárásának lebonyolítása

Felelős: KIFÜ-OKFON

Határidő: 2018.03.31 – A grafikus monitorok szállítása megtörtént.

A digitalizálási utófeldolgozáshoz szükséges grafikus kártyák beszerzési eljárásának lebonyolítása

Felelős: KIFÜ-OKFON

Határidő: 2018.05.31 – Nem történt meg.

Módosított határidő: 2019.06.30.

Az irodai munkaállomásokhoz és digitalizáláshoz szükséges szoftverek beszerzéséhez kapcsolódó műszaki specifikáció elkészítése

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.03.14 – A specifikáció jelentős csúszással 2018.09.30-ra elkészült.

Az irodai munkaállomásokhoz és digitalizáláshoz szükséges szoftverek beszerzésének lebonyolítása.

Felelős: KIFÜ-OKFON

Határidő: 2018.06.30 – A beszerzési folyamat jelentős csúszással elindult. A szoftverek nagy része 2018 utolsó napjaiban leszállításra került.

Módosított határidő: 2019.03.31

Az irodai munkaállomásokhoz és digitalizáláshoz szükséges szoftverek átvétele és üzembe állítása.

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.08.31 – Nem történt meg.

Módosított határidő: 2019.04.30.

KÖZPONTI SZÁMÍTÁSI- ÉS TÁROLÓKAPACITÁS KIÉPÍTÉSE

A központi számítási- és adattárolási infrastruktúra megtervezése és beszerzése.

Felelős: KIFÜ

Határidő: 2018.08.31 – Késéssel megtörtént.

A központi infrastruktúra beszerzése és szállítása 2018 decemberéig húzódott. Az beszerzés műszaki tartalmának meghatározásában nem volt megfelelő az együttműködés a KIFÜ és az OSZK között, mivel a KIFÜ nem tartotta be a konzorciumi megállapodásban foglaltakat. Az OSZK több alkalommal eszkalálta a problémát a szponzor és az MTT, illetve a fenntartó felé. A központi infrastruktúra elhelyezése nem a konzorciumi megállapodás szerint történt meg. Az eszközök jelentős része a KIFÜ szervertermeibe került, az OSZK-ba csak az OSZK és a Digitalizáló Központ napi üzemmenetét kiszolgáló eszközök kerültek.

Az eszközök üzembehelyezése 2019 közepéig is eltarthat. Az üzembeállítás és az üzemeltetés feltételeinek (SLA) meghatározása feltétele a konzorciumi szerződés módosításának.

AZ OSZK MEGLÉVŐ SZÁMÍTÁSI- ÉS TÁROLÁSI KAPACITÁSÁNAK BŐVÍTÉSE

2016 végén „sürgős” beszerzések közé sorolódott az OSZK meglévő szerver-infrastruktúrájának bővítése. A tervezési folyamat 2017 őszén befejeződött és a beszerzési eljárás is decemberben véget ért. A szállítás 2018 márciusának elején történik.

Felelős: KIFÜ

Határidő: 2018.08.31 – Késéssel megtörtént.

TÚZFAL RENDSZER AZ OSZK-BAN

A központi infrastruktúra konzorciumi szerződéstől eltérő megvalósítása miatt szükséges az OSZK külön tűzfalrendszerének kiépítése.

A tűzfalrendszer tervezése

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.10.31 – Megtörtént.

A tűzfalrendszer beszerzése

Felelős: KIFÜ

Határidő: 2019. 03.31 – Folyamatban.

LOGELEMZŐ RENDSZER

A logelemző rendszer tervezése

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.10.31 – Megtörtént.

A logelemző rendszer beszerzése

Felelős: KIFÜ

Határidő: 2019. 03.31 – Folyamatban.

HÁLÓZATI FEJLESZTÉSEK

Az elavult hálózati rendszer megújítása és a WiFi rendszer fejlesztése infrastrukturális feltétele a kiépülő központi rendszereknek. A fejlesztés keretében aktív- és passzív hálózati elemek beszerzése és üzembe állítása is megtörténik. A tervek között szerepel a nagysebességű gerinchálózat redundáns kialakítása is.

A hálózati fejlesztések tervezésének befejezése

Felelős: munkacsoportvezető, témafelelős

Határidő: 2018.03.31 – Nem történt meg. A nagysebességű gerinchálózat redundáns kialakítása nem valósul meg az OKR projektben a jelentős költségnövekedés miatt. A többi beszerzés 2019 első felében történik meg.

Módosított határidő: 2019.06.30.

A hálózati fejlesztések beszerzésének lebonyolítása

Felelős: munkacsoportvezető, témafelelős

Határidő: 2018.03.31 – Nem történt meg. A nagysebességű gerinchálózat redundáns kialakítása nem valósul meg az OKR projektben a jelentős költségnövekedés miatt. A többi beszerzés 2019 első felében történik meg.

Módosított határidő: 2019.06.30.

A hálózati fejlesztések megvalósítása

Felelős: munkacsoportvezető, témafelelős

Határidő: 2018.08.31 – Nem történt meg.

Módosított határidő: 2019.06.30.

BIZTONSÁGI RENDSZEREK FEJLESZTÉSE

A biztonsági rendszerek tervezése 2017 tavaszán elkezdődött, de a sok függőség miatt a tervezés elhúzódott és áthúzódik 2018 első negyedévére. A tervezés kiterjed a beléptető- és kamerarendszer és egyéb biztonsági rendszerek megújítására. A tervezés közben szem előtt tartottuk az F-épület tervezett megújításának időpontját.

A biztonsági fejlesztések tervezésének befejezése

Felelős: munkacsoportvezető, témafelelős

Határidő: 2018.03.31 – A tervezés befejeződött.

A biztonsági fejlesztések beszerzésének lebonyolítása

Felelős: OKFON-KIFÜ

Határidő: 2018.05.31 – Nem történt meg. A beszerzés az építési munkákkal egy beszerzési csomagban történik. Három beszerzési eljárás sikertelenül zárult. A beszámoló készítésének idején a negyedik beszerzési eljárás van folyamatban.

Módosított határidő: 2019.02.28.

A biztonsági fejlesztések megvalósítása

Felelős: munkacsoportvezető, témafelelős

Határidő: 2018.08.31 – Nem valósult meg a beszerzési eljárások sikertelensége miatt.

NYOMTATÓRENDSZER MEGÚJÍTÁSA

Az OSZK nyomtatórendszer megújítása már 2016 végén is a „sürgős” beszerzések közé tartozott. 2017-ben három beszerzési eljárás is sikertelennek bizonyult. A nyomtatórendszer megújítása magában foglalja az üzemeltetési szerződést is.

A nyomtatórendszer műszaki specifikációjának többszöri ismételt elkészítése a beszerzési eljárásnak megfelelően.

Felelős: munkacsoportvezető, KIFÜ

Határidő: 2018.03.14 - Megtörtént

A nyomtatórendszer beszerzésének lebonyolítása.

Felelős: munkacsoportvezető

Határidő: 2018.07.31 – Csak részben valósult meg. A nyomtatásvezérlő rendszer és speciális nyomtatók beszerzése csak 2019-ben történik meg.

Módosított határidő: 2019.03.31.

A nyomtatórendszer üzembeállítása.

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.08.31 – Nem valósult meg a nyomtatásvezérlő rendszer beszerzésének csúszása miatt.

Módosított határidő: 2019.03.31

TELEFONRENDSZER MEGÚJÍTÁSA

Telefon és telefonközpont tervezése

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.11.30 – Megvalósult

OLVASÓI ÉS LÁTOGATÓI INFRASTRUKTÚRA FEJLESZTÉS

TÁJÉKOZTATÓ RENDSZER

Az olvasókat és látogatókat tájékoztató rendszer fejlesztési folyamatában a régi, egyszerű számkijelző rendszert váltja föl modern informatikai eszközökkel támogatott rendszer.

A tájékoztató rendszer eszközei specifikációjának elkészítése

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.02.28 – Elkészült.

A tájékoztató rendszer szoftverének műszaki specifikációjának elkészítése

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.02.28 – Önállóan nem készült el, mivel koncepcióváltás történt és a tájékoztató rendszer az online tartalomszolgáltató rendszernek. Ez utóbbi beszerzése 2018 végén még folyamatban volt. A tájékoztató rendszer szoftverének specifikációja az online tartalomszolgáltató rendszer rendszertervében kerül részletes meghatározásra.

Módosított határidő: 2019.03.31.

A tájékoztató rendszer eszközbeszerzési eljárásának lebonyolítása

Felelős: KIFÜ-OKFON

Határidő: 2018.05.31 – Nem valósult meg.

Módosított határidő: 2019.03.31.

A tájékoztató rendszer üzembe állítása

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.08.31 – Nem valósult meg az eszközbeszerzés csúszása miatt, illetve a vezérlőszoftver koncepcióváltása miatt.

OLVASÓTERMI SZÁMÍTÓGÉPPARK FEJLESZTÉSE

Az OSZK teljesen elavult olvasótermi számítógépeinek cseréje valósul meg a részprojektben.

Az olvasótermi számítógépek műszaki specifikációjának elkészítése

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.03.31 – Elkészült.

Az olvasótermi számítógépek beszerzési eljárásának lebonyolítása

Felelős: KIFÜ-OKFON

Határidő: 2018.05.31 – Nem valósult meg. A szerződéskötés folyamatban van.

Módosított határidő: 2019.03.31.

Az olvasótermi számítógépek üzembe állítása

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.08.31 – Nem valósult meg. A beszerzési eljárás után valósulhat csak meg.

Módosított határidő: 2019.08.31.

KIÁLLÍTÁSI- ÉS RENDEZVÉNYTERMI INFRASTRUKTÚRA MEGÚJÍTÁSA

Az OSZK kiállítási- és rendezvénytermi infrastruktúrája rendkívül elavult. 2017-ben elkészültek a megújításra vonatkozó tervek. A megújítás keretében projektorok, hangosító berendezése, prezentációs eszközök kerülnek beszerzésre.

A kiállítási- és rendezvénytermi infrastruktúra megújítására vonatkozó műszaki specifikáció elkészítése

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.03.31 - Elkészült

A kiállítási- és rendezvénytermi infrastruktúra beszerzési eljárás lebonyolítása

Felelős: KIFÜ-OKFON, munkacsoportvezető

Határidő: 2018.06.30 – Nem valósult meg.

Módosított határidő: 2019.03.30.

A kiállítási- és rendezvénytermi infrastruktúra üzembe állítása

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.10.31 – Nem valósult meg a beszerzés csúszása miatt.

BÚTORZATFEJLESZTÉS

Az OSZK jelenlegi bútorai elavultak. Csak a legszükségesebb fejlesztéseket terveztük öt területen:

Irodai bútorok fejlesztésének keretében az elhasznált irodai asztalok és székek cseréje történik meg.

Olvasótermek bútorzatának fejlesztése az elhasznált olvasótermi asztalok és székek cseréjére terjed ki.

Előadótermek bútorainak felújítása során a Díszterem és az 516-os főigazgatói tárgyaló bútorainak cseréjét terveztük.

A **Digitalizáló Központ** bútorzatának kialakítása része az új központ megvalósításának.

A főbejáráshoz kapcsolódó belépő tér átalakul. Megújul a beléptető és tájékoztató rendszer. Jelenlegi tervek szerint módosul a **beiratkozó és tájékoztató pult** elhelyezése és maguk a pultok is.

A bútorok beszerzése egy eljárás keretében, de több szakaszban történik meg. Pontos ütemezése a szerződés megkötése után lehetséges.

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.10.31. – Nem valósult meg az építési beruházások csúszása miatt.

Módosított határidő: 2019.09.30.

A GDPR RENDSZER BEVEZETÉSE

A GDPR rendszer bevezetésének megtervezése

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.10.31. – Megvalósult.

A GDPR rendszer bevezetéséhez szükséges vállalkozói kapacitás beszerzése

Felelős: KIFÜ, témafelelős

Határidő: 2018.12.31. – Megvalósult.

SZERVEZET- ÉS SZOLGÁLTATÁSFEJLESZTÉS

KULTSTAT

A Kulturális statisztika rendszerére kiírt beszerzési eljárás 2017-ben befejeződött. A fejlesztés csak 2018 januárjában kezdődhetett el, ezért a korábbi működtetővel szerződést kötöttünk és a 2018-as adatgyűjtés még a régi rendszerben történik. A fejlesztés a győztes vállalkozóval folyamatban van.

A KultStat rendszer fejlesztése

Felelős: vállalkozó

Határidő: 2018.05.31 – Megvalósult.

Adatmigráció a régi rendszerből az új rendszerbe

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.08.31 – Megvalósult.

A KultStat rendszer tesztelése

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.08.31 – Megvalósult.

A KultStat üzembe állítása

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.11.30 – Megvalósult.

IKTATÓRENDSZER

Az iktatórendszer megújítására vonatkozó műszaki specifikáció 2017-ben elkészült. A költségek biztosítása is megtörtént.

Az iktatórendszer beszerzési eljárásának lebonyolítása

Felelős: közbeszerzési felelős

Határidő: 2018.05.31 - Megvalósult

Az új iktatórendszer oktatása

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.09.30 - Megvalósult

Az iktatórendszer üzembe állítása

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.09.30 – Nem valósult meg az IT infrastruktúra beszerzésének késése miatt.

Módosított határidő: 2019.02.01

GAZDASÁGI RENDSZER

A Gazdasági rendszer (Forrás .Net) beszerzése 2017-ben megtörtént. 2018 elején a rendszer üzembeállítása és az adatok áttöltése fog megtörténni. Tervezzük a gazdasági rendszer két további modullal való bővítését.

A gazdasági rendszer üzembe állítása

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.02.28 - Megvalósult

A gazdasági rendszer kiegészítő moduljai beszerzésének előkészítése

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.03.31 - Megvalósult

A kiegészítő modulok beszerzése

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.06.30 - Megvalósult

A kiegészítő modulok üzembe állítása

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.08.31 – Későbbi időpontban megvalósult.

E-LEARNING KERETRENDSZER ÉS TANANYAGFEJLESZTÉS

A Könyvtári Intézet oktatásszervezési tevékenységéhez és az OSZK szakmai tevékenységéhez kapcsolódóan bevezetésre kerül egy e-learning keretrendszer és elkészül néhány e-learning tananyag is.

Az e-learning keretrendszer szakmai specifikációjának elkészítése

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.02.28 – Késéssel megvalósult

Az e-learning keretrendszer fejlesztője beszerzésének lebonyolítása

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.05.31 – Késéssel megvalósult. A beszámoló készítésének időpontjában derült ki, hogy a nyertes pályázó megsem vállalja el a munkát.

Módosított határidő: 2019.04.30.

Az e-learning keretrendszer fejlesztése

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.09.30 – Nem valósult meg a közbeszerzési eljárás elhúzódása miatt.

Módosított határidő: 2019.08.31.

E-learning tananyagokra vonatkozó közbeszerzési eljárás lebonyolítása

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.12.31 - Megvalósult

VEZETŐI KOMPETENCIAFEJLESZTÉS

A Vezetői kompetenciafejlesztéshez kapcsolódó feladatok megtörténtek 2017-ben. Az összefoglaló jelentés, valamint a kontrolmérés 2018 tavaszán megtörtént.

Felelős: témafelelős

Határidő: 2018.04.30 – Megtörtént

FOLYAMATFEJLESZTÉS

Az OSZK jelenlegi folyamatainak felmérése és dokumentálása 2017-ben megtörtént az OSZK munkatársainak bevonásával. 2018-ban az fejlesztések eredményeként létrejövő megújult rendszer folyamatainak elemzése és a szükséges szervezeti átalakítások tervezése folyamatban van. Az elemzések és folyamatoptimalizálás és szervezeti tervezés eredményeként a tanácsadó leadott egy előzetes javaslatot, amelynek megtárgyalását követően február 10-éig véglegesíti azt. Az így kialakult szervezethez elkészíti március 31-éig az új Szervezeti és Működési Szabályzat tervezetét. Ehhez kapcsolódóan a már elkészült cselekvési tervet aktualizálja.

A folyamatfejlesztés: elemzés és tervezés

Felelős: IFUA, munkacsoportvezető

Határidő: 2018.03.01 - Elkészült

Az új Szervezeti és működési szabályzat tervezetének elkészítése

Felelős: IFUA, munkacsoportvezető

Határidő: 2018.12.31 – Elkészült.

1. BEVÉTELI ÉS KIADÁSI ELŐIRÁNYZATOK ALAKULÁSA

Pénzügyi adatok (ezer Ft-ra kerekítve)		2017 (e Ft)	2018 (e Ft)	változás %-ban előző évhez képest
Bevétel	Az intézmény működési bevétele	134 706	178 221	+32%
	Ebből a könyvtár szolgáltatásaihoz köthető bevétel	92 338	137 003	+48%
	8.3.1 reprográfiai	2 498	3 290	+32%
	8.3.2 ajándékbolt	22 999	14 619	-36%
	8.3.3 beiratkozási díj	9 909	8 062	-19%
	8.3.4 egyéb	56 932	111 032	+95%
	Támogatás, kiegészítés és átvett pénzeszköz	4 527 576	3 904 061	-14%
	– ebből fenntartói támogatás	2 971 850	3 051 282	+3%
	– OKR	975 000	1 170 000	+20%
	– ebből központi költségvetési támogatás	1 478	0	-100%
	– ebből pályázati támogatás összesen	1 551 200	852 316	-45%
	– egyéb hazai	0	0	-
	– EFOP	0	0	-
	– nemzetközi	3 048	463	-85%
	Egyéb bevétel összesen	2 471	1 272	-49%
	Bevétel összesen	4 664 753	4 083 554	-12%
	Kiadás	Személyi juttatás	2 942 967	2 986 908
Munkaadókat terhelő összes járulék		557 897	536 033	-4%
Dologi kiadás		592 972	654 452	+10%
Egyéb működési kiadás		92 533	100 542	+9%
Beruházás		178 494	176 102	-1%
Egyéb beruházási kiadások		59 174	0	-100%
Kiadás összesen		4 424 037	4 454 037	+1%

Bevétel és kiadás különbsége:

240 716 e Ft -370 483 e Ft

2. PÁLYÁZATI FORRÁSOK 2018-BAN

Hazai pályázatok megnevezése	Pályázott összeg	Elyert összeg (Ft-ban)	Felelős	Támogató	Kezdet	Befejezése
AZ OSZK KIADÓI PROGRAMJÁNAK MEGVALÓSÍTÁSA 2016-2018	10 000 000,- Ft	5 000 000,- Ft	Tudományos Igazgatóság	NKA	2016.03.01.	2017.12.29.
Könyvtárlat rendezvénysorozat VII. évad megvalósítására	2 592 300,- Ft	2 592 300,- Ft	Tudományos Igazgatóság	NKA	2017.10.05.	2018.05.24.
ODR 2018	1 000 000,- Ft	1 000 000,- Ft	Gyarapítási és Állomány-nyilvántartó Osztály	EMMI	2017.07.01.	2018.06.30.
Könyvtárlat VII. évad - Bónusz	1 622 300,- Ft	800 000,- Ft	Tudományos Igazgatóság	NKA	2018.05.01.	2018.09.28.
KKÉK 2017, Könyvtári Közös Értékelési Keretrendszer	1 541 960,- Ft	1 541 960,- Ft	Könyvtári Intézet	NKA	2018.01.02.	2018.09.28.
Fényképörökség Erdélyből	855 000,- Ft	300 000,- Ft	Fényképtár	NKA	2018.09.07.	2018.10.31.
A pók és a méh: Haydn- és Mozart-tanulmányok című gyűjtemény elkészítésére	1 450 000,- Ft	1 000 000,- Ft	Tudományos Igazgatóság	NKA	2018.01.02.	2019.06.28.
Szendrey Julcsa, ennyit tudok a neve. Kiállítás és konferencia Szendrey Júlia születésének és halálának évfordulója alkalmából.	1 820 000,- Ft	1 820 000,- Ft	Tudományos Igazgatóság	NKA	2018.09.18.	2019.03.15.
MIKES 5	67 000 000,- Ft	67 000 000,- Ft	Gyarapítási és Állomány-nyilvántartó Osztály	Minisztrelenség	2018.03.01.	2019.02.28.
Minőségügyi feladatok ellátása	21 500 000,- Ft	21 500 000,- Ft	Könyvtári Intézet	EMMI	2018.03.01.	2018.12.31.
Könyv, könyvtár, könyvtáros 2018	2 500 000,- Ft	800 000,- Ft	Könyvtári Intézet	NKA	2018.01.01.	2018.12.31.
Könyv, könyvtár, könyvtáros 2018; 2	1 700 000,- Ft	1 500 000,- Ft	Könyvtári Intézet	NKA	2018.01.01.	2018.12.31.
Könyvtári Figyelő 2018	2 600 000,- Ft	700 000,- Ft	Könyvtári Intézet	NKA	2018.03.01.	2018.12.31.

Könyvtári Figyelő 2018; 2	1 950 000,- Ft	1 500 000,- Ft	Könyvtári Intézet	NKA	2018.03.01.	2018.12.31.
A magyar könyvtárosok VIII. világtalálkozója k megrendezésére	5 000 000,- Ft	5 000 000,- Ft	Könyvtári Intézet	NKA	2018.11.06.	2019.02.28.
Gramofonlemez- gyűjtemény megvásárlásra az Országos Széchényi Könyvtár Zeneműtára részére	7 000 000,- Ft	7 000 000,- Ft	Zeneműtár	NKA	2018.05.07.	2018.11.30.
Kiadói Program 2018-2019	9 700 000,- Ft	3 000 000,- Ft	Tudományos Igazgatóság	NKA	2018.02.01.	2019.05.31.
Digitális tartalom, digitális szolgáltatás - K2 továbbképzési sorozatra	731 514,- Ft	300 000,- Ft	Könyvtári Intézet	NKA	2018.09.03.	2019.05.31.
Az Országos Széchényi Könyvtár Tudományos Ülésszak 2018. konferenciára	544 000,- Ft	544 000,- Ft	Tudományos Igazgatóság	NKA	2018.11.22.	2019.02.15.
Továbbképzési Terv	30 000 000,- Ft	30 000 000,- Ft	Könyvtári Intézet	EMMI	2018.05.01.	2019.04.30.
Összesen:	171 104 074 ,- Ft	152 898 260 ,- Ft				

Európai uniós pályázatok	Pályázott összeg	Elnyert összeg (Ft-ban)	Támogató	Kezdet	Befejezése
Széchényi 2020: Efop-1.3.1 Cselekvő Közösségek	285 128 518,- Ft	285 128 518,- Ft	EMMI	2016.09.15	2019.09.15

Egyéb nemzetközi forrásokra épülő pályázatok	Pályázott összeg	Elnyert összeg (Ft-ban)	Támogató	Kezdet	Befejezése
-					

3. JELENTŐSEBB ESZKÖZBESZERZÉSEK

AZ OSZK VAGYONKEZELÉSBEN LÉVŐ ESZKÖZÖK

Megnevezés	darab	forint	megjegyzés
Immateriális javak			
szoftverek, licenzek	795	114 302 927	OKR projekt és közfoglalkoztatás keretében beszerzett szoftverek
ingatlanok és kapcsolódó vagyoni jogok	-	-	
Informatikai eszközök			
számítógép	1	230 476	a MIKES program keretében beszerzett gép.
ebből olvasói	-	-	
ebből szerver	-	-	
storage, egyéb adattároló (kapacitását a megjegyzésbe kérjük megadni Tb-ban)	16	265 473	1 TB külső winchester (közfoglalkoztatás és OKR projekt kapcsán beszerzett eszközök)
egyéb informatikai eszköz	10	448 484	tablet, switch, router, monitor
Egyéb tárgyi eszközök			
gépjármű	1	4 779 000	
ebből személygépkocsi	-	-	
fénymásoló			
digitalizáló eszköz			
Gyűjtemény gyarapítás, kulturális javak		100 264 452	
Egyéb	283	20 129 721	
Összesen:	1 106	240 420 533	

AZ OSZK HASZNÁLATÁBA ADOTT, DE A KIFŰ VAGYONKEZELÉSÉBEN LÉVŐ ESZKÖZÖK (OKR PROJEKT KERETÉBEN)

Megnevezés	darab	forint	megjegyzés
Immateriális javak			
szoftverek, licenzek	1 197	43 660 889	
ingatlanok és kapcsolódó vagyoni jogok	-	-	
Informatikai eszközök			
számítógép	649	210 564 696	
ebből olvasói			
ebből szerver	7	53 979 754	
storage, egyéb adattároló (kapacitását a megjegyzésbe kérjük megadni Tb-ban)	51	305 302	35 db 1TB külső merevlemez, 16 db 32 Gb pendrive
egyéb informatikai eszköz	598	33 699 630	pl. dokkoló, headset, külső DVD író, 27" grafikus monitorok
Egyéb tárgyi eszközök			

fénymásoló	36	26 565 400	
digitalizáló eszköz	83	420 139 193	
egyéb	320	13 261 318	polcok, könyvszállító kocsik, emelők, adapterek, laptop táskák
Összesen:	2 934	748 196 428	

MELLÉKLETEK

1. sz. melléklet: Esélyegyenlőségi terv
2. sz. melléklet: Fenntarthatósági terv
3. sz. melléklet: Műtárgykölcsönzések
4. sz. melléklet: Megjelentetett kiadványok
5. sz. melléklet: Konferenciák
6. sz. melléklet: A Nemzeti Kulturális Alap kollégiumaihoz benyújtott pályázatok
7. sz. melléklet: Kutatónapi tematikák
8. sz. melléklet: Könyves fesztiválok, kitelepülések
9. sz. melléklet: Könyvbemutatók
10. sz. melléklet: Tudományos és (könyvtár)szakmai publikációk, előadások, tudományos tagságok, oktatói tevékenység

Budapest, 2019. február 28.

 dr. Tüske László
 főigazgató

 Megyes Jenő
 gazdasági főigazgató-helyettes

Mellékletek az Országos Széchényi Könyvtár 2018. évi beszámolójához

Tartalom

1. sz. melléklet: Esélyegyenlőségi terv	2
2. sz. melléklet: Fenntarthatósági terv	10
3. sz. melléklet: Műtárgykölcsönzések	22
4. sz. melléklet: Megjelentetett kiadványok	23
5. sz. melléklet: Konferenciák	26
6. sz. melléklet: A Nemzeti Kulturális Alap kollégiumaihoz benyújtott pályázatok.....	27
7. sz. melléklet: Kutatónapi tematikák	29
8. sz. melléklet: Könyves fesztiválok, kitelepülések	33
9. sz. melléklet: 2018. évben megvalósult könyvbemutatók	34
10. sz. melléklet: Tudományos és (könyvtár)szakmai publikációk, előadások, tudományos tagságok, oktatói tevékenység	37

1. sz. melléklet: Esélyegyenlőségi terv

52n/r/2012

2012. 11. 11.

BIBLIOTHECA NATIONALIS HUNGARICAE

ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR
ESÉLYEGYENLŐSÉGI TERV

2012. június

ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR

ESÉLYEGYENLŐSÉGI TERV

Amely létrejött az ehhez kapcsolódó közösségi jogi irányelvekben, az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. §-ában, valamint a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. Törvény 5. és 70/A. §-ában meghatározottak alapján az Országos Széchényi Könyvtár (a továbbiakban: OSZK) vezetése és az OSZK dolgozóinak az egyetértésével. A dolgozók képviselőjében eljáró érdekképviselői szerv, a Közgűjteményi és Közművelődési Dolgozók Szakszervezete, helyi szakszervezeti titkára.

Jelen Esélyegyenlőségi Terv a 2008. évi Esélyegyenlőségi Terv módosított változata és célja az esélyegyenlőségi elvek intézményi szintű betartása, valamint a hátrányos helyzetű dolgozói csoportok foglalkoztatási pozíciójának figyelemmel kísérése és javítása.

Jelen Esélyegyenlőségi Terv nem tartalmazza azokat a kedvezményeket, amelyek más jogszabályból, az állami irányítás egyéb jogi eszközéből, illetve érdekképviselői szervekkel kötött megállapodásokról következnek.

I. ÁLTALÁNOS CÉLOK, ETIKAI ELVEK

Esélyegyenlőségi terv hatálya

Az esélyegyenlőséggel és az egyenlő bánásmóddal kapcsolatos irányelvek kiterjednek az OSZK közalkalmazotti jogviszonyban és munkavégzésre irányuló további jogviszonyban foglalkoztatott munkatársaira, különös tekintettel az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben megnevezett hátrányos helyzetű társadalmi csoportokra (továbbiakban: veszélyeztetett csoportok).

Esélyegyenlőséggel és egyenlő bánásmóddal kapcsolatos célok

Az OSZK vezetése, valamint a dolgozók képviselőiben a szakszervezeti titkár folyamatosan figyelemmel kíséri az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód megvalósulását, és mindent megtesz a veszélyeztetett csoportok előnyben részesítése érdekében.

A munkavállalással kapcsolatos célok

A munkáltató a foglalkoztatás során tiszteletben tartja az OSZK dolgozók emberi értékeit, méltóságát, egyediségét. Az OSZK a dolgozók és a saját érdekeit figyelembe véve, azokat összeegyeztetve olyan munkafeltételeket, munkakörülményeket alakít ki, amelyek hozzájárulnak ezeknek az alapvető értékeknek a megőrzéséhez és megerősítéséhez.

A munkáltató elkötelezettséget vállal az OSZK dolgozók hátrányos megkülönböztetésének megakadályozására, ennek keretében elsődlegesen a megelőzés eszközeit alkalmazza. Ez kiterjed a foglalkoztatási jogviszony keletkezésére, annak tartama alatt az illetmények, a juttatások, a képzés, a továbbképzés és egyéb ösztönző eszközök és módszerek, a teljesítményértékelés szempontrendszerének meghatározására, az áthelyezésre, a foglalkoztatási jogviszonyokkal kapcsolatos egyéb kérdésekre és a jogviszony-megszüntetésre. Kiterjed az OSZK dolgozók bármilyen, különösen az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 8. és 9. §-ában megfogalmazott diszkrimináció eseteire. Ez alól kivételt képeznek a foglalkoztatás jellegéből vagy természetéből egyértelműen következő, szükséges megkülönböztetés esetei.

Társadalmi és közösségi célok

Az Esélyegyenlőségi Terv irányadó elveket és feladatokat fogalmaz meg az OSZK mint felelősen működő közintézmény számára, célja, hogy szemléletmódjával és tetteivel szolidaritásra ösztönözze munkavállalóit.

Az OSZK az épület kialakításában és szolgáltatásaiban nagy hangsúlyt fektet az esélyegyenlőség biztosítására.

II. HELYZETFELMÉRÉS (2008. novemberi állapot)

A munkáltatónál 494 fő áll alkalmazásban. Ebből 281 nő (57%), 195 fő 50 évnél idősebb korú (39%). A szervezet felső- és középvezetésében foglalkoztatottak közül 23 nő (50%). Pályakezdekők száma 13 (2,5%), nyugdíj mellett alkalmazottak száma 11 fő (2%). A fogyatékossgal élő vagy megváltozott munkaképességű dolgozók száma 14 fő (3%).

Kisebbségi csoportokhoz tartozásról nyilvántartást az OSZK nem vezet. Gyestről, gyedről az elmúlt 5 évben visszatérők száma 13 fő. Részmunkaidőben foglalkoztatottak száma: 33 fő.

A szervezet eleget tett a rendezett munkaügyi kapcsolatok követelményének.

2012. januári állapot

A munkáltatónál 483 fő áll alkalmazásban. Ebből 300 nő (62 %), 169 fő 50 évnél idősebb korú (35 %). A szervezet felső- és középvezetésében foglalkoztatottak közül nő 30 fő (56 %). Pályakezdekők száma 2011-ben 2 fő (0,4 %), nyugdíj mellett alkalmazottak száma 8 fő (1,7 %). A fogyatékkal élő, és erről vagy megváltozott munkaképességéről nyilatkozatot tett dolgozók száma: 10 fő (2%). Kisebbségi csoportokhoz tartozásról nyilvántartást az OSZK nem vezet. Gyestről, gyedről az elmúlt 5 évben visszatérők száma 23 fő. Részmunkaidőben foglalkoztatottak száma: 32 fő.

A szervezet eleget tett a rendezett munkaügyi kapcsolatok követelményének.

III.

KONKRÉT PROGRAMOK, INTÉZKEDÉSEK, ÚJ ELJÁRÁSRENDEK KIALAKÍTÁSA. A MUNKÁLTATÓ VÁLLALÁSAI AZ EGYES CÉLCSOPORTOK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉNEK BIZTOSÍTÁSA ÉRDEKÉBEN

Az egyenlő bánásmód betartása és az esélyegyenlőség elősegítése érdekében a munkaügyi folyamatok szabályozása terén

• A munkáltató kezdeményezi egy esélyegyenlőségi felelős kinevezését (lehet a szakszervezeti titkár).

• Az esélyegyenlőségi felelős feladata:

- az Esélyegyenlőségi Terv teljesülésének folyamatos vizsgálata,
- szükség esetén eljárás kezdeményezése
- az esélyegyenlőségi felelős a hátrányos helyzetű OSZK dolgozói csoportok szociális ügyeit nyomon követi, és lehetőségeihez mérten segít érdekeik érvényesítésében.

Az OSZK dolgozók számára biztosított kedvezmények kiterjesztése céljából a munkáltató

- A nyilvános pályázatok meghirdetésekor és az OSZK dolgozók kiválasztásánál *kor, nem, nemzetiség, állampolgárság, családi és egészségi állapot* stb. szempontjából nem tesz különbséget.
- A **munkaerő-felvétel**, illetőleg a kiválasztás során a hangsúlyt az adott munkakörhöz szükséges képesítéseken túl a készségekre, képességekre, jártasságokra és tapasztalatokra helyezi. A jelöltek kiválasztásánál ugyanolyan fontos szempontnak tekinti a hosszú szakmai, gyakorlati munkatapasztalatokat és az ezen alapuló megbízhatóságot, mint a többi készség és képesség figyelembevételét.
- A bérezés területén továbbra is biztosítja, hogy a juttatások minden munkavállalót megillessenek, a részidőben dolgozókat is.
- Továbbra is egyenlő esélyű előléptetési lehetőséget biztosít minden munkavállaló számára.
- Biztosítja a képzésekhez és az azokról való tájékozódás lehetőségéhez való hozzáférést.

- A kisgyermekes és az egyedülálló szülők számára lehetőséget biztosít az óvoda, iskola nyitva tartásához alkalmazkodó munkaidőkezdéshez, amennyiben ez nem ró aránytalanul nagy terhet a többi dolgozóra.
- A munkába járással kapcsolatos utazási költségtérítésről szóló 39/2010. (II. 26.) Korm. rendelet értelmében utazási költségtérítést biztosít.
- Lehetőséget biztosít részmunkaidős foglalkoztatásra.
- Lehetőséget biztosít a panasztételre, amelynek általános eljárásrendjét az Esélyegyenlőségi Terv IV. pontja biztosítja.

A családi és munkahelyi kötelezettségek összehangolása céljából a munkáltató

- Fizetett szabadnapot biztosít a közeli hozzátartozó halála esetére.
- Amennyiben az éves költségvetés lehetőséget ad erre, beiskolázási támogatást nyújt minden 18 év alatti gyermek számára.
- Lehetőség szerint biztosítja az OSZK dolgozók gyermekei számára a szakmai gyakorlat, a diplomamunkához kötődő konzultáció lehetőségét.

A munkakörülmények javítására, különös tekintettel a 40 éven felüli, a fogyatékossgal élő és csökkent munkaképességű dolgozók helyzetének jobbítására a munkáltató

- Az ülő, mozgásszegény munkaköröket figyelembe véve, az épületben munkaidőn kívüli sportolási lehetőségeket biztosít (tornaórák, jógaóra, ill. kerékpártároló).
- A dolgozók megfelelő egészségügyi ellátása, valamint a megelőzés érdekében biztosítja az orvosi ügyeletet.
- Kérelemre engedélyezi, hogy a **krónikus betegségekben szenvedő**, rendszeres kezelés alatt álló OSZK dolgozók a kezelést – amennyiben ez írásbeli szakorvosi ajánlás vagy vélemény alapján indokolt – a munkaidő egy részében is igénybe vehessék. A kedvezmény igénybevétele nem akadályozhatja az OSZK dolgozó munkaköri feladatainak ellátását.
- Az OSZK dolgozók részére biztosítani kívánja a lehetőséget, hogy a munkahelyi büfében egészséges élelmiszerek vásárlásának lehetősége **a rendelkezésükre álljon**.
- Törekszik különösen a csökkent munkaképességű és a fogyatékossgal élő OSZK dolgozók munkahelyi körülményeinek (irodák berendezése) egészségi állapotuknak legmegfelelőbb kialakítására.

A nyugdíjas korba való átmenet megkönnyítése érdekében a munkáltató

- A humánpolitikai referens révén kiemelt mentális törődést kíván nyújtani a nyugdíj közeli, illetve a nyugdíjkorhatárt elérő OSZK dolgozóknak az életforma megváltozása előtt. Ennek megvalósítása érdekében olyan, a munkáltató és az OSZK dolgozók érdekeit egyaránt figyelembe vevő megoldások kidolgozására törekszik, amelyek lehetővé teszik azt, hogy az OSZK dolgozók a nyugdíjba vonulást megelőző években felkészülhessenek a nyugdíjazásra, a nyugdíjas életformára, az aktív nyugdíjas évekre. Ezért az érintett OSZK dolgozók számára egyénre szabottan tájékoztatást ad a nyugdíjba vonulási lehetőségekkel kapcsolatban. A kedvezményezettek köre a nyugdíjazási korhoz közel álló OSZK dolgozókra terjed ki.
- A nyugdíj előtt álló OSZK dolgozók szakmai képességét és tapasztalatát maximálisan felhasználja.
- A már nyugdíjazás okán kilépettek számára a munkáltató közérdekű önkéntes foglalkoztatás formájában munkalehetőséget biztosít, illetve támogatja a nyugdíjas közalkalmazottak foglalkoztatását..

Esélyegyenlőség biztosítása a szolgáltatások terén

Az OSZK az épület kialakításában és szolgáltatásaiban nagy hangsúlyt fektet az esélyegyenlőségi biztosítására. Minden 16. életévét betöltött személy jogosult a beiratkozásra, korra, nemre, nemzeti hovatartozásra való tekintet nélkül. Beiratkozásnál mentesülnek a beiratkozási díj alól a 70 éven felüliek, a 67%-os vagy súlyosabb rokkant látás- és hallássérültek, mozgáskorlátozottak. Az épület akadálymentes, a fogyatékos olvasókat speciális szolgáltatások segítik. Az elektronikus szolgáltatások terén is az OSZK törekszik érvényesíteni az esélyegyenlőségi szempontokat.

Mozgáskorlátozottak számára biztosított szolgáltatások

A Budavári Palota F épületének főbejáratánál rámpa segíti a kerekesszékekkel érkezőket. Beiratkozás, ill. a belépő felmutatása után az olvasóterem (7. emelet), az aula két oldalán található liftekkel közelíthető meg. Kerekesszék a beiratkozó pultnál díjmentesen igényelhető.

Vakok és gyengénlátók számára nyújtott szolgáltatások

A Budavári Palota F épületének főbejáratán át érkezők beiratkozás, ill. a belépő felmutatása után az olvasótermet (7. emelet), az aula bal oldalán található - hangos funkcióval felszerelt és braille feliratokkal ellátott - lifttel közelíthetik meg. A reprográfiai szolgáltatások közül a digitalizálást ingyenesen biztosítjuk.

Hallókészüléket használók számára nyújtott szolgáltatások

A beiratkozási pultnál indukciós hurokerősítő segíti a kommunikációt. A főbejárat szintje felett (megközelítés lépcsőn vagy lifttel), a nagy előadóteremben indukciós hurokerősítő biztosítja, hogy hallókészülékkel a terem bármely pontján vehető az előadás.

IV.

PANASZTÉTEL BIZTOSÍTÁSA, SZANKCIÓK

- Az egyenlő bánásmód megsértését eredményező munkáltatói intézkedés ellen, illetve zaklatás, jogellenes elkülönítés, megtorlás, diszkrimináció előfordulása esetén az OSZK dolgozó az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben részére biztosított eljárások megindítását megelőzően a szakszervezeti titkárhoz fordulhat. A panasztétel nem korlátozza az OSZK dolgozót abban, hogy a rendelkezésére álló törvényes eszközök igénybevitelével az ügyet jogi útra terelje.
- A szakszervezeti titkár a panaszt megtételétől számított 5 munkanapon belül a munkáltató elé tárja. A munkáltató az ügy megoldása érdekében köteles a kivizsgálásra intézkedni. A vizsgálatot a munkáltató által kijelölt szervezeti egység folytatja le. A kijelölt szervezeti egység a vizsgálat eredményéről tájékoztatja a munkáltatót.
 - Amennyiben a munkáltató a panasz alapját képező intézkedés megtételéhez a vizsgálat eredményének ismeretében is ragaszkodik, és ezt az OSZK dolgozó sérelmezi, a munkáltató az intézkedést nem fogadatosíthatja a panasznak a munkáltatóhoz való benyújtásától számítva az ügy megoldásáig, de legfeljebb 7 napig.

- Amennyiben a panasz nem a munkáltató intézkedése ellen irányul, és a kivizsgálás megerősíti a dolgozó által kifogásolt jelenség meglétét (zaklatás, emberi méltóság megsértése stb.), a munkáltató haladéktalanul köteles intézkedni a jelenség megszüntetése érdekében.
- Amennyiben a résztvevők nem tudnak megegyezni, közvetítőt vonhatnak be az eljárásba.
- Az eljárásban az OSZK dolgozót folyamatos tájékoztatási és részvételi jog illeti meg.

V.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Az Esélyegyenlőségi Tervben rögzített kedvezmények körét a munkáltató a szakszervezeti titkárral egyeztetve folyamatosan bővítheti.

Az újonnan foglalkoztatási jogviszonyt létesítő OSZK dolgozókkal a kinevezéskor meg kell ismertetni az Esélyegyenlőségi Tervet. Az OSZK dolgozóknak a mellékelt űrlapon nyilatkozniuk kell, hogy az Esélyegyenlőségi Tervben foglaltakat megismerték.

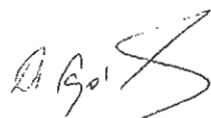
Felelős: munkáltatói jogkört gyakorlók

A jelen Esélyegyenlőségi Terv aláírását követően a munkáltató haladéktalanul gondoskodik a közzétételről azaz a Tervnek az OSZK levelezőlistáján történő megjelentetéséről.

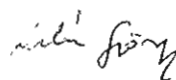
Jelen, a munkahelyi esélyegyenlőség biztosítása érdekében létrejött megállapodást a munkáltató és a dolgozók képviselőiben a szakszervezeti titkár elolvasták, annak rendelkezéseit közösen értelmezték, és mint akaratukkal mindenben megegyezőt jóváhagyólag aláírják.

Az Esélyegyenlőségi Terv – annak folyamatos felülvizsgálata következtében – az alábbi napon módosított változatként az aláírás napjától tekinthető hatályosnak.

Budapest, 2012. június 15.

Dr. Sajó Andrea
Főigazgató

Lukács György
a KKDSZ helyi szakszervezeti titkára

NYILATKOZAT
az Esélyegyenlőségi Terv megismeréséről

Alulírott, (született:.....,
an: , lakik:.....,) kijelentem, hogy
a 2012. évi Esélyegyenlőségi Tervet elolvastam, megértettem, céljával és rendelkezéseivel
tisztában vagyok.

Budapest, 201.....

.....
Alírás

519/7/2012

F10/2012

Az Országos Széchényi Könyvtár Fenntarthatósági Terve

Készült:

Budapest, 2012.

TARTALOM

PREAMBULUM	3
HELYZETFELMÉRÉS (2008. december és 2012. január).....	4
I. KÖRNYEZETTUDATOS MENEDZSMENT ÉS TERVEZÉS.....	5
I./A Környezeti menedzsment eszközök.....	5
<i>Fenntarthatósági-oktatási felelős és munkacsoport kijelölése munkatársai közül</i>	5
<i>A Fenntarthatósági Terv összeállítása, aktualizálása</i>	6
<i>Környezetvédelmi programjának felülvizsgálata és megvalósításának dokumentálása....</i>	6
<i>A szervezet rendszeres környezeti teljesítményértékelésének bevezetése.....</i>	6
<i>A fenntarthatósággal kapcsolatos tudásmegosztások.....</i>	6
<i>Fenntarthatósággal kapcsolatos adatok közzététele.....</i>	6
<i>A termék- és szolgáltatásfejlesztés előzetes, fenntarthatóság-szemponjú elemzése és az eredmények figyelembevétele</i>	6
I./B Fenntartható fejlődést szolgáló tervezési eljárások.....	6
<i>A környezetvédelmi szempontból előnyösebb termékek előnybe részesítése</i>	6
<i>Az energia- és vízfelhasználás csökkentése.....</i>	7
<i>Hulladékgazdálkodás</i>	7
<i>A veszélyes hulladék kezelése.....</i>	7
<i>Beszerezések</i>	7
II. FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉST SZOLGÁLÓ MAGVALÓSÍTÁS ÉS FENNTARTÁS .	7
II./A Jó környezeti és egészségi állapot megőrzése.....	7
<i>Gépkocsi-használat csökkentése</i>	7
<i>Egészségmegőrző munkahelyi feltételek javítása érdekében a jogszabályi előírásokon felül munkaegészségügyi és –biztonsági tárgyi eszköz beszerzés</i>	7
II./B Társadalmi felelősségvállalás.....	7
<i>Gépkocsi-használat helyett a tömegközlekedés preferálása a munkavállalók esetén.....</i>	7
<i>Olvasóknak nyújtott szolgáltatások.....</i>	8

PREAMBULUM

Az intézmények működésük és szolgáltatásaik révén felelősek alkalmazottaikért, szolgáltatásaik használóiért és partnereikért, tágabb értelemben a társadalmi és környezeti folyamatok befolyásolásáért. Ennek érdekében olyan intézményi stratégiák kialakítására van szükség, amelyek a környezeti és társadalmi felelősséget erősítik. A jogi szabályozások betartásán túl a fenntartható fejlődést biztosító fejlesztések hozzájárulnak az intézmény versenyképességéhez, jobb eredmény érhető el a szolgáltatások minden szintjén, előnyösen befolyásolják a vezetés gyakorlati lépéseit, javítják a munkakörülményeket, az intézmény partnereivel való kapcsolatait, valamint csökkentik az egészségügyi és biztonsági kockázatokat. A fenntartható fejlődés koncepciójának beépítése az intézmény stratégiájába pozitívan befolyásolja az intézmény arculatát, valamint pozitívan hat a gazdaság, a kultúra, a művelődés és a tudomány többi szereplőjére.

Fenntarthatónak tekinthető az a fejlesztés, amely a jövő generációk érdekeinek és életminőségének védelmét szem előtt tartva, tekintettel van a természeti és társadalmi erőforrásokra, beleértve a természeti értékeket, területeket, tájakat, a biológiai sokféleséget és a humán tőkét is.

A fenntarthatóság érdekében az Országos Széchényi Könyvtár, mint felelős gazdálkodó szervezet – összhangban az európai uniós elvekkel és a Nemzeti Fenntartható Fejlődési Stratégiával – nagy hangsúlyt fektet a környezettudatos intézményi működés kialakítására és ennek fenntartására. A Fenntarthatósági Tervvel az intézmény vállalja, hogy működésében a fenntarthatósági szempontokat lehetőségeihez mérten figyelembe veszi és érvényesíti. A Fenntarthatósági Terv irányelveket tartalmaz, amelyek alapján az intézmény környezetvédelmi programjait kidolgozza és végrehajtja.

A Fenntarthatósági Terv hatálya kiterjed az OSZK székhelyére illetve telephelyeire.

HELYZETFELMÉRÉS (2008. december)

Fenntarthatósági indikátorok

Vízfelhasználás

2007-ben összesen:..... 15.023 m³

Villamos-energia felhasználás

2007-ben összesen:..... 2.478.965 kWó

Távhőenergia felhasználás

2007-ben összesen:..... 7.785 GJ

Üvegházhatású anyagok kibocsátásának mértéke

(CO₂e) [t/év]
nincs

Ártalmatlanításra kerülő hulladék mértéke

(ártalmatlanításra kerülő hulladék [t] / összes hulladék mennyisége [t])
39,76 t

A kistérségben élők foglalkoztatottságának mértéke

357 fő (budapestiek)

HELYZETFELMÉRÉS (2012. január)

Fenntarthatósági indikátorok

Vízfelhasználás

2010-ben összesen: 6643 m³

Villamos-energia felhasználás

2010-ben összesen: 2539794 kWó

Az OSZK Fenntarthatósági Terve

Távhőenergia felhasználás

2010-ben összesen: 8637 GJ

Üvegházhatású anyagok kibocsátásának mértéke

(CO₂e) [t/év]
nincs

Ártalmatlanításra kerülő hulladék mértéke

(ártalmatlanításra kerülő hulladék [t] / összes hulladék mennyisége [t])
0.071 / 79,97 t (1. sz. melléklet)

A kistérségben élők foglalkoztatottságának mértéke

Összesen 464 fő, ebből vidéki 131 fő (2012.05.31-én)

I. KÖRNYEZETTUDATOS MENEDZSMENT ÉS TERVEZÉS

Az OSZK vezetése elkötelezettséget vállal a fenntarthatósági szempontok figyelembevételére az intézmény költséghatékony és környezettudatos működése érdekében. Erőfeszítéseket tesz a környezeti erőforrások felhasználásának csökkentésére, eszközbeszerzései, szolgáltatásai kialakítása során mérlegeli a fenntarthatóság szempontjait. Ösztönzi dolgozóit a környezettudatos magatartás követésére, és biztosítja ennek feltételeit.

I./A Környezeti menedzsment eszközök

Fenntarthatósági-oktatási felelős és munkacsoport kijelölése munkatársai közül

A fenntarthatósági felelőst az intézmény főigazgatója jelöli ki.

A fenntarthatósági munkacsoport tagjai önkéntesen dolgoznak, javaslataikkal és munkájukkal segítik a fenntarthatósági felelőst. A munkacsoport szoros kapcsolatot tart a vezetőséggel. Tagjait a főigazgató hivatalosan is megbízza a feladattal.

A fenntarthatósági felelős feladata:

- a fenntarthatósági munkacsoport irányítása

A fenntarthatósági munkacsoport feladatköre:

- az intézmény fenntarthatósági programjának kidolgozása,
- a dolgozók és olvasók tájékoztatása,
- környezettudatos munkakörülmények megteremtése,
- környezetvédelmi oktatások tartása,
- szükség szerint auditok lefolytatása,

Az OSZK Fenntarthatósági Terve

- konkrét javaslatok összeállítása az intézmény vezetősége számára.

A Fenntarthatósági Terv összeállítása, aktualizálása

Az OSZK fenntarthatósági önkéntesekből álló munkacsoportja 2008 végén összeállította megvitatta és az intézmény vezetősége elé terjesztette elfogadásra a jelen Fenntarthatósági Terv 2012 júliusától hatályba léptetendő aktualizált változatát. Tekintettel az elmúlt időszak beruházásaira és fejlesztéseire, illetve a jelen forráshiányos környezetére a Fenntarthatósági Terv aktualizálására van szükség. További aktualizálás a Terv tekintetében szükség esetén bármikor lehetséges. Jelen Fenntarthatósági Terv 2012. januárjától tekinthető aktualizáltnak.

Az OSZK környezetvédelmi programjának felülvizsgálata és megvalósításának dokumentálása

A fenntarthatósági program megvalósulását a fenntarthatósági munkacsoport folyamatosan figyelemmel kíséri, mutatóit szükség szerint, de legalább 2 évente felülvizsgálja.

A szervezet rendszeres környezeti teljesítményértékelésének bevezetése

Az Országos Széchényi Könyvtár fenntarthatósági munkacsoportja ajánlásait az intézmény vezetőségi értekezlete megvitatja és értékeli, az ajánlásokat lehetőség szerint figyelembe veszi az intézmény költségvetésének elfogadásakor. Az intézmény vezetősége ösztönzi az egyes osztályokat, hogy munkatervük megalkotásában vegyék figyelembe az intézmény fenntarthatósági programját.

A fenntarthatósággal kapcsolatos tudásmegosztások

Az Országos Széchényi Könyvtár fenntarthatósági munkacsoportja vállalja a felelősséget, a rendezvények lebonyolításáért, a közönségszolgálatért, a képzésekért, az informatikáért, valamint a monitoringért és a kommunikációért felelős munkatársak pedig valamennyien részt vesznek a fenntarthatósággal kapcsolatos tudásmegosztásban. Részvételüket a fenntarthatósági felelős koordinálja és összesíti. A tudásmegosztásokat a munkacsoport dokumentálja, oktatási jegyzőkönyvvel és jelenléti ívvel igazolja a részvételt.

Fenntarthatósággal kapcsolatos adatok közzététele

Az Országos Széchényi Könyvtár a Fenntarthatósági Tervének fenntarthatóság értékelési jelentéseit 2 évente a <http://www.oszk.hu> honlapján rendszeresen közzéteszi. Az intézmény arculatában, stratégiájában, üzeneteiben megjeleníti a környezettudatos szempontokat.

A termék- és szolgáltatásfejlesztés előzetes, fenntarthatóság-szemponturna elemzése és az eredmények figyelembevétele

Az OSZK szolgáltatásai, szervezett programjai, és képzések kidolgozása során, illetve kiadványai megjelentetésében figyelembe veszi a jelen Fenntarthatósági Terv szempontjait. A fenntarthatósági munkacsoport új szolgáltatások esetén biztosítja a jelen Fenntarthatósági Terv szempontjainak előzetes megismerését, és ellenőrizni fogja e szempontok betartását.

I./B Fenntartható fejlődést szolgáló tervezési eljárások

A környezetvédelmi szempontból előnyösebb termékek előnyben részesítése

Az OSZK épületének működtetése és pályázati projektjei megvalósítása során törekszik a kombinált, valamint az anyag- és energia-takarékos irodatechnikai készülékek beszerzésére és

Az OSZK Fenntarthatósági Terve

alkalmazására. Ennek megfelelően a személyi számítógépek, monitorok, nyomtatók, lapolvasók, faxok, másológépek, projektorok beszerzésekor az energiafogyasztás fontos szempont lesz, és vizsgálni fogja a berendezés anyagösszetételét, a kétoldalas nyomtatás, az újrapiír használhatóságát, és stand-by üzemmód szempontjait is.

Az energia- és vízfelhasználás csökkentése

Az OSZK törekedni fog arra, hogy az éves energia- és vízfelhasználását folyamatosan csökkentse. Ennek megfelelően ösztönzi dolgozóit a környezettudatos magatartás betartására. Lehetőségeihez mérten olyan eszközöket alkalmaz, amelyek energia- és víztakarékosak.

Hulladékgyűjtés

Az OSZK a hulladékgyűjtés terén törekszik a hasznosításra átadott hulladék mennyiségének növelésére, illetve az összes keletkezett hulladék mennyiségének csökkentésére. Az intézmény egész területén lehetőséget biztosít a szelektív hulladékgyűjtésre és ösztönzi dolgozóit, hogy ennek szabályait betartsák. Ennek érdekében papír és hulladék-kímélő adatkezelési technológiákat preferál.

A veszélyes hulladék kezelése

Az intézményben a veszélyes hulladékok gyűjtése megoldott, tárolásuk típusonként elkülönítetten történik. A számítógépes alkatrészek, a vegyszerek és egyéb veszélyes hulladékok elszállítása szabályozott keretek között folyik.

Beszerzések

Az OSZK beszerzései során igyekszik előnyben részesíteni a környezeti menedzsment rendszerrel rendelkező, illetve a helyi beszállítókat.

II. FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉST SZOLGÁLÓ MAGVALÓSÍTÁS ÉS FENNTARTÁS

II./A Jó környezeti és egészségi állapot megőrzése

Gépkocsi-használat csökkentése

Az OSZK törekedni fog a gépkocsi-használat csökkentésére. Amennyiben lehetséges, a partnerekkel videokonferenciákat szervez, illetve előnyben részesíti az online kommunikációs lehetőségek használatát (Skype).

Egészségmegőrző munkahelyi feltételek javítása érdekében a jogszabályi előírásokon felül munkaegészségügyi és –biztonsági tárgyi eszköz beszerzés

Az OSZK irodáinak berendezésében az egészségmegőrző munkahelyi feltételek javítása érdekében törekedni fog a jogszabályi előírásokon felül is a munkaegészségügyi tárgyi eszközök beszerzésére. Ennek mértékét az éves fenntarthatósági terv értékelésében rendszeresen összegzi és értékeli.

II./B Társadalmi felelősségvállalás

Gépkocsi-használat helyett a tömegközlekedés preferálása a munkavállalók esetén

Az OSZK ösztönzi dolgozóit, hogy munkába járáshoz elsősorban a tömegközlekedési eszközöket vegyék igénybe, ennek érdekében törekszik az éves BKV bérlet kiváltásának támogatására. A kerékpárosok számára megfelelő tároló helyet biztosít. A gazdasági bejárat

Az OSZK Fenntarthatósági Terve

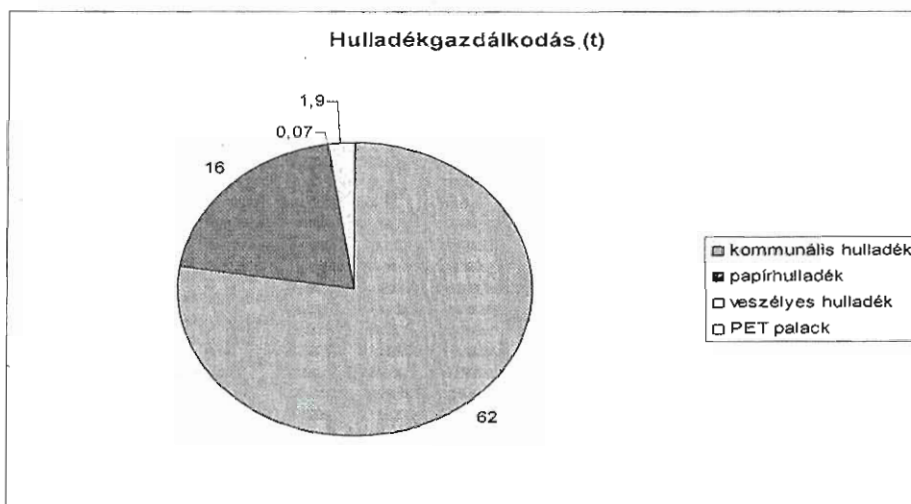
mellett kamerával védett kerékpártárolót alakított ki a kerékpárhasználókkal együttműködve, a kerékpárral közlekedőknek az épületben öltöző és zuhanyzó áll a rendelkezésükre.

Olvasóknak nyújtott szolgáltatások

A nemzeti könyvtár számos online elérésű szolgáltatást üzemeltet: adatbázisok, tematikus honlapok, szakértői rendszerek, digitális gyűjtemények, digitalizáló és tájékoztató szolgáltatások, amelyek kényelmesebbé és korszerűbbé teszik a könyvtárhasználatot. Ezzel csökkenthetőek a használók közlekedési és a papír-felhasználási költségei.

A Könyvtárhoz való távoli hozzáférés, természetesen, nem összeegyeztethetetlen a hagyományos helyben olvasói szokásokkal, illetve az ezzel kapcsolatos szolgáltatások fejlesztésével. Etekintetben a Könyvtár két szinten tehet a fenntarthatóságért: (i) törődik az épület üzemeltetésének racionalizálásával, és (ii) olvasói körében népszerűsítheti a fenntarthatóság témáját. Az OSZK, mint minden könyvtár, a *jó társadalomról* való szabad párbeszéd terepe, így színhelyéül kell, hogy szolgáljon a jelen társadalmat érintő kérdésekről, problémákról és ezekre adott megoldásjavaslatokról szóló vitának. Ezt kívántuk segíteni a hetedik emeleten, a Könyvkiadó állomással szemben – a fenntarthatóság valamely területét tárgyaló könyveket bemutató – Ökosarok kialakításával, amellyel az OSZK fel kívánja hívni a figyelmet a környezetvédelem jelentőségére, és lehetőséget nyújt az ezzel kapcsolatos információk egyszerűbb megszerzésére.

Hulladékgazdálkodás 2010-2012

A 2010-es évhez képest 2011-ben az összes hulladék mennyisége 7 %-kal csökkent, ezen belül az újrahasznosítható anyagok közül a papírhulladék: 13%-kal csökkent a PET palackok (0%) esetében változás az előző évhez viszonyítva nem tapasztalható.

Az Országos Széchényi Könyvtár a hulladékgazdálkodásban az előző évek tendenciáit követve próbált 2011-ben is továbblépni. A papírhulladék mennyisége a kétoldalas nyomtatás, a már megkezdett elektronikus iratkezelés és a toalett helyiségekben a cserélhető pamut kéztörölkők használatának köszönhetően 18,3 tonnától 16 tonnára csökkent. Ez 14%-os csökkenést jelent a 2010-es évhez képest.

Az előző években megkezdett világításkorszerűsítésnek köszönhetően - a korszerű hosszabb élettartamú fénycsővek ritkább cseréje miatt - és a kevesebb leselejtezett elektromos berendezés következtében csökkent az OSZK által termelt veszélyes hulladék mennyisége.

A 2011-es évtől a leselejtezett számítástechnikai hulladékot szerződés alapján egy Kft. újrahasznosításra megveszi, ezért ez a tétel veszélyes hulladékként nem mutatkozik.

Újrahasznosításra elszállított anyagok:

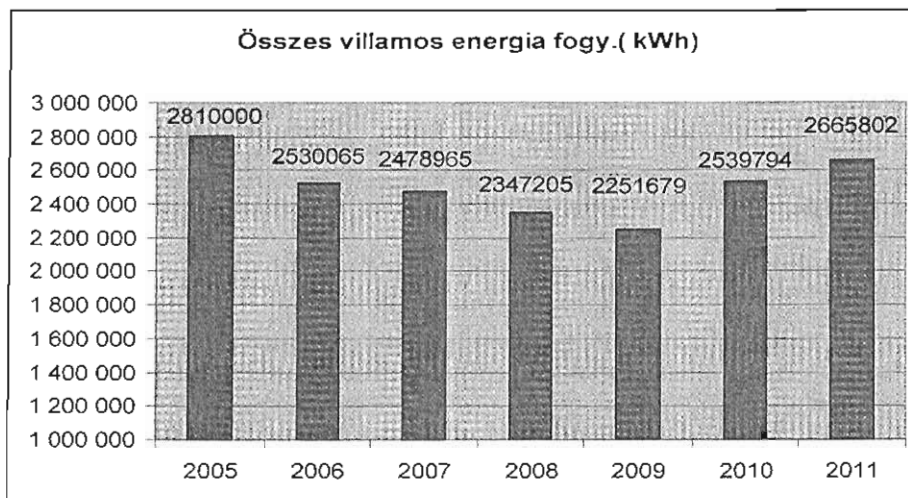
- Monitor 28 db
- PC 33 db
- Egyéb 27 db

Elszállított veszélyes anyagok:

- Elemek, akkuk: 71 kg
- Összesen: 71 kg

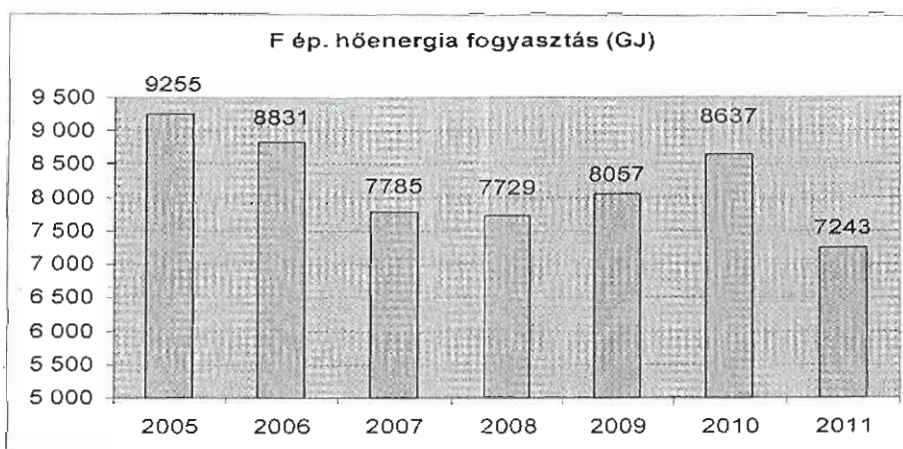
INTÉZMÉNYI ENERGIA FOGYASZTÁS 2010-2012

A villamos energia fogyasztás alakulását nagymértékben befolyásolja a számítástechnikai tárolókapacitás folyamatos növekedése. A 2011-i fogyasztás növekedés javarészt e fejlesztéseknek köszönhető. A másik jelentősebb, bár csak időszakos jellegű tényező a zirci Műemlék könyvtár fűtése. Az elmúlt tél példátlanul hideg időjárása és a korszerűtlen, elektromos hőtárolós kályhákkal való fűtés miatt e téren az energiatakarékosság a vártnál kedvezőtlenebbül alakult.

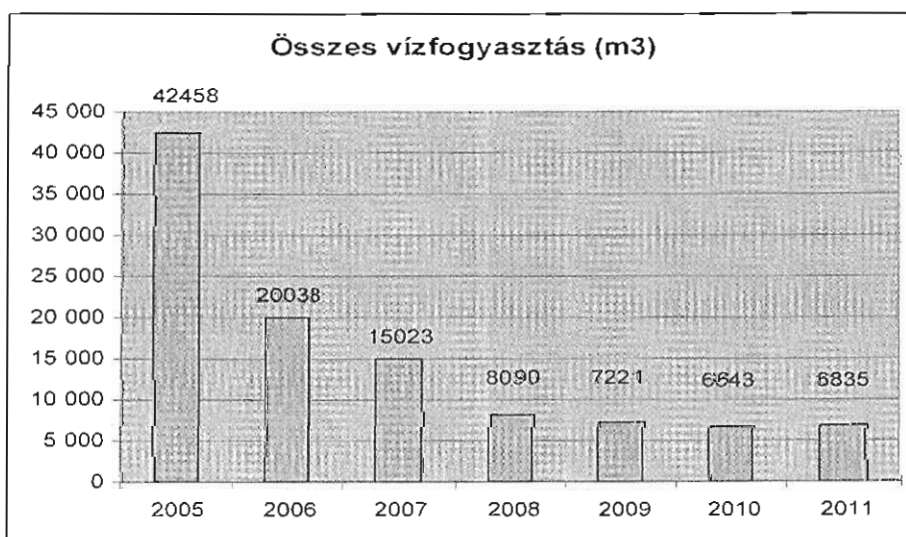
A hőenergia fogyasztás területén a nagy hidegek ellenére csökkenés tapasztalható. Itt egy óvatos de következetes hidraulikai beállítás, ill. kis mértékű hőmérsékletcsökkentés történt. További energia megtakarítások valószínűleg csak beruházásokkal (nyílászárók cseréje, szigetelés) érhetők el. Költségmegtakarítás az éves energia és teljesítmény lekötés racionalizálásával lehetséges.

(Természetesen magas hőenergia felhasználás csak a téli hónapokban van 1000-1500 GJ, fűtési szezonon kívül főleg a használati melegvíz (HMV) fogyaszt energiát, és azok a légkezelők melyek páratartalom szabályzást is végeznek, ezen berendezéseknek viszont magas a hidegenergia felhasználása is.)

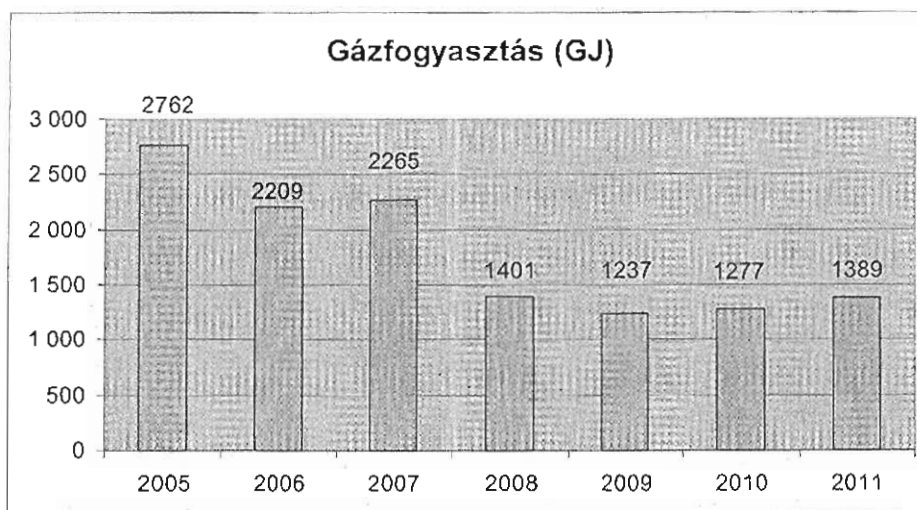
A vízfelhasználás a korábbi évek beruházásainak, változtatásainak köszönhetően az előző időszakhoz képest jelentősen csökkent. Úgy tűnik, hogy itt már kevés a lehetőség a további takarékoskodásra és lehet, hogy csak nagyon hosszú távon megtérülő beruházásnak lenne eredménye.

Inkább a pontosabb mérést (amiben rejlik talán csökkentési lehetőség is) mint a fogyasztás mérséklését célozza a következő. A Régi Főti úti raktárnak ill. az ott működő kertészetnek (2010 május 510 m³, július 499 m³, szeptember 622 m³) néha kiugróan magas volt a fogyasztása. Általában 15-20 m³. Ezt egy nem hiteles (a szerződött felek megállapodása szerint) mérő alapján továbbszámoljuk. 2012 -ben elindítottuk egy locsolási célú vízmérő telepítését, aminek következtében – a Vízművek tájékoztatása szerint – ezen a vízmérőn átfolyó víz nem jelenik meg a csatorna számlában és a vízszámlát is pontosabban tudjuk továbbküldeni.

Az OSZK Fenntarthatósági Terve

Gázfogyasztás inkább csak a bérleményekben (Csillaghegy), üdülőben (Parádsasvár) van. Itt viszonylag kevés a beavatkozási lehetőség, az is hosszú távon megtérülő. A Régi Fóti úton levő raktár gázkazánjainak cseréje nem csak energiahatékonysági szempontok miatt, hanem nem megfelelő állapotuk miatt is indokolt lenne. Ott a fogyasztást a nyílászárók cseréjével és egyéb hőszigetelési eljárásokkal is csökkenteni lehetne. Az épület állapota önmagában is indokoltá tenné egy nagyobb mértékű beavatkozást.

D. Gy.

3. sz. melléklet: Műtárgykölcsönzések

Az Országos Széchényi Könyvtár által nyújtott műtárgykölcsönzések

	Kölcsönző intézmények	db	érték (Ft)
január	Budapesti Történelmi Múzeum – Kiscelli Múzeum: A társasjátékozás kultúrtörténete	7	303 000
	Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat – Magyar Kultúra Napja	1	80 000 000
február	Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum – Ibusz. Mert úton lenni jó.	2	23 000
március	Petőfi Irodalmi Múzeum – Kortársunk Csehov és Arany János és a fényképezés	17	1 205 000
április	Boldog Gizella Gyűjtemény – Mátyás király és a reneszánsz	1	1 500 000
	Budapesti Történelmi Múzeum – Szívmelengető középkor	6	51 500 000
június	Dobó István Vármúzeum – Múzeumok éjszakája	7	790 000
augusztus	Műcsarnok – Kozma Lajos munkássága	1	400 000
szeptember	Herman Ottó Múzeum – Grafika változó időben	7	286 000
október	Műcsarnok – Rejtett történetek	78	9 671 000
	Francia Intézet - „Ideiglenes paradicsom” a szabadság útján	9	107 000
	A Magyarországra menekült francia katonák, 1940-1945”		
	MTA KIK – Mátyás és a természettudományok	7	17 750 000
	BTM – A tabáni szerb templom megmentett műkincsei	52	4 542 000
november	Magyar Nemzeti Múzeum – Az ismeretlen Görgei	8	610 000
2018	összesen	203	168 687 000

Az Országos Széchényi Könyvtár által igényelt műtárgykölcsönzések

	Kölcsönadó intézmények	db
március	MTA Könyvtár és Információs Központ – Regiomontanus kiállítás	
október	Petőfi Irodalmi Múzeum – Szendrey Júlia kiállítás	12
november	<u>Corvina kiállításra:</u>	
	Győr Egyházmegyei Kincstár és Könyvtár	1
	ELTE Egyetemi Könyvtár	13
	Budapesti Történelmi Múzeum	8
	Magyar Országos Levéltár	2
	Magyar Nemzeti Múzeum	5
	Szépművészeti Múzeum	1

4. sz. melléklet: Megjelentetett kiadványok

Könyvsorozatok

Kuncz Aladár Összegyűjtött Munkái (közös kiadás a Kriterion Könyvkiadóval)

- IV. kötet: Monográfiák. Toldy Ferenc–A magyar irodalomtörténet elméletének és módszerének fejlődése Toldy Ferenc óta. (szerk. Boka László–Rózsafalvi Zsuzsanna), OSZK–Kriterion, Bp.–Kolozsvár, 2017. (Megjelenés: 2018.), 344 oldal.

Nemzeti Téka (közös kiadás a Gondolat Kiadóval)

- Fejezetek a magyarországi könyvtárügy történetéből, 1945–1956. (szerk. Sonnevend Péter–Kéglí Ferenc), OSZK–Gondolat Kiadó, Bp., 2018., 342 oldal.

Magyar Könyvszemle és a MOKKA-R Egyesület füzetei (közös kiadás az Argumentum Kiadóval)

- 9. A reformáció könyvespolca Reprezentatív kiadványok Magyarországon a reformáció korából. (szerk. P. Vásárhelyi Judit), OSZK–MTA BTK Itl–MOKKA-R Egyesület, Bp., 2018., 148 oldal.

Bibliotheca Scientiae et Artis (közös kiadás a Gondolat Kiadóval)

- 10. „Volt a hazának egy-két énekem” ARANY 200. (szerk. Boka László–Rózsafalvi Zsuzsanna), OSZK–Gondolat Kiadó, Bp., 2018., 194 oldal.
- 11. OSZK 215. Tanulmányok egy évforduló tiszteletére. (szerk. Deák Eszter–Dede Franciska), OSZK–Gondolat Kiadó, Bp., 2018., 272 oldal.

Studia Theatralica

- Lőrinc Katalin, A test mint szöveg. OSZK, Bp., 2018., 160 oldal.
- Miklósy Gyula naplója 1886–1888. (szerk. bev. Rajnai Edit), OSZK, Bp., 2018., 680 oldal.

Mokka-R (közös kiadás az Argumentum Kiadóval)

- Borsa Gedeon - Újabb könyvtörténeti írások. szerk. P. Vásárhelyi Judit, OSZK–MTA BTK Itl–MOKKA-R Egyesület, Bp., 2018.

Alkalmi kiadványok

Kádár Judit, *Az Új Idők az első világháború alatt (1914–1918)*. OSZK, Bp., 2018., 320 oldal.

Vasné dr. Tóth Kornélia, *Nagy László Lázár kisgrafikai világa*. OSZK, Bp., 2018., 160 oldal.

Tokaji Nagy Erzsébet–Szádeczky-Kardoss Zsófia, Szabó Zoltán. OSZK–Kortárs Kiadó, Bp., 2018., 572 oldal.

Garadnai Erika, *A felső-magyarországi hitvita (1663–1672)*. Sámbar Mátyás, Pósházi János, Matkó István és Czeglédi István polémiája. OSZK–Universitas Kiadó, Bp., 2018., 384 oldal.

The Illuminated Chronicle. Chronica de Gentis Hungarorum e Codice Picto Sacc. XIV. (edited János Bak M.–László Veszprémy), OSZK–CEU Press, Bp., 2018., 206 pages.

A Felvidéki fürdők lexikona. (szerk. Nagy Zoltán), OSZK–Nap Kiadó, Bp.–Pozsony, 2018. 278 oldal.

Tanulmánykötetek, forrásközlések

Sárközy Réka, *Kinek a történelme? Emlékezet, politika dokumentumfilm*. OSZK–Gondolat Kiadó, Bp., 2018., 286 oldal.

Eörsi László, *A „budai srácok” - 1956*. OSZK, Bp., 2018., 300 oldal.

Segítség nehéz időkben. Levélválogatás Thallóczy Lajos hagyatékából. (szerk. Zichy Mihály), OSZK–Magyar Napló Kiadó, Bp., 2018., 280 oldal.

Husz János és a huszitizmus hatása a magyarországi művelődésben. (szerk. Kovács Eszter–Mészáros Andor), OSZK–Szent Adalbert Közép- és Kelet-Európa Kutatásokért Alapítvány–ELTE BTK Művelődéstörténeti Tanszék, Bp., 2017. (Megjelenés: 2018.), 180 oldal.

Studies of the Illuminated Chronicle. (edited János Bak M.–László Veszprémy), OSZK–CEU Press, Bp., 2018., 436 pages.

Bibliográfiák

Magyarország Bibliográfiája 1712–1860. X. Nyomda- és Kiadástörténeti útmutató, (szerk. Kovács Eszter–V. Ecsedy Judit), OSZK, Bp., 2018., 400 oldal.

Kiállítási katalógusok

KÉP-REGÉNY-TÖRTÉNET: A kilencedik művészet ikonjai Magyarországon. szerk. Szép Eszter, OSZK, Bp., 2018., 84 oldal.

A Corvina könyvtár budai műhelye. Kiállítási kalauz. (szerk. Zsupán Edina–Földesi Ferenc), OSZK, Bp., 2018., 244 oldal.

Díszalbumok

Mátyás corvinái a nemzet könyvtárában. (szerk. Mikó Árpád–Zsupán Edina), OSZK–Kossuth Kiadó, Bp., - utánnomás: 2018., 160 oldal.

Arany János és Petőfi Sándor levelezése. OSZK–Kossuth Kiadó, Bp., 2018., 260 oldal.

„Én kis hazám a nagy hazában”. A nagyszalontai Arany János Emlékmúzeum kéziratári dokumentumai. (szerk. Rózsafalvi Zsuzsanna), OSZK–Arany János Művelődési Egyesület, Bp.–Nagyszalonta, 2018., 318 oldal.

Hasonmás kiadások, faksimilék

A Corvina könyvtár budai műhelye. Díszlapok. (szerk. vál. Zsupán Edina), OSZK, Bp., 2018., 12 lap.

A Budapesti Újságírók Egyesülete Almanachja 1910. évre. Utazás az újságírás körül. (bev. tanulmány: Szénási Zoltán–Visy Beatrix), OSZK–Argumentum Kiadó, Bp., 2017. (Megjelenés: 2018.), 376 oldal.

A Budapesti Újságírók Egyesülete Almanachja 1911. (bev. tanulmány: Szénási Zoltán–Boka László), OSZK–Argumentum Kiadó, Bp., 2018., 512 oldal.

Hauszmann Alajos, A magyar királyi vár. OSZK–Kossuth Kiadó, Bp., - utánnomás: 2018., 54 oldal.

Honvédalbum. (szerk. Szokoly Viktor), OSZK–Kossuth Kiadó, Bp., 2018., 82 oldal.

Dubniczay István hantai prépost, a zirci ciszterci apátság mecénása. (szerk. Vida Beáta), OSZK–Reguly Antal Múzeum és Népi Kézműves Alkotóház, Zirc–Bp., 2018.

Jelenések könyve. Magyarázatos bibliafordítás. (szerk. Ötvös László), OSZK–Ötvös László, Bp.–Debrecen, 2018., 616 oldal.

Évkönyvek

Mercurius 2015–2016–2017. (szerk. Dede Franciska, főszerk. Boka László) OSZK, Bp., 2018.

Bulletin 2015–2016–2017. (ed. Franciska Dede, ed.-in-chief László Boka) NSZL, Bp., 2018.

Térképtörténeti Közlemények 2. (szerk. Pászti László), OSZK, Bp., 2018.

Újratervezések. Magyarország a jelenkorban. (szerk., Keller Márkus–Tabajdi Gábor), OSZK–1956-os Intézet Alapítvány, Bp., 2018., 325 oldal.

Lymbus 2017. Magyarságtudományi forrásközlemények. főszerk. Ujváry Gábor, OSZK–Nemzetközi Magyarságtudományi Társaság–MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont–Külgazdasági és Külügyminisztérium–Balassi Intézet–Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára, Bp., 2017. (Megjelenés: 2018.), 590 oldal.

Folyóiratok

Magyar Könyvszemle 2018/1–4. (főszerk. Monok István), OSZK–MTA ItI–Argumentum, Bp., 2018.

Könyv, Könyvtár, Könyvtáros. 2018/1–12. (szerk. Béres Judit), OSZK, Bp., 2018.

Könyvtári Figyelő. 2018/1–4. (szerk. Kovács Katalin), OSZK, Bp., 2018.

Irodalmi Magazin. 2018/1. Cseh Tamás 75. (főszerk. Szentmártoni János), OSZK–Magyar Napló, Bp., 2018., 128 oldal.

Irodalmi Magazin. 2018/2. Katonák, költők, szerelmek. (főszerk. Szentmártoni János), OSZK–Magyar Napló, Bp., 2018., 134 oldal.

Irodalmi Magazin. 2018/3. Boszorkányság. (főszerk. Szentmártoni János), OSZK–Magyar Napló, Bp., 2018., 160 oldal.

Irodalmi Magazin. 2018/4. Várad, Holnap, Ady. (főszerk. *Szentmártoni János*), OSZK–Magyar Napló, Bp., 2018., 136 oldal.

OSZK támogatásával megjelent egyéb kiadványok

Rainer M. János, Századosok. *Osiris Kiadó*, Bp, 2018., 404 oldal.

Az Erdélyi Unitárius Egyház története III/1. Az Erdélyi Unitárius Egyház Gyűjtőlevéltárának és Nagykönyvtárának kiadványai (szerk. Uzoni Fosztó István–Kozma Mihály–Kozma János), OSZK–Magyar Unitárius Egyház–Magyar Unitárius Egyház Magyarországi Egyházkerülete, Bp–Kolozsvár, 2018., 1200 oldal.

Összesen 44 db kiadvány

<http://www.oszk.hu/kiadvanyok>

5. sz. melléklet: Konferenciák

- 2018. január 22-én, a magyar kultúra napja alkalmából egész napos programsorozattal ünnepelte a nemzeti könyvtár a *Himnusz* születésnapját. Ennek keretében került sor egy tudományos konferenciára és egy könyvbemutatóra (lásd részletesen ott). A tudományos konferencia témája az 1680-ban feltűnt üstökös volt, elsősorban művelődés- és könyvtörténeti szempontból tekintve a hatását (kiegészítve két csillagász előadásával). Ld. még Könyvbemutatók.
- 2018. április 12–13-án rendezte meg a Teleki Alapítvány a Rómer Flóris konferenciát, amelynek az OSZK részéről Tóth Zsuzsanna restaurátor adott elő a nagyszalontani Arany János Emlékmúzeum megújulásáról.
- 2018. április 18-án szervezte meg Boreczky Anna – a Tudományos Titkárság munkatársainak segítségével – a *Concordantiae caritatis* workshop-ot osztrák és magyar kutatók részvételével. A német nyelvű program résztvevői voltak: Sarbak Gábor (az MTA-OSZK Res Libraria Hungariae Kutatócsoport vezetője); Martin Roland; Katrin Janz-Wenig; Wehli Tünde; Christine Glaßner; Maria Theisen; Boreczky Anna.
- 2018. május 10-én került sor a Pray-kódex-munkacsoport műhelykonferenciájára a nemzeti könyvtárban.
- 2018. szeptember 28–29-én rendezték meg *Az „igazságos mesék”* címmel a Magyar Olvasástársaság XIV. országos népmese-konferenciáját, amely ez alkalommal a nemzeti könyvtárban kapott helyet.
- 2018. október 4-én Kuncz Aladár-émlékkonferenciára került sor a nemzeti könyvtárban. Résztvevők: Boka László, Rózsafalvi Zsuzsanna, Juhász Andrea, Jeney Éva, Láng Gusztáv, Buda Attila, Kondor Péter János, Vincze Ferenc, Mózes Huba, Filep Tamás Gusztáv és Sashegyi Gábor. Az előadást követő kerekasztal-beszélgetésen Filep Tamás Gusztáv, H. Szabó Gyula, Láng Gusztáv és Mózes Huba vett részt.
- 2018. november 6-án és 7-én VIII. alkalommal rendezték meg a Magyar Könyvtárosok Világtalálkozóját, amelynek mottója ez alkalommal *Európai kultúra – nemzeti örökség* volt. A konferencia első napját a 150 éves évfordulóját ünneplő Országgyűlési Könyvtár partnerségével az Országház épületében szervezték, a második nap helyszíne pedig az Országos Széchényi Könyvtár volt.
- 2018. november 15-én *404 – Ki őrzi meg az internetet?* címmel tartottak szakmai napot a közgyűjtemények feladatai a webes és egyéb internetes tartalmak archiválásával kapcsolatban.
- 2018. november 22–23-án tartotta a nemzeti könyvtár éves tudományos ülészetét *Emlék – Emlékmű – Műemlék* címmel. Részt vett: Vízkelety András, Korondi Ágnes, Farkas Gábor Farkas, Kovács Eszter, Antalffy Péter, Janzsó Minklós, Szabóné Kozma Katalin, Vesztroczy Zsolt, Sirató Ildikó, Erdősi Péter (ELTE), Kőrösi Zsuzsanna, Somlai Katalin, Lénárt András, Tabajdi Gábor, Eörsi László, Keller Márkus, Rainer M. János, Róka Enikő (Kiscelli Múzeum), Nagy Blanka, Sulics Fruzsina, Sárközy Réka, Tóth Péter, Somorjai Szabolcs, Illyés Boglárka, Liphay Endre, Feke Eszter, Sánta Sára. Szekcióelnök volt: Boreczky Anna, Szegő Iván és Dede Franciska. Az OSZK Tudományos Ülésszak látogatóinak száma (2 nap összesített adata): 120 fő.

6. sz. melléklet: A Nemzeti Kulturális Alap kollégiumaihoz benyújtott pályázatok

	Cím	igényelt összeg	megítélt támogatás
január	Az Országos Széchényi Könyvtár könyvkiadói programjának megvalósítására (2018-2019)	9 300 000	3 000 000
február	Könyv, Könyvtár, Könyvtáros	2 500 000	800 000
	Könyvtári Figyelő	2 600 000	700 000
március	Fényképörökség Erdélyből	855 000	300 000
	Mercurius és Bulletin 2018	888 000	
	Tudományos Ülésszak 2018	544 000	
	Katkó színházi felvételei	900 000	
	K2 továbbképzés	731 514	
április	Könyvtárosok VIII. világtalálkozója	5 000 000	5 000 000
május	Gramofonlemez-gyűjtemény megvásárlása		7 000 000
június	Könyv, Könyvtár, Könyvtáros 2018. kiegészítő pályázat	1 700 000	
	Könyvtári Figyelő 2018. kiegészítő pályázat	1 950 000	
július			
augusztus			
szeptember			
október	KönyvTÁrIrat irodalmi és kultúrtörténeti programsorozat VIII. évadja rendezvényeinek megszervezésére	2 500 000	2 500 000
november			
december	<i>Az járt oda, aki kottát is tud olvasni, nemcsak betűt...</i> című kötet megjelentetésére	1 400 000	1 400 000
	<i>A Valaki útravált ... Ady100</i> évfordulós kiállításra és hozzá kapcsolódó rendezvénysorozatra	3 082 400	-

Elszámolások 2018 folyamán

KKÉK 2017, Könyvtári Közös Értékelési Keretrendszer 2017 kiadvány megjelentetésére

Összeg: 1 541 960 FT

Könyvtárlat VII. évad – Bónusz

Összeg: 800.000 Ft

Könyvtárlat rendezvénysorozat VII. évad megvalósítására

Összeg: 2 592 300 Ft

Korszerű könyvtár, korszerű szolgáltatások - K2 szakmai továbbképzési sorozat lebonyolítására

Összeg: 586 560 Ft

Tudományos Ülésszak 2017 rendezésére- Országos Széchényi Könyvtár

Összeg: 423.000 Ft

Az Országos Széchényi Könyvtár kiadó programjának megvalósítására 2017-2018 között

Összeg: 5.500.000 Ft

A Könyvtári Figyelő 2017. évi négy lapszámának megjelentetésére

Összeg: 2.000.000 Ft
A Könyv, Könyvtár, Könyvtáros folyóirat 2017. évi 12 lapszámának megjelentetésére
Összeg: 2.000.000 Ft
Állományvédelmi eszközök beszerzésére az Országos Széchényi Könyvtár Kézirattára számára
Összeg: 1 886 073 Ft
Dohnányi Ernő: Változatok egy gyermekdalra című művének faksimile kiadására
Összeg: 1.800.000 Ft
Állománygyarapításra
Összeg: 30.000.000 Ft
Enver Colakovic kéziratos hungarica-hagyatékának megvásárlására
Összeg: 1.200.000 Ft
Az Országos Széchényi Könyvtári kiadói programjának megvalósítására, 10 könyv megjelentetésére
2016-2018.
Összeg: 5.000.000 Ft

Módosítások

A magyar könyvtárosok VIII. világtalálkozójának megrendezésére
Határidő és költség jogcím módosítása
Az Országos Széchényi Könyvtár Tudományos Ülésszak 2018. konferenciára
Határidő módosítás
Ezerszer Júlia - Kiállítás és konferencia Szendrey Júlia születésének és halálának évfordulója alkalmából.
Határidő módosítása
A pók és a méh: Haydn- és Mozart-tanulmányok című gyűjtemény elkészítésére
Határidő módosítása
Az Országos Széchényi Könyvtár *Könyvkiadói programjának* megvalósítására 2017-2018 között
Határidő módosítása

7. sz. melléklet: Kutatónapi tematikák

A középkortól a 19. századig:

- A Kézirattár díszített középkori kéziratának katalogizálása. Az 1300 előtti anyag leválogatása és tíz tétel feldolgozása/leírása egy a jövőben megjelentetni tervezett nyomtatott katalógus céljára // *Eredmény: az 1300 előtti latin kódexek leválogatása és listázása a tervezett ütemezésnek megfelelően lezárult, tíz tétel leírása elkészült. A katalogizálás lezárásának időpontja várhatóan: 2021. december.*
- Anyanyelvű kegyességi irodalom a késő középkori Magyarországon és Kelet-Közép-Európában // *Eredmény: tanulmányok és konferencia-előadások előkészítése; a kutató egy vállalt tanulmányt nem fejezett be, mert a megjelenést elhalasztották; a tervezett három konferencia helyett hat konferencián tartott előadást, kettőt angol nyelven*
- A *Commendatio animarum* című fejezet illusztrálása a késő középkori óráskönyvekben (PhD-disszertáció) // *2019. első harmadában elkészül a disszertáció és megindul a doktori eljárás*
- Az OSZK középkori olasz nyelvű kéziratának új katalógusa // *A kutatás befejezésének várható időpontja: 2019.*
- A Kalocsai Főszékesegyházi Könyvtár kódexének és az OSZK kódextöredékeinek kutatása // *Eredmény: a kutató több kalocsai kódex leírásával készült el, 2 töredék leírását végezte el; az angol leírás következő évre marad, amikor elkészül a magyar változat*
- Az Országos Széchényi Könyvtár ősnymtatványai és antikvári, a Régi Magyar Könyvtár hungarus szerzőinek csoportja, a gyűjtemények története és a kötetekben található possessor-bejegyzések folyamatos feldolgozása, különös tekintettel a nagy bibliofil gyűjtőkre // *Eredmény: tanulmány jelent meg a témából (a kutató év közben elhagyta az intézményt)*
- *Budai krónika*: honlap, hangoskönyv, hasonmás // *Eredmény: A Budai krónika honlapjának háttérszövege elkészült*
- Az OSZK *Corvina-programjának* gondozása: a Supplementum Corvinianum könyvsorozat következő kötetének előkészítése, a kézirat magyar és angol nyelvű változatainak letisztázása // *Kapcsolódó eredmény: a Corvina-könyvtár budai műhelyére vonatkozó nagykiállítás, bilingvis kiállításvezető kötet, mappa összeállítása*
- *Regiomontanus 550* program 2018. évi rendezvényeinek megvalósítása // *Eredmény: kamarakiállítás (a kutató év közben elhagyta az intézményt)*
- *A Thuróczy-Chronica* provenienciája // *Eredmény: 77 ismert példány történetének rekonstrukciója*
- Magyarországi és bécsi nyomdák kapcsolatainak kutatása // *Eredmény: német nyelvű összefoglaló tanulmány a bécsi Trattner család magyarországi működéséről (sajtó alatt)*
- A nagyszombati Akadémiai nyomda és folytatása a budai Egyetemi nyomda repertóriumának elkészítése // *Eredmény: a nyomda felszerelésének regisztrálása, betűk, könyvdíszek, metszetek repertóriumának összeállítása folytatása*
- Jacobinus János *Brevis enarratioja* (PhD-disszertáció) // *A kutatás és a dolgozat írása áthúzódik a következő két évre*
- *A magyar nyelvű írásbeliség kezdete a 16. századi nagyszombati misszilisek tükrében* című doktori disszertáció elkészítése // *2018. április 13-án sikeres doktori védés*
- Keresztúri Bíró Pál eddig *ismeretlen kézirat predikációjának* átírása, publikálása és elemzése // *Eredmény: kézirat átírása már megtörtént, jelenleg a jegyzetelt, kiadható változat és hozzá tanulmány készül*
- 16-18. századi irodalom- és művelődéstörténetre vonatkozó kutatások // *Eredmények: könyvismertetések, nemzetközi konferenciákon szekcióelnökség*
- Bogáti Fazakas Miklós *verses művei görög forrásainak feltárása*, a magyar szöveg poétikai viszonya a görög eredetihez, az RMKT XVI/13. kötetét előkészítő K 104951 NKFIH-program keretein belül // *Eredmény: a munka elkészült, megjelent könyvfejezetként, bevezető szövegekben*

- Gyulai Pál: *De habitatore templi Palladis* (szövegkiadás, fordítás, bevezetés; megjelenik a Lymbusban) // Eredmény: Gyulai Pál dialógusa (1871) - lezárt kutatás.
- OTKA 107667 Hungarikumok a Cseh Irodalmi Múzeum, a Památník národného písennictví levéltárának gyűjteményében. // Az első kutatás lezárt, eredménye: saját kiadású kötet.
- 1700 előtti magyarországi *biblikus cseh nyomtatott verses emlékek* összegyűjtése // Bolyai-ösztöndíj keretében, tervezett befejezés: 2020. december 31.
- Count Taaffe's *Letters from the Imperial Camp* című levélgyűjtemény fordítása, jegyzetekkel és bevezető tanulmánnyal való ellátása // Eredmény: nyersfordítás elkészült
- Újabb adalékok a kolozsvári unitárius nyomda (1697—1703) történetéhez // Eredmény: Unitárius könyvnyomtatás történetéhez kapcsolódó különszámban (Keresztény Magvető) megjelent tanulmány (Kolozsvár-Belvárosi Unitárius Egyházközség Levéltárában előkerült anyagok alapján)
- Az *Eitzenberger-nyomda* anyagának feldolgozásából származó tanulmányok és újdonságok publikálása (OTKA-pályázat keretében) // Eredmény: BSCA-sorozat 2018-as kötetében tanulmány (a nyomda működését, időrendjét, történetét, készletét és kapcsolatrendszerét új adatokkal elemző tanulmány)
- 15.-18. századi nyomdászattörténeti források feldolgozása (OTKA 104231 számú kutatási program folytatása) // Eredmény: kiemelkedő eredmény a marosvásárhelyi Teleki Tékában őrzött Koncz József-féle töredékgyűjteményben található kalendáriumtöredékek nyomdák szerinti szétválasztása, meghatározása (megjelenés helye és időpontja szerint)
- Az OSZK Kézirattára spanyol anyagának feltárása és elemzése // Eredmény: csaknem elkészült a kézirat átírása, más szótárakkal való összevetése megkezdődött
- Az atlaszkatalógus szerkesztési munkáinak folytatása (Dankerts-atlasz) // Eredmény: a hiányzó 97 katalógustétel megírása, további, még nem vagy csak részlegesen ismert atlaszok feltárása, fotózása
- *Imádságok a kalendáriumokban* (PhD-disszertáció) A kora újkori magyarországi magyar, latin és német nyelvű kalendáriumok imádságainak összegyűjtése, elemzése, összehasonlítása // Eredmény: anyaggyűjtés; 16. századi magyar, német és latin nyelvű kalendáriumait átnézte, a fohászokat kigyűjtötte, a 17. századi anyag egy részét is feldolgozta, abszolutórium: 2018. júl. 6.
- *Széchenyi Ferenc írásos hagyatéka*: elektronikus tartalomszolgáltatás – művelődéstörténeti projekt (művelődéstörténeti vonatkozású levelezésanyag bibliográfiai leírása; az útinapló szemelvényei; bibliográfia; átfogó tanulmány) // A kutatás befejezésének tervezett időpontja: 2020
- *Széchenyi Ferenc könyvgyűjteményének kötetéstörténeti feldolgozása* // Eredmény: publikáció az eredményekről, valamint az eredmények felhasználása az oktatásban is
- *Csatok és veretek kötéseken* (folyamatos) // Eredmény: a kutató nagyrészt a Corvina-kiállítás kapcsán megújuló honlapra készülő leírások és rajzok elkészítésével foglalkozott
- *Joseph Haydn kottatárának kutatása*, a zeneszerzővel kapcsolatos résztanulmányok közzlése – folyamatos kutatás // Eredmények 2018-ban: tanulmány, szakszócikk, előadás
- Az OSZK egyházi szláv, szerb és orosz nyelvű, 17–19. századi régi nyomtatványainak feltárása (bibliográfiai számbavétel, könyvtörténeti, proveniencia- és possessorkutatás // A kutatás folyamatos, a kutató 2018-ban tanulmány(oka)t jelentetett meg a témában s társkurátora volt a Budapesti Történeti Múzeum nagykiállításának.

19–20. századra vonatkozó kutatások:

- Elischer Boldizsár Goethe-gyűjteményének kottaanyagával kapcsolatos korábbi kutatások összegzése // Lezárt kutatás, de a *Studia Musicologica* főszerkesztőváltása miatt a publikáció közzlése átütemeződött, később jelenik meg
- *Diplomácia, politika, sajtó: Lonovics József római missziója (1840–41)* című doktori disszertáció átdolgozása könyv formára // A munka folyamatban van, a kutató emellett 2018-ban két hónapra Klebelsberg-ösztöndíjat nyert Bécsbe

- Az 1863-ban megrendezett pécsi egyházmegyei zsinat latin nyelvű dokumentumainak magyar fordítása és megjelentetése (MTA TTI-vel együtt) // Eredmény: várható publikálás 2019 júniusában
- Az István-téri *Miklószy Színház* és a városligeti *Miklószy Színkör története (1872–1874)* – pesti színházak az 1870-es években // Eredmény: a kutatási eredmények összefoglalása
- Az *Arany-émlékév lezárásaként a nagyszalontai kéziratokból* összeállított bilingvis katalógus, illetve kísérőtanulmány elkészítése // Eredmény: a kutatás lezárult, a kötet megjelent
- *Jókai-kutatás*: a kritikai kiadás újabb elbeszéléskötetének sajtó alá rendezése // Eredmény: tanulmány jelent meg a témában
- Magyar-francia kulturális kapcsolatok a dualizmus idején – különös tekintettel a kortárs francia zene hazai recepciójára (doktori képzés) // Eredmény: Zágon Géza Vilmos pályájára vonatkozó korábbi forrásközlemény francia nyelvű változatának megjelenése. A képzéshez kapcsolódva az OSZK Kézirattári anyagok, valamint az Egyetemi Könyvtár és a Nemzeti Színház iratanyagának kutatása
- *Miklószy Gyula utolsó színigazgatói évei*. Egy színigazgatói pálya – egy napló tükrében (Miklószy Gyula naplója szöveggondozásának lezárása, kötet összeállítása) // Eredmény: A napló 1. kötete megjelent
- Az *Új Idők* fényképei 1895–1945 // Eredmény: tudományos előadás a témában; a kutató emellett 2018-ban Klebelsberg-ösztöndíjat nyert két hónapra Párizsba
- Az *1896-es Millenniumi Ezredéves Országos Kiállítás sajtótörténeti jelentősége* – a korabeli és az esemény alkalmából megjelent alkalmi lapok vizsgálata mentén (a téma kutatása PhD-fokozat elnyerésére irányul) // Eredmény: 1896. évi millenniumi kiállítás alkalmából megjelent 13 alkalmi lap összevont, tematikus repertóriumának megtervezése, illetve az anyag excel-táblázatba rendezése elkészült. A tárgyszójegyzék és rendezőelvek egységesítése még folyamatban van
- Az 1911-es darbár Delhiben – Ferenczy Árpád tudósításai alapján // Eredmény: várhatóan tanulmány jelenik meg 2019-ben
- Az *OSZK egykori első világháborús gyűjtemény anyagának* rendezése, feltárása és feldolgozása a Térképtárban és a Plakát- és Kisnyomtatványtárban // Eredmény: táblázatba rendezett, tárgyszavas feltáró munka. Jelenleg 8200 plakátnál tart a feldolgozás, a becsült szám 12-14000-re nőtt. További eredmény több tékányi fényképalbum átadása a Fényképtárnak, illetve anyagok a Térképtárnak
- *Apponyi Sándorné adománya* // Eredmény: 2018-ban tanulmány az OSZK-tanulmánykötetben, a kutatás folytatódik 2019-ben is
- Babits Mihály: *Az európai irodalom története*, kritikai kiadás sajtó alá rendezése // Eredmény: A kéziratok és a PIM-ben lévő kefelevonatok összevetése után az egyes szövegváltozatok összehasonlítása zajlik. Megkezdődött az egyes fejezetek végső szövegeinek kialakítása
- *Károlyi Mihályné szépirodalmi munkássága* // Eredmény: témamódosítás 2018-ban erre a témára (hagyatékban talált, eddig publikálatlan regény beazonosítása és kutatása)
- *Budapest ostroma 1944–1945* // A kutatás átnyúlik a következő évre. Három írás megjelenés alatt
- *Dohnányi életműkutatás* // Eredmény: angol nyelvű tanulmány (befejezés átnyúlik 2019-re)
- *Rédey Tivadar OSZK-beli pályáját és kapcsolati hálóját követő kutatások* után az esszéírói életmű áttekintése // Eredmény: tanulmány jelent meg a témában
- *Miroslav Krleža magyar vonatkozású, nyomtatásban megjelent életművének (ún. hungarikájának) kutatása* // Eredmény: a kutatás szegmenseiben 2018-ban részben lezárult (a Krleža-hagyaték feldolgozott magyar vonatkozású dokumentumait közlő esetleges szövegkiadás előkészítésének soron következő fázisa és Colakovic magyar vonatkozású hagyatéka érkeztetése és előzetes felmérése a továbbiakban folytatódik). Eredmények: Colakovic-hagyaték szállítása, felmérése, sikeres doktori szigorlat
- *Szabó Zoltán életrajzi kötet* a Kortárs Kiadóval társkiadásban // Eredmény: a kötet megjelent

- *Csillagászati térképek kartográfiája* – PhD-fokozat megszerzésére irányuló képzés az ELTE Földtudományi Doktori Iskolájában // Eredmény: az OSZK Térképtárában lévő csillagászati térképanyag feldolgozása befejeződött

Közelmúltra vonatkozó kutatások:

- Újrakezdés (1945–1989) // Eredmény: különböző közgyűjteményekben folytatott kutatómunka
- A szocializmus újratervezése – a „revizionisták” kísérlete // Eredmény: a kutatás lezárult. Előadás és két tanulmány is született a témában (megjelenés alatt)
- A magyar hírszerzés és kémelhárítás története 1945–1990 // A kutatás befejezésének tervezett ideje: 2022, két írás megjelenés alatt
- Csillagos házak története Budapesten // A kutatás befejezésének várható időpontja: 2019. Eredmények: anyaggyűjtés
- Lakhatás és lakáspolitikai az 1950-es években // A kutatás várható befejezése: 2020. A 2017-es monográfia eredményeinek nemzetközi kontextusba helyezése. Eredmény: 2018-ban hat konferenciaelőadás (magyar, német és osztrák konferenciákon), a habilitációs dolgozat angol nyelvű kézírata (a kézirat elkészült)
- A budapesti felkelőcsoportok története, 1956. // Eredmény: publikációk a témában
- Rákosi Mátyás levelezése 1956–1971 // Eredmény: a kutatás lezárult, eredménye egy tudományos kötet
- A Magyar Televízió története 1957–2010 // A kutatás folytatódik, 2018. évi eredmény: alapkutatások a témában
- Állami mecénatúra 1959 és 1989 között: ideológia, üzlet és művészet. Sokszorosított grafikák kiadási gyakorlata Magyarországon a Kádár-rendszerben – az OSZK Plakát- és Kisnyomtatványtár 1945 utáni metszetgyűjteménye alapján // Eredmény: az üzemi újság (*Paletta*) feldolgozása; EMI irattárában kutatás; személyes interjúk; áttekinthető tanulmány írása
- Tanulmányutaktól az ipari kooperációkig a Kádár-korszakban // Eredmény: kutatás az Intézet évkönyvébe szánt tanulmányhoz
- Népnyelv vagy latin? Vita a II. vatikáni zsinaton a latin nyelvű liturgia megtartásáról // Eredmény: zsinati felszólalók hozzászólásainak magyar fordítása elkészült
- A kulturális emlékezet médiumai: plakát, fotó, dokumentumfilm a rendszerváltás után // Eredmény: előadás, tanulmány
- A 20–21. századi ex libris gyűjtők prozopográfiája a korabeli sajtó, az OSZK ex libris gyűjteménye és egyéb források tükrében // Eredmény: Nagy László Lázár kisgrafikai életművét bemutató könyv
- Az ex libris gyűjtemény gyarapodása: ex libris hagyatékok, ajándékozások az OSZK Plakát- és Kisnyomtatványtárban // Eredmény: sorozat folytatása („Híres gyűjtők könyvjegyei az OSZK-ban”), konferenciák, előadások

8. sz. melléklet: Könyves fesztiválok, kitelepülések

- 2018. április 19–22. között rendezte meg a MKKE a Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivált, amelyen az OSZK is képviseltette magát. Nemcsak az önállóan vagy társkiadásban megjelentetett kiadványait árusította, hanem több könyvbemutatót is szervezett a rendezvény idején (részletesen a könyvbemutatók címszónál). A rendezvényen való részvétel szervezését és a standon való árusítást a Tudományos Titkárság munkatársai biztosították.
- 2018. június 7–11. között rendezték meg az Ünnepi Könyvhetet, amelyen az OSZK is képviseltette magát. Nemcsak az önállóan vagy társkiadásban megjelentetett kiadványait árusította, hanem kerekasztal-beszélgetés keretében mutatta be az előző évi Tudományos Ülésszak Arany János-szekciójának előadásait tartalmazó tanulmánykötetét (kiegészítve néhány további Arany-kiadvány ismertetésével), és dedikálásra is sor került a standon (Vasné Tóth Kornélia dedikálta a kötetét). A rendezvényen való részvétel szervezését és a standon való árusítást a Tudományos Titkárság munkatársai biztosították.
- 2018. augusztus 31. – szeptember 2. között rendezték meg a Budavári Könyvünnepet, amelyen az OSZK is képviseltette magát. A munkatársak a Kiadó önállóan vagy társkiadásban megjelentetett kiadványait árusították, a két könyvbemutatón a *Térképtörténeti Közleményeket* Pászti László, a *Thallóczy-levelezéskötet* pedig Zichy Mihály ismertette.
- 2018. október 18. – október 21. között rendezték meg a Margó Fesztivált, amelyen az OSZK is képviseltette magát. A munkatársak a Kiadó önállóan vagy társkiadásban megjelentetett kiadványait árusították. A rendezvényen két beszélgetés-könyvbemutató keretében ismertettek a Kiadó társkiadásban megjelenő munkáiból két kiadványt (*Budapesti Újságírók Egyesülete Almanachja 1911* és *Irodalmi Magazin*)

9. sz. melléklet: 2018. évben megvalósult könyvbemutatók

- 2018. január 19-én Balatonfüreden mutatták be a magyar kultúra napja helyi rendezvényén A *magyar himnusz képes albuma* című kötetet, amelyet Boka László irodalomtörténész, Szabó G. Zoltán, irodalomtörténész és Riskó Kata zenetörténész ismertetett Praznovszky Mihály irodalomtörténész vezetésével.
- 2018. január 19-én Z. Karvalics László *Informatorium* című kötetének bemutatójára került sor a Könyvtártudományi Szakkönyvtár olvasótermében.
- 2018. január 22.: „Üstököst látni”. Az 1680. évi üstökös művelődés- és tudománytörténeti emlékei című kötetet Láng Benedek (BME FTT) és Monok István (MTAK) mutatta be.
- 2018. január 22.: a 2014-ben elhunyt Lakatos Éva eddig kiadatlan bibliográfiai gyűjtését *Kikötőben maradt hajók* címmel a fia, Herendi László szerkesztette köteté. A bemutatón a szerkesztő, Hernádi László, valamint Kéglí Ferenc bibliográfus és Buzinkay Géza történész ismertette és méltatta a kötetet.
- 2018. március 9.: A FUGA Budapesti Építészeti Központban mutatta be Winkler Barnabás és Rainer M. János Keller Márkus *Szocialista lakhatás? – A lakáskérdés az 1950-es években Magyarországon* című kötetét, amely az OSZK és a L’Harmattan Kiadó közös kiadásában jelent meg.
- 2018. március 19-én az OSZK Tanácstermében került sor a Kovács Eszter és Mészáros Andor szerkesztésében megjelent konferenciakötet bemutatására. A kötet címe *Husz János és a huszitizmus hatása a magyarországi művelődésben* és az Országos Széchényi Könyvtár, a Szent Adalbert Közép- és Kelet-Európa Kutatásokért Alapítvány, az ELTE BTK Művelődéstörténeti Tanszék és a Vallástudományi Központ kiadásában jelent meg. A kötetet Käfer István irodalomtörténész, címzetes egyetemi tanár és a két szerkesztő mutatta be.
- 2018. március 26-án mutatták be Koncz Pál *Papírművészet és könyvművészet Veszprém megyében a 18–20. században* című kötetét a restaurátor szakmai nap keretében. A könyvet Rozsondai Marianne ismertette.
- 2018. március 29-én, a színházi világnaphoz legközelebb eső csütörtökön mutatta be *Az aradi magyar színjátszás 130 éve (1818–1948) II. kötet (1905–1948)* című könyvet Sirató Ildikó színháztörténész, az OSZK Színháztörténeti Tárának vezetője.
- 2018. április 11-én mutatta be – befogadott rendezvényként – a Kosztolányi Kritikai Kiadás soron következő kötetét az MTA–ELTE Hálózati Kritikai Szövegkiadás Kutatócsoport, az Országos Széchényi Könyvtár és a Kalligram Kiadó. A Kosztolányi Dezső *Japán versek* című kötetet Buda Attila irodalomtörténész, Sári László orientalista és a kötetet sajtó alá rendező Kolozsy-Kiss Eszter mutatta be.
- 2018. április 17-én került sor a *Honvéd Album* című faksimile kötet bemutatójára, a kötetet a bevezetőt író Hermann Róbert történész, a társkiadó Kossuth Kiadó elnök-vezérigazgatója, Kocsis András Sándor és Boka László, az OSZK Kiadó vezetője mutatta be.
- 2018. április 21-én, a Budapesti Nemzetközi Könyvfesztiválon, a Könyvtáros klub keretében mutatta be Sonnevend Péter, Boka László, Kéglí Ferenc, Pogány György, Pogányné Rózsa Gabriella és Varga Katalin az OSZK és a Gondolat Kiadó társkiadásában, a Nemzeti Téka sorozatban megjelent *Fejezetek a magyarországi könyvtárügy történetéből (1945–1956)* című tanulmánykötetet.
- 2018. április 21-én, a Budapesti Nemzetközi Könyvfesztiválon az OSZK két kötetét mutattuk be: a Kuncz Aladár *Monográfiák. Toldy Ferenc. A magyar irodalomtörténet elméletének és módszerének fejlődése Toldy Ferenc óta* című kötetet Buda Attila irodalomtörténész és a két szerkesztő: Boka László és Rózsafalvi Zsuzsanna ismertette; Kádár Judit *Az Új Idők az első világháború alatt (1914–1918)* című kötetét pedig Gyáni Gábor mutatta be.
- 2018. április 26-án mutatta be az OSZK Lőrinc Katalin *A test mint szöveg* című munkáját, amelyet Dr. Bolvári-Takács Gábor szakíró, Sirató Ildikó és a szerző mutatott be.

- 2018. május 30-án az Országos Széchényi Könyvtár öt önálló, illetve társkiadásban megjelentetett kötetet mutatott be a díszteremben. Az OSZK kórusának előadása után Boka László tudományos igazgató és Hafenscher Károly, a Reformáció Emlékbizottság leköszönő miniszteri biztosa köszöntötte a jelenlévőket. Ezt követően Monok István, a MTAK főigazgatója mutatta be Melius Juhász Péter *Az Szent Iánosnak tölt ielenesnek igaz es iras szerint valo magyarazasa prédikatioc szerint...* című művének hasonmás kiadását. Ezt követte Heltai János előadása, amelyben Szenci Molnár Albert két kötetét ismertette (*Psalterium Ungaricum. Kis katekizmus és Jubileus esztendei prédikáció. Appendix de idolo Lauretano*). A bemutató második részében kerekasztal-beszélgetés keretében ismertette Tasi Réka, P. Vásárhelyi Judit és Varga Bernadett *A reformáció könyvespolca. Reprezentatív kiadványok Magyarországon a reformáció korából* című tanulmánykötetet, illetve a „Hát én, Uram, mit szóljak te előtted?” *Keresztúri Bíró Pál és a Mennyei társalkodás* című kötetet.
- A 2018. június 7–11. között megrendezett Ünnepi Könyvhéten kerekasztal-beszélgetés keretében mutattuk be az előző évi Tudományos Ülésszak Arany János-szekciójának előadásait tartalmazó tanulmánykötetet, amelyet Boka László, Rózsafalvi Zsuzsanna és Vaderna Gábor irodalomtörténész ismertetett.
- 2018. június 26-án, a KÉP–REGÉNY–TÖRTÉNET című kiállítás zárórendezvénye keretében mutatták be a nemzeti könyvtárban a kiállítás bilingvis katalógusát.
- A IX. *Kolozsvári Magyar Napok* című, 2018. augusztus 19–26. között megszervezett rendezvénysorozat könyvbemutatóján is közreműködtek a nemzeti könyvtár munkatársai. 2018. augusztus 20-án a Kuncz Aladár-életműsorozat *Monográfiák* című kötetét mutatták be a szerkesztők, Boka László és Rózsafalvi Zsuzsanna irodalomtörténészek, Filep Tamás Gusztáv eszmetörténész és H. Szabó Gyula, a Kriterion Könyvkiadó vezetője társaságában.
- A 2018. augusztus 31 – szeptember 2. között megrendezett Budavári Könyvünnep keretében megrendezett könyvbemutatón a *Térképtörténeti Közleményeket* ismertette Pásztai László.
- A 2018. augusztus 31 – szeptember 2. között megrendezett Budavári Könyvünnep keretében megrendezett könyvbemutatón a Thallóczy-levelezéskötetet (*Segítség nehéz időkben*) ismertette Zichy Mihály.
- 2018. október 3. – Vasné Tóth Kornélia *Nagy László Lázár kisgrafikai világa* című kötete bemutatója (a szerző szervezésében).
- 2018. október 4-én, délután hármaskönyvbemutatót tartottak a nemzeti könyvtárban, ahol Kincses Kolozsvár kalendáriumát, Füzesi Magda *Ima mindenkor* című verseskötetét és Auguste De Gerando *Erdély és az erdélyiek* című művét méltatta Elbe István, Lisztóczy László és Miskolczi Ambrus, valamint Füzesi Magda, Gajda Péter és H. Szabó Gyula.
- 2018. október 18. – *Dubniczay István hantai prépost, a zirci ciszterci apátság mecénása* (szerkesztette: Vidaa Beáta) c. kötet bemutatása a zirci Ciszterci Műemlékkönyvtár barokk termében.
- A 2018. október 18 – október 21. között megrendezett Margó Fesztiválon beszélgetés-könyvbemutatón ismertették az OSZK Kiadó társkiadásban megjelenő munkáiból a *Budapesti Újságírók Egyesülete Almanachja 1911 c.* kiadványt.
- A 2018. október 18 – október 21. között megrendezett Margó Fesztiválon beszélgetés-könyvbemutatón ismertették az OSZK Kiadó társkiadásban megjelenő munkáiból az *Irodalmi Magazin c.* kiadványt.
- 2018. október 30. – *Miklós Gyula naplója 1886–1888* Rajnai Edit szerkesztésében, a kötetet Gajdó Tamás színháztörténész, a PIM-Országos Színháztörténeti Múzeum és Intézet tudományos főmunkatársa mutatta be, közreműködött Martin Márta színművész, a Radnóti Miklós Színház tagja; a beszélgetésen részt vett Sirató Ildikó színháztörténész, az OSZK színháztörténeti tárának vezetője.
- 2018. november 9-én mutatták be Eörsi László *A „budai srácok” 1956* című kötetét a XII. kerületi Hegyvidéki Kulturális Szalonban. A könyvbemutatót követően helytörténeti sétán

vehetett részt a közönség a szerzővel az egykori '56-os harcok budai helyszíneink. Az szerző beszélgetőpartnere Vágvölgyi B. András író, újságíró, filmrendező volt.

- 2018. december 18-án mutatták be az Art+Cinema moziban Sárközy Réka *Kinek a történelme?* – *Emlékezet, politika, dokumentumfilm* című kötetét, amelynek kapcsán történelem, politika és dokumentumfilm kapcsolatáról beszélgetett a szerzővel Dr. Gelencsér Gábor filmesztéta.

10. sz. melléklet: Tudományos és (könyvtár)szakmai publikációk, előadások, tudományos tagságok, oktatói tevékenység¹

Antalffy Péter

Előadások:

Múmiaüldözés és bálványvadászat. A spanyol kolonializmus fogalmi zavarai a 16-17. századi Andokban – Előadás a Magyar Vallástudományi Társaság által szervezett „Vallási Üldözés” konferencián, A KRE BTK-n 2018. október 26-án.

Múmiák, paloták, hegycsúcsok – az inka birodalmi emlékezet struktúrája – Előadás az „Emlék-Emlékmű-Műemlék” című OSZK Tudományos Ülésszakán 2018. november 22-én.

Business Unusual – Repositioning a Traditional Institution in the Global Era. Nemzetközi konferencia a szófiai Szent Cirill és Metód Nemzeti Könyvtár alapításának 140. évfordulója alkalmából. Szent Cirill és Metód Nemzeti Könyvtár, Szófia, Bulgária, 2018. december 10–11.

Hazai és nemzetközi tudományos bizottsági tagság:

Magyar Vallástudományi Társaság

Történeti Kollégium (ELTE BTK TI Gazdaság- és Társadalomtörténeti tanszék)

Oktatás: (hol, mikor, óraszám):

Budapesti Metropolitan Egyetem

Bakonyi Zsuzsanna

Tanulmány, könyvfejezet:

Nemzeti nyelvek – nemzeti nyelvünk megjelenése a 16. századi nagyszombati misszilisekben= OSZK 215, Tanulmányok egy évforduló tiszteletére, Bibliotheca Nationalis Hungariae, Budapest, Gondolat Kiadó, 2018, 207–228.

Szakkönyvekben közölt tanulmányok:

A Pannonhalmi Főapátsági Könyvtár kora újkori zoológia könyveinek vizsgálata, Állattani Közlemények, 2017/1–2. sz. 3–23. (Bakonyi Gáborral közösen)

Kritikák, recenziók:

A Pannonhalmi Főapátsági Könyvtár ősnymtatványai (Incunabula Bibliothecae Sancti Martini de Sacro Monte Pannoniae II.), összeállította W. Salgó Ágnes, Pannonhalmi Főapátság Bencés Kiadó, 2017. 258 oldal. Collectanea Sancti Martini V.

Tudományos fokozatszerzés:

Magyar nyelvű hivatalos írásbeliség a 16. századi Nagyszombatban. PhD

Kutatási programokban, projektekben való részvétel, szakmai ösztöndíjak (tag, illetve kutatásvezető):

A Chronica Hungarorum OKR projektben való részvétel, a honlap angol szövegének fordítása, lektorálása, a Horváth-fordítás új jegyzeteinek elkészítése, szöveggondozás.

Bánfi Szilvia

Tanulmány, könyvfejezet:

Siderius János Kisdéd gyermekeknek való catechismusa elsőnek vélt debreceni kiadása újabb szempontú vizsgálatáról. In Világító lámpás. Tanulmányok a 60 éves Győri L. János tiszteletére. (Főszerk. Fazakas Gergely Tamás), Debrecen, Tiszántúli Református Egyházkerület – Debreceni Református Kollégium, 2018, 97–104.

Újabb adatok a katolikus könyvnyomtatás helyzetéről az Erdélyi Fejedelemségben (társszerző V. Ecsedy Judit). In Catholice reformare. A katolikus egyház a fejedelemség korában. (Szerk. Diósi Dávid és Marton József), Bp.–Kolozsvár, Szent István Társulat–Verbum, 2018, 73–106.

450 évvel ezelőtt vette kezdetét a nyomtatás az erdélyi fejedelmi székhelyen, Gyulafehérváron. A hírneves tipográfus, Raphael Hoffhalter az unitáriusok szolgálatában (1567-1568). In OSZK 215 – Tanulmányok egy évforduló tiszteletére, (Szerk. Deák Eszter – Dede Franciska), Bp., Bibliotheca

¹ A felsorolás nem tartalmazza a publicisztikákat, megnyitóbeszégeket, médiaszerepléseket, interjúkat stb.

Nationalis Hungariae – Gondolat Kiadó, 2018, [Bibliotheca Scientiae et Artis XI. – sorozatszerk. Boka László], 229–245.

Szakkönyvekben közölt tanulmányok:

Kner Imre nyomdászati vonatkozású értékes könyvtárának ismeretlen epizódjáról, Magyar Grafika, 2018/6, 21–22.

Kritikák, recenziók:

A Pannonhalmi Főapátsági Könyvtár ősnymtatványai (W. Salgó Ágnes: A Pannonhalmi Főapátsági Könyvtár ősnymtatványai) Könyvtári Figyelő, 2018/3, 435–437.

Kutatási programokban, projektekben való részvétel, szakmai ösztöndíjak (tag, illetve kutatásvezető):

Nyomtatott és illusztrált magyar vonatkozású könyvek tipográfiai feltárása a 18. század második felében (1751–1780) c. NKFI-OTKA (K 104231 számú) pályázatban tagként.

Tudományos igényű honlapszerkesztés:

Tipográfia Tudástár keretében a Clavis nyomda-adatbázis és a Kézisajtó kora c. honlap (typographia.oszk.hu/html) megújításának megkezdése

Bárány Zsófia

Konferencia-előadások/ előadások:

„kinek fényes ész- és szívtulajdonságai mindenkor oly tisztelő hódolatra indítanak” – Lonovics József levelezései. ÚNKP 2017/18 Konferencia. ELTE 2018. május 24.

„A sajtó szabad: és mi ennek örülünk.” Sajtó és egyház IX. Pius árnyékában (1847–48).

„Népek Tavasz” konferencia az 1848-49 forradalom és szabadságharc 170. évfordulójára. 2018. április 25-27., MTA VEAB 8200 Veszprém, Vár utca 37. (Laczkó Dezső Múzeum)

„... gyakoroljon roppant hatást a közvéleményre.” Az egyházi beszédek és a sajtó a reformkorban. Médiatörténeti mozaikok. 2018. december. 07. MTA BTK Médiatudományi Kutatócsoport. Budapest, Tóth Kálmán u. 4.

A „közvélemény aranykora” és a reformáció emlékezete Veszprém vármegyében. Sajtó és irodalom a többnyelvű Magyarországon (1770–1820). Nemzetközi tudományos tanácskozás. Győr-Pannonhalma, 2018. április 25–27. (MTA BTK Irodalomtudományi Intézet Lendület Nyugatmagyarországi irodalom (1770–1820) Kutatócsoport)

The possibilities of inter- and trans-confessionalism in the 19th century in Hungary using the example of the Council of 1822 and the Catholic Assemblies of the 1890s. Konzil und Minderheit. Internationales Symposium der Gesellschaft für Konziliengeschichtsforschung. (Pontificia Università della Santa Croce; Römisches Institut der Görres-Gesellschaft) Róma, 2018. okt. 10–14. (Klestenitz Tiborral – MTA BTK TTI – közös előadás)

Tudományos fokozatszerzés a tárgyévben (PhD és a fölött):

PhD-fokozat megszerzése (summa cum laude minősítéssel)

Kutatási programokban, projektekben való részvétel, szakmai ösztöndíjak (tag, illetve kutatásvezető):

ÚNKP 2017/18 B keret (Új Nemzeti Kiválóság Program)

Klebsberg Ösztöndíj 2018. (október–november)

Egyetemi, főiskolai oktatói tevékenység:

ELTE BTK (2017/2018/II.; 2018/2019/I.: 2 x 20 óra)

Kodolányi János Főiskola (2018/2019/I.: 1 x 15 óra)

Baróthy Zoltán

Egyetemi, főiskolai oktatói tevékenység:

Károli Gáspár Református Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, 2016/2017. 2. félév: Szépirodalomírás 2. (óraadó oktatóként heti 2 óra)

Károli Gáspár Református Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, 2016/2017. 2. félév: Reklámszövegírás 2. (óraadó oktatóként heti 2 óra)

Károli Gáspár Református Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, 2016/2018. 1. félév: Szépirodalomírás 1. (óraadó oktatóként heti 2 óra)

Károli Gáspár Református Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, 2016/2017. 1. félév:
Reklámszövegírás 1. (óraadó oktatóként heti 2 óra)

Béres Judit

Önálló kötet:

József Attila Összes tanulmánya és cikke 1930–1937: Kritikai kiadás. Tverdota György (Szerk.); Veres András (Szerk.); Agárdi Péter; Bókay Antal; Buda Attila; N. Horváth Béla; Sárközi Éva; Sipos Balázs; Szigeti Csaba; Török Sándor Mátyás; közreműködött Béres Judit; Csókás Máté; Farkas János László; H. Nagy Boglárka; Korda Eszter; Nothnagel Zoltán; Rigó Béla; Schulz Katalin; Tórizs Eszter; Valachi Anna. Budapest, József Attila Társaság – L'Harmattan Kiadó, 2018, 1466 p.

Folyóirat-szerkesztés (szerkesztőbizottsági munka):

Könyv, Könyvtár, Könyvtáros (főszerkesztő). Évente 12 szám (2017 januárjától) + 1 tematikus (Cselekvő Közösségek) szám 2018 áprilisában

Tanulmány, könyvfejezet:

Béres Judit: Reading for Life: Biblio/ Poetry Therapy with Different Target Groups. In Repanovici, Angela; Koukourakis, Manolis; Khечyoyan, Tereza (Szerk.), Book Power in Communication, Sociology and Technology. Budapest, TRIVENT, 2018, 73-84.

Szakfolyóiratokban közölt tanulmányok:

Béres Judit: Irodalomterápia Litvániában – egy birštonasi konferencia margójára, Orvosi Könyvtárak, 2018/ január, 80-85.

Kritikák, recenziók:

Béres Judit: Biblioterápia olasz módra, Könyv, könyvtár, könyvtáros, 2018/ július, 50-52.

Egyéb publikáció (fordítás, bibliográfia-készítés):

Oudenaren, John Van: *A Digitális Világkönyvtár* (ford. Béres Judit), Könyv, Könyvtár, Könyvtáros, 2018/ március, 11-19.

Útmutató a babáknak és kisgyermeknek nyújtott könyvtári szolgáltatásokhoz (ford. Béres Judit; Szinger Veronika), Könyv, Könyvtár, Könyvtáros, 2018/ szeptember, 7-26.

Konferencia-előadások/ előadások:

Béres Judit: Reading & Writing Myself: Biblio/poetry therapy for Women p. 41. In IGEL2018 Program & Abstracts. 16th Biennial Meeting, July 25-28, 2018, Stavanger, Norway, Norwegian Reading Centre. National Centre for Reading, Education & Research, 68 p.,

Béres Judit: Kreatív és reflektív írás női irodalomterápiás csoportok önismereti munkájában p. 118. In Ács-Bíró, Adrienn; Maisch, Patrícia (Szerk.), Horizontok és dialógusok IV.: Absztraktkötet. Pécs, Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Neveléstudományi Intézet, 2018, 207 p.

Béres Judit: A biblioterápiás csoport mint könyvtári szolgáltatás – tapasztalatok és lehetőségek, KSZR-műhelynap, Pécs, Dél-dunántúli Regionális Könyvtár és Tudásközpont, 2018. február 21.

Béres Judit: Bibliotherapy Database Promoting Mental Health & Wellbeing (Poszter előadás), Digital Humanities 2018 c. konferencia, Budapest, ELTE Centre for Digital Humanities, 2018. május 28-31.

Tudományos fokozatszerzés a tárgyévben (PhD és a fölött):

habilitált doktor (neveléstudomány, PTE BTK)

Kutatási programokban, projektekben való részvétel, szakmai ösztöndíjak (tag, illetve kutatásvezető):

A Múzeumi és könyvtári fejlesztések mindenkinek c. EFOP-3.3.3-VEKOP/16-2016-00001 kódszámú pályázati konstrukció keretében megvalósuló Az én könyvtáram c. projektben szakértő, oktató, szerkesztő.

Egyetemi, főiskolai oktatói tevékenység:

A Pécsi Tudományegyetem BTK HFMI Könyvtár- és Információtudományi Tanszékének adjunktusa.

Bereiné Vasas Andrea

Konferencia-előadások/ előadások:

az Országos Könyvtári Napok rendezvénysorozat keretén belül 2018. október 1-én rendezett Családok a könyvtárban, közös tudás – közösségi hozzáférés című könyvtárszakmai konferencián

"... ezt maga sütötte?" Borsodi roma iskolások körében tartott biblioterápiás foglalkozások tapasztalatai című előadás.

Bognár Noémi Erika

Szakkönyvekben közölt tanulmányok:

Bognár Noémi Erika, Horváth Adrienn, Tóth Máté: *Könyvtári digitalizálási helyzetkép*. Könyvtári Figyelő, 2018. (64. évf.) 1. sz. 61–73.

A jövő könyvtári terei: beszámoló a K2 továbbképzési napról. Könyv, Könyvtár, Könyvtáros, 2018. (27. évf.) 4. sz. 7–10.

Bognár Noémi Erika, Horváth Adrienn: Könyvtári minőségmenedzsment: a K1 műhelynap összefoglalója. Könyvtárvilág, 2018. (6. évf.) 3. sz.

Kritikák, recenziók:

Amanda E. Cowell, Jia Mi: Doing research on mobile devices : an undergraduate case study. College & undergraduate libraries. 2016. (23. évf.) 4. sz., 414–426.

Referátum: Bognár Noémi Erika: Adatbázis-használat mobil eszközök segítségével. Könyvtári Figyelő, 2018. (64. évf.) 2. sz., 323–324.

Susan Detwiler, Trudi Jacobson, Kelsey O'Brien: BreakoutEDU: helping students break out of their comfort zones. In: College & research libraries news. 2018. (79. évf.) 2. sz., 62–66.

Referátum: Bognár Noémi Erika: Szabadulósobák és oktatás: hogyan segítsünk a hallgatónak kitörni a komfortzónájukból? Könyvtári Figyelő, 2018. (64. évf.) 3. sz., 481.

Konferencia-előadások/ előadások:

2018. 09. 24. Ady Endre Városi Könyvtár, Baja: Kérdőív a könyvtári minőségmenedzsmentről: előzetes eredmények címmel előadás tartása (A minőségirányítás új helyzete című szakmai napon)

2018. 12. 10. II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár, Miskolc: A települési könyvtárak munkatervei és beszámoló címmel előadás tartása (a Szakmai nap a megye települési könyvtárai számára című rendezvényen)

Egyetemi, főiskolai oktatói tevékenység:

2018. 11. 28. Vajdasági Magyar Művelődési Intézet, Zenta: Úton a felhasználók felé - könyvtári programszervezés, marketing és kommunikációs ismeretek könyvtárosok számára című képzésen oktatás

Boka László

Önálló kötet:

Peremek és középpontok. Tanulmányok a 20. század első felének magyar irodalmáról. Balassi, Budapest, 2018.

Szerkesztett kötet:

„Volt a hazának egy-két énekem”. Arany 200., Szerk. Boka László és Rózsafalvi Zsuzsanna [Bibliotheca Scientiae et Artis X.] Gondolat Kiadó–OSZK, Bp., 2018. 193.

Értelmiségi karriertörténetek, kapcsolathálók, írőcsoportosulások 3. (szerk. Biró Annamária – Boka László) Partium Kiadó–reciti, Nagyvárad–Budapest, 2018. 418.

Mercurius 2018–2016–2017. Országos Széchényi Könyvtár. Felelős szerk. Boka László. Szerk. Dede Franciska. OSZK, 2018. 7–8.

Kuncz Aladár: Monográfiák. Szerk. Boka László – Rózsafalvi Zsuzsanna, [Kuncz Aladár Összegyűjtött Munkái IV.] Kriterion–OSZK, Kolozsvár–Bp., 2017. 340.

Könyvsorozat-szerkesztés:

Kuncz Aladár Összegyűjtött Munkái. A Kriterion Kiadó és az Országos Széchényi Könyvtár közös könyvsorozata. Sorozatszerkesztő Boka László és Filep Tamás Gusztáv. (2014-től mindösszesen 4 kötet)

Bibliotheca Scientiae et Artis. A Gondolat Kiadó és az OSZK közös könyvsorozata. (Az OSZK éves Tudományos Ülésszakjain elhangzott előadások válogatott, szerkesztett tanulmányaival) Sorozatszerkesztő Boka László. (2010-től mindösszesen: 11 kötet)

Folyóirat-szerkesztés:

A Magyar Könyvszemle (szerkesztőbizottsági tag). (Évente 4 szám, 2010–)

A Lymbus – Magyarságtudományi Forrásközlemények (szerkesztőbizottsági tag). (Éves megjelenés, 2011–)

Az Irodalmi Magazin negyedéves irodalmi periodika (szerkesztőbizottsági tag). (Évente 4 szám, 2014–)

Tanulmány, könyvfejezet:

„Orkeszterek zendülnek”. Sajtó, irodalom és konszolidáció. A Budapesti Újságírók Egyesületének 1911-es Almanachja. In A Budapesti Újságírók Egyesülete Almanachja 1911. [Reprint kiadás] OSZK–Argumentum, Bp., 2018. 15–22.

Egy elfeledett nyomdászdinasztia – a Sonnenfeldék. In Értelmiségi karriertörténetek, kapcsolathálók, írőcsoportosulások 3. (szerk. Biró Annamária – Boka László) Partium Kiadó- reciti, Budapest–Nagyvárad, 2018. 261–276.

Babits és Kosztolányi Arany-képéről – száz év távlatéban. In „Volt a hazának egy-két énekem”. Arany 200., Szerk. Boka László – Rózsafalvi Zsuzsanna, [Bibliotheca Scientiae et Artis X.], Gondolat Kiadó–OSZK, Bp., 2018. 104–132.

A szintézisíró, ifjú Kuncz Aladár. In Kuncz Aladár: Monográfiák. Szerk. Boka László – Rózsafalvi Zsuzsanna, [Kuncz Aladár Összegyűjtött Munkái IV.] Kriterion–OSZK, Kolozsvár–Bp., 2017. 5–34.

Szakkönyvekben közölt tanulmányok:

A szintézisíró ifjú Kuncz Aladár. Lyukas Óra, (XXVII. évf. IX.) 2018/9. 19–21.

A benjámin, a pacifista, a kitaszított: Emőd Tamás. Irodalmi Magazin, 2018/4. 65–68.

Szócikkek egy képzeletbeli Emőd-lexikonhoz. Látó, (XXIX. évf.) 2018/7. 80–86.

A lírai disszonancia momentumai. Babits és Kosztolányi Arany-képe. III. Várad, 2018/6. 77–83.

A lírai disszonancia momentumai. Babits és Kosztolányi Arany-képe. II. Várad, 2018/5. 68–79.

A lírai disszonancia momentumai. Babits és Kosztolányi Arany-képe. I. Várad, 2018/4. 59–67.

Konferencia-előadások/ előadások:

Decentralizációs törekvések és irodalmi regionalitás-alakzatok a Partiumban és Erdélyben a 20. század első évtizedeiben. A Partiumi Keresztény Egyetem Az irodalom és a kultúra éltető közege: a lokális és a regionális című konferenciája. Nagyvárad 2018. november 5–6.

A fiatal, értekező Kuncz Aladár – monográfiái fényében. „A nekifeszült mentő akarat” című Kuncz Aladár-émlékkonferencia, Országos Széchényi Könyvtár, Bp., 2018. október 4.

Könyvtár és identitás. Az OSZK kiadói és kiállítás-politikája. Az Egyházi Könyvtárak Egyesülése konferenciája [Országos Könyvtári Napok], MTA Könyvtár, Budapest, 2018. október 2.

„The book in Latvia” – Riga Book-seminar. Latvian National Library, 2018. május 10–12.

The favourite of the Gods: Petőfi – Azerbaijan International University, Baku. 2018. március 28.

Források és távoli torkolatok: Áprily és Kuncz Aladár. A kor falára című jubileumi Áprily-konferencia, Petőfi Irodalmi Múzeum, Bp., 2018. január 24–25.

Pályázati és kutatói bírálatok, ösztöndíjasok témavezetése (pl. NKA, Fulbright, Domus, Klebelsberg, OTKA, Bolyai, stb):

Klebelsberg Kuno Ösztöndíj – Bíráló Bizottsági tagság. 2018. évi pályázatok bírálata (78 db érvényes, 1 db érvénytelen). 2017. évi beszámolók soron kívüli bírálata (4 db). 2016. évi beszámolók bírálata (25 db).

Boreczky Anna

Tanulmány, könyvfejezet:

Book Culture in Medieval Hungary. In The Art of Medieval Hungary. (Eds. Xavier Barral i Altet - Pál Lóvei - Vinni Lucherini - Imre Takács). Roma, Viella, 2018, 283-303.

Képi bizonyosság? Problémák a Justinianus/Theodosius/Arcadius császár lovasszobrát ábrázoló rajz hitelessége körül. In A könyv és olvasója. A 14–16. századi könyvkultúra interdiszciplináris

megvilágításban. (Szerk. Fábrián Laura - Lovas Borbála - Haraszi Szabó Péter - Uhrin Dorottya). Budapest, MTA-ELTE-HECE, 2018, 279–289.

Konferencia-előadások/ előadások:

Die Budapester Concordantiae Caritatis Handschrift und die sogenannte Wiener Grosswerkstatt. "A budapesti Concordantiae Caritatis. Devóció és képi információáramlás a késő középkori Európában" c. nemzetközi konferencia az MTA-OSZK Res Libraria Hungariae Kutatócsoport és az Österreichische Akademie der Wissenschaften Institut für Mittelalterforschung Abteilung Schrift und Buchwesen közös rendezésében. Bp., OSZK, 2018. április 18.

Classicism and Ottonian Illustration. Kurt Weitzmann and the Apollonius Pictus Reevaluated. Találkozó a Forschungskreis Kunst des Mittelalters rendezésében. Budapest, BTM, 2018. május 4–6.

Historiography and Propaganda in the Royal Court of King Matthias. Hungarian Book-culture in the Late Middle Ages and Beyond. "The Power of Media. Patronage, Presentation and Propaganda in the Early Modern Period (1450–1800) between the Mediterranean and Central Europe" c. nemzetközi konferencia a zágrábi Institute of Art History rendezésében. Split, City Museum, 2018. június 13–15.

Konferencia-szervezés, titkári feladatok:

A budapesti Concordantiae Caritatis. Devóció és képi információáramlás a késő középkori Európában - nemzetközi konferencia; (A konferencia szervezője: Boreczky Anna) Bp., OSZK, 2018. április 18.

Emlék - Emlékmű - Műemlék - tudományos ülészak; (A konferencia titkárai: Boreczky Anna, Dede Franciska, Szegő Iván) Bp., OSZK, 2018. november 22-23.

Hazai és nemzetközi tudományos bizottsági munka (tudományos grémiumokban való részvétel):

MTA Könyvtörténeti Munkabizottság.

Egyetemi, főiskolai oktatói tevékenység:

ELTE, BTK, Művészettörténeti Intézet, 2018. tavaszi szemeszter, megbízott előadó, Késő antik és bizánci művészet kurzus (előadás).

Borvölgyi Györgyi

Tanulmány, könyvfejezet:

Az első református főgondnok egykori könyvespolcáról. Néhány kötet Ráday Pál olvasmányai közül. In: A reformáció könyvespolca. Reprezentatív kiadványok Magyarországon a reformáció korából. (Szerk. P. Vásárhelyi Judit) Bp., Bibliotheca Nationalis Hungariae - Argumentum Kiadó, 2017, (A Magyar könyvszemle és a MOKKA-R Egyesület füzetei 9. Sorozatszerk. Monok István), 117–125.

Egyéb publikáció:

A magyar nyomda-, könyv-, sajtó- és könyvtártörténeti szakirodalom 2016-ban In: Magyar Könyvszemle, 133. 4. sz. (2017): 473–499. (Megjelent 2018-ban)

Kiállításrendezés (kurátori, társkurátori munka):

Könyv – Olvasmány – Gyűjtemény. Kamarakiállítás az Európai Könyvtörténeti gyűjtemény köteteiből. (2018. október 29–2018. december 22.)

Csobán Attila

Tanulmány, könyvfejezet:

Legitime certantibus. Politikai, hatalmi szimbólumok egy 17. századi díszcímlapon

= OSZK 215, Tanulmányok egy évforduló tiszteletére, Bibliotheca Nationalis Hungariae, Budapest, Gondolat Kiadó, 2018, 246–253.

Dalloul Zaynab

Tanulmány, könyvfejezet:

Érdekességek az OSZK néhány ősnymtatványának tulajdonosi bejegyzéseiből. In: OSZK 215 – Tanulmányok egy évforduló tiszteletére. (szerk. Deák Eszter–Dede Franciska), Bp., Bibliotheca

Nationalis Hungariae – Gondolat Kiadó, 2018 [Bibliotheca Scientiae et Artis XI. Sorozatszerk. Boka László], 162–170.

Dancs Szabolcs

Folyóirat-szerkesztés (szerkesztőbizottsági munka):

Könyv, Könyvtár, Könyvtáros: Szerkesztőbizottság

Tudományos és Műszaki Tájékoztatás: Tanácsadó testület

Szakkönyvekben közölt tanulmányok:

The „Transition bibliographique” program: the French recipe for adopting RDA, *Knižničná a informačná veda = Library and information science*, 27. vol. 2017. pp. 151-161.

„RDA reborn” – a könyvtári referenciamodell és az átalakuló RDA – 1. rész: Bevezetés az IFLA LRM-be, *Tudományos és Műszaki Tájékoztatás*, 65(3). 2018. pp. 141-152.

„RDA reborn” – a könyvtári referenciamodell és az átalakuló RDA – 2. rész: A 3R projekt, avagy az RDA megújulása, *Tudományos és Műszaki tájékoztatás*, 65(4). 2018. pp. 228-237.

Digitális szurrogátumok RDA-alapú feldolgozása költséghatékonyan – az edinburghi módszer, *Könyv, Könyvtár, Könyvtáros*, 27(2). 2018. pp. 3-10.

A könyvtári szabványosítás egyes nemzetközi és hazai fejleményeiről, *Könyv, Könyvtár, Könyvtáros*, 27(5). 2018. pp. 3-4.

Bevezető Tóvári Judit: A katalógus metamorfózisa. A Nyilatkozat a Nemzetközi Katalogizálási Alapelvekről (2016) fordítástervezetének terminológiai kérdései című cikkéhez, *Könyvtári Figyelő*, 64(3). 2018. pp. 363.

Még mindig arra a temetésre várnak... Az újgenerációs INTERMARC-ban rejlő ígéretek és kihívások (Peyrard, S. - Roche, M.: Still waiting for that funeral. The challenges and promises of a next-gen INTERMARC), *Könyvtári Figyelő*, 64(3). 2018. pp. 426-430.

Kulturális identitás a könyvtárakban, *Könyv, Könyvtár, Könyvtáros*, 27(8). 2018. pp. 3-6.

Adat- és tudásmenedzsment a posztigazság korában. Mozaikok az INFINT Information Interactions 2018 nemzetközi konferenciáról, *Könyv, Könyvtár, Könyvtáros*, 27(11). 2018. pp. 39-43. (Koltay Tiborral és Németh Mártonnal közösen)

Konferencia-előadások/ előadások:

Helyzetkép az RDA bevezetéséről. Elhangzott: NETWORKSHOP 2018, Eger, 2018. április 5.

Translating RDA into Hungarian: some issues. Elhangzott: RDA translators' meeting, Danish Bibliographic Centre, Koppenhága, 2018. május 23.

“Tear down the wall!” Some models and obstacles of cooperation between libraries and publishers. Elhangzott: Information interactions 2018, Univerzitná knižnica v Bratislave, Pozsony, 2018. október 23.

Egyéb publikáció (fordítás, bibliográfia-készítés):

Hrčková, A.: A könyvtári weboldalak optimalizálása: főbb alapelvek, sikeres projektek, *Könyv, Könyvtár, Könyvtáros*, 27(8). 2018. pp. 18-25.

Danku György

Folyóirat-szerkesztés:

Térképtörténeti Közlemények (szerkesztőbizottsági tag) Évente 1 szám

Tanulmány, könyvfejezet:

Gróf Széchényi Ferenc térképgyűjteménye a számok tükrében: Gyűjteményrekonstrukció és eredményei. In: OSZK 215 – Tanulmányok egy évforduló tiszteletére. (szerk. Deák Eszter–Dede Franciska), Bp., Bibliotheca Nationalis Hungariae – Gondolat Kiadó, 2018 [Bibliotheca Scientiae et Artis XI. Sorozatszerk. Boka László], 76–106.

Tudományos igényű honlapszerkesztés:

Földabrosz térképtörténeti blog (szerkesztőbizottsági tag)

Szakkönyvekben közölt tanulmányok:

Novissima et accuratissima totius Angliae, Scotiae et Hiberniae tabula': states of the single-sheet map of the British Isles by the Danckerts. *Journal of the International Map Collectors' Society*, 2018. június, 16–25.

Egy ritka térképtörredék: Wolfgang Wissenburg Szentföld-térképe. *Térképtörténeti Közlemények* III., 2018. megjelenés folyamatban

Kritikák, recenziók:

Wolf, J. & Zimmermann, W. (hg.), *Fliessende Räume: Karten der Donaupraums 1650–1800 = Floating spaces: maps of the Danube region 1650–1800: Katalog zur internationalen Wanderausstellung des Instituts für donauschwäbische Geschichte und Landeskunde, Tübingen, und des Landesarchivs Baden-Württemberg.* – Regensburg: Schnell & Steiner, 2017. Recenzió. *Földabrosz* blog, megjelenés folyamatban

Konferencia-előadások/ előadások:

A Lazius-térképtől a Müller-térképig Magyarország-térképek a török korban. Elhangzott a Budai könyvünnep rendezvény keretében az OSZK Térképtárában, 2018. 8. 31-én

Deák Eszter

Szerkesztett kötet:

OSZK 215 – Tanulmányok egy évforduló tiszteletére. (Szerk. Deák Eszter – Dede Franciska), Bp., Bibliotheca Nationalis Hungariae – Gondolat Kiadó, 2018. [Bibliotheca Scientiae et Artis XI. Sorozatszerk. Boka László]

Tanulmány, könyvfejezet:

Juraj Ribay a Ferenc Széchenyi a založení Uherské zemské (dnešní anárodní Széchenyiho) knihovny roku 1802 = Česko-mad'arské ob(z)ory : Kapitoly z dějin česko-mad'arských univerzitních vztahů, ed. Jiří Januška, Praha, Universita Karlova 2018, 167–177.

Széchenyi Ferenc mint kulturális mecénás – levelezése tükrében = OSZK 215 – Tanulmányok egy évforduló tiszteletére. (Szerk. Deák Eszter – Dede Franciska), Bp., Bibliotheca Nationalis Hungariae – Gondolat Kiadó, 2018. [Bibliotheca Scientiae et Artis XI. Sorozatszerk. Boka László], 34–44.

Kritikák, recenziók:

„Ezt köztünk! Isten áldja!” Széchenyi István válogatott levelei, *Magyar Könyvszemle* 2018/2 (?)

Egyéb publikáció (szöveggondozás és fordítás):

Kazinczy Ferenc Művei, *Költemények I–II. k.*, sajtó alá rendezte Debreczeni Attila, Debrecen, Debreceni Egyetemi Kiadó 2018. [Kazinczy Ferenc művei, kritikai szövegkiadás, sorozatszerk. Debreczeni Attila] A német levélszövegeket gondozta és fordította Deák Eszter és Doncsecz Etelka

Deák László

Tanulmány, könyvfejezet:

Magyar verselés Arany János szerint és ma, In: „Volt a hazának egy-két énekem” – ARANY 200 (Szerk. Boka László, Rózafelvi Zsuzsanna), Bibliotheca Scientiae & Artis, Bibliotheca Nationalis Hungariae Gondolat Kiadó, Budapest, 2018: 170–177.

Films About World War I in Hungary After 1945, In: *Habsburg's Last War - The Filmic Memory (1918 to the Present)*, Studies in Central European History, Culture and Literature, Hannes Leidinger (editor), Günter Bischof (series editor), University of New Orleans Press, 2018: 151–173.

Irodalom és film kapcsolata 1896 után, a Tokaji Írótábor Évkönyve, XXVII., szerk. Borkuti László, Bibo Kiadó, Miskolc, 2018: 187–198.

A modernizmusok időfelfogása: Időszimbólumok a Szindbád (1971) című filmben – In: *Az idő szemiotikája*, Magyar Szemiotikai Tanulmányok 43–44, szerk.: Balázs Géza, Minya Károly, Pölcz Ádám, Magyar Szemiotikai Társaság, Budapest, 2018: 189–196.

Állati filozófia és állati jelek a modernizmus végéről – In: *Állati jelek, képek és terek*, JEL-KÉP-TÉR 3., szerk. Tóth Szergej, Szirmai Éva, Újvári Edit, Szegedi Egyetem Kiadó – Juhász Gyula Felsőoktatási Kiadó, 2018: 283–292.

Szakfolyóiratokban közölt tanulmányok:

Az imaginárius formái Bódy Gábor és Jeles András elméleti írásai és filmjei alapján, Filmszem, Budapest, 2017/(2018)/4 – Tél: 27–37.

Kritikák, recenziók:

Reménytűz, Jelenczki István Öröktűz /-//. című portréfilmjéről, Magyar Napló, 2018. augusztus, 31–33.

Konferencia-előadások/ előadások:

Első világháborús filmek Magyarországon, előadás a Tokaji Íróklubban 2018. augusztus 19-én.

Egy sorsdöntő jelentőségű első világháborús hadititok értelmezései, előadás A titok szemiotikája (17. Semiotica Agriensis) konferencián, Eger, Esterházy Károly Egyetem, 2018. szeptember 29.

Dede Franciska

Szerkesztett kötet:

OSZK 215 – Tanulmányok egy évforduló tiszteletére. (Szerk. Deák Eszter – Dede Franciska), Bp., Bibliotheca Nationalis Hungariae – Gondolat Kiadó, 2018. [Bibliotheca Scientiae et Artis XI. – sorozatszerk. Boka László], 271.

Mercurius 2015–2016–2017. Országos Széchényi Könyvtár. Felelős szerk. Boka László. Szerk. Dede Franciska. OSZK, 2018.

Tanulmány, könyvfejezet:

A Hét kerekasztala. Gondolatok a szerkesztőről, a szerzőkről és a lapról a tízéves jubileumi szám kapcsán. In Értelmiségi karriertörténetek, kapcsolathálók, írócsoportosulások 3. (Szerk. Bíró Annamária – Boka László), Bp., Nagyvárad, Partium Kiadó – Reciti Kiadó (2018), 151–184.

Konferencia-előadások/ előadások:

A Hét et la France – Influences et présences françaises dans les vingt premières années de la revue, Les relations littéraires entre la France et la Hongrie au XXe siècle című konferencia, Bp., MTA BTK ITI, Budapesti Francia Intézet, ELTE Egyetemközi Francia Központ, 2018. december 5–7.

Balatoni lapok, KönyvtÁrlat Emlékfolyamok VIII. Évad – Füredtől Keszthelyig, 2018. november 8.

Két évtized íróportréi A Hétben és az Új Időkben, Fotó és irodalom című konferencia, Bp., Mai Manó Ház, 2018. október 25–26.

Társaság és sport a századfordulón, KönyvtÁrlat Játékos Évad – Egészséges játék? Játékos egészség! 2018. május 3.

Tündérvilág a Városligetben - A Gödöllői Művésztelep alkotóinak meseillusztrációiról, KönyvtÁrlat Játékos Évad – Mesés est, 2018. április 19.

Konferenciaszervezés, titkári feladatok:

Tudományos Ülésszak, az OSZK éves konferenciája (A konferencia titkárai: Boreczky Anna, Szegő Iván, Dede Franciska), Bp., Országos Széchényi Könyvtár, 2018. november 22–23.

Kutatási programokban, projektekben való részvétel, szakmai ösztöndíjak (tag, illetve kutatásvezető):

Klebelsberg Kuno-ösztöndíj elnyerése két hónap időtartamra Franciaországba (2018. június 25. – augusztus 25.)

Ekler Péter

Further data on the Corvina copy (OSZK Cod. Lat. 438) of Bessarion's „De ea parte evangelii...” In: Byzanz und das Abendland V. Studia Byzantino-Occidentalia. Hrsg. Erika Juhász (ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2018)

Konferencia-előadások/ előadások:

George of Trebizond and Astronomical Works = Byzanz und das Abendland / Byzance et l'Occident VI. Studia Byzantino V Byzantino-Occidentalia. Nemzetközi konferencia, 2018. ápr. 17.

Érdi Marianne

Tanulmány, könyvfejezet:

Széchenyi Ferenc könyvgyűjteményét jellemző kötéstípusok. A 18. századi könyvek kötéstechikája. In OSZK 215 – Tanulmányok egy évforduló tiszteletére. (Szerk. Deák Eszter –

Dede Franciska), Bp., Bibliotheca Nationalis Hungariae – Gondolat Kiadó, 2018. [Bibliotheca Scientiae et Artis XI. – sorozatszerk. Boka László], 107–127.

Szakfolyóiratokban közölt tanulmányok:

Fimplakátok újrátöltve, Mercurius 2015-2016-2017 / 38-39.

Farkas Péter könyvszobrász, Papíripar, 2017. LXI évf. 3-4. sz., 41-44.

Konferencia-előadások/ előadások:

Muzeális gyűjtemények komplex védelme, EKE konferencia, Nyíregyháza, 2018. június 25-27.

A Székely krónika a restaurátorműhelyben, Kutatók éjszakája, Bp., OSZK 2018. szeptember 28.

A restaurátor szemével - a kódexkiállítás és ami mögötte van, "A pompás kódexekről" A Restaurátor Szakosztály előadói napja, Bp., OSZK, 2018. december 10.

Konferencia-szervezés, titkári feladatok:

A Restaurátor Szakosztály tevékenysége, A Restaurátor Szakosztály előadói napja, Bp., OSZK, 2018. május 7.

Tömeges állományvédelmi eljárások, A Restaurátor Szakosztály előadói napja, Bp., BFL, 2018. november 27.

A pompás kódexekről, A Restaurátor Szakosztály előadói napja, Bp., OSZK, 2018. december 10.

Kutatási programokban, projektekben való részvétel, szakmai ösztöndíjak (tag, illetve kutatásvezető):

Könyvkötés-történeti kutatócsoport

Corvina-munkacsoport

Egyetemi, főiskolai oktatói tevékenység:

Magyar Képzőművészeti Egyetem Restaurátorképző Intézet, Papír-bőr specializáció, óraadó, Bőr technikatörténet, tárgyismeret, szak szerinti művészettörténet

Eörsi László

Önálló kötet

A „budai srácok” Országos Széchényi Könyvtár, 2018.

Tanulmány, könyvfejezet

Párhuzamos életrajzok: Dózsa László Pruck Pál. In Újratervezések. (Szerk. Keller Márkus – Tabajdi Gábor) 1956-os Intézet Évkönyve, Országos Széchényi Könyvtár, 2018. 258-282

Konferencia-előadások/ előadások:

1918 és a sajtószabadság. Felkért hozzászóló Hajdú Tibor előadása után. Wesley Főiskola, nov. 18.

1956 megítélése a rendszerváltás idején. Emlék – Emlékmű – Műemlék. Országos Széchényi Könyvtár, nov. 22.

Farkas Gábor Farkas

Szerkesztett kötet:

„Üstököst látni” Az 1680. évi üstökös művelődés- és tudománytörténeti emlékei, szerk. Farkas Gábor Farkas, Szebelédi Zsolt, Varga Bernadett, Zsoldos Endre, Budapest, MTA Könyvtár és Információs Központ, Jaffa Kiadó, 2017 (Lichniae ex Bibliotheca Academiae Scientiarum Hungaricae – Érdekességek az MTA Könyvtárából, sorozatszerkesztő: Monok István). 600 p. – ISBN 978 963 475 020 8

Folyóirat-szerkesztés (szerkesztőbizottsági munka):

Magyar Könyvszemle (szerkesztőbizottsági tag). Évente 4 szám. (2011–)

Szakfolyóiratokban közölt tanulmányok:

Andrássy Ignác Biblia pauperuma. = Művészettörténeti Értesítő, 66(2017), 321–328. (M. Horváth, K. Körmendy, Zs. Szebelédi) [2018-ban jelent meg!]

Andrássy Ignác Thuróczy-krónikája. = Magyar Könyvszemle, 134(2018), 222–227.

Konferencia-előadások/ előadások:

International Mother Language Day (IMLD) – 500 Years of the Belarusian Book-printing. Országos Széchényi Könyvtár, Budapest. The First Printed Book in Hungary and the Birth Date of Skaryna.

XII Библиотека, Република Србија, Нови Сад, Библиотека Матице српске. Old books, Hungarica and their preservation. Szerbia, Újvidék, Biblioteka Matice Srpske, 2018. június 7.

Emlék – Emlékmű - Műemlék. Országos Széchényi Könyvtár, Budapest. Az eltűnt Thuróczy nyomában.

Konferenciaszervezés, titkári feladatok:

„Üstököst látni” Az 1680. évi üstökös művelődés- és tudománytörténeti emlékei (2018. január 22.)

Kutatási programokban, projektekben való részvétel, szakmai ösztöndíjak (tag, illetve kutatásvezető):

Chronica-projekt

Hazai és nemzetközi tudományos bizottsági munka (tudományos grémiumokban való részvétel):

MTA Könyvtörténeti Munkabizottsága, titkár (2000–)

Kulturális Javak Bizottsága, tag (2014–)

MOKKA-R, elnök (2018)

Feke Eszter

Konferencia-előadások/ előadások:

A Széchényi család története képekben. 2018. nov. 23. OSZK Tudományos Ülésszak

Földesi Ferenc

Tudományos igényű honlapszerkesztés:

Bibliotheca Corvina Virtualis. Részvétel a honlap felépítésének tartalmi specifikációjában.

Tanulmány, könyvfejezet:

Árkosi Benedek imádságoskönyvének két kéziratcsoportja. In A reformáció könyvespolca, (Szerk. P. Vásárhelyi Judit), Bp., Argumentum – OSZK, 2018, 126–136.

A pannóniai Gyulai Pál peripatetikus dialógusa Pallas templomának lakójáról. In Lymbus 2018, 1–51.

Adatközlések, szócikkek, katalógus-tárgyleírások:

9 tételleírás és 1 tárgycsoportleírás In A Corvina könyvtár budai műhelye, Kiállítási kalauz (Szerk. Zsupán Edina), Bp., OSZK, 2018.

Kiállításrendezés (kuratori, társkuratori munka):

A Corvina könyvtár budai műhelye, OSZK, 2018. nov. 6 – 2019. febr. 9. Részvétel a koncepcionális tervezésben és a megvalósításban.

Golub Xénia

Szerkesztett kötet:

Српска саборна црква у Табану. Трагом нестале Српске вароши. (Уред. Тамаш Чаки, Ксенија Голуб), Будимпешта, Историјски Музеј Будимпеште – Српски Институт, 2018. A kiállítási vezető szerb nyelvi változatának társszerkesztője, egyik szerzője (társszerzők: Csáki Tamás, Terdik Szilveszter, Vukovits Koszta)

Tudományos igényű honlapszerkesztés:

Szerb műveltség Budán a 19. század első felében. Arcok a szerb és a magyar kultúra panteonjából című digitális alkalmazás (47 p., 205 kép) szerzője, szerkesztője

Tanulmány, könyvfejezet:

A Szentséges Istenszülő csodáinak budai kiadása (1817). In OSZK 215 – Tanulmányok egy évforduló tiszteletére. (Szerk. Deák Eszter – Dede Franciska), Bp., Bibliotheca Nationalis Hungariae – Gondolat Kiadó, 2018. [Bibliotheca Scientiae et Artis XI. – sorozatszerk. Boka László], 171–184.

Adalékok a pomázi szerbek 17–18. századi történetéhez, In Bizánc vonzásában. (Szerk. Nacsinák Gergely András), Debrecen, Görögkatolikus Metropólia, 2018. 49–71.

The Iconography of the Cantors' Pews of the Orthodox Monastery Church of Grábóc (Грабовоац), In Ниш и Византија: Зборник радова XVI. (Уред. Ракоција, Миша), Ниш, Град Ниш – Универзитет у Нишу – Нишки културни центар, 2018. 417–428.

Szerb székesegyház a Tabánban. Az eltűnt Rácváros emlékezete. (Szerk. Csáki Tamás), Bp., Budapesti Történeti Múzeum – Szerb Intézet, 2018. A kiállítási vezető társszerzője (Csáki Tamás, Terdik Szilveszter, Vukovits Koszta mellett)

The Serbian Orthodox Cathedral in Buda. Rememberances of the Bygone Tabán Suburb. (Ed. Tamás Csáki), Bp., Budapest History Museum – Serbian Institute, 2018. Az angol nyelvű kiállítási vezető társszerzője (Csáki Tamás, Terdik Szilveszter, Vukovits Koszta mellett)

Kiállításrendezés (kurátori, társkurátori munka):

Szerb székesegyház a Tabánban. Az eltűnt Rácváros emlékezete (Budapesti Történeti Múzeum) c. magyar–szerb nemzetközi együttműködésben létrejött kiállítás (2018. november 8–2019. február 17.) társkurátora (Kurátor: Csáki Tamás, további társkurátorok: Terdik Szilveszter, Vukovits Koszta)

Hanák Luca

Konferencia-előadások/ előadások:

Budapest Fővárosi Levéltár és a Fiala Levéltárosok Egyesülete: Vizuális források megőrzésének, feldolgozásának és közzétételének problémái című konferencián
Filmeik, filmhíradók feldolgozásának gyakorlata az OSZK TIT-ben című előadás

Hangodi Ágnes

Folyóirat-szerkesztés:

Könyvtári Figyelő (szerkesztőbizottsági tag). Évente 4 szám. (2006-)

Szakfolyóiratokban közölt tanulmányok:

A Könyvtári Intézet határon túli könyvtári szakemberek számára szervezett továbbképzései (2002-2017), Mercurius 2015-2016-2017., 74-77.

Konferencia-előadások/ előadások:

A Könyvtári Intézet továbbképzési lehetőségei a hátrányos helyzetű felhasználók ellátása érdekében, " Könyvtárak a hátrányos helyzetű emberek szolgálatában" c. konferencia, Szolnok, Versey Ferenc Könyvtár, 2018. november 30-december 1.

Konferencia-szervezés, titkári feladatok:

Ünnepi kuratóriumi ülés Kovács Máté születésének 112. évfordulója alkalmából; (Az ülés titkára: Hangodi Ágnes) Bp., MTA Könyvtár és Információs Központ, 2018. november 12.

Egyéb jelentős tudományos-kulturális tevékenység:

Oktatás: segédkönyvtáros képzés, könyvtártörténet, hivatás, etika – Könyvtári Intézet

Vizsgaelnöki és vizsgabizottsági tagi tevékenység: segédkönyvtáros képzés

OKJ-s segédkönyvtáros központi írásbeli vizsgatétel sorok készítése és lektorálása

Lektorali tevékenység a Könyvtári Figyelő szerkesztőségében

Közreműködés könyvtári akkreditált továbbképzési programok tervezésében, írásában

Heltai János

Tanulmány, könyvfejezet:

A Biblia szerepe a magyar reformációban = Új Testamentum, azaz a mi Urunk Jézus Krisztusnak Újszövetsége – Zsoltárok Könyve. Magyar nyelvre forgította Károli Gáspár. A mai magyar helyesíráshoz igazítva. – Jubileumi kiadás színes melléklettel. Budapest, 2017, Magyar Bibliatársulat, 7–19.

Fejedelmi és egyházi reprezentáció kálvinista kiadványokban I. Rákóczi György korszakában Erdélyben = A reformáció könyvespolca. Reprezentatív kiadványok Magyarországon a reformáció korából. Szerk. P. Vásárhelyi Judit. Budapest Argumentum Kiadó Országos Széchényi Könyvtár 2017, 97–107 (A Magyar Könyvszemle és a Mokka-R Egyesület Füzetei 9)

Die persönlichen Beziehungen des Heidelberger Theologiprofessors David Pareus zu seinen ungarischen Studenten von 1598 bis 1621 = Religiös motivierte Migrationen zwischen dem östlichen Europa und dem deutschen Südwesten vom 16. bis 19. Jahrhundert. Herausgegeben von Christine Absmeier, Matthias Asche, Márta Fata, Annemarie Röder und Anton Schindling unter Mitarbeit von Patrick Schiele. 2018 W. Kohlhammer Verlag Stuttgart, 237–253.

A mennyei tudomány tiszta világos folyamja – Adalékok a felekezeti tudatok kialakulásához az 1616–1619-es évek vitairatai és prédikációi alapján = A reformáció emlékezete: Protestáns és

katolikus és katolikus értelmezések a 16–18. században, főszerk, Száraz Orsolya, szerk. Fazakas Gergely Tamás. Imre Mihály. Debrecen, Bebeceni Egyetemi Kiadó, 2018, 197–207.

Szakfolyóiratokban közölt tanulmányok:

A Régi Magyarországi Nyomtatványok Tudománytörténeti helyzete. Megjegyzések a bibliográfiai egység fogalmáról = Magyar Könyvszemle 2017, 106–114.

Konferencia-előadások/ előadások:

A mennyei tudomány tiszta, világos folyamja. Adalékok a felekezeti tudatok kialakulásához az 1616–1619-es évek vitairatai és prédikációi alapján. Elhangzott: A reformáció emlékezete a kora újkori Magyarországon elnevezésű 2017. május 18–20. Debrecenben megrendezett konferencián.

David Pareus személyes kapcsolatai magyar diákjaival. Elhangzott: Reformáció 500 Konferencia. Helyszín: Partiumi Keresztény Egyetem, Bartók terem. Nagyvárad, 2017. október 5–6.

Fejedelmi és egyházi reprezentáció kálvinista kiadványokban I. Rákóczi György korszakában Erdélyben. Elhangzott: A Reformáció Könyvespolca. Reprezentatív kiadványok Magyarországon a reformáció korából elnevezésű konferencián az Országos Széchényi Könyvtárban 2017. október 16-án.

Pályázati és kutatói bírálatok, ösztöndíjasok témavezetése (pl. NKA, Fulbright, Domus, Klebelsberg, OTKA, Bolyai, stb):

Öt Bolyai pályázatot elbírálása a Bolyai Ösztöndíj kuratóriuma számára.

Doktori bizottsági munka (opponencia, elnöklet stb. PhD és MTA-doktori fokozatok esetén):

Opponenség Hargittay Emil: Pázmány Péter írói módszere és az életmű genezise című akadémiai doktori értekezésének 2017. április 25-én

Kiállítás-rendezés (kurátori, társkurátori munka):

Társkurátorság a Nemzeti Múzeum Ige – Idők című kiállításának

Egyéb jelentős tudományos-kulturális tevékenység:

Heti 10 óra a régi magyar irodalomról a Miskolci Egyetemen.

Kurátori vezetés a Nemzeti Múzeum, Ige –Idők elnevezésű kiállításán 2017. szeptember 30-án

Két vezetés a Budavári Könyvnapokon az RRT munkatársaival közösen létrehozott reformációs minitárlaton az OSzK-ban 2017. augusztus végén.

Hoffmann Gizella

Szerkesztett kötet:

Uzoni Fosztó István–Kozma Mihály–Kozma János: Az Erdélyi Unitárius Egyház története. III/I. Fordította: Márkos Albert. A latin szöveget az eredetivel egybevetette: Balázs Mihály. Sajtó alá rendezte: Hoffmann Gizella, Kovács Sándor, Molnár Lehel. Kiadja a Magyar Unitárius Egyház – A Unitárius Egyház Magyarországi Egyházkerület – Országos Széchényi Könyvtár, Budapest–Kolozsvár, 2018., [1200 p.] [A Magyar Unitárius Egyház Gyűjtőlevéltárának és Nagykönyvtárának kiadványai 4/3/1.] Nyomdában.

Tanulmány, könyvfejezet:

Utószó = Uzoni Fosztó István–Kozma Mihály–Kozma János: Az Erdélyi Unitárius Egyház története. III/I. Fordította: Márkos Albert. A latin szöveget az eredetivel egybevetette: Balázs Mihály. Sajtó alá rendezte: Hoffmann Gizella, Kovács Sándor, Molnár Lehel. Kiadja a Magyar Unitárius Egyház – A Unitárius Egyház Magyarországi Egyházkerület – Országos Széchényi Könyvtár, Budapest–Kolozsvár, 2018., [1200 p.] [A Magyar Unitárius Egyház Gyűjtőlevéltárának és Nagykönyvtárának kiadványai 4/3/1.] Nyomdában [

Kutatási programokban, projektekben való részvétel, szakmai ösztöndíjak (tag, illetve kutatásvezető):

Széchenyi Tudástár Projekt, Széchényi Ferenc tudománypolitikai és művelődéstörténeti levelezése, magyar és német nyelvű levelek.

Illyés Boglárka

Szakfolyóiratokban közölt tanulmányok:

L'ambassadeur parisien de la nouvelle musique hongroise, Géza Vilmos Zágón. Sa carrière et sa correspondance choisie, *Studia Musicologica*, 58/2 (2017), 255–293.

Konferencia-előadások/ előadások:

Egy zenei levél anatómiája. Saint-Saëns magyarországi turnéjának előzményei és háttere, Bp., OSZK Tudományos Ülésszak, 2018. november 22–23.

Janzó Miklós

Publikáció:

A Tabula Cebetis Magyarországon. in: Irodalomtörténeti Közlemények 122. (2018)

Konferencia-előadások/ előadások:

2018. május 24-26. Magyar Ókortudományi Konferencia, Szeged. Előadás címe: „*Vivere omnes beate volunt...*” *Seneca és a Tabula Cebetis párhuzamai*

2018. november 22-23. Emlék-Emlékmű-Műemlék. OSZK, Tudományos Ülésszak. Előadás címe: *Antik filozófia reneszánsz köntösben. A Tabula Cebetis humanista kommentárjai*

Kakasy Judit

Tarján Tamás műveinek bibliográfiája, *Ex Symposion*, 2018, 100, pp. 50-51.

Konferencia-előadások/ előadások:

Étudiants hongrois à la Sorbonne (dans les années 1920 : Illyés Gyula, József Attila) a *Les relations littéraires entre la France et la Hongrie au XXe siècle* című konferencián (szervező : MTA BKK - Institut français de Budapest - ELTE CIEF), időpont: 2018.12.05-2018.12.07.

Kelemen Éva

Tanulmány, könyvfejezet

Zene a Széchényi családban. In: *OSZK 2015 – Tanulmányok egy évforduló tiszteletére.* (Szerk. Deák Eszter – Dede Franciska), Bp., Bibliotheca Nationalis Hungariae – Gondolat Kiadó, 2018. [Bibliotheca Scientiae et Artis XI. – sorozatszerk. Boka László], 45-64.

Konferencia-előadások/ előadások:

„*Ahogy tetszik – Farkas Ferenc a feladatművész*”. Interpretáció és előadói gyakorlat. A Magyar Zenetudományi és Zenekritikai Társaság XV. tudományos konferenciája. Budapest, 2018. október 12–13.

„*Az oktávában rejtőző 11 félhang. Siklós Albert ismeretlen tanítványa, Csáth Géza*”. Évfordulók nyomában. Az MTA BTK Zenetudományi Intézet tudományos konferenciája. Budapest, 2018. november 22.

Lektorálás

„*Sauer's, Godowsky's and Backhaus's Guest Appearances in Budapest in Géza Csáth Critiques (190-1912)*” címmel a *Studia Musicologica* zenetudományi folyóiratban közreadásra szánt tanulmányhoz

Kiállítás rendezés és kiállítás megnyitó előadás

„Óriások közt is nagy és dicső légyen...” Kamarakiállítás a OSZK Zeneműtár Kacsóh-hagyatékából. Megnyitó előadás 2018. november 28.

Keller Márkus

Szerkesztett kötet:

1956-os Intézet 23. Évkönyve, Országos Széchényi Könyvtár – 1956-os Intézet Alapítvány, 2018

Tanulmány, könyvfejezet:

Bevezetés. In 1956-os Intézet 23. Évkönyve, Országos Széchényi Könyvtár – 1956-os Intézet Alapítvány, 2018

Konferencia-előadások/ előadások:

Inventing postwar modern mass housing in East and West. The Experimental Housing Estate in Óbuda and the Hansviertel Berlin in comparative perspective, EAUH Conference 2018. augusztus 29-szeptember 1.

Wie wohnt mann sozialistisch? 2018. 06. 19., Universität Wien, Institut für Osteuropäische Geschichte

Kísérleti lakótelepek a 60-as években, Magyar Nemzeti Galéria rendezendő "Keretek és műfajok" – című Minikonferencia, Budapest, 2018.02.04.

A hatvanas évek mint emlékezeti hely. Emlék – Emlékmű – Műemlék. Tudományos ülészak. 2018/11/22 - 2018/11/23.

Versuchswohnsiedlungen in Wien und Budapest, Stadträume des 20. Jahrhunderts in den Donaumetropolen Wien und Budapest", Budapest, 10.-11. Nov. 2017

A lakástulajdon szerzésének állami támogatása, Az Intézményi és kulturális transzferek a 20. századi Magyarországon: átvétel, hibridizáció és elutasítás műhelykonferencia, 2018. szeptember 24.

Kis Domokos Dániel

Folyóirat-szerkesztés:

Presbiter. A Magyar Református Presbiteri Szövetség lapja. Évente 6 szám. Szerkesztőbizottsági tag. Tanulmány, könyvfejezet:

Arany János „bizodalmas köre” és hatása a történettudományra. Szilágyi Sándor, Salamon Ferenc és Szabó Károly. In. „Volt hazának egy-két emlékem” Arany 200. (Szerk. Boka László és Rózsafalvi Zsuzsanna), Bp., Bibliotheca Nationalis Hungariae – Gondolat Kiadó, 2018, [Bibliotheca Scientiae et Artis 10. Sorozatszerk., Boka László], 54–66.

Szakkönyvekben közölt tanulmányok:

Emlékezés R. Várkonyi Ágnesre, a nagy Rákóczi-kutatóra. In. Palócföld, 2018/3. 26–35.

Konferencia-előadások/ előadások:

A csúcshódító Eötvös Loránd. Vetített képes előadás. Rendező: Téry Ödön Turista Baráti Társaság. Virányosi Közösségi Ház, 1125. Bp. Szarvas Gábor út 8/C: június 5.

Kiállításrendezés (kuratori, társkuratori munka):

Színházi családok, színházi dinasztiák. helyszín Országos Széchényi Könyvtár Színháztörténeti Tár. 2018. június 23-tól július 14. Meghosszabbítva október 16-ig.

Konrád Eszter

Konferencia-előadások/ előadások:

Sienai Szent Bernardin kultusza a középkori Magyarországon. Budapest, MTA-BTK Irodalomtudományi Intézet, REBAKUCS-felolvasóest; 2018. június 26.

Kutatási programokban, projektekben való részvétel, szakmai ösztöndíjak:

Munkatárs A Meditationes Vitae Christi hosszú olasz változatának kritikai kiadása (KH_18) című projektben Kutatócsoport-vezető: Dr. Falvay György Dávid, ELTE BTK Olasz Nyelv és Irodalom Tanszék

Korondi Ágnes

Tanulmány, könyvfejezet:

A Vita et transitus Sancti Hieronymi keletközép-európai és magyarországi elterjedéséről. In A könyv és olvasója: A 14–16. századi könyvkultúra interdiszciplináris megvilágításban. (Szerk. Fábrián Laura – Lovas Borbála – Haraszi Szabó Péter – Uhrin Dorottya) Bp., MTA-ELTE HECE, 2018, 193–211.

Eucharisztikus imádságok a késő középkori magyar nyelvű imakönyvekben. In Eucharisztia és Úrvacsora a 16–18. századi Magyarországon. (Szerk. Szelestei N. László) Budapest, MTA-PPKE Barokk Irodalom és Lelkiség Kutatócsoport, 2018, 133–150. (Megjelenés előtt.)

Hungarian Psalm Translations and Their Uses in Late Medieval Hungary. In Psaltrile în limbi naționale și începuturile identităților lingvistice/Vernacular Psalms and the Early Rise of Linguistic Identities. (Eds. Vladimir Agrigoroaei – Ana Dumitran) Alba Iulia – Poitiers, Museikon, Muzeul Național al Unirii – CESCUM, 2018, ? (Megjelenés előtt.)

Konferencia-előadások/ előadások:

- Eucharisztikus imádságok a késő középkori magyar nyelvű imakönyvekben, XI. Lelkiségtörténeti Konferencia: Eucharisztia és Úrvacsora a 16–18. századi Magyarországon, Bp., PPKE BTK, MTA–PPKE Barokk Irodalom és Lelkiség Kutatócsoport, 2018. április 6–7.
- Párbeszéd a passióról: az Apor-kódex Pseudo-Anzelm dialógusa és kelet-közép-európai rokonai, A dialógus formái a magyar régiségben (1450–1750), Kolozsvár, a BBTE BTK, Magyar Irodalomtudományi Intézet (Res Litteraria Transylvaniae Vetus Irodalom- és Művelődéstörténeti Műhely), MTA BTK ITI, KAB, RefoRC, 2018. május 3–5.
- Late Medieval Hungarian-Language Prayer Books: Types, Sources, Users, Gebetsliteratur im Spätmittelalter und der Reformation/ Devotional Literature in the Middle Ages and Early Modern Period, Kolozsvár, Lucian Blaga Központi Egyetemi Könyvtár, Refo RC, BBTE, Eberhard-Karls-Universität (Tübingen), Universität Koblenz-Landau, 2018. május 31.–június 2.
- Hungarian Psalm Translations and Their Uses in Late Medieval Hungary, Vernacular Psalters and the Early Rise of Linguistic Identities, Gyulafehérvár, Museikon, Muzeul Național al Unirii (Alba Iulia), CESC (Poitiers), 2018. június 27–28.
- Szent Lúcia „fénye” Európában és a késő középkori Magyarországon (plenáris előadás), Fény és árnyék. Interdiszciplináris párbeszéd VII., Bolyai Társaság, BBTE, Kolozsvár, 2018. október 20.
- Szent Jeromos, az auctor a késő középkori magyar nyelvű kódexekben, Emlék – Emlékmű – Műemlék. Tudományos ülésszak, Bp., OSZK, 2018. november 22–23.
- Egyéb jelentős tudományos-kulturális tevékenység:
 Öt dolgozat bírálata és zsűrizés a XXI. ETDK Magyar irodalom I.: A középkor és kora újkor irodalma c. szekciójában, Kolozsvár, 2018. május 26.

Kovács Eszter

Önálló kötet:

- Mészáros Andor – Kovács Eszter – Marta Pató – Miloš Sládek: Hungarikumok a Cseh Irodalmi Múzeum levéltárában (Literární archiv, Památník národního písemnictví). Bp., ELTE Eötvös Kiadó, 2018. 542 p.
- Marta Pató – Miloš Sládek – Mészáros Andor – Kovács Eszter: Hungarika ve sbírkách LA PNP. Bp., ELTE Eötvös Kiadó 2018. 536 p.

Tanulmány, könyvfejezet:

- Friedrich Madeweis: Tractatus cometographicus..., v Žilíně u Alžběty Dádanky leta 1681. In „Üstököst látni”: Az 1680. évi üstökös művelődés- és tudománytörténeti emlékei (szerk. Farkas, Gábor Farkas; Szebelédi, Zsolt; Varga, Bernadett; Zsoldos, Endre) Bp., Jaffa Kiadó, MTA Könyvtár és Információs Központ, 2017. 419–486.
- Szlovák vagy cseh? A Tractatus Cometographicus nyelvi kérdései In „Üstököst látni”: Az 1680. évi üstökös művelődés- és tudománytörténeti emlékei (szerk. Farkas, Gábor Farkas; Szebelédi, Zsolt; Varga, Bernadett; Zsoldos, Endre) Bp., Jaffa Kiadó, MTA Könyvtár és Információs Központ, 2017. 515–525.
- Kovács Eszter, Kővári Réka: Georgius Zrunek: Harmonia Pastoralis [Vianočná omša F-dur] I. (kritikai kiadás és kísérő tanulmány). In A karácsonyi ünnepkör színjátékai Magyarországon (11–18. század). (szerk. Kilián István) Bp., Ráció Kiadó, 2017. 547–605.
- Kovács Eszter, Kővári Réka: Harmonia Pastoralis [Vianočná omša F-dur] II. (kritikai kiadás és kísérő tanulmány) In A karácsonyi ünnepkör színjátékai Magyarországon (11–18. század). (szerk. Kilián István) Bp., Ráció Kiadó, 2017. 607–647.
- Kovács Eszter, Kővári Réka: Prosaes Pastoriales (kritikai kiadás és kísérő tanulmány) In A karácsonyi ünnepkör színjátékai Magyarországon (11–18. század). (szerk. Kilián István) Bp., Ráció Kiadó, 2017. 649–678.
- Kovács Eszter, Kővári Réka: De nativitate Domini nostri Jesu Christi (kritikai kiadás és kísérő tanulmány) In A karácsonyi ünnepkör színjátékai Magyarországon (11–18. század). (szerk. Kilián István) Bp., Ráció Kiadó, 2017. 821–831.
- Biblikus cseh nyelvű liturgikus népénekek az Eucharisztia és az Úrvacsoráról a 17. századi magyarországi énekeskönyvekben. In Eucharisztia és Úrvacsora a 16–18. századi Magyarországon.

(Szerk. Szelestei N. László) Bp., MTA–PPKE Barokk Irodalom és Lelkiség Kutatócsoport, 2018. 151–158.

Konferencia-előadások/ előadások:

Cseh husziták és magyar jezsuiták gondolatai a törökveszélyről és a keresztény összefogásról.

"Hétköznapiak az oszmán uralom idején; egyén és közösség viszonya" konferencia, Bp., Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar, Történettudományi Intézet, 2018. május 24–25.

Szlovák vagy cseh? A Tractatus Cometographicus nyelvi kérdései. "Kométák a magyar kultúra napján a nemzeti könyvtárban, Az 1680-as üstökös művelődés- és tudománytörténeti emlékei" konferencia, Bp. Országos Széchényi Könyvtár, 2018. január 22.

Biblikus cseh nyelvű liturgikus népének az Eucharisztia és az Úrvacsoráról a 17. századi magyarországi énekeskönyvekben "Eucharisztia és Úrvacsora a 16–18. századi Magyarországon" konferencia, Bp. XI. Lelkiségtörténeti Konferencia. MTA–PPKE Barokk Irodalom és Lelkiség Kutatócsoport Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar, 2018. április 6–7.

18th century Nativity plays in Slovak. "(Elmélet Elmélet és gyakorlat a 17–19. század színpadán (Források, hatások, latin és anyanyelvi szövegek, utak a hivatásos színháztudomány felé) Theory and Practice in 17th–19th Century Theatre (Sources, influences, texts in Latin and in the vernacular, ways towards professional stage" Eger, MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Irodalomtudományi Intézet – Eszterházy Károly Egyetem, 2018. szeptember 6–8.

Ovid's Poems in the Printed Books of Sixteenth- and Seventeenth-Century Hungary. "Roma aeterna MMXVIII The afterlife of Ovid in the Culture of Central Europe" konferencia, Prága, Cseh Tudományos Akadémia (České akademie věd) – Károly Egyetem (Univerzita Karlova), 2018. november 9–10.

Václav Hájek z Libočan emlékezete a 18. századi magyarországi jezsuita irodalomban. "Emlék-Emlékmű-Műemlék" tudományos ülés, Bp., Országos Széchényi Könyvtár, 2018. november 22.

Kritikák, recenziók:

Sládek, Miloš, Slovo ze srdce jejich aneb Nedělní kázání a pobělohorských bohemikálních postilách a tradiční perikopní systém, Praha, Památník národního písemnictví, 2017) MAGYAR SION 2018/1 126–127.

Egyetemi, főiskolai oktatói tevékenység:

Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Kar, Történettudományi Intézet, óraadó tanár.

2017/18 tavaszi félév: Magyarország története 1703-1848: Reprezentáció és udvari kultúra az újkorban; A katolikus neveléstörténet forrásai és alkalmazható tanulságai
2018/2019 őszi félév: A nemzetszerveződés és a nemzeti átalakulás, vallás, katolicizmus Közép-Európában a 19. és a 20. században

Doktori bizottsági munka (opponencia, elnöklét stb. PhD és MTA-doktori fokozatok esetén):

Pázmány Péter Katolikus Egyetem, 2018. március 13. Habilitációs bizottság titkára (Maciej Szymanowski)

Kőrösi Zsuzsanna

Tudományos igényű honlap szerkesztése:

Harminc éve történt – Emlékezés 1988. október 23-ára. Válogatás az OSZK 1956-os Intézet Oral History Archívumának interjúiból. (Válogatás, szerkesztés) <http://www.rev.hu/hu/19881023>

Tanulmány, könyvfejezet

„Vigyázzunk magunkra!” Mozaikok az 1963-as amnesztiával szabadult politikai foglyok életútjából. In: Újratervezések. Magyarország a jelenkorban. Évkönyv XXIII. (Szerk. Keller Márkus–Tabajdi Gábor), Bp., OSZK, 2018, (megjelenés alatt)

Lektorálás, kiadói szerkesztői munkák:

Minden a mienk! Everthing is ours! Budapest, Kassák Múzeum, 2018, 82.

Konferencia-előadások/ előadások:

Az 1956-os menekültválság egyéni motivációi visszaemlékezések tükrében. Magyarország és a migráció c konferencia, Bp., Nemzetközi Migrációs Szervezet (IOM), 2018. május 10.

Szemelvények cserkészek narratív identitásaiból. Emlék–Emlékmű–Műemlék című konferencia, Bp., Országos Széchényi Könyvtár, 2018. november 22.

Lénárt András

Tanulmány, könyvfejezet

“Sisi Redux: The Empress Elisabeth and Her Cult in Post-Communist Hungary,” in *Sissi’s World: The Empress Elisabeth in Memory and Myth*. Eds. Hametz, Maura and Heidi Schlipphacke. London: Bloomsbury Academic, 2018

Szakkönyvekben közölt tanulmányok

Bezsenyi Tamás – Lénárt András: „Maguknál így soha nem lesz Amerika!” A bűnözés és a rendőrség ábrázolása a Kádár-korszak játékfilmjeiben. *Magyar Rendészet*, XVII. évfolyam, 2017/5. 105-126.

Kritikák, recenziók

Ki van útban? – Heiner Müller: Mauser. Felszámolás egy részben – Az OSA Archívum előadása. <http://szinhaz.net/2018/01/09/lenart-andras-ki-van-utban/>

Konferencia-előadások/ előadások:

The Yellow Star Houses of Budapest project in 2014. Transnational meets Local. Vienna Wiesenthal Institute - EHRI, 2018. november 19-20.

Schutzpass. Emlék – Emlékmű – Műemlék, OSZK, 2018. november 22-23.

Race against time. The Time Dimension During and Regarding the Holocaust: In real Time and in Retrospect International Conference, Yad Vashem, 2018. December 17-19.

Lendvay Miklós

Konferencia-előadások/ előadások:

WolfCon konferencia, Durham, North Carolina, Amerikai Egyesült Államok, 2018. május 8.: Folio In a national library enviorFOLIO IN A NATIONAL LIBRARY ENVIRONMENT NEW POSSIBILITIES OF COOPERATION IN LIBRARIES

Ebooks On Demand közgyűlés és konferencia, Stockholm, Svédország, 2018. június 20: FOLIO – A NEW GENERATION LIBRARY PLATFORM NEW POSSIBILITIES OF COOPERATION IN LIBRARIES

Európai Bibframe Kezdeményezés, Fiesole, Olaszország, 2018. szeptember 18: The Hungarian Common Catalogue in BibframeCataloging, Linked Data, Namespaces

Central Data Archive, Bratislava, Szlovákia, 2018. november 8: From Here to Eternity Long Term Preservation Derived From a Collaborative Platform such as FOLIO and New Data Models such as FRBR

Networkshop, Eger, 2018. április 5: Informatikai integráció a könyvtárügyben - az együttműködés új lehetőségei

ODR konferencia, Tatabánya, 2018. október 15: Országos Könyvtári Platform. A könyvtárközi kölcsönzés az együttműködés megosztott és nyílt rendszerében

Lipthay Endre

Konferencia-előadások/ előadások:

Emlékezetes corvinák, elfeledett akvarellek. 2018. nov. 23. OSZK Tudományos Ülésszak

Mann Jolán

Szerkesztett kötet:

Pritz, Pál (szerk.); Mann, Jolán (szerk.); Marchut, Réka (szerk.); Sipos, Balázs (szerk.): *Napló és történelem*, Budapest, Magyarország: Nemzetközi Magyarságtudományi Társaság (2018) , 244 p. ISBN: 9786155309076 REAL

Tudományos igényű honlapszerkesztés:

Az OSZK Bibliotheca Corvina című honlapja szerkesztői munkálataiban való részvétel

Tanulmány, könyvfejezet:

Az 1956-os forradalom Miroslav Krleža naplóiban pp. 72-96., 18 p. In: Pritz, Pál; Mann, Jolán; Marchut, Réka; Sipos, Balázs (szerk.) *Napló és történelem*, Budapest: Nemzetközi Magyarástudományi Társaság, (2018) p. 244

Konferencia-előadások/ előadások:

„Repülünk Pannónia fölött”: Miroslav Krleža útirajzai címmel előadás az ELTE BTK Szláv Filológiai Tanszéke által A tudomány mindenkié. Találkozások szláv kultúrákkal, irodalmakkal és nyelvekkel című konferencián. A konferencia időpontja és helyszíne: 2018. szeptember 27. Kecskemét. Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár

Putopis kao žanr na primjerima putopisne proze Ferenc Fejtő i Miroslava Krleže (Az útleírás műfaja Fejtő Ferenc és Miroslav Krleža útirajzainak példáján) címmel kétnyelvű előadás a Zágrábi Egyetem BTK Hungarológiai Tanszéke által szervezett Szimpóziumon Fejtő Ferenc halálának tizedik és születésének százötödik évfordulója alkalmából. A konferencia időpontja és helyszíne: 2018. október 13. Zágráb, Zágrábi Egyetem BTK Tanácsterem

Prevara ili ideal? Hrvatsko-ugarska nagodba u Krležinim djelima (Csalás vagy eszmény? A horvát-magyar kiegyezés Krleža műveiben) címmel horvát nyelvű előadás a Magyarországi Horvátok Tudományos Intézete, a PTE Bölcsészettudományi Kar Horvát Tanszéke, a PAB Szlavisztikai Bizottsága és a Vajdasági Horvátok Kulturális Intézete által szervezett XIV. Nemzetközi Kroatisztikai Tudományos konferencián. A konferencia időpontja és helyszíne: MTA Székház Pécs, 2018. október 19.

„Ady Endre mindannak fájdalmas szintézisét jelenti, ami e földgolyón magyar” – Miroslav Krleža Ady-képe címmel előadás az MTA BTK Irodalomtudományi Intézet által rendezett "Üdvözlét a győzőnek" című 1918 mikrotörténelméről tartott interdiszciplináris konferencián. A konferencia időpontja és helyszíne: 2018. október 24. MTA Zenetudományi Intézet

Egyéb publikáció (fordítás, bibliográfia-készítés):

Az OSZK Bibliotheca Corvina című honlapja bibliográfiáinak szerkesztése

Egyetemi, főiskolai oktatói tevékenység:

A Zágrábi Egyetem BTK Hungarológia Tanszék Óraadó tanár. Magyar irodalomtörténeti, művelődéstörténeti tárgyak: heti 3 szeminárium. Kéthetente 6 szeminárium.

Az ELTE Szláv és Balti Filológiai Tanszéke. Félállású tanársegéd. Horvát irodalomtörténeti és művelődéstörténeti tárgyak: heti 4 szeminárium

Matolay Katalin

Tanulmány, könyvfejezet:

Matolay Katalin, Széchényi Ferenc könyvgyűjteményének rekonstrukciója a nemzeti könyvtárban = *OSZK 215 – Tanulmányok egy évforduló tiszteletére*. (Szerk. Deák Eszter – Dede Franciska), Bp., Bibliotheca Nationalis Hungariae – Gondolat Kiadó, 2018. [Bibliotheca Scientiae et Artis XI. – sorozatszerk. Boka László], 65-77.

Mikusi Balázs

Folyóirat-szerkesztés (szerkesztőbizottsági munka):

Magyar Zene (szerkesztőbizottsági tag). Évente 4 szám. (2010–)

Musicologica Austriaca (szerkesztőbizottsági tag). Online megjelenés. (2015–)

Tanulmány, könyvfejezet:

„Letészem a lantot”. Mosonyi Mihály első Arany-megzenésítése (1863). In „Volt a hazának egy-két énekem”: ARANY 200. (Szerk. Boka László – Rózsaferi Zsuzsanna), Bp., Bibliotheca Nationalis Hungariae – Gondolat Kiadó, 2018, [Bibliotheca Scientiae et Artis 10.], 67–77.

Ki volt „Graf Zizini”? Adalék a Haydn-kottatár rekonstrukciójához. In OSZK 215 – Tanulmányok egy évforduló tiszteletére. (Szerk. Deák Eszter – Dede Franciska), Bp., Bibliotheca Nationalis Hungariae – Gondolat Kiadó, 2018, [Bibliotheca Scientiae et Artis 11.], 185–193.

Giuseppe Sartis „Idalide” und Johann Gottlieb Naumanns „Cora” – Die Eroberung Perus in Eszterház und Eisenstadt. In Joseph Haydn & „Die Neue Welt”. Bericht über das Symposium der Internationalen Joseph Haydn Privatstiftung Eisenstadt im Rahmen der 23. Internationalen Haydntage vom 13. bis 15. September 2011. (Szerk. Walter Reicher, Christine Siegert, Wolfgang Fuhrmann), Wien, Hollitzer, 2018, [Eisenstädter Haydn Berichte, Band 11], 211–231.

Három szócikk a The Cambridge Haydn Encyclopedia számára (Szerk. Caryl Clark – Sarah Day-O’Connell), Cambridge, Cambridge University Press, 2019: Eszterháza and Eisenstadt, 106–111; Freemasonry, 132–134; Publishers and Publishing, 317–320.

Szakkönyvekben közölt tanulmányok:

Joseph Haydn vonósnégyes-gyűjteménye, Alba Regia 46 (2018), 101–114.

Konferencia-előadások/ előadások:

„It needed some ennoblement”: Liszt’s Last Rákóczi Arrangement in Context. Előadás a 20th Biennial International Conference on Nineteenth-Century Music keretében, University of Huddersfield, 2018. július 2–4.

„Némi nemesbülést igényelt”: Liszt utolsó Rákóczi-feldolgozásának háttéréről. Előadás az Interpretáció és előadói gyakorlat. A Magyar Zenetudományi és Zenekritikai Társaság XV. tudományos konferenciája keretében, MTA BTK Zenetudományi Intézet, 2018. október 12–13.

The 25-Year-Old Hungarian Musicological Society in Historical Context. Előadás a Musicological Societies as Intermediaries between Society, Musical Life and Academia. Conference in Honor of the 150th Anniversary of the Royal Society for Music History of The Netherlands keretében, Utrecht, 2018. november 22–24. [Családi okok miatt nem volt módja személyesen kiutazni, a kiküldött előadást távollétében felolvasták.]

Mozart Revisited: The Discovery of an Unknown Manuscript. Előadás a Hermes Public Lectures sorozat keretében, Central European University (Budapest), 2018. november 26.

„Die Qual der Wahl”: Eine Geschichte der Esterházy-Forschung in Spiegel der Quellen. Előadás a Musik Quellen Denken. Prozesse der Re- und Dekonstruktion in Wissenschaft und Praxis. Jahrestagung der Österreichischen Gesellschaft für Musikwissenschaft keretében, Institut für kunst- und musikhistorische Forschungen (IKM) der Österreichischen Akademie der Wissenschaften (Bécs), 2018. december 6–8.

Konferenciaszervezés, titkári feladatok:

Interpretáció és előadói gyakorlat. A Magyar Zenetudományi és Zenekritikai Társaság XV. tudományos konferenciája, MTA BTK Zenetudományi Intézet, 2018. október 12–13.

Kutatási programokban, projektekben való részvétel, szakmai ösztöndíjak (tag, illetve kutatásvezető):

„Joseph Haydn kottatára (monográfia)” – MTA Bolyai-ösztöndíja

„Erkel Ferenc műhelye” – OTKA-pályázat, résztvevő kutató (vezeti: Szacsvai Kim Katalin, MTA BTK ZTI)

Pályázati és kutatói bírálatok, ösztöndíjasok témavezetése (pl. NKA, Fulbright, Domus, Klebelsberg, OTKA, Bolyai, stb):

NKFIH Bölcsészeti- és Társadalomtudományok Kollégiuma PD Bizottság (tag)

NKFIH „Élvonal” – kutatói kiválósági program szakértői csoport (tag)

Hazai és nemzetközi tudományos bizottsági munka (tudományos grémiumokban való részvétel):

International Association of Music Libraries (IAML) – alelnök

Répertoire International des Sources Musicales elnöksége – kooptált tag

Magyar Zenetudományi és Zenekritikai Társaság – elnök

Magyar Tudományos Akadémia Zenetudományi Bizottsága – titkár

OSZK Tudományos Bizottság – tag

Doktori bizottsági munka (opponencia, elnöklet stb. PhD és MTA-doktori fokozatok esetén):

Doktori oppozíció – Bálint Angéla: Előadói kreativitás és interpretáció a hegedűjátékban a 18. század végén és a 19. század elején. DLA disszertáció, Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem, 2018. május 8.

Kiállításrendezés (kurátori, társkurátori munka):

Társkurátor – Kis zenék nagy mestere: Pethő Zsolt zeneszerző emlékkiállítása. Nagy István Képtár (Baja), 2018. január 17. – június 30.

Nagy Blanka

Konferencia-előadások:

A fénykép, mint a megismerés eszköze. 2018. nov. 23. OSZK Tudományos Ülészak

Oláh Krisztina

Folyóirat-szerkesztés (szerkesztőbizottsági munka):

Térképtörténeti Közlemények 2017 (szerkesztőbizottsági tag). Évente 1 szám.

Tudományos igényű honlap-szerkesztés:

Földabrosz – Térképtörténeti blog (2016-tól)

Szakkönyvekben közölt tanulmányok:

Oláh K. – Gede M.: Presentation of changes in the legend of celestial globes using virtual 3D models (13th ICA Conference on Digital Approaches to Cartographic Heritage. Madrid) *Auth Cartogeolab* 13. 2018. 257–263.

Gy. Danku, K. Oláh: 'NOVISSIMA ET ACCURATISSIMA TOTIUS ANGLIAE, SCOTIAE, ET HIBERNIAE TABULA' States of the single-sheet map of the British Isles by the Danckerts, in *IMCoS Journal*, 2018 June, No. 153. 16–25.

Planisphaerium Coeleste: The publishing history of Seutter's star chart, in *IMCoS Journal*, 2018 September, No. 154. 23–29.

Konferencia-előadások/ előadások:

Presentation of changes in the legend of celestial globes using virtual 3D models, 13th ICA Conference on Digital Approaches to Cartographic Heritage. Madrid, 2018. április 18–20.

Az első magyar szintvonalas térkép alkotójáról, Térképészeti Tudományos Nap, MTA Budapest, 2018. december 7.

Kutatási programokban, projektekben való részvétel, szakmai ösztöndíjak (tag, illetve kutatásvezető):

2015-től, A Danckerts atlaszok kiadástörténeti kutatása – Országos Széchényi Könyvtár, Térképtár, Budapest – kutató

Egyetemi, főiskolai oktatói tevékenység:

Csillagtérkép-történeti bemutató az Országos Széchényi Könyvtár Térképtárának anyagából, Csillagásztörténeti speciálkollégium keretében (ELTE) mint meghívott előadó, OSZK Térképtár – 2018. március 21.

Holland térképészeti tudás a 17. században, Debreceni Egyetem, BTK Néderlandisztika Tanszék, Holland gyarmatok speciálkollégium, mint meghívott előadó – 2018. október 18.

Egyéb jelentős tudományos-kulturális tevékenység:

Csillagtérkép Hunyadi Mátyás könyvtárának falán – térképkészítés A Corvina Könyvtár budai műhelye című kiállításra – Országos Széchényi Könyvtár, 2018. november 5. – 2019. február 9.

Pap Ágnes

Szakkönyvekben közölt tanulmányok:

Kelet és Nyugat találkozási pontja - East and West, egy folyóirat és szerkesztői, *Orpheus Noster*, 2018/2, 7-17.

Patonai Anikó Ágnes

Konferencia-előadások/ előadások:

Két ünnep, "Üdvözlés a győzőnek" c. Interdiszciplináris konferencia 1918 mikrotörténelméről az MTA BTK Irodalomtudományi Intézet rendezésében Bp., MTA BTK ITI, 2018. október 24-26.

Egyéb publikáció:

Bevezető (Szép Eszter, Szűts-Novák Rita, Patonai Anikó Ágnes) = KÉP-REGÉNY-TÖRTÉNET- A kilencedik művészet ikonjai Magyarországon, kiállítási katalógus, OSZK, 2018, 7.

Irodalom és képregény = KÉP-REGÉNY-TÖRTÉNET- A kilencedik művészet ikonjai Magyarországon, kiállítási katalógus, OSZK, 2018, 29-30,

Kép és szöveg kölcsönhatása a barokk emblémában = KÉP-REGÉNY-TÖRTÉNET- A kilencedik művészet ikonjai Magyarországon, kiállítási katalógus, OSZK, 2018, 9-10.

Kiállítás-rendezés (kuratori, társkuratori munka):

KÉP-REGÉNY-TÖRTÉNET, (társkurátor Szép Eszterrel (Magyar Képregény Szövetség) és Szűts-Novák Ritával (OSZK) 2018. máj. 24-2018. júl. 26., OSZK VI.

Ezerszer Júlia: arcok és kérdőjelek (társkurátor Szűts-Novák Ritával, OSZK) 2018. november 20-2019. márc. 9. OSZK Ereկlyetér

Perger Péter

Szakkönyvekben közölt tanulmányok:

Újabb adalékok a kolozsvári unitárius nyomda (1697–1703) történetéhez, Keresztény Magvető, 2018/1, 128-151.

Konferencia-előadások/ előadások:

Régi magyarországi csillagászati nyomtatványok, „Kométák a magyar kultúra napján a nemzeti könyvtárban, Az 1680-as üstökös művelődés- és tudománytörténeti emlékei" c. konferencia, Bp., Országos Széchényi Könyvtár, 2018. január 22.

Adatközlések, szócikkek, katalógus-tárgyleírások:

Nyomtatvány, kézirat és oklevél leírások

A Központi Antikvárium 146. aukciója. 2018. május 25. (Szerk. [Bálinger Béla]), Bp., Központi Antikvárium, 2018, 284, 374, 420 – 422, 426, 428, 429, 253, 468. tételek

A Központi Antikvárium 147. aukciója. 2018. június 1. (Szerk. [Bálinger Béla]), Bp., Központi Antikvárium, 2018, 13, 38, 52, 63, 112, 113, 115, 120, 122, 127, 128, 131, 150 – 157, 160 – 161, 183, 184. tételek

A Központi Antikvárium 148/1. aukciója. 2018. november 30. (Szerk. [Bálinger Béla]), Bp., Központi Antikvárium, 2018, 4, 23, 30 – 37, 58, 61, 91, 113, 116, 117, 142, 145, 146, 166 – 168, 170, 194 – 199. tételek

A Központi Antikvárium 148/2. aukciója. 2018. december 7. (Szerk. [Bálinger Béla]), Bp., Központi Antikvárium, 2018, 6, 7, 9, 12, 87, 113 – 115, 119, 120, 122 – 125, 269, 350, 351, 359 – 364. tételek

Régi magyar könyvekkel kapcsolatos szakértői munkák, kutatói, olvasói, kollegáktól érkezett kérdések tisztázása, töredékek meghatározása.

Hazai és nemzetközi tudományos bizottsági munka (tudományos grémiumokban való részvétel):

MTA Könyvtörténeti Munkabizottság, tag

Pojjáné Dr. Vásárhelyi Judit

Szerkesztett kötet (ide teljes tematikus folyóiratszám szerkesztése is):

A reformáció könyvespolca: Reprezentatív kiadványok Magyarországon a reformáció korában. (Szerk., P. Vásárhelyi Judit), Bp., Argumentum Kiadó, Országos Széchényi Könyvtár, 2017 (Magyar Könyvszemle és a MOKKA-R Egyesület Füzetei, 9.), 148 l.

Folyóirat-szerkesztés (szerkesztőbizottsági munka):

Magyar Könyvszemle (szerkesztőbizottsági tag). Évente 4 szám. (2000-től)

Tanulmány, könyvfejezet:

A reformáció zsoltárkönyve – Psalterium-kiadások Európában. In A reformáció könyvespolca: Reprezentatív kiadványok Magyarországon a reformáció korában. (Szerk. P. Vásárhelyi Judit), Bp., Argumentum Kiadó, Országos Széchényi Könyvtár, 2017, [Magyar Könyvszemle és a MOKKA-R Egyesület Füzetei, 9], 72-84.

A reformáció százéves évfordulója a heidelbergi egyetemen. In A reformáció emlékezete a kora újkori Magyarországon. Protestáns és katolikus értelmezések a 16-18. században. (Főszerk. Száraz Orsolya, szerk. Fazakas Gergely Tamás, Imre Mihály), Debrecen, Debreceni Egyetemi Kiadó, 2018, 13-25.

Kritikák, recenziók:

Die Hungarica-Sammlung der Franckeschen Stiftungen zu Halle. (Hrsg. v. Brigitte Klosterberg und István Monok, Alte Drucke 1495-1800, Bd. I. A-O, Bd. II. P-Z, bearbeitet von Attila Verók, Budapest, MTA Könyvtár és Információs Központ, 2017 (Adattár XVI-XVIII. századi szellemi mozgalmaink történetéhez, 40/1-2), Magyar Könyvszemle, 2018/2, 237-240.

Egyéb írások:

A zsoldár- és Kálvin-fordító Szenci Molnár Albert. Irodalmi Magazin, 2017/4., 26-28.

A reformáció 500 éves évfordulója az OSZK-ban. Mercurius 2015-2016-2017, Bp., OSZK, 2018, 24-25.

Lektorálás, kiadói szerkesztői munkák:

Molnár Dávid: Szenci Molnár Albert és Filiczki János angol nyelvű szócikkek lektorálása. Ezek a szócikkek a Companion to Humanism in East Central Europe – Vol. 1. Humanism in the Kingdom of Hungary című 2019-ben, Berlinben, a De Gruyter kiadónál megjelenendő enciklopédia számára készültek. A Szenci Molnár Albert szócikk magyar nyelvű változatát a Magyar Könyvszemle fogja 2019-ben közreadni.

Kutatási programokban, projektekben való részvétel, szakmai ösztöndíjak (tag, illetve kutatásvezető):

2017. július 1-től az MTA–PPKE Barokk Irodalom és Lelkiség Támogatott Kutatócsoport vezetője

Hazai és nemzetközi tudományos bizottsági munka (tudományos grémiumokban való részvétel):

A Magyar Bibliatársulat Alapítvány Kuratóriuma

Törzstag a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Irodalomtudományi Doktori Iskolájában 2013. szeptember 1-től

Reneszánsz-Barokk Kutatócsoport

Magyar Irodalomtörténeti Társaság

MTA Könyvtörténeti Munkabizottság

Nemzetközi Magyarságtudományi Társaság

Ókortudományi Társaság

Egyetemi, főiskolai oktatói tevékenység:

Egyetemi Tanár a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Irodalomtudományi Doktori Iskolájában 2013. szeptember 1-től.

Doktori bizottsági munka (opponencia, elnöklet stb. PhD és MTA-doktori fokozatok esetén):

Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Bölcsészettudományi Kar 2018. május 25. elnök Dóbék Ágnes doktori szigorlatán és Barkóczy Ferenc és környezete című PhD dolgozatának munkahelyi vitáján.

Ráczné Radó Rita

Szakkönyvekben közölt tanulmányok:

Radó Rita: A Holland Nemzeti Könyvtár digitalizálása, In: Könyvtári figyelő. 28. (2018) 1., p. 91-97.

Péter Kiszl, Rita Radó and Péter Miklós Hubay: From Divergence to Convergence in Hungarian Librarianship: Towards a Common Digital Platform. In. LIBRI 68. (2018) 4. p. 315-329.

Kritikák, recenziók:

Radó Rita: Magyar irodalom a világhálón - Szabadon elérhető magyar nyelvű szöveggyűjtemények. In: Könyv, Könyvtár, Könyvtáros. 27. (2018) szeptemberi p. 46-49.

Konferencia-előadások/ előadások:

Könyvtárak funkciói a digitális korban - Eötvös Loránd Tudományegyetem Könyvtár és Információtudományi Intézet Könyvtár Tanszék - 2018. április 20.

Könyvtári szervezetfejlesztés a digitalizálás korában - Lehetőség és feladat - K2 Korszerű könyvtár, korszerű szolgáltatások - Egyetemi technológiai kutatások konferencia, Bp. OSZK - 2018.05.25.

Novel function of libraries in the digital era: Challenges and Tasks - ICAHIS konferencia, Budapest, 2018.06.14-17.

Kutatási programokban, projektekben való részvétel, szakmai ösztöndíjak (tag, illetve kutatásvezető):

Duna Régió Stratégia program - magyar nyelvű hajózási szakirodalmi bibliográfia összeállítása

Rainer M. János

Önálló kötet

Rainer M. János: Századosok. Budapest, 2018, Osiris – OSZK, 403 old.

Tanulmány, könyvfejezet

Rainer M. János: Magyar posztsztálinizmus. In Gyarmati György – Pihurik Judit (szerk.): Metszetek bolsevizmusról, sztálinizmusról. Budapest – Pécs, 2018, Magyar Történelmi Társulat – Kronosz Kiadó – Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára

Rainer M. János: Lehetséges hagyomány. A Kádár-korszak demokratikus ellenzéke és elődei. In Balázs Eszter – Koltai Gábor – Takács Róbert (szerk.): Homoklapátolás nemesércért. A 70 éves Ständeisky Éva tiszteletére. Budapest, 2018, Napvilág, 174-183.

Rainer M., János: János Kádár (1912-1989). Die letzte Generalsekretär der ungarischen Kommunisten. In Sabrow, Martin – Schattenberg, Susanne (Hg.): Die letzten Generalsekretäre. Kommunistische Herrschaft im Spaetsozialismus. Berlin, 2018, Christoph Links Verlag, 65-88.

Szakkönyvekben közölt tanulmányok

Rainer M., János: Discourses of Contemporary History in Hungary after 1989. A Fragmented Report. East Central Europe, 44 (2017), 216-248.

Konferencia-előadások/ előadások:

2018. márc. 5. Kolozsvár, Korunk Akadémia, Kelet-Európa antikommunista lázadásai c. előadás

2018. ápr. 12. Eger, Kepes Intézet, A Magyar Nemzet nyolcvan éve c. konferencia, Magyar Nemzet és rendszerváltás c. előadás

2018. ápr. 14. Cambridge (UK), BASEES Annual Conference 2018, Remembering and Forgetting the post-war revolutions in Eastern Europe: the case of 1956 c. keynote speech

2018. április 27. Eger, EKE, Történelemtudományi Doktori Iskola 2018 tavaszi előadássorozata, Rendszerváltás Kelet-Európában 1989 c. előadás

2018. okt. 23. Budapest, Vera and Donald Blinken Open Society Archives (CEU), A Nagy Imre-per filmje c. bevezető előadás

2018. okt. 25., Eger, az EKE ÉK-Magyarország kutatócsoport + EKE Történelemtudományi Intézete nemzetközi régiótörténeti tudományos konferenciája, 1918-19 egri krónikása: Somfai János c. előadás

2018. nov. 6. Bp., Rotary Club Szt. Gellért, Századosok – kollektív és személyes biográfia c. előadás

2018. nov. 15. Bp., Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára, 5. Magyar Közigazgatástörténeti Konferencia, A Kádár-korszak – újabb megközelítések és értelmezések c. nyitó előadás

2018. nov. 22. Valóságból emlék, avagy mi marad (ha egyáltalán) a „szocializmusból”? OSZK Tudományos Ülésszak

2018. dec. 4. Bp., Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára, Nagy Imre első miniszterelnöksége c. bevezető előadás a Nagy Imre kormányának jegyzőkönyvei I. köt. c. forráskiadás bemutatóján

Egyetemi, főiskolai oktatói tevékenység

Eszterházy Károly Főiskola, Történettudományi Intézete, Jelenkori Magyar Történelem Tanszék; uo. Történettudományi Doktori Iskola, egyetemi tanár

Rajnai Edit

Önálló kötet:

Miklósy Gyula naplója (1886–1888), Bp., Országos Széchényi Könyvtár, 2018 (Studia Theatralica 5.), 678 p. (szöveggondozás, bevezető, jegyzetek, mutatók)

Tanulmány, könyvfejezet:

„S lábához esve, mond: »Kegyelmes herceg!«” : Arany János és Egressy Gábor a színpadi szövegmondásról. In „Volt a hazának egy-két énekem” : Arany 200. szerk. Boka László, Rózsafalvi Zsuzsanna. Bp., OSZK–Gondolat, 2018, 13–30. (Bibliotheca scientiae & artis 10.)

Lektorálás, kiadói szerkesztői munkák:

„Irájatok a mi tollatokra jön”: Egressy Gábor családi levelezése (1841–1865). sajtó alá rend. Szalisznyó Lilla. Debrecen, Debreceni Egyetemi Kiadó, 2017 [2018] (Csokonai könyvtár. Források. Régi kortársaink 19.), I–II. (Deák Ágnessel)

Rédey János

Folyóirat-szerkesztés (szerkesztőbizottsági munka):

Színpad. Előadóművészetek technikája. Évi 4 szám. (szerkesztőbizottsági tag 2008-tól)

Tanulmány, könyvfejezet:

Hamlet él! Az első magyar Shakespeare-fordítások (magyarítások) dramaturgiájáról in *Élet és halál Shakespeare életművében. 400 éves jubileum*, szerk. Almási Zsolt, Fabiny Tibor, Pikli Natália. Bp. : Reciti, 2017. 189-202. p.

A „különc” gróf Kegyencze a színpadon in *„Tántoríthatatlan elvhűség, sziklaszilárd jellem, lovagias becsület” Teleki László gróf küzdelmes élete és rejtélyes halála*, szerk. Debreczeni-Droppán Béla. Bp.: Magyar Nemzeti Múzeum, 2017. 215-226. p.

200 éves az aradi magyar színészet. „Nyelvünk keletünk díszét Aradon mutogatva kifejték / A játszó színben. Nyelv! Magyar! Édes Öröm!” / 200 de ani de teatru maghiar în Arad in *Arad a Bánság és Partium határán. Arad színházi múltja és jelene / Aradul între Banat și Partium. Viața teatrală arădeană*, szerk. / red. Fekete Károly. Kölcsey Egyesület / Asociația Kölcsey, Arad, 2018. 7-13. p. / 7-13. p.

Szakkönyvekben közölt tanulmányok:

Válságok, vetélytársak, veszteségek. A Nemzeti Színház az új század elején (1894-1922). *Nemzeti. A Nemzeti Színház magazinja*, V. évf. 4. sz. 2017/2018-as évad, 2017. december—2018. január, 36-41. p. [180 / 15 Nemzeti történet negyedik rész]

Klasszikus repertoár. Hevesi Sándor a Nemzeti élén (1922-1932). *Nemzeti. A Nemzeti Színház magazinja*, V. évf. 5. sz. 2017/2018-as évad, 2018. január-február, 38-43. p. [180 / 15 Nemzeti történet ötödik rész]; Hevesi Sándor, *Miért kell a Kamaraszínház? Vál.*, szerk. Sirató Ildikó, uo. 3. p.

Színpadi illúzió. Németh Antal színháza (1935-1944). *Nemzeti. A Nemzeti Színház magazinja*, V. évf. 6. sz. 2017/2018-as évad, 2018. február-március, 40-45. p. [180 / 15 Nemzeti történet hatodik rész]; [Németh Antal] *Hiszek... vál.*, szerk. Sirató Ildikó, uo. 3. p.

Színház és politika. Az 1945-ös újrakezdés és a Major—Gellért—Marton-korszak. *Nemzeti. A Nemzeti Színház magazinja*, V. évf. 7. sz. 2017/2018-as évad, 2018. március-április, 40-45. p. [180 / 15 Nemzeti történet hetedik rész]

A hajléktalan Nemzeti. 1965-2002 – lebontástól a felépítésig. *Nemzeti. A Nemzeti Színház magazinja*, V. évf. 8. sz. 2017/2018-as évad, 2018. április-május, 38-43. p. [180 / 15 Nemzeti történet nyolcadik rész]; Vámos László, *Makacs hitünk*, vál., szerk. Sirató Ildikó, uo.3. p.

Nemzeti színházokról – másként. *Szenáriumi*, VI. évf. 5. sz., 2018. május, 23-40. p., *Szenáriumi*, VI. évf. 6. sz., 2018. szeptember, 34-41. p.

Legyen (új) Nemzeti Színház! Az épület 2002-es megnyitása – igazgatók és koncepciók. *Nemzeti. A Nemzeti Színház magazinja*, VI. évf. 2. sz. 2018/2019-es évad, 2018. október-november, 34-39. p. [180 / 15 Nemzeti történet befejező rész]

Mit tudnak az észtek? Két momentum a DRAAMA észt színházi fesztiválok tapasztalataiból. *Színpad*, 2018. december 32-35. p.

Kritikák, recenziók:

Szezonális musical. Tolcsvay László – Müller Péter – Müller Péter Sziámi: *Isten pénze (musical)*. Rendező: Hargitai Iván. Veszprémi Petőfi Színház, bemutató: 2017. december 15. *Séd*, IV. évf. 2018. 1-2. sz. 11-12. p.

A harmadik randevú – Egyetemi Színpadi Találkozó Veszprémben. 2018. november 29.

Egyéb írások (rövidebb cikkek, publicisztikák, előszavak, nekrológok, beszélgetések írott változatai, interjúk):

Piroska Katalin, Piroska István, *Az aradi magyar színjátszás 130 éve (1818-1948) II. kötet (1905-1949)*. Előszó. Arad : Concord Media Jelen, Irodalmi Jelen Könyvek, 2017. 5-6. p.

Konferencia-előadások/ előadások:

A nemzeti (magas)kultúra és a közönségizlés. Elit és / vagy popularitás (Kansallinen korkeakulttuuri vs. yleisön maku. Eliitti tai / ja populaarisuus) in *A 19. század és a jövő (1800-luku ja tulevaisuus – 19th-Century Studies and Visions of the Future)*. A finnországi interdiszciplináris 19. század

kutatóhálózat (1800-luvun tutkimuksen verkosto) évenkénti konferenciasorozatának jubileumi, 10. tanácskozása, Helsinki, 2018. január 25–27.

„Értekezés a módszerről.” Néhány színház-szociológiai kérdés vizsgálati módszereinek történeti perspektívái in Színház és néző. Színháztudományi konferencia (DOSZ Filozófia- és Irodalomtudományi Osztályai szervezésében), ELTE, 2018. március 8-9.

A színházpolitika dramaturgiája. Politika és színház viszonyváltozásai a színháztörténeti folyamatban in Színházi politika / politikai színház, Pécsi Tudományegyetem BTK, 2018. április 20-21.

200 éves az aradi magyar színészet. Köszöntő. Előadás az ünnepi szimpóziumon, Arad, 2018. június 16.

Therapy, Integration, Art. Theatre Companies of People with Down Syndrome in Hungary in IFTR / FIRT World Congress, Belgrade, 2018. Theatre and Migration. Theatre, Nation and Identity: Between Migration and Stasis, Performance and Disability Working Group, 2018. július 8-13. Belgrád

Közép-Európa a Baltikumban? Az észti kultúra közép-európai vonásairól. Előadás a Magyar Irodalomtörténeti Társaság Összehasonlító Irodalomtudományi Tagozatának, a Károli Gáspár Református Egyetem Magyar Nyelv-, Irodalom- és Kultúratudományi Intézetének és a Kortárs Közép-Európai Regény Kutatócsoportjának közös, Közép-Európa a komparatistikában című konferenciáján, 2018. október 18-19. KRE Benda Kálmán Szakkollégium

Liliomfi – a múlt tükre, vagy a jelené? Szigligeti vígasz-vígjátékától (1849), Makk Károly filmjén (1954) át a Sztalker Csoport változataig (2015). Előadás az OSZK Emlék – Emlékmű – Műemlék című tudományos ülészakán, 2018. november 22-23.

Színházi struktúra – organizmus vagy mechanizmus? Előadás a Magyar Tudományos Akadémia Színház- és Filmtudományi Állandó Bizottsága és a Theatron Műhely Alapítvány Újjáépítés és államosítás című konferenciáján, MTA Székház, Kisterem, 2018. december 3.

Kutatási programokban, projektekben való részvétel, szakmai ösztöndíjak (tag, illetve kutatásvezető):
OTKA, Zenetudományi Intézet (tag)

Pályázati és kutatói bírálatok, ösztöndíjasok témavezetése (pl. NKA, Fulbright, Domus, Klebelsberg, OTKA, Bolyai, stb):
Pályázatbírálat: postdoc.
MMA Alkotói Ösztöndíjas témavezetése-tutorálása

Hazai és nemzetközi tudományos bizottsági munka (tudományos grémiumokban való részvétel):
MTA Irodalomtudományi Bizottsága Színház- és Filmtudományi Állandó Bizottsága, és
Néprajztudományi Bizottsága Tánctudományi Munkabizottsága tagja
IFTR / FIRT (Nemzetközi Színháztudományi Társaság) tagja
ITI (Nemzetközi Színházi Intézet) Magyar Központja tagja
OISTAT (Szcenográfusok, Színházépítésszek és –technikusok Nemzetközi Szervezete) Magyar Központja tagja
ASSITEJ (Gyermek- és Ifjúsági Színházak Nemzetközi Szövetsége) Magyar Központja tagja
TeaTS (Finn Színháztudományi Társaság) tagja
SUS (Finnugor Társaság), Helsinki tagja
Magyar Irodalomtörténeti Társaság tagja, felügyelőbizottságának elnöke
Nemzetközi Magyarságtudományi Társaság tagja
Klárka 100 Alapítvány kuratóriumának elnöke
Magyar-Észt Társaság tagja
Kalevala Baráti Kör tagja
Reguly Társaság tagja
Bozsik Yvette Társulat Alapítványa felügyelőbizottságának tagja
Mensa HungarIQa tagja

Egyetemi, főiskolai oktatói tevékenység:
Pannon Egyetem, Veszprém, MFTK Irodalom- és Kultúratudományi Intézet, Színháztudományi Intézeti Tanszék, (részfoglalkoztatású) egyetemi docens 2018. szept. 20-ig

ELTE BTK Irodalomtudományi Doktori Iskola, Az uráli népek folklórja és irodalma program, témavezető oktató
Magyar Táncművészeti Egyetem, óraadó oktató
Részvétel az észtországi színház- és táncművészeti felsőoktatási képzést értékelő héttagú nemzetközi akkreditációs ellenőrző bizottság munkájában, EKKA (Észt Felsőoktatási Minősítő Szervezet), Tallinn, Viljandi, 2017. október 29—november 4.
Universität Wien, Institut für Europäische und Vergleichende Sprach- und Literaturwissenschaft (EVSL) Abteilung Finno-Ugristik, szerződéses óraadó és témavezető oktató (2018 tavaszi félév, Sommer Semester)
A magyar színháztörténet évszázadai (Mađarsko pozorište kroz vekove), egyetemi előadás a Belgrádi Egyetem Filológiai Karának Hungarológiai Tanszékén (Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu), 2018. május 24.

Somlai Katalin

Tanulmány, könyvfejezet

Sorsközösségekben. Mester Miklós Felsővadászon. In Honukban otthontalanok. Tanulmányok az 1951. évi budapesti kitelepítések történetéből. Szerkesztette: Gyarmati György és Palasik Mária. ÁBTL-Kronosz, Budapest-Pécs, 2018. 275-286.

Élettörténetek története. Az Oral History Archivum születése. In Kulturális ellenállás a Kádár-korszakban. Gyűjtemények története.

Konferencia-előadások/ előadások:

A Századoktól Rugonfalváig. Mester Miklós emlékezete. – OSZK Tudományos Ülésszak 2018. november 22.

A kulturális és tudományos kapcsolatok, mint a nyugati nyitás előkészítője, különös tekintettel a magyar-olasz relációra. – Cold War History Research Center, Budapest: A szovjet blokk és a hidegháború c. tudományos konferencia. 2018. december 13.

Sulics Fruzsina

Konferencia-előadások/ előadások:

A második világháborús magyar játékfilmek múlt és jelen reflexiói. 2018. nov. 23. OSZK Tudományos Ülésszak

Szabó Piroska

Folyóirat-szerkesztés (szerkesztőbizottsági munka):

Könyvtári Figyelő (rovatszerkesztő). Évente 4 szám. (2018 júliusától)

Kritikák, recenziók:

Olvasótermekből tanulóterek: a könyvtárak mint az informális tanulás színterei (Better library and learning space: projects, trends and ideas, ed. by Les Watson), Könyvtári Figyelő, 28. (2018) különszám, p. 79-92.

Konferencia-előadások/ előadások:

Könyvtári terek a megújulás szolgálatában: nemzetközi kitekintés a Könyvtártudományi Szakkönyvtár új szerzeményei alapján, Korszerű könyvtár, korszerű szolgáltatások – K2 továbbképzési sorozat: A jövő könyvtári terei, Országos Széchényi Könyvtár, 2018. április 20.

Új oktatási és tanulási módszerek a könyvtárakban, Digitális tartalom, digitális szolgáltatás – K2 továbbképzési sorozat: Oktatástámogatás elektronikus és online eszközökkel, Országos Széchényi Könyvtár, 2018. december 4.

Szabóné Kozma Katalin

Szakkönyvtárakban közölt tanulmányok:

Orczy Lőrinc ármentesítő és folyószabályozó munkássága a Felső-Tisza vidékén, Történeti Földrajzi Közlemények, 2018. 2. 59.-68.

Konferencia-előadások/ előadások:

A filantropizmus megjelenése egy 19. század közepén íródott leánynevelő olvasókönyvben (Sztankó-Csapliczky Lilla: Erkölcsnemesítő beszélek), OSZK, Tudományos Ülésszak, Bp. 2018. november 22-23.

Egy 19. század eleji német olvasókönyv vizsgálata filológiai- és tartalomelemzéssel, PEME XVII. PHD-konferencia, Bp. 2018. november 15.

Nevelési törekvések a felvilágosodás kori és reformkori gyermekkönyvek olvasmányanyagában, Kutatási sokszínűség, oktatási gyakorlat és együttműködések, XVIII. Országos Neveléstudományi Konferencia, Bp., ELTE Pedagógiai és Pszichológiai Kar, MTA Pedagógiai Tudományos Bizottság, 2018. november 8-10.

Szádeczky-Kardoss Zsófia

Önálló kötet:

Szabó Zoltán. Bp., Kortárs – Országos Széchényi Könyvtár, 2018, 570, [1] p. (Tokaji Nagy Erzsébettel közösen)

Konferencia-előadások/ előadások:

„Kullancsként akad belénk a múltunk” – a Szabó Zoltán-pályakép összeállítása, „Rodostója volt London” c. emlékülés Szabó Zoltán tiszteletére, Bp., MMA, 2018. május 10. (Tokaji Nagy Erzsébet közösen)

A külföldi könyvtárközi kölcsönzés előszobájában – Lelőhelyezés az Országos Széchényi Könyvtárban. „Múlt, jelen és jövő a könyvtárközi kölcsönzésben” c. XVIII. Országos ODR konferencia. Tatabánya, JAMK, 2018. október 15.

Szebelédi Zsolt

Tanulmány, könyvfejezet:

Szócikkek (memorabilis-mensuro) In A Magyarországi Középkori Latinság Szótára VI. K–M. — Lexicon Latinitatis Medii Aevi Hungariae VI. K–M, (szerk. Szovák Kornél), Bp., Argumentum Kiadó, 2017, 298–312.

Szócikkek (manuca-margo). In A Magyarországi Középkori Latinság Szótára VI. K–M. — Lexicon Latinitatis Medii Aevi Hungariae VI. K–M, (szerk. Szovák Kornél), Bp., Argumentum Kiadó, (2017) 245–257.

Szakfolyóiratokban közölt tanulmányok:

Andrássy Ignác Biblia pauperuma, Művészettörténeti Értesítő 2017, 321-328.

Kritikák, recenziók:

(Kovács Eszter Iszlámismeret Csehországban a 16-17. század fordulóján), Magyar Könyvszemle, 2018/1, 235–237.

Szegő Iván Miklós

Tanulmány, könyvfejezet

Életút-interjú Granasztói György történésszel. In: Szabados szabadság. Granasztói György válogatott írásai. Magyar Szemle Könyvek, Budapest, 2018. 15-82.

„A kádári hatalom üzemi szintű kiépítése az 1956-os forradalom leverése után és a vállalatvezetők fluktuációja 1957 és 1982 között”. [megjelenés alatt az OSZK 1956-os Intézet 2018-as évkönyvében.]

Konferencia-előadások/ előadások:

Eger az 1918-as országos sajtóban; „1918: vég és kezdet” – nemzetközi régiótörténeti tudományos konferencia. Eger, Eszterházy Károly Egyetem Történelemtudományi Intézet, 2018. október 24-25.

Konferencia-szervezés, titkári feladatok

Emlék – Emlékmű – Műemlék – tudományos konferencia. (A konferencia titkárai: Boreczky Anna, Dede Franciska, Szegő Iván Miklós.) Bp., Országos Széchényi Könyvtár, 2018. november 22-23.

Kutatási programokban, projektekben való részvétel, szakmai ösztöndíjak (tag, illetve kutatásvezető) OSZK 1956-os Intézet-OHA életútinterjú-készítési projektek.

Szovák Márton

Szovák, Márton: *Bernardino Zambotti naplójának magyar vonatkozásai* In: Domokos, György; Kuffart, Hajnalka; Szovák, Márton (szerk.) *Vestigia II. Magyar források Itáliából*, Piliscsaba, Magyarország : Vestigia Kutatócsoport, (2018) pp. 203-218.

Huszthy, Bálint ; Kanász, Viktor ; Szovák, Márton: *A hadi kudarc állatorvosi lova: Ercole Torbidi jelentései Kanizsa 1601. évi ostromáról* In: Domokos, György; Kuffart, Hajnalka; Szovák, Márton (szerk.) *Vestigia II. Magyar források Itáliából*, Piliscsaba, Magyarország : Vestigia Kutatócsoport, (2018) pp. 143-172.

Szovák, Márton: *Espugnazione per negati: La fortezza di Kanizsa al centro di un trattato secentesco di arte militare*, VERBUM: ANALECTA NEOLATINA 19 : 1-2 pp. 119-127. (2018)

Tabajdi Gábor

Tanulmány, könyvfejezet

Újratervezett egyháztörténetek. A fővárosi keresztény ifjúsági közösségek és a kádárizmus. In: Évkönyv XXIII. Újratervezések. Magyarország a jelenkorban (Szerk.: Keller Márkus – Tabajdi Gábor) Bp., OSZK-1956-os Intézet, 2018, 130-174.

Keresztény kisközösségek nyomában– cserkészgyűjtemények In: Kulturális ellenállás a Kádár-korszakban. Gyűjtemények története (Szerk.: Apor Péter – Bódi Lóránt – Horváth Sándor – Scheibner Tamás) Bp., MTA-BTK, 2018, 209-218.

Szakfolyóiratokban közölt tanulmányok

Osztálytábló. Az egyházi elhárítás munkatársai a nyolcvanas években, *Betekintő* 2018/3

Kritikák, recenziók

Book review: A terror hétköznapjai: A kádári megtorlás, 1956–1963 [The everyday weekdays of terror: The reprisals of the Kádár Regime, 1956–1963]. By Zsuzsanna Mikó. Budapest: Libri, 2016. 286 pp. *Hungarian Historical Review* 2018/1, 179-183

Kémtörténet másként (Majtényi György – Mikó Zsuzsanna – Szabó Csaba (szerk.): Kémekek, korok, életek. Erica Glaser Wallach és Noel H. Field története) *Levéltári közlemények* 2017/7, 506-511.

Konferencia-előadások

Újratervezés korszakokon át: Pálffy József pályaképe. „Útkeresés két korszak határán” c. konferencia, Győr, Közi Horváth József Népfőiskola, 2018. augusztus 25.

Az állambiztonságról alkotott kép változásai (1990–2018). Historiográfiai áttekintés és problématerkép, „Emlék – emlékmű – műemlék” c. konferencia, Bp., OSZK, 2018 november 22-23.

Tasnády Attila

Tanulmány, könyvfejezet:

„A képzőművészet olcsó könyvtára”. 1959 és 1970 között kiadott sokszorosított grafikák az OSZK Plakát- és Kisnyomtatványtárában = OSZK 215 – Tanulmányok egy évforduló tiszteletére. (Szerk. Deák Eszter – Dede Franciska), Bp., Bibliotheca Nationalis Hungariae – Gondolat Kiadó, 2018. [Bibliotheca Scientiae et Artis XI. – sorozatszerk. Boka László], 194–204.

Szigorúan ellenőrzött nyomatok A magyar sokszorosított grafika 1945-1961 között című kiállításához kapcsolódó tanulmánykötet (szerkesztés alatt)

A múlt idő jele a három „t” – 1959 és 1961 között kiadott grafikák az OSZK Plakát- és Kisnyomtatványtárában

Konferencia-előadások/ előadások:

Konferencia a Szigorúan ellenőrzött nyomatok – A magyar sokszorosított grafika 1945-1961 között című kiállítás alkalmából 2018. november 8., Herman Ottó Múzeum-Miskolci Galéria Rákóczi-háza

Tokaji Erzsébet

Önálló kötet:

Tokaji Nagy Erzsébet – Szádeczky-Kardoss Zsófia: Szabó Zoltán. Budapest, Kortárs Könyvkiadó – Országos Széchényi Könyvtár, 2018. 570 p.

Tóth Máté

Konferencia-előadások/ előadások:

Book reading promotion. Trends and Good practices = New Spaces of Reading. Visegrad Conference, Varsó, 2017. május 16-17.

From „provider of information” to „generator of social capital” – the perception of public libraries in the 21st century = Symposium on Management of Cultural Heritage and Libraries in Local Governments. Bursa, 2017. szeptember 6-8.

Libraries as generators of social capital in partnership with other sectors = In Partnership with Museums, International Conference, Eger, 2017. november 20-21.

Tóth Péter

Konferencia-előadások/ előadások:

Aktívan felejtünk, vagy tépjük fel a II. világháborús sebeket? Oral history Cserépfaluban című előadás az *Emlék – emlékmű – műemlék* című konferencián, OSZK, 2018 november 22-23.

Tóth Zsuzsanna

Tanulmány, könyvfejezet:

Helyzetjelentés. In: *„Volt a hazának egy-két énekem” – Arany 200,* (Szerk. Boka László – Rózsafalvi Zsuzsanna), Bp., Bibliotheca Nationalis Hungariae – Gondolat Kiadó, 2018, [Bibliotheca Scienticae et Artis X. – sorozatszerk. Boka László], 178-191.

Szakkönyvtárakban közölt tanulmányok:

- *A Zárkő restaurálása.* In: *ISIS, Erdélyi Magyar Restaurátor Füzetek 18., Székelyudvarhely, Haás Rezső Múzeum, 2018. 7-17, 153-157. román nyelven*

Konferencia-előadások/ előadások:

Hogyan készültek a kódexek?, Kulturális Örökségnapok, Bp. OSZK, 2018. szeptember 1.

Az Országos Széchényi Könyvtárban őrzött corvinák kötésének készítése technikája, Mentés Eredetiben, Bp. Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltár, 2018. szeptember 24.

Az Országos Széchényi Könyvtárban őrzött corvinák kötésének készítése technikája, Erdélyi Magyar Restaurátor Továbbképző Konferencia, Székelyudvarhely, 2018. október 1-5.

Az Országos Széchényi Könyvtárban őrzött corvinák kötésének készítése technikája, Papír- és Nyomdaipari Műszaki Egyesület Restaurátor Szakosztályának Szakmai Napja, OSZK, 2018. december 10.

Hazai és nemzetközi tudományos bizottsági munka (tudományos grémiumokban való részvétel):

MTA Könyvtörténeti Munkabizottság, tagság

PNYME Restaurátor Szakosztály, tagság

Magyar Papír- és Vízjelkutatók Társasága, tagság

Tüske László

Konferencia-előadások/ előadások:

Digital Literacy in Hungary 3rd International Congress of Reading, Asztana, Kazah Nemzeti Könyvtár, 2019. szeptember 11–12.

Ungváry Krisztián

Mit tudott a hatalmi elit a népi társaságról. In: *Magyarország a második világháborúban.* Szerk. Papp Gábor, Győrffy István, Litván Dániel. Budapest pp 74-79 (2018)

Egy döntés háttere – a magyar zsidóság deportálása. In: *Magyarország a második világháborúban.* Szerk. Papp Gábor, Győrffy István, Litván Dániel. Budapest pp 98-104 (2018)

Der Umgang mit den Akten der Staatssicherheit und der kommunistischen Vergangenheit in der heutigen ungarischen Erinnerungspolitik. In: *Kührer-Wielach Florian; Nowotnick Michaela (szerk.)*

Aus den Giftschränken des Kommunismus : Methodische Fragen zum Umgang mit Überwachungsakten in Zentral- und Südosteuropa. Regensburg: Verlag Friedrich Pustet, pp 97-124 (2018) (Veröffentlichungen des Instituts für deutsche Kultur und Geschichte Südosteuropas an der Ludwig-Maximilians-Universität München)

Die Securitate in Siebenbürgen. SPIEGELUNGEN: ZEITSCHRIFT FÜR DEUTSCHE KULTUR UND GESCHICHTE SÜDOSTEUROPAS (1862-4995): 1 1 pp 107-111 (2018)

Ungváry Krisztián – Meruk József: Rákosi Mátyás eltitkolt szolgálatai : Egy sztálinista diktátor börtönben, jólétben és száműzetésben. Budapest : Jaffa Kiadó, (2018)

Konferencia-előadások/ előadások:

Műcsarnok Filmklub 2018. január 10 Juraj Herz: Hullaégető

Tanártovábbképzés OSA-CEU 2018. január–március 8 alkalom

Bad Kissingen 2018. február 3. Das Horthy-System 1920-1944

Bad Kissingen 2018. február 5. Geschichte der Juden in Ungarn

EMIH: A Horthy-rendszer mérlege 2018. április 24.

Műcsarnok Filmklub 2018. május 9. Volker Schlöndorff: Rémkirány

Deák Ferenc Akadémia Nyíregyháza 2018. május 23. Rákosi Mátyás és börtönévei

Múzeumok Éjszakája 2018. június 23 Tokaj-hegyalja és borkereskedelme a XVI-XIX. században

Erdőbénye Aszúnnep 2018. augusztus 18. a tokaji borok kereskedelme a XVI-XIX. században

Kreisau, Freya von Moltke Stiftung 2018.szeptember 20. Das parlamentarische System in Ungarn zwischen 1920–2018.

Lepsiushaus Potsdam 2018. október 6, Tokaj-Hegyalja und seine Begriffe in der ungarischen Geschichte

2018. október 13. Gerlingen, Konferenz der Verband der Ungarndeutschen, Zwischen Amboß und Hammer. Geschichte der Deutschen in Ungarn.

2018. november 8. „köztünk élő ügynökeink?” kerekasztal-beszélgetés az LMP és a Momentum XI. kerületi szervezete rendezésében

2018. november 21. Hamburgi Egyetem: Der Frieden von Trianon in der ungarischen Erinnerungskultur

2018. november 28 Bad Kissingen: Die Monarchie in der ungarischen Erinnerungskultur

Jelentős nyilvános kulturális események, kiállítások rendezése, kurátori tevékenység

Volksbund Deutscher Kriegsgräberfürsorge /továbbiakban VDK/ budaörsi állandó kiállításának kurátora)

Varga Bernadett

Tanulmány, könyvfejezet:

Az első pesti nyomda felszerelése, könyvdíszai és kiadványai = OSZK 215: Tanulmányok egy évforduló tiszteletére, szerk. Dede Franciska et al., Bp., OSZK, 2018 (Bibliotheca Scientiae et Artis, 11), 254–271.

Kritikák, recenziók:

„Kézembe vészem, olvasom és arról elmélkedem”: Emlékkönyv Fekete Csaba születésének 75. és könyvtárosi működésének 50. évfordulójára, szerk. Gáborjáni Szabó Botond, Oláh Róbert, Debrecen, Tiszántúli Református Egyházkerületi Gyűjtemények (A Tiszántúli Református Egyházkerületi Gyűjtemények Kiadványai), 2015, MKsz 134(2018), 116–122.

Konferencia-előadások/ előadások:

Evangélikus nyomdászok Magyarországon a 16–17. században, A reformáció öröksége – 2018, Evangélikus Országos Múzeum, 2018. november 22. 18.00.

Kutatási programokban, projektekben való részvétel, szakmai ösztöndíjak (tag, illetve kutatásvezető):

„Nyomtatott és illusztrált magyarországi és magyar vonatkozású könyvek tipográfiai feltárása a 18. század második felében (1751–1780)” című, 104231 azonosítójú NKFI-OTKA-program tagja (vezető kutató Vizkeletyné Ecsedy Judit).

Vasné Tóth Kornélia

Önálló kötet:

Jottányit se 48-ból! Az 1848/49-es forradalom és szabadságharc emlékezete, Országos Széchényi Könyvtár, Plakát- és Kisnyomtatványtár, 2018. (kiállítási katalógus az azonos című kiállításhoz), 52 p.

Nagy László Lázár kisgrafikai világa, Országos Széchényi Könyvtár, Budapest, 2018., 160 p.

Folyóirat-szerkesztés (szerkesztőbizottsági munka):

Kisgrafika (szerkesztőbizottsági tag és lektor, 2011-től). Évente 4 szám.

Tudományos igényű honlapszerkesztés:

Magyar Ex libris – A magyar ex libris életet bemutató honlap szerkesztése, szövegek írása (2014-től)

Tanulmány, könyvfejezet:

Nemzeti panteon. A nagy triász (Arany, Petőfi, Tompa) ex libriseken, In. „Volt a hazának egy-két éneke” Arany 200, Bibliotheca Scientiae et Artis 10., szerk. Boka László – Rózsafalvi Zsuzsanna, Bibliotheca Nationalis Hungariae – Gondolat Kiadó, Budapest, 2018, 151–169.

Diáknyelvi időutazás. A magyar diáknyelv és szótára (1898) értelmezéséhez, In. Diáknyelv – diákszótár. Egy anyanyelvi pályázat legjobb munkái, Anyanyelvápolók Szövetsége, Budapest, 2018, 13–34.

Szakkönyvekben közölt tanulmányok:

Híres gyűjtők könyvjegyei az Országos Széchényi Könyvtárban. Gulyás Mihály (1934–2008), Kisgrafika, 2018/1. sz., 9–10.

Die Exlibris in der Zeit der Österreichisch-Ungarischen Monarchie, an der Jahrhundertwende, Mitteilungen der Österreichischen Exlibris-Gesellschaft, April 2018, 4–7. (német nyelvű cikk)

Híres gyűjtők könyvjegyei az Országos Széchényi Könyvtárban. Reisinger Jenő (1908–1971), Kisgrafika, 2018/3. sz., 7–9.

Híres gyűjtők könyvjegyei az Országos Széchényi Könyvtárban. Holl Jenő (1885–1938), Kisgrafika, 2018/4. sz., 7–8.

Híres gyűjtők könyvjegyei az Országos Széchényi Könyvtárban. Kovrig Károly (1888–1968), Kisgrafika, 2018/4. sz., 8–9.

Kritikák, recenziók:

Karl F. Stock, Quintessenz der internationalen Exlibris-Literatur. Bibliographien und Nachschlagewerke für Forscher und Sammler / Quintessence of the international Bookplate Literature. Bibliographies and Reference Works for Researchers and Collectors, Band I–III., Graz, 2017., Magyar Könyvszemle, 2018/2. sz., 240–243.

Tompa Mihályra emlékezve. A „Szuhay Mátyás” hármasszobor kiállításának katalógusa, Kisgrafika, 2018/4. sz., 13–14.

Konferencia-előadások/ előadások:

Kódfejtés - ex librisekbe zárt üzenetek, előadás „A titok szemiotikája” c. tudományos konferencián, 2018. szeptember 29. (Eger, a vár egyik előadóterme)

Konferenciaszervezés, titkári feladatok:

XXXVII. FISAE Nemzetközi Ex libris Kongresszus, Prága (Csehország), 2018. augusztus 28 – szeptember 2. (részvétel Magyarország képviseletében)

Pályázati és kutatói bírálatok, ösztöndíjasok témavezetése (pl. NKA, Fulbright, Domus, Klebelsberg, OTKA, Bolyai, stb):

Kutatónári pályázat bírálata a Magyar Tudományos Akadémia képviseletében, 2018. január–február

Hazai és nemzetközi tudományos bizottsági munka (tudományos grémiumokban való részvétel):

2018-ban felvételt nyertem a Magyar Tudományos Akadémia Művelődéstörténeti Bizottságának Könyvtörténeti Munkabizottságába.

Kiállításrendezés (kuratori, társkuratori munka):

Jottányit se 48-ból! Az 1848/49-es forradalom és szabadságharc emlékezete, Az Országos Széchényi Könyvtár Plakát- és Kisnyomtatványtár 1848–49-es kiállítása, 2018. március 5. – 2019. február 3. (kurátor) Az év folyamán többször tárlatvezetés.

Vesztróczy Zsolt

Konferencia-előadások/ előadások:

Egy hanyatló kor? (Egy „történészvita” az 1880-as években Magyarország 18. századi történetéről)
2018. nov. 22. OSZK Tudományos Ülésszak

Vilcsek Andrea

Kritikák, recenziók:

Papírművészet és könyvművészet Veszprém megyében - Koncz Pál könyvéről. Könyv Könyvtár
Könyvtáros, 2018/3.

Konferencia-előadások/ előadások:

Bookbindings from the incunabula collection of the National Széchényi Library, "Incunabula: people, places, products and their relationships" című konferencia, Edinburgh, National Library of Scotland, 2018. október 24.

A corvinák kötésének díszítése, "Erdélyi Magyar Restaurátor Továbbképző Konferencia", Székelyudvarhely, 2018. október 1–5.

A corvinák kötésdíszítésének felmérése, "Mentés eredetiben - Állományvédelem és restaurálás" című konferencia, Budapest, MNL Országos Levéltára, 2018. szeptember 24.

Beszámoló Nicholas Pickwoad könyvkötés-történeti kurzusáról, PNYME Restaurátor Szakosztály Szakmai előadói nap, Budapest, 2018. március 26.

Adatközlések, szócikkek, katalógus-tárgyleírások:

Kötésleírások az OSZK corvináiról. Bibliotheca Corvina Virtualis, Virtuális Corvinák, Kötés aloldalon

Hazai és nemzetközi tudományos bizottsági munka (tudományos grémiumokban való részvétel):

Az MTA Művelődéstörténeti Bizottság Könyvtörténeti Munkabizottságának tagja

A Papír- és Nyomdaipari Műszaki Egyesület Restaurátor Szakosztálya vezetőségi tagja

A CERL Bookbindings Working Group tagja

Visy Beatrix

Szerkesztett kötet:

Fénykép és irodalom, Helikon Irodalom- és Kultúratudományi Szemle, 2017/4. [2018. januárban elkészülő és megjelent lapszám] A tematikus lapszám szerkesztője.

Tanulmány, könyvfejezet:

Száműzetések – a belső emigráció formái Kertész Imre prózájában = Transzkulturalizmus és bilingvizmus az irodalomban, (Transzkulturalizmus a bilingvizmus v literatúre), szerk. Németh Zoltán, Magdalena Roguska, Nitra, 2018, 151–164.

Arany János a kortárs költészetben. A palimpszeszt formái Tóth Krisztina és Parti Nagy Lajos verseiben = „Volt a hazának egy-két énekem”, Arany 200, szerk. Boka László, Rózsafalvi Zsuzsanna, BScA 10., Bp., Gondolat–OSZK, 2018, 133–150.

Szakfolyóiratokban közölt tanulmányok:

Saramago csodálatos utazásai. Vágy, hit, hatalom, reprezentáció, ÉS, 2018/ 43. szám, 2018. október 26.

A félelem nüanszai. Újvidék, korhangulat, elnyomás Tolnai Ottó Világpor és Virág utca 3 című kötetében, Tiszatáj, 2018/6, 78–84.

Az Istenhez fordulás lehetőségei és alakzatai a 20. századi magyar lírában, Alföld, 2018/3.

Fénykép és szöveg, fénykép az irodalomban, elméleti közelítések, Helikon, Irodalom- és kultúratudomány Szemle, Fénykép és irodalom, 2017/4, 463–500. [valójában 2018 eleje]

Kritikák, recenziók:

A nyúlön túl, Mán-Várhegyi Réka: Mágneshegy, Műút, 2018/67.

„Kedves V.!” Visky András: Nevezd csak szeretetnek, Alföld, 2018/9.

„Ez már volt, ez már megesezt”, Szvoren Edina, Verseim, Szépirodalmi Figyelő, 2018/5.

Hollywood után, Bán Zoltán András: Betűtészta, ÉS, 2018/40. szám, 2018. október 5.

Tárgyas szegyenek, Németh Gábor Dávid: Banán és kutya, ÉS, 2018/35. szám, 2018. augusztus 31.

A Vörös ötven (sz)árnyalata, Anne Carson: Vörös önéletrajza, *ÉS*, 2018/33. szám, 2018. augusztus 17.

„Minden ártér”, Kemény István: *Nílus*, *ÉS*, 2018/31. szám, 2018. augusztus 3.

Nyelvpiercingek szögesdrótból, Tolnai Ottó: *Szeméremékszerek*, *ÉS*, 2018/29. szám, 2018. július 20.

Ex libris, Visky András: *Nevezd csak szeretetnek*; Aczél Géza: (szino)líra 2.; Mohácsi Balázs: *hungária út, hazafelé*; André Ferenc: *szótagadó*, *ÉS*, 2018/26. szám, június 29.

Jičínben, hej... Berta Ádám: *A haramiák*, *ÉS*, 2018/13. szám, 2018. március 29.

Vesztgázár a Barázda Hotelben, Deres Kornélia: *Bábhasadás*, *Műút*, 2018/65.

Ami az emberé Áfra János: *Rítus*, *ÉS*, 2018/2. január 12.

Konferencia-előadások/ előadások:

A félelem nüanszai. Újvidék, korhangulat, elnyomás Tolnai Ottó: *Világpor és Virág utca 3 című kötetében [Szét]tördelt hagyományok – Szövegszervező vizualitás az Új Symposionban*, Ferenczy Múzeumi Centrum, Szentendre, 2016. március 8.

Az utazás csodái Saramago regényeiben. – Vágy, hit, hatalom, reprezentáció „valós” meséi a portugál történelemben/ Utazás és spiritualitás a klasszikus és a neolatin kultúrákban / *Voyages et spiritualité dans les cultures classiques et néolatines*, az ACRIL (Artes CRitica Linguistica) és a Francia Kapcsolat kutatócsoport szervezésében, Pázmány Péter Tudományegyetem, 2018. május 17–18.

Mozivásznon élni (Mándy és a mozi) Közép-Európa a komparatiztikában, A Magyar Irodalomtörténeti Társaság Összehasonlító Irodalomtudományi Tagozatának, a Károli Gáspár Református Egyetem Magyar Nyelv-, Irodalom- és Kultúratudományi Intézetének és Kortárs Közép-Európai Regény Kutatócsoportjának közös konferenciája, 2018. október 18–19.

Színészportrék – kép, film, szöveg transzmediális viszonyai Mándy Iván: *Zsámboky mozija című művében /Fotográfia és irodalom*, Szegedi Tudományegyetem, Francia Tanszék, Mai Manó Ház, 2018. október 25–26.

Filmgyári capriccio – kép, film transzmediális lehetőségei a Régi idők és Zsámboky mozijában/ „Egy ember álma” – Mándy 100 – Pázmány Péter Katolikus Egyetem Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézete, Károli Gáspár Református Egyetem Magyar Irodalom- és Kultúratudományi Intézete, 2000 Irodalmi és Társadalmi havi lap közös konferenciája, 2018. november 22–23.

Egyéb jelentős tudományos-kulturális tevékenység:

PPKE Senior Akadémia, tudományos-ismeretterjesztő előadássorozat, felkért előadó, 20. századi magyar irodalom, négy alkalom

Bevezetés a biblioterápiába, akkreditált tanfolyam a Petőfi Irodalom Múzeum szervezésében, felkért előadó irodalomelmélet és alkalmazott irodalomtudomány témakörben

Vizkelety Andrásné Ecsedy Judit

Önálló kötet:

Petrik Géza: *Magyarország bibliographája 1712–1860. IX. Pótlások, 1701–1800. Összeáll.: Kovács Eszter és V. Ecsedy Judit. Budapest, Országos Széchényi Könyvtár 2017. 495 l.*

Tudományos igényű honlap-szerkesztés:

Tipográfia Tudástár keretében a Kézisajtó kora c. honlap (typographia.oszk.hu/html) megújításának megkezdése

Tanulmány, könyvfejezet:

Das deutschsprachige Bücherangebot kroatischer Druckereien im 18. Jahrhundert. In: *Deutsche Sprache und Kultur in Kroatien*. Hrsg.: Wynfrid Kriegleder, Andrea Seidler, Jozef Tancer. Bremen, Ed. Lumiere 2017., 93–102. (Presse und Geschichte, Neue Beiträge, Bd. 106)

Újabb hamis impresszumú könyvek. In: *Lelkiség és irodalom. Tanulmányok Szelestei N. László tiszteletére*. (Szerk.: Bajáki Rita, Báthory Orsolya, etc.) Budapest, MTA–PPKE Barokk Irodalom és Lelkiség Kutatócsoport., 487–491. (Pázmány Irodalmi műhely, 17.)

A marosvásárhelyi könyvnyomtatás kezdetei. In: A Telekiek és a kultúra. A 2016. októberi marosvásárhelyi konferencia tanulmányai. Marosvásárhely 2017, Masterdruck ny., 183–212.

Újabb adatok a katolikus könyvnyomtatás helyzetéről az Erdélyi Fejedelemségben (társzerző Bánfi Szilvia). In: Catholice reformare. A katolikus egyház a fejedelemség korában. Szerk.: Diósi Dávid és Marton József. Bp. – Kolozsvár 2018, Szent István Társulat–Verbum. 73–106.

Mottos in printers" devices – thoughts about the Hungarian usage. In: Typographorum emblemata. The printer's mark in the context of Early Modern culture. Ed.: Anja Wolkenhauer and Bernhard F. Scholz. Berlin–Boston 2018, De Gruyter–Saur. 333–346. (Schriftmedien – Written Media, Bd. 4.)

Zsolna: egy különleges nyomdahely. In: "Üstököszt látni". Az 1680. évi üstökös művelődés- és tudománytörténeti emlékei. Szerk.: Farkas Gábor Farkas, Szebelédi Zsolt, Varga Bernadett, Zsoldos Endre. Ford.: Katona Tünde, Kovács Eszter, Szebelédi Zsolt. Budapest 2017, MTA Könyvtár és Információs Központ–Jaffa Kiadó. pp. 487–510. (Lichniae ex Bibliotheca Academiae Scientiarum Hungaricae)

Szakfolyóiratokban közölt tanulmányok:

Bécsi nyomdák – magyar könyvek. In: Magyar Grafika 2017. 5. 74–79.

Sopron nyomdászata. In: Magyar Grafika 62. 2018. 4. sz. 59–64.

Könyvnyomtatás Békés megyében. Békés megye Magyarország nyomdászati térképén. In: Magyar Grafika 62. 2018. 6. sz. 24–36.

Kritikák, recenziók:

Agáta Klimeková–Janka Ondrousková, Bibliografia územne slovacikálnych tlačí 19. storocia. Zv. 1–7. Martin 2016., Slovenská národná knižnica (Retrospektívna Bibliografia, Séria A. Knihy) In: Magyar Könyvszemle 133. 2017. 376–379.

Mizera Tamás – Nagy Andor – Verók Attila: A könyvkiadó egri Liceum. Történet és kiadványjegyzék, I. 1755–1852, II. 1853–1949. Budapest–Eger, Kossuth Kiadó EKE

2017 (Kulturális örökség). In: Magyar Könyvszemle 134. 2018. 101–104.

Konferencia-előadások/ előadások:

Unrealized periodicals. Előadás a Periodika v minulosti a súčasnosti (Periodicals in the past and present) c. nemzetközi konferencián, Bratislava, Univerzitná knižnica, 2017. szeptember 12–13.

Zsolna: egy különleges nyomdahely. Előadás a Kométák a Magyar Kultúra Napján a Nemzeti Könyvtárban. Az 1680-as üstökös művelődés- és tudománytörténeti emlékei c. konferencián, Országos Széchényi Könyvtár, 2018. január 22.

Zichy Mihály

Önálló kötet:

„Segítség nehéz időkben – Levélválogatás Thallóczy Lajos hagyatékából” címmel. Magyar Napló Írott Szó Alapítvány OSZK Bp. 2018. 276. p.

A kötetről: A Nagy Háború írásban és képben. Ld.:

https://nagyhaboru.blog.hu/2018/08/23/segitseg_nehez_idokben_levelvaloga...

Szakfolyóiratokban közölt tanulmányok:

Aponyi Sándorné elfeledett ajándékozása. OSZK 215 – Tanulmányok egy évforduló tiszteletére. (Szerk. Deák Eszter – Dede Franciska), Bp., Bibliotheca Nationalis Hungariae – Gondolat Kiadó, 2018. [Bibliotheca Scientiae et Artis XI. – sorozatszerk. Boka László]. 131–143. o.

Egyéb jelentős tudományos-kulturális tevékenység:

Előadás „Recsk és az ÁVH” címmel a táborról és a hatalom természetéről a Józsa Judit Galéria „Ős – Kép Szalon” c. előadás-sorozata keretében. 2018.11.21.

Zsupán Edina

Önálló kötet:

Zsupán Edina, Földesi Ferenc, A Corvina könyvtár budai műhelye. Kiállítási Kalauz / The Corvina Library and the Buda workshop. A Guide to the Exhibition. Bp., Országos Széchényi Könyvtár, 2018, 244 p.

A corvina könyvtár budai műhelye. Dízslapok / The Corvina Library and the Buda Workshop. Illustrated pages. Bp., Országos Széchényi Könyvtár, 2018, 25 p.

Tudományos igényű honlapszerkesztés:

Corvina-honlap: felelős szerkesztő (folyamatos)

Tanulmány, könyvfejezet:

Bogáti Fazakas Miklós viszonya forrásszövegeihez. In Ács Pál, Szentmártoni Szabó Géza, S. A. R., Bogáti Fazakas Miklós históriás énekei és bibliai parafrázisai 1575–1598 (Régi Magyar Költők Tára, XVI. századbeli magyar költők művei). Bp., Balassi Kiadó, 2018, 471–478.

Dániel Kiss, Edina Zsupán: Eine Catullhandschrift in der Bayerischen Staatsbibliothek und ihre verlorene Doppelgängerin. In *Storie di libri e tradizioni manoscritte dall'Antichità all'Umanesimo. In memoria di Alessandro Daneloni*, hrsg. Cecilia Mussoni, Srefano Rocchi, Giovanni Cascio (Münchener Italienstudien – Band 5). München, Herbert Utz Verlag, 2018, 13–24.

Kék és (arany)sárga: a festékek és az aranyozás vizsgálata mint a kodikológiai rekonstrukció eszközei. In *A könyv és olvasója. A 14-16. századi könyvkultúra interdiszciplináris megvilágításban.* (Szerk. Fábíán Laura, Lovas Borbála, Haraszi Szabó Péter, Uhrin Dorottya), Bp., MTA-ELTE Humanizmus Kelet-Közép-Európában Lendület Kutatócsoport, 2018, 231–238.

Plinius laurentumi villájának leírása Vitéz János kódexében. In *Új Forrás 2018/szeptember*

Egyéb írások (rövidebb cikkek, publicisztikák, előszavak, nekrológok, beszélgetések írott változatai, interjúk):

A corvina-kiállítás teljes szöveganyaga

A corvina-kiállítás audiovizuális eszközeinek teljes anyaga (tematikus összeállítások az egyes kódexekhez bőséges magyarázatok kíséretében)

Konferencia-előadások/ előadások:

Előadás a Corvina-könyvtárról a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Vivat Matthias Rex! című emlékkonferenciáján Párkányban 2018. november 16-án

A CORVINA KÖNYVTÁR budai műhelye címmel előadás Nagyváradon a Szent László Egyesület meghívásában 2018. november 28-án

Kutatási programokban, projektekben való részvétel, szakmai ösztöndíjak (tag, illetve kutatásvezető):

2014– (OTKA K 112283) „A görög kultúra itáliai és magyarországi recepciója a 15-16. században” (székhelye: ELTE BTK, Görög Tanszék)

2012– OTKA (K 104951) Régi Magyar Költők Tára XVI/13

2014– „Mitteleuropäische Schulen” Österreichische Akademie der Wissenschaften, Institut für Schrift- und Buchwesen (projektvezető: Dr. Maria Theißen)

Hazai és nemzetközi tudományos bizottsági munka (tudományos grémiumokban való részvétel):

Magyar Bizantinológiai Társaság (elnökségi tag)

Kiállítás-rendezés (kurátori, társkurátori munka):

A Corvina Könyvtár budai műhelye. Kiállítás az Országos Széchényi Könyvtárban 2018. november 6. és 2019. február 9. között. Kurátor

Konferencia-előadások/ előadások:

Fiatalok Konferenciájának KorTárs című 2018. október 25 és 26-a között rendezett konferenciáján
Konferencia-szervezés:

Sajtó és irodalom a többnyelvű Magyarországon (1770–1820) című konferencia (2018. április 25–27.)

Samu Botond Gergő

Tanulmány, könyvfejezet:

Olasz repülő által ledobva (a mieink által nagy gonddal elkobozva) Első világháborús röplapok az olasz frontról az OSZK gyűjteményéből In Per Aspera ad Astra 2018/2 7-22.

Konferencia-előadások/ előadások:

Jótekonysági bélyegek az OSZK első világháborús gyűjteményéből, "Jótekonyság az első világháborúban" c. konferencia, Dunaújváros, Magyar Papírmúzeum Alapítvány, 2018. május 28.

Történelem alulnézetből. Válogatás az Országos Széchényi Könyvtár szöveges plakátjaiból, "Háborús hétköznapi IV." c. konferencia, Budapest, HM Hadtörténelmi Intézet és Múzeum, Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum 2018. december 6-7.

Kiállítás-rendezés (kurátori, társkurátori munka):

Az első világháború térképeken: Határviták Kamarakiállítás a Térképtárban. 2018.09.11 - 2019.04.27. Kiállított anyag válogatása, szöveg, plakát stb. szerkesztése, fizikai összeállítás, kiállítás vezetések.

Sánta Sára

Konferencia-előadások/ előadások:

Széchenyi Ferenc éremkatalógusa. 2018. nov. 23. OSZK Tudományos Ülésszak

Sarbak Gábor

Lauf Judit – Sarbak Gábor: *Kódektörések Várcott. = Hármastörekvés. A váci katolikus papság és értelmiség identitáskeresése a 18-19. században*, Szerk. Boros István, Bp., Szent István Társulat, 2018, 31–53.

Sarbak Gábor: Elkészült a Nyási-formularium (Esztergom, Főszékesegyházi Könyvtár, Ms. II. 507) kodikológiai elemzése a kritikai kiadáshoz: *Formularium Ecclesiae Strigoniensis*, kiad. Erdő Péter, Szovák Kornél, (Tusor Péter et al.) a *Collectanea Studiorum et Textuum, classis I, vol. 4*, Budapest 2018, XLI–XLVI (angolul), LXXIX–LXXXIV (magyarul).

Konferencia-előadások/ előadások:

2018. február 15., csütörtök, 17.45–19.15, kodikológiai előadás a *Sophianumban*, 201-es terem, Mikszáth Kálmán tér. – PPKE BTK, Sodalitas tehetséggondozási program keretében.

Sarbak Gábor és Zsoldos Endre: április 25-én, délután öt órakor a Könyvtár Tanszéken: Soloneus nyomában (Az Esztergomi Főszékesegyházi Könyvtár Ms. I. 186. számú kódexe) előadás.

Sarbak Gábor és Zsoldos Endre: 2018. szeptember 21.: Soloneus, Regiomontanus és a középkori kalendárium, előadás az Esztergomi Főszékesegyházi Könyvtárban.

Pálos kéziratok Ausztriában / Die Handschriften der Pauliner in Österreich. Előadás 2018. október 22-én a Bécsi Egyetemen: Migration der Handschriften. Workshop für Studierende der Eötvös Loránd Universität Budapest und der Universität Wien. Kiss Frakas Gábor szervezésében.

Sárközy Réka

Önálló kötet:

Kinek a történelme? Emlékezet, politika, dokumentumfilm. Bp., Országos Széchényi Könyvtár – Gondolat Kiadó, 2018. 285 p.

Tanulmány, könyvfejezet:

A többszörösen újratervezett plakát, avagy ki van a képen? 1956-os Intézet Évkönyve. Országos Széchényi Könyvtár 2018.

Konferencia-előadások/ előadások:

Dialogic Memory In Hungarian Documentary Films, Border Crossings International Conference – "Határátlépések" c. konferencia, Csíkszereda, Sapientia Egyetem 2018. április 20-21.

"Ki van aképen?" CEECOM 2018 Conference 'Communicative Space – Political Space' c. konferencia Szeged, Szegedi Tudomány Egyetem, 2018. május 30 - június 1.

The Memory of The 1956 Reviolution After Ther Regime Change. Prague Spring 50 Years Later (A Prágai tavasz 50 évvel később) - Prága, a Cseh Tudományos Akadémia szervezésében június 13-15.

"Nagypapák és nagymamák" Tudományos ülészak Bp., OSZK.2018. november 23.

Tudományos fokozatszerzés a tárgyévben (PhD és a fölött):

Habilitáció, Színház és Filmművészeti Egyetem Doktori Iskola

Kutatási programokban, projektekben való részvétel, szakmai ösztöndíjak (tag, illetve kutatásvezető):

Kaleidoscope – The Fifties in Europe c. európai pályázati konzorcium partnereként tartalomfejlesztés az OSZK Fényképtárának képeiből

Egyetemi, főiskolai oktatói tevékenység:

Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Kara, Kommunikáció és Média Intézet 3 nappali, 3 levelező kurzus,

Színház és Filmművészeti Egyetem televíziós műsorkészítő szak 1 kurzus

Doktori bizottsági munka (opponencia, elnöklet stb. PhD és MTA-doktori fokozatok esetén):

Csuja László doktori disszertációjának bírálata 2018. november 5. Címe: A valóság ereje http://szfe.hu/wp-content/uploads/2018/09/DI_Csuja-L%C3%A1szl%C3%B3_dla-%C3%A9rtekez%C3%A9s.pdf

Kiállítás-rendezés (kurátori, társkurátori munka):

Kiállítás Szabó Dénes fotográfus képeiből a Zirci Műemlékkönyvtárban 2018. október –november hónapban, kurátor

Simon Bernadett

Tanulmány, könyvfejezet:

Egyhamar vissza nem térő alkalom. A Magyar Nemzeti Múzeum Könyvtárának részvétele az 1896-os Millenniumi Kiállításon. In OSZK 215 – Tanulmányok egy évforduló tiszteletére. (Szerk. Deák Eszter – Dede Franciska), Bp., Bibliotheca Nationalis Hungariae – Gondolat Kiadó, 2018. [Bibliotheca Scientiae et Artis XI. – sorozatszerk. Boka László], 144-161.

„Modern Tündérvár épül” – Ős-Budavára a Városligetben. [2018. április 24-én, a Liget Budapest Projekt a „Ujjé a Ligetben” nagyszerű – szórakozás és szórakoztatás a Városligetben c. szimpóziumon tartott előadásom írásos változata.] – Megjelenés alatt.

Konferencia-előadások/ előadások:

„Modern Tündérvár épül” – Ős-Budavára a Városligetben, „Ujjé a Ligetben nagyszerű – szórakozás és szórakoztatás a Városligetben” c. szimpózium, Bp., Budapest Főváros Levéltára, 2018. április 24.

Kutatási programokban, projektekben való részvétel, szakmai ösztöndíjak (tag, illetve kutatásvezető):

2018. október 13-29. között az OSZK delegáltjaként részt vettem a „Könyvtár ami összeköt” – Kárpát-medencei fiatal magyar könyvtárosok együttműködése, Kövér László, az Országgyűlés elnöke által meghirdetett programon.

Sirató Ildikó

Önálló kötet:

Horváth Andrea, Sirató Ildikó, galeria.hu. Az akttól a zsánerképig. Bp., Holnap Kiadó, 2018. 348 p.

Szerkesztett kötet (ide teljes tematikus folyóiratszám szerkesztése is):

Lőrinc Katalin, A test mint szöveg. Bp., Országos Széchényi Könyvtár, 2018. 159 p.

Miklós Gyula naplója 1886-1888, s.a.r., előszó és jegyz. Rajnai Edit. Bp., Országos Széchényi Könyvtár, 2018. 678 p.

Könyvsorozat-szerkesztés:

Studia Theatralica. Országos Széchényi Könyvtár (sorozatszerkesztő Sirató Ildikó) 2018-ban 2 kötet